

คู่มือวิชาการประกันภัย

โดย คณะอนุกรรมการส่งเสริมการประกันภัย ประจำปี 2548-50

สมาคมประกันวินาศภัย

คู่มือวิชาการประกันภัย

คณะกรรมการส่งเสริมการประกันภัย ประจำปี 2548-50

สมาคมประกันวินาศภัย

THE GENERAL INSURANCE ASSOCIATION

223 ซอยร่วมฤดี ถนนวิฑู แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทร. 0-2256-6032-8 โทรสาร 0-2256-6039-40

URL <http://www.thaigia.com> E-mail: general@thaigia.com

สถิติและข้อมูลที่มีในหนังสือเล่มนี้เป็นข้อมูลถึงวันที่ 15 สิงหาคม 2549

พิมพ์ครั้งที่ 1	ตุลาคม 2549
จำนวนพิมพ์	5,000 เล่ม
จำนวนหน้า	204 หน้า
ราคา	40 บาท

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [4906-105f/5,000(2)]
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2215-3612, 0-2218-3557, 0-2218-3563
<http://www.cuprint.chula.ac.th>

จัดทำโดย สมาคมประกันวินาศภัย
โทร. 0-2256-6032-8
โทรสาร 0-2256-6039-40

คำนำ

สมาคมประกันวินาศภัย โดยคณะกรรมการส่งเสริมการประกันภัย ซึ่งดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนาและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการประกันวินาศภัยให้กับมวลสมาชิกและประชาชนทั่วไป ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายและสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย เกี่ยวกับพื้นฐานความรู้ด้านการประกันภัย โดยเฉพาะการประกันวินาศภัย ได้ดำเนินการปรับปรุงหนังสือคู่มือวิชาการประกันภัยขึ้นใหม่ เนื่องจากหนังสือเล่มเดิมได้จัดทำตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 ภายใต้การดำเนินการของคณะกรรมการค้ำประกันภัยและวิชาการ สมาคมประกันวินาศภัย ประจำปี 2534 -2535 ซึ่งในปัจจุบันมีเนื้อหาข้อมูลต่างๆ ที่ได้เปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาก รวมทั้งแบบกรมธรรม์ประกันภัยหลายๆ อย่างได้มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการคุ้มครอง ตลอดจนมีกรมธรรม์ใหม่ๆ ออกมาเพื่อรองรับกับสภาพความเสี่ยงภัยที่เปลี่ยนแปลงไป คณะกรรมการส่งเสริมการประกันภัย จึงได้มีมติให้ดำเนินการปรับปรุงหนังสือคู่มือวิชาการประกันภัยใหม่ ให้มีความทันสมัย ทันต่อสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ นักเรียน นักศึกษา คณาจารย์ และผู้สนใจทั่วไปได้ใช้ศึกษาและค้ำประกัน

ในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ สมาคมประกันวินาศภัย ต้องขอขอบคุณความเสียสละของคุณธโนดม โลกพัฒนา FCII, FIINZ, CPCU, ARM ที่ได้ทุ่มเททั้งแรงกายแรงใจในการค้ำประกันข้อมูล รวบรวม และเขียนขึ้นมาใหม่โดยตั้งใจที่จะถ่ายทอดให้ผู้อ่านด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ๆ ซึ่งจะทำให้หนังสือคู่มือวิชาการประกันภัยเล่มนี้มีความครบถ้วนในเนื้อหาสาระ ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประกันภัยเพื่อประโยชน์ของผู้อ่าน

ในนามของคณะกรรมการส่งเสริมการประกันภัย ขอขอบคุณ คุณธโนดม โลกพัฒนา ที่ได้สร้างผลงาน คู่มือวิชาการประกันภัย เล่มนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านคงจะได้รับประโยชน์ตามเจตนารมณ์ของผู้เขียนและผู้จัดทำ

(นายทินวัฒน์ สุภผลศิริ)

ประธานคณะกรรมการส่งเสริมการประกันภัย

ประจำปี 2548-50

ว่าง

สารบัญ

บทที่ 1	บทนำ	1
	1.1 ความหมายของการประกันภัย	2
	1.2 ประโยชน์ของการประกันภัย	3
	1.3 ความเป็นมาของการประกันภัย	4
	1.4 จุดเริ่มต้นของบริษัทประกันภัย	5
บทที่ 2	การจัดการความเสี่ยงภัย	7
	2.1 วัตถุประสงค์ของการจัดการความเสี่ยงภัย	7
	2.2 ความเสี่ยงภัย	8
	2.3 ประเภทของความเสี่ยงภัย	8
	2.4 ภัย	11
	2.5 สภาวะภัย	12
	2.6 ขั้นตอนในการจัดการความเสี่ยงภัย	14
บทที่ 3	การประกันภัย	25
	3.1 ลักษณะสำคัญของความเสี่ยงภัยที่สามารถจะเอาประกันภัยได้	25
	3.2 หลักคณิตศาสตร์ของการประกันภัย	27
	3.3 เบี้ยประกันภัย	28
บทที่ 4	ธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย	31
	4.1 ประวัติการประกอบธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย	31
	4.2 การควบคุมธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย	32
	4.3 องค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัย	32
บทที่ 5	สัญญาประกันภัย	41
	5.1 ลักษณะของสัญญาโดยทั่วไป	41
	5.2 ผู้เกี่ยวข้องในสัญญาประกันภัย	44
บทที่ 6	หลักสำคัญของสัญญาประกันภัย	47
	6.1 หลักส่วนได้เสียในเหตุประกันภัย	47
	6.2 หลักสุจริตอย่างยิ่ง	48
	6.3 หลักการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเป็นจริง	50
	6.4 หลักการรับช่วงสิทธิ์	51
	6.5 หลักการเจตลี้	52
	6.6 หลักสาเหตุใกล้ชิด	53

บทที่ 7	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัญญาประกันภัย	55
	7.1 ใบคำขอเอาประกันภัย	55
	7.2 กรมธรรม์ประกันภัย	56
	7.3 รายละเอียดในกรมธรรม์ประกันภัย	56
	7.4 โครงสร้างของกรมธรรม์ประกันภัย	57
	7.5 ใบสลักหลังกรมธรรม์	58
	7.6 หนังสือค้ำครองชั่วคราว	59
	7.7 กรมธรรม์เปิด	59
	7.8 หนังสือรับรองการประกันภัย	59
บทที่ 8	ประเภทของการประกันวินาศภัย	61
	8.1 การประกันภัยเกี่ยวกับบุคคล	61
	8.2 การประกันภัยเกี่ยวกับทรัพย์สิน	62
	8.3 การประกันภัยเกี่ยวกับความรับผิดตามกฎหมาย	69
บทที่ 9	การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน	73
	9.1 จำนวนค่าสินไหมทดแทน	73
	9.2 การตีราคาค่าสินไหมทดแทน	74
	9.3 การเฉลี่ยความเสียหาย	74
	9.4 การเฉลี่ยการเสี่ยงภัย	74
	9.5 วิธีการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน	75
	9.6 ผู้มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทน	76
	9.7 ข้อยกเว้นความรับผิดของผู้รับประกันภัย	76
	9.8 เงื่อนไขเพิ่มเติมในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน	77
บทที่ 10	การประกันภัยต่อ	79
	10.1 สาเหตุของการทำประกันภัยต่อ	79
	10.2 ประโยชน์ของการประกันภัยต่อ	80
	10.3 สารสำคัญของประกันภัยต่อ	80
	10.4 ประเภทของการประกันภัยต่อ	81
	10.5 นายหน้าประกันภัยต่อ	85
	10.6 ความสัมพันธ์ของการประกันภัยต่อกับการค้าระหว่างประเทศ	86

ภาคผนวก

กรมธรรม์ประกันอัคคีภัยสำหรับที่อยู่อาศัย	89
กรมธรรม์ประกันอัคคีภัยสำหรับสถานประกอบธุรกิจ	99
กรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ	107
กรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์	115
กรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล	129
กรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก	145
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการประกันภัย	153
พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535	159
พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535	181

ว่าง

บทที่ 1

บทนำ

คนเราทุกวันนี้ ล้วนต้องเผชิญกับความไม่แน่นอน และการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เราไม่อาจจะคาดคะเนได้ว่า จะเกิดอะไรขึ้นกับเราในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์จากภัยธรรมชาติ อุบัติภัย โรคภัยไข้เจ็บ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อเราได้ตลอดเวลา

ปัจจุบัน ความเจริญทางด้านวัตถุมีมากขึ้นเป็นลำดับ มีการประดิษฐ์สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มากมายหลายชนิดโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับอิเล็กทรอนิกส์ สถาปัตยกรรมทันสมัย การก่อสร้างที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งผลให้เกิดภัยอันตรายและความเสียหายเพิ่มมากขึ้น การดำเนินชีวิตของเราในปัจจุบันรวมถึงในอนาคตจึงมีความเสี่ยงภัยเพิ่มขึ้นตลอดเวลา เราทุกคนจึงควรจะต้องตระหนักว่า ชีวิตของเรายืนอยู่บนความเสี่ยง หากไม่มีการป้องกันไว้แต่เนิ่นๆ ก็อาจจะได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงนั้น โดยที่เราเป็นผู้สูญเสียทางการเงิน จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีการจัดตั้งบริษัทรับประกันภัยขึ้นมา เพื่อช่วยบรรเทาความเสียหายทางการเงินให้กับเรา

ในช่วงปี พ.ศ. 2547 - 2548 ได้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีความรุนแรงมากหลายครั้งในทวีปต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ทุกคนไม่เคยคาดคิดมาก่อนเลยว่าจะเกิดวินาศภัยเช่นนั้น และไม่ได้มีการเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้าเพื่อบรรเทาภัย ผลของวินาศภัยจากภัยพิบัติทางธรรมชาติเหล่านี้ทำความเสียหายอย่างมหาศาลต่อทรัพย์สิน และทำให้มีผู้เสียชีวิต บาดเจ็บ หรือทุพพลภาพอีกเป็นจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น

1) การเกิด “สึนามิ (TSUNAMI)” เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 โดยเริ่มจากการเกิดแผ่นดินไหวในทะเลใกล้หมู่เกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย ขนาด 9.0 ตามมาตราริกเตอร์ ซึ่งจัดได้ว่าเป็นแผ่นดินไหวที่มีความรุนแรงมากที่สุดครั้งหนึ่งของโลก ภายหลังจากการเกิดแผ่นดินไหวได้ 2 ชั่วโมง ประเทศไทยได้รับผลกระทบตามมา โดยมีคลื่นยักษ์สูงประมาณตึก 2 - 3 ชั้น ทำลายทรัพย์สิน ชีวิตคนและสัตว์ ตลอดจนระบบนิเวศน์ทั้งทางบกและทางน้ำใน 6 จังหวัดภาคใต้ที่มีชายฝั่งติดกับทะเลอันดามัน ความเสียหายจากคลื่นยักษ์ ซึ่งทราบในเวลาต่อมาว่าเป็น “สึนามิ” ยังทำลายล้างทรัพย์สิน ชีวิตคนและสัตว์ ตลอดจนระบบนิเวศน์ในประเทศอื่นๆ รวม 13 ประเทศ มีประชาชนที่เสียชีวิตและสูญหายในวินาศภัยนี้ประมาณ 220,000 คน มีผู้ได้รับบาดเจ็บประมาณ 125,000 คน และมีผู้ที่ต้องกลายเป็นเด็กกำพร้าบิดามารดาอีกเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้น ยังมีทรัพย์สินที่เสียหายเป็นมูลค่า US\$ 13,442 ล้าน หรือ 504,075 ล้านบาท (US\$1 = 37.50 บาท) ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่มีทำประกันภัยไว้เพียง US\$ 2,068 ล้าน หรือ 77,550 ล้านบาท (US\$1 = 37.50 บาท)¹

¹ ข้อมูลจากวารสาร sigma ของ Swiss Reinsurance Company ฉบับที่ 2/2006 หน้า 9

2) การเกิดพายุเฮอริเคนแคทเทอรีน่า (Hurricane Katrina) ที่มีความรุนแรงระดับ 5 ซึ่งเป็นความรุนแรงในระดับสูงสุดของพายุเฮอริเคนนี้ซึ่งเกิดในมหาสมุทรแอตแลนติกใกล้กับชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา ช่วงวันที่ 23-31 สิงหาคม 2548 พายุเฮอริเคนแคทเทอรีน่านี้จัดว่าเป็นภัยพิบัติทางธรรมชาติที่สร้างความเสียหายซึ่งมีมูลค่าสูงสุดในประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา โดยพายุนี้ได้พัดผ่านรัฐต่างๆ เช่น เมืองนิวออร์ลีนส์ มลรัฐหลุยส์เซียน่า, เมืองไมอามี มลรัฐฟลอริดา, มลรัฐมิสซิสซิปปี และมลรัฐลาบาฆ่า และทำความเสียหายต่อทรัพย์สินที่ได้ทำประกันภัยไว้คิดเป็นมูลค่าสูงถึง US\$ 45,000 ล้าน หรือ 1,687,500 ล้านบาท (US\$1 = 37.50 บาท) โดยมีผู้เสียชีวิตเพียง 1,326 คนเท่านั้น² เนื่องจากหน่วยงานทางด้านอุตุนิยมของสหรัฐฯ สามารถตรวจและพยากรณ์ได้ล่วงหน้า จึงสามารถดำเนินการอพยพผู้คนนับล้านคนในรัฐที่คาดว่าพายุจะเข้าได้ทันก่อนที่พายุจะกระหน่ำ

ผู้ที่มีทำประกันภัยเพื่อปกป้องทรัพย์สินหรือชีวิตของเขา ก็จะได้รับค่าสินไหมทดแทน ในขณะที่ผู้ที่ไม่ได้ทำประกันภัยไว้ ก็ต้องเป็นผู้ที่สูญเสียจากเหตุการณ์ครั้งนี้โดยมิได้อะไรชดเชย และไม่รู้ว่าอีกกี่ปีที่ธุรกิจจะฟื้นกลับมาได้เหมือนเดิม

นอกจากนี้ บรรดาโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ดูเหมือนจะมีการพัฒนาตัวเองไปไกลเช่นกัน มีการค้นพบโรคแปลกๆ ใหม่ๆ อยู่เสมอ บางโรคการแพทย์แผนปัจจุบันก็ยังไม่มียาที่จะป้องกันหรือรักษาให้หายขาดได้ เช่น โรคมะเร็ง โรคเอดส์ โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (โรคซาร์) โรคไขหวัดนก ในขณะที่บางโรคที่หายไปก็กลับมาใหม่ เช่น โรคไข้กาฬนกนางแอ่น หากผู้ใดต้องตกเป็นเหยื่อของโรคร้ายเหล่านี้ ก็นับว่าเป็นเคราะห์กรรมที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

ภัยอันตรายต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น เป็นที่ยอมรับกันว่า ยังไม่มีมาตรการใดๆ ที่จะป้องกันหรือบำบัดได้โดยเด็ดขาด เมื่อเป็นดังนี้ประชาชนทั่วไปย่อมมีความหวาดกลัว เพราะไม่แน่ว่าภัยจะเกิดขึ้นกับตนหรือครอบครัวของตนเมื่อใด ดังนั้นจึงต้องมีการเตรียมตัวไว้คอยรับกับภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

1.1 ความหมายของการประกันภัย

การประกันภัย คือ การที่บุคคลฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่า “ผู้รับประกันภัย” ทำหน้าที่เป็นหลักประกันแก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่า “ผู้เอาประกันภัย” โดยสัญญาว่าเขาจะไม่ต้องรับความเดือดร้อนทางการเงินจากภัยที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งก่อให้เกิดความสูญเสีย หรือความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของเขา โดยผู้รับประกันภัยสัญญาว่าจะจ่ายเงินชดเชยให้ผู้เอาประกันภัยตามจำนวนและเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ หรืออาจจะทำให้ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้นั้นกลับสู่สภาพเดิมหรือใกล้เคียงของเดิม โดยผู้รับประกันภัยจะได้รับเงินค่าเบี้ยประกันภัยเป็นการตอบแทนจากผู้เอาประกันภัยตามจำนวนที่ตกลงกัน

การประกันภัย สามารถเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นเครื่องมือทางสังคมที่สามารถจัดสรรเงินเพื่อทดแทนผลของความโชคร้ายที่สมาชิกบางคนในสังคมได้รับ เงินที่นำมาจัดสรรนั้นเป็นเงินที่เก็บรวบรวมมาจากสมาชิกจำนวนมากที่เข้าร่วมโครงการ ดังนั้น การประกันภัยจึงเป็นเสมือนกองทุนซึ่งผู้เอาประกันภัยทุกคนจะต้องช่วยกันจ่ายลงขัน (ซึ่งเรียกว่า “เบี้ยประกันภัย”) โดยจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความเสี่ยงภัยที่ตนนำมาประกัน และเมื่อมีภัยที่เอาประกันไว้เกิดขึ้น สมาชิกก็มีสิทธิ์ที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากกองทุนในวงเงินที่ตกลงกันไว้

² ข้อมูลจากวารสาร sigma ของ Swiss Reinsurance Company ฉบับที่ 2/2006 หน้า 15

จะเห็นได้ว่า การประกันภัย มิได้เป็นการรับประกันว่าจะไม่เกิดภัยขึ้น เช่น นายสมชายเอาประกันภัยรถยนต์ไว้กับบริษัทประกันภัย มิได้หมายความว่า แม้นายสมชายจะขับรถเร็วเพียงไร ก็จะไม่เกิดอุบัติเหตุหรืออันตรายขึ้น หากแต่เป็นการรับประกันว่าเมื่อนายสมชายขับรถแล้วเกิดอุบัติเหตุขึ้น บริษัทประกันภัยจะจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายให้ เช่น จ่ายเงินค่าซ่อมรถของนายสมชายให้กลับคืนสู่สภาพเดิม หรือจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลแก่ผู้ที่ถูกรถของนายสมชายเฉี่ยวชนได้รับบาดเจ็บ เป็นต้น

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 861 บัญญัติว่า “อันว่าสัญญาประกันภัยนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งตกลงจะใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือใช้เงินจำนวนหนึ่งให้ ในกรณีวินาศภัยหากมีขึ้นหรือในเหตุอย่างอื่นในอนาคตตั้งได้ระบุไว้ในสัญญา และในการนี้บุคคลอีกคนหนึ่งตกลงจะส่งเงินซึ่งเรียกว่า “เบี้ยประกันภัย”

สรุป การประกันภัย คือ วิธีการกระจายความเสี่ยงภัยอย่างหนึ่ง ซึ่งสมาชิกทุกคนที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการจะต้องจ่ายเงินคนละเล็กคนละน้อย ซึ่งเรียกว่า เบี้ยประกันภัย ให้กับกองทุนกลาง และเมื่อมีสมาชิกคนใดคนหนึ่งเคราะห์ร้าย ได้รับความเสียหายตามเหตุการณ์ที่เอาประกันภัยไว้ สมาชิกผู้นั้นก็จะได้รับการชดเชยจากเงินกองทุนนั้นตามที่ตกลงกันไว้โดยมีบริษัทประกันภัยเป็นผู้จัดการกองทุน ตั้งแต่การประเมินความเสี่ยงภัยจนถึงการให้บริการชดเชยค่าสินไหมทดแทน

1.2 ประโยชน์ของการประกันภัย

1.2.1 ด้านผู้เอาประกันภัย

การประกันภัยเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้เอาประกันภัยว่า หากทรัพย์สินที่นำมาทำประกันภัยไว้ ได้รับความเสียหายจากภัยที่เอาประกันภัยไว้ ก็จะได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทน ซึ่งผู้เอาประกันภัยสามารถนำเงินที่ได้รับจากบริษัทประกันภัยไปสร้าง ซื้อหรือจัดหาทรัพย์สินนั้นใหม่ เพื่ออยู่อาศัย หรือดำเนินกิจการต่อไปได้ ถ้าปราศจากการประกันภัยแล้ว ผู้ใดที่เคราะห์ร้ายก็ต้องสิ้นเนื้อประดาตัว ทุนรอนที่สะสมมาตลอดชีวิตก็อาจสูญหายไปภายในเวลาอันสั้น

1.2.2 ด้านเศรษฐกิจและสังคม

การประกันภัยช่วยสร้างความมั่นคงให้แก่สังคม ทำให้สังคมมีหลักประกันความปลอดภัย มีความมั่นใจว่าเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นแล้ว ตนก็จะได้รับการชดเชย เช่น เพลิงไหม้โรงงานอุตสาหกรรม ทำให้กิจการต้องหยุดชะงัก ซึ่งถ้าไม่มีการประกันภัยแล้ว กิจการนั้นคงจะหยุดชะงักตลอดไป แต่ถ้ามีการประกันภัยไว้พอเพียงเจ้าของกิจการนั้นก็จะได้รับการชดเชยเพื่อซ่อมแซมทรัพย์สินที่เสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ทำให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ในเวลาอันรวดเร็ว และถ้าหากมีการซื้อประกันภัยประเภทความเสียหายอันเป็นผลสืบเนื่อง (Consequential Loss) ด้วยแล้ว ก็จะได้รับการชดเชยการสูญเสียรายได้ในช่วงที่ต้องหยุดซ่อมโรงงาน จึงทำให้เสมือนหนึ่งว่าอัคคีภัยที่เกิดขึ้น ไม่ได้ทำให้เจ้าของกิจการนั้นได้รับความเสียหายทางการเงินแต่อย่างใด

การประกันภัยช่วยให้มีการระดมทุน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และการระดมทุนนั้นจะสำเร็จได้ก็โดยการประหยัดของประชาชนในประเทศนั้นๆ และนำเอาส่วนที่ออมไว้นั้นมาลงทุน บริษัทประกันภัยจัดเป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่ง การประกันภัยจึงมีส่วนส่งเสริมให้ประชาชนประหยัด

ทางอ้อม คือ นำเงินที่หามาได้ส่วนหนึ่งมาให้กับบริษัทประกันภัยในรูปเบี้ยประกันภัย เพื่อป้องกันภัยที่อาจจะเกิดขึ้น ทำให้ธุรกิจและอุตสาหกรรมมีความมั่นคงมากขึ้น เมื่อธุรกิจมีความมั่นคง คนก็จะมาประกอบธุรกิจเหล่านั้นมากขึ้น ทำให้เศรษฐกิจของชาติเจริญยิ่งขึ้น ประเทศที่มีความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ เช่น อังกฤษ สหรัฐฯ และญี่ปุ่น ธุรกิจประกันภัยของประเทศเหล่านี้จะพัฒนาไปมากเพราะเป็นสิ่งที่ขาดมิได้ในการดำเนินธุรกิจ

1.2.3 ด้านธุรกิจ

(1) การประกันภัยมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าธุรกิจอื่นๆ ในบางประเทศธุรกิจประกันภัย มีความสำคัญพอๆ กับการธนาคาร และเป็นตลาดการจ้างงานที่สำคัญด้วย

(2) การประกันภัยให้เครดิตและเป็นหลักประกันแก่นักธุรกิจที่จะทำการค้า คือ ถ้านักธุรกิจจะกู้เงินจากธนาคาร ต้องทำประกันชีวิตเท่ากับจำนวนเงินที่ต้องการกู้ ถ้าผู้กู้เสียชีวิตไป ธนาคารก็จะสามารถเรียกเงินกู้ส่วนที่เหลือคืนได้ เพราะมีหลักประกันว่าจะได้รับขดใช้คืน

(3) การประกันภัยก่อให้เกิดเสถียรภาพในการประกอบธุรกิจ ความมุ่งหมายของการลงทุน ก็คือกำไร แต่กำไรจะไม่แน่นอน หากต้นทุนการผลิตไม่แน่นอน ถ้าหากมีการโอนภาระความเสี่ยงภัยให้กับบริษัทประกันภัย โดยเสียเบี้ยประกันภัยจำนวนหนึ่งตามที่ตกลงกันไว้ ก็จะทำให้ต้นทุนการผลิตแน่นอนขึ้น การลงทุนก็จะมีเสถียรภาพมากขึ้น

(4) การประกันภัยก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจ เมื่อผู้ลงทุนสามารถลดการเสี่ยงภัยโดยการประกันภัยแล้ว ย่อมใช้ความสามารถและเวลาให้แก่การมุ่งหากำไร ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์โดยตรงของการลงทุน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ธุรกิจนั้น

1.3 ความเป็นมาของการประกันภัย

มีเรื่องปรากฏในพระคัมภีร์ไบเบิลเกี่ยวกับโจเซฟและความอดอยากในประเทศอียิปต์ ซึ่งถือว่าเป็นโครงการประกันภัยอันแรกเท่าที่บันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ เล่ากันว่า คืนวันหนึ่ง ฟาโรห์ทรงพระสุบินว่า มีวัวอ้วนเจ็ดตัวกำลังถูกวัวซูบผอมเจ็ดตัวกัดกิน โจเซฟทำนายฝันว่าประเทศอียิปต์จะมีพืชพันธุ์ธัญญาหารอุดมสมบูรณ์เป็นเวลาเจ็ดปี และต่อจากนั้นจะเกิดความแห้งแล้ง ประชาชนจะอดอยากปากแห้งเป็นเวลาเจ็ดปี ดังนั้น จึงทูลเสนอต่อกษัตริย์ฟาโรห์ให้สะสมธัญญาหารในปีที่สมบูรณ์ไว้สำหรับเลี้ยงประชาชนในปีที่ข้าวขาดแคลน วิธินี้เรียกได้ว่าเป็นหลักประกันภัยพื้นฐาน กล่าวคือ เก็บออมตั้งแต่วันนี้เพื่อไว้ใช้ในอนาคตซึ่งหาความแน่นอนไม่ได้

ในประเทศจีน ประมาณ 3,000 ปีก่อนคริสตกาล พ่อค้าชาวจีนได้พัฒนาวิธีการประกันภัยขึ้นสำหรับการขนส่งสินค้าตามลำน้ำแยงซี ซึ่งมีสายน้ำที่เชี่ยวกราก และเรือบรรทุกสินค้ามักอับปางอยู่เสมอ เนื่องจากมีหินใต้น้ำและเกาะแก่งที่คดเคี้ยว ซึ่งเป็นอันตรายต่อการเดินเรือ มีปรากฏอยู่เสมอว่าพ่อค้าบางคนต้องลี้ภัยหนีเพราะสินค้าได้รับความเสียหายหมด ดังนั้น ด้วยความกลัว พ่อค้าเหล่านั้นจึงหาวิธีกระจายความเสี่ยงภัยออกไป โดยนำสินค้าของตนบรรทุกไว้ในเรือลำอื่นหลายลำ เผลี่ยกันไปจนครบจำนวนที่บรรทุกสินค้า ซึ่งถ้าเรือลำใดลำหนึ่งจมลง ก็หมายความว่า สินค้าของพ่อค้าแต่ละคนสูญเสียเพียงคนละ 1 ทีบห่อเท่านั้น ซึ่งวิธีการเช่นนี้เป็นที่มาของการประกันภัยในปัจจุบัน

ราวก่อนศตวรรษที่ 13 และ 14 ปรากฏว่ามีการประกันภัยทางทะเลกันอย่างแพร่หลายตามเมืองต่างๆ ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน สัญญาประกันภัยการขนส่งสินค้าทางทะเลฉบับแรกของโลกเท่าที่มีปรากฏเป็นหลักฐานจนถึงปัจจุบันนี้ คือ ฉบับลงวันที่ 23 ตุลาคม ค.ศ. 1347 ออกให้ ณ เมืองเจนัว ประเทศอิตาลี

ส่วนสัญญาประกันภัยฉบับแรกของอังกฤษ เท่าที่ปรากฏตามหลักฐานซึ่งยังคงเก็บรักษาไว้ถึงปัจจุบัน คือ “Broke Sea Insurance Policy” ปี ค.ศ. 1547 วิธีทำประกันภัยในสมัยนั้นคือเจ้าของเรือ หรือพ่อค้า ที่ต้องการซื้อประกันภัย จะทำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินต่างๆ ที่จะบรรทุกลงเรือ ได้รายการเหล่านี้ นายธนาคารหรือบุคคลอื่นๆ ที่ประสงค์จะรับประกันภัยจะลงชื่อพร้อมกับระบุจำนวนเงินที่ตนจะรับเสี่ยง แล้วลงลายมือชื่อไว้ (และนี่คือที่มาของคำว่า Underwriter) และเพื่อเป็นค่าตอบแทนในการเข้ารับเสี่ยงภัย ผู้ลงนามข้างใต้ (Underwriter) แต่ละคนจะได้รับค่าตอบแทน เรียกว่า เบี้ยประกันภัย

ในช่วงเวลานั้น สัญญาประกันภัยส่วนมากเป็น สัญญาประกันภัยทางทะเล ต่อมาก็ขยายออกไป คุ้มครองถึงการเสียชีวิตของนายเรือและลูกเรือ รวมทั้งพ่อค้าที่คุมสินค้าไปกับเรือ ตลอดจนคุ้มครองจำนวนเงินที่จะเป็นค่าไถ่ตัวเมื่อถูกโจรสลัดจับตัวด้วย

ส่วนกรมธรรม์ประกันชีวิตดังที่เราจะรู้จักกันในขณะนี้ มีมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1583 ปรากฏเป็นหลักฐานที่แน่ชัดว่าเป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตของ Mr. William Gybbons โดยมี Mr. Richard Martin เป็นผู้รับประโยชน์วงเงินที่เอาประกันภัย 400 ปอนด์สเตอร์ลิง และเบี้ยประกันหนึ่งปีเท่ากับ 32 ปอนด์สเตอร์ลิง มีผู้ลงชื่อรับประกันชีวิต Mr. Gybbons รวม 16 คน ทั้งๆ ที่ Mr. Gybbons มีสุขภาพดีและในกรมธรรม์มีคำภาวนาว่า “ขอให้พระเจ้าเป็นเจ้าจงคุ้มครอง Mr. William Gybbons ให้มีสุขภาพดีและอายุยืนยาว” แต่ก็ปรากฏว่าเขาเสียชีวิตในปีนั้นเอง

1.4 จุดเริ่มต้นของบริษัทประกันภัย

บริษัทที่รับประกันอัคคีภัยในรูปแบบสมัยใหม่ มีจุดกำเนิดจากการเกิดไฟไหม้ครั้งใหญ่ในนครลอนดอน ในราวเดือนกันยายน ค.ศ. 1666 เพลิงไหม้ครั้งนั้นทำให้อาคารบ้านเรือนเกือบสามในสี่ของนครลอนดอน ต้องพินาศลง

จากเหตุไฟไหม้ข้างต้น ในปีถัดมา ดร.นิโคลาส บาร์บอน ได้จัดตั้งสำนักงานประกันอัคคีภัยขึ้นเป็นแห่งแรกเรียกง่าย ๆ ว่า “The Fire Office” ในปี ค.ศ. 1680 ดร.บาร์บอน รับหุ้นส่วนเพิ่มขึ้นเพื่อเข้าเฉลี่ยความเสี่ยง ซึ่งแต่เดิมตนเป็นผู้รับภาระอยู่คนเดียว สามปีต่อมาคู่แข่งเพิ่มขึ้นอีกแห่งหนึ่งชื่อ “The Friendly” ทั้งสองแห่งนี้ออกกรมธรรม์รับประกันอัคคีภัย และจัดพนักงานดับเพลิงไว้สำหรับผจญเพลิงที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้

สำนักงานที่รับประกันอัคคีภัยในสมัยนั้น ไม่อาจเรียกว่าเป็น “บริษัท” ในความหมายของบริษัทรับประกันภัยในปัจจุบัน ซึ่งมีขนาดใหญ่โตและมีผู้ถือหุ้นจำนวนมากได้ เพราะในสมัยนั้นสำนักงานที่รับประกันภัยเป็นธุรกิจของรายบุคคลหรือหุ้นส่วนกลุ่มน้อย ซึ่งจำกัดการรับประกันภัยเฉพาะอาคารที่อยู่อาศัยเท่านั้น

อย่างไรก็ดี ในปี ค.ศ. 1710 มีการจัดตั้งบริษัทรับประกันอัคคีภัยขึ้นเป็นครั้งแรก คือ The Sun Insurance Office Of London ซึ่งยังคงดำเนินกิจการอยู่ตราบนานทุกวันนี้ในชื่อของ Royal & Sun Alliance Insurance Plc.

ในเวลาเดียวกัน การประกันภัยทางทะเลและการประกันชีวิตก็เข้าสู่ระยะของการเติบโตอย่างรวดเร็ว ก่อนปี ค.ศ. 1699 ธุรกิจประกันภัยทั้งสองประเภทนี้กระทำกันอยู่เฉพาะผู้รับประกันภัยในวงจำกัด เหมือนกับการประกันอัคคีภัย ผู้รับประกันภัยส่วนใหญ่มักใช้ร้านกาแฟในนครลอนดอนเป็นที่ติดต่อธุรกิจกัน ร้านกาแฟกลายเป็นสถานที่ที่คนนิยมไปพบปะกันเพื่อกระจายหรือรับข่าวสารประจำวัน

หนึ่งในจำนวนร้านกาแฟเหล่านี้ เป็นของ Mr. Edward Lloyd ตั้งอยู่บนถนนลอมบาร์ด (Lombard Street) ที่ร้านนี้เป็น สถานที่ที่พ่อค้า นักธุรกิจและนายเรือ ตลอดจนผู้สนใจในการประกันภัยมักจะมาพบปะพูดคุยรับฟังข่าวสารต่างๆ เช่น เรื่องเรือที่มากเทียบท่า เรือที่กำลังเดินทางใกล้ถึงที่หมาย เรือที่อับปาง รวมทั้งเป็นที่ตกลงทำสัญญาประกันภัยกันด้วย ในที่สุดก็กลายเป็นที่มาของสมาคมผู้รับประกันภัยแห่งลอยด์ หรือลอยด์แห่งลอนดอน (Lloyds of London) ซึ่งเป็นสถาบันประกันภัยที่มีความสำคัญระดับนานาชาติจวบจนทุกวันนี้

ในปี ค.ศ. 1720 บริษัทอังกฤษสองแห่ง ได้ซื้อรอยัลชาร์เตอร์ด้วยเงินจำนวนมาก เพื่อประกอบธุรกิจประกันภัยทางทะเล ซึ่งต่อมาชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วโลก ในนามบริษัท ลอนดอน แอนด์ รอยัลเอ็กซ์เชนจ์ (London & Royal Exchange) และนับเป็นจุดเริ่มต้นของยุคแห่งการประกอบธุรกิจการประกันภัยขนาดใหญ่ในปัจจุบัน ในปีถัดมาบริษัทนี้ได้รับอนุญาตให้รับประกันชีวิตด้วย

การปฏิวัติอุตสาหกรรมในช่วงต้นศตวรรษที่ 18 ทำให้เกิดความต้องการในด้านการรับประกันอุบัติเหตุ และทำให้มีการก่อตั้งบริษัทรับประกันใหม่ๆ เพิ่มขึ้น เครื่องจักรใหม่ๆ ที่นำมาติดตั้งกับโรงงาน และหัวรถจักรสมัยใหม่ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินและชีวิตของบุคคลเพิ่มขึ้นอย่างมาก การประกันภัยนอกจากจะช่วยให้การคุ้มครองอุบัติเหตุเหล่านี้ในด้านการเงินแล้ว ยังมีบทบาทอย่างสำคัญในการส่งเสริมให้มีการประดิษฐ์อุปกรณ์ด้านความปลอดภัยและมีส่วนช่วยในการกำหนดกฎระเบียบในการรักษาความปลอดภัยด้วย

ก่อนปี ค.ศ. 1880 เมื่อลูกจ้างได้รับบาดเจ็บในขณะที่ปฏิบัติงาน นายจ้างมักมีข้อต่อสู้ทางกฎหมาย ทำให้พ้นผิด ไม่ต้องรับผิดชอบต่อลูกจ้าง แต่ครั้งเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติความรับผิดของนายจ้าง ในปี ค.ศ. 1880 (Employer's Liability Act 1880) บรรดาข้อต่อสู้ทางกฎหมายเหล่านั้น ก็ถูกลบล้างออกไป โดยกฎหมายฉบับนี้ ยังผลให้เกิดความต้องการประกันภัย “ความรับผิดของนายจ้าง” ขึ้น และในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ลูกจ้างก็ยิ่งได้รับการคุ้มครองเพิ่มขึ้น เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเงินทดแทนแรงงาน (Workers' Compensation Act)

การจัดการความเสี่ยง

เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่จะแสวงหาความปลอดภัยและความมั่นคงในชีวิต สำหรับการประกอบธุรกิจก็เช่นกัน เจ้าของธุรกิจก็ต้องการผลตอบแทนจากเงินลงทุนที่ได้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ในเมื่อความเสี่ยงภัยในรูปแบบต่างๆ เป็นสิ่งคู่กับชีวิตจึงจำเป็นต้องหาวิธีที่ธุรกิจจะพยายามแสวงหามาตรการ วิธีการป้องกัน และการแก้ปัญหาเพื่อจะลดความเสี่ยงภัยต่างๆ นั้น

ในปัจจุบัน ธุรกิจขนาดใหญ่เริ่มให้ความสนใจต่อการจัดการความเสี่ยงภัยอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีขอบเขตกว้างขึ้นกว่าเดิมที่ใช้เพียงการประกันภัยวิธีเดียว จนทำให้เกิดแขนงวิชาเฉพาะขึ้น คือ การจัดการความเสี่ยงภัย (Risk Management) ซึ่งเป็นกระบวนการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการ และการควบคุมทรัพยากรและกิจกรรมต่างๆ เพื่อลดผลกระทบของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นโดยอุบัติเหตุในองค์กรนั้น โดยมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

ความเสี่ยงภัยที่เกิดขึ้น ย่อมก่อให้เกิดความตึงเครียดทางร่างกายและจิตใจ เช่น ก่อให้เกิดความกลัว และความวิตกกังวลต่อบุคคลที่เผชิญกับความเสี่ยงภัยนั้น ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะแตกต่างกันไป ซึ่งจะขึ้นอยู่กับขีดความสามารถและประสบการณ์ของบุคคลและธุรกิจที่จะรองรับกับความเสียหายทางการเงินที่อาจเกิดขึ้น ความตึงเครียดที่เกิดขึ้นอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและระบบการประกอบธุรกิจด้วย นอกจากนั้นยังทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพไม่เต็มที่

2.1 วัตถุประสงค์ของการจัดการความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยงมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญหลายประการ ซึ่งสามารถจะแยกออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1.1 วัตถุประสงค์ก่อนที่จะมีความเสียหายเกิดขึ้น

2.1.2 วัตถุประสงค์ภายหลังจากที่มีความเสียหายเกิดขึ้น

2.1.1 วัตถุประสงค์ก่อนที่จะมีความเสียหายเกิดขึ้น

วัตถุประสงค์ก่อนที่จะมีความเสียหายเกิดขึ้น มีดังต่อไปนี้

(1) การประหยัด (Economy) ธุรกิจควรเตรียมการสำหรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในทางที่ประหยัดที่สุด ซึ่งจำเป็นต้องวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของวิธีการต่างๆ ที่จะใช้ในการจัดการความเสี่ยงภัยและพยายามเลือกวิธีการที่เสียค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด แต่เกิดประสิทธิผลสูงสุด

(2) การลดความกระวนกระวายใจ (Reduction of Anxiety) วิธีการจัดการกับความเสี่ยงภัยที่มีอยู่ นั้นจะต้องลดความกระวนกระวายใจ และความกลัวที่มีอยู่ให้เหลือน้อยที่สุด

(3) การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ (Meeting Regulatory Obligations) เช่น กฎกระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งกำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมต้องจัดการเกี่ยวกับกากของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต เป็นต้น โดยจะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเหล่านี้ของทางราชการอย่างครบถ้วน

2.1.2 วัตถุประสงค์ภายหลังจากที่มีความเสียหายเกิดขึ้น

วัตถุประสงค์ภายหลังจากที่มีความเสียหายเกิดขึ้น มีดังต่อไปนี้

(1) การอยู่รอดของธุรกิจ (Survival of the firm) ภายหลังจากที่มีความเสียหายเกิดขึ้นแล้ว ธุรกิจนั้นจะต้องสามารถเปิดดำเนินการบางส่วนต่อไปได้ภายในระยะเวลาอันสมควร

(2) การดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Continued Operation) ธุรกิจบางประเภท เช่น หนังสือพิมพ์รายวันหรือโรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าตามสั่ง จะต้องพยายามดำเนินการต่อไปให้ได้ภายหลังจากที่ประสบกับความเสียหายอย่างรุนแรง หากไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ธุรกิจนั้นก็จะต้องสูญเสียลูกค้าบางส่วนหรือทั้งหมดไปให้กับคู่แข่ง

(3) การรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) การที่จะลดผลกระทบของความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณชนและสังคมโดยรวม ธุรกิจจะต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมที่ควรจะมีต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายที่เกิดขึ้น

ก่อนที่จะศึกษาถึงวิธีในการจัดการความเสี่ยงภัย ควรจะได้ทำความเข้าใจกับความหมายของความเสี่ยงภัย (Risk) ภัย (Peril) และสภาวะภัย (Hazard) ดังนี้

2.2 ความเสี่ยงภัย (RISK)

ในปัจจุบัน ยังไม่มีคำนิยามของคำว่า “ความเสี่ยงภัย” ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ในทางทฤษฎีได้ให้ความหมายของคำว่า “ความเสี่ยงภัย” ไว้ต่างๆ ดังนี้

2.2.1 ความเสี่ยงภัย คือ โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (The chance of loss)

2.2.2 ความเสี่ยงภัย คือ ความเป็นไปได้ที่จะเกิดความเสียหาย (The possibility of loss)

2.2.3 ความเสี่ยงภัย คือ ความไม่แน่นอน (The uncertainty)

2.2.4 ความเสี่ยงภัย คือ ความผันแปรของผลลัพธ์ที่แท้จริงจากผลลัพธ์ที่คาดไว้ (The dispersion of actual results from expected results)

2.2.5 ความเสี่ยงภัย คือ ความน่าจะเป็นไปได้ของผลที่ออกมาแตกต่างไปจากสิ่งที่คาดไว้ (The probability of any outcome different from the one expected)

2.3 ประเภทของความเสี่ยงภัย (Classification of Risks)

ความเสี่ยงภัยสามารถจำแนกออกเป็น 4 ประเภท คือ

2.3.1 ความเสี่ยงภัยแท้จริงและความเสี่ยงภัยที่มุ่งเก็งกำไร (Pure Risk & Speculative Risk)

2.3.2 ความเสี่ยงภัยต่อส่วนรวมและความเสี่ยงภัยจำเพาะ (Fundamental Risk & Particular Risk)

2.3.3 ความเสี่ยงภัยที่ผันแปรได้และความเสี่ยงภัยที่คงที่ (Dynamic Risk & Static Risk)

2.3.4 ความเสี่ยงภัยที่เอาประกันภัยได้และความเสี่ยงภัยที่เอาประกันภัยไม่ได้ (Insurable Risk & Uninsurable Risk)

2.3.1 ความเสี่ยงภัยที่แท้จริงและความเสี่ยงภัยที่มุ่งเก็งกำไร (Pure Risk & Speculative Risk)

ความเสี่ยงภัยแท้จริง (Pure Risk)

หมายถึง โอกาสที่อาจจะเกิดความเสียหายถ้ามีภัยเกิดขึ้น หรือไม่มีความเสียหายใดๆ ถ้าไม่มีภัยเกิดขึ้น (Loss or No Loss) เช่น

- ความเสี่ยงภัยที่เกิดกับบ้านมีหลายประการ เช่น อัคคีภัย ฟ้าผ่า แผ่นดินไหว ลมพายุ น้ำท่วม และภัยธรรมชาติอื่นๆ ถ้าหากมีสาเหตุหนึ่งสาเหตุใดที่กล่าวมานี้เกิดขึ้นบ้านทั้งหลังอาจจะพังหรือได้รับความเสียหายได้ แต่ถ้าหากไม่มีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น บ้านหลังนั้นก็ยังคงอยู่ในสภาพเดิม โดยที่เจ้าของบ้านไม่ประสบความสูญเสียทางการเงิน หรือได้รับกำไรจากการที่ไม่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น

- ผู้ที่เดินทางโดยรถโดยสารประจำทางมีความเสี่ยงภัยต่อการที่อาจประสบอุบัติเหตุเพราะการห้อยโหนรถโดยสารประจำทางนั้น เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นบุคคลนั้นอาจได้รับบาดเจ็บต้องเสียค่ารักษาพยาบาล แต่ถ้าหากไม่มีอุบัติเหตุใดๆ เกิดขึ้นเขาก็จะเดินทางไปตามปกติ ไม่ได้รับผลกำไรใดๆ เพิ่มจากธรรมดา

ความเสี่ยงภัยที่มุ่งเก็งกำไร (Speculative Risk)

หมายถึง โอกาสที่จะเสียหายถ้ามีภัยเกิดขึ้น เสมอตัวถ้าไม่มีภัยเกิดขึ้น หรือได้กำไรถ้าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลดีให้กับความเสี่ยงภัยที่มี (Loss, Break Even or Gain) เช่น

- นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ อาจประสบกับภาวะขาดทุนถ้าราคาหุ้นลดลง คຸ້ມทุนถ้าราคาหุ้นไม่เปลี่ยนแปลง หรือได้กำไรถ้าหากราคาหุ้นเพิ่มสูงขึ้น

- การซื้อขายที่ดิน ถ้าเศรษฐกิจตกต่ำก็อาจขาดทุนจากการที่ราคาที่ดินลดลง ถ้าเศรษฐกิจดีก็ได้กำไรจากราคาที่ดินที่เพิ่มสูงขึ้น

บริษัทประกันภัยโดยทั่วไป จะรับประกันภัยเฉพาะความเสี่ยงภัยแท้จริง (Pure Risk) เท่านั้น และโดยปกติไม่สามารถรับประกันความเสี่ยงภัยที่มุ่งเก็งกำไร (Speculative Risk) ได้

2.3.2 ความเสี่ยงภัยต่อส่วนรวมและความเสี่ยงภัยจำเพาะ (Fundamental Risk & Particular Risk)

ความเสี่ยงภัยต่อส่วนรวม (Fundamental Risk)

เป็นความเสี่ยงภัยที่มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจพื้นฐานโดยส่วนรวม หรือต่อคนจำนวนมาก หรือกลุ่มคนจำนวนมาก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือผลกระทบจากภัยธรรมชาติ เช่น ภาวะเงินเฟ้อ ภาวะเงินฝืด การว่างงาน สงคราม แผ่นดินไหว อุทกภัย เป็นต้น การควบคุมความเสี่ยงภัยประเภทนี้เป็นไปได้ยาก

ความเสี่ยงภัยจำเพาะ (Particular Risk)

เป็นความเสี่ยงภัยที่มีผลกระทบและก่อให้เกิดความเสียหายจำเพาะเจาะจงต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือกลุ่มบุคคลหนึ่งกลุ่มบุคคลใดโดยเฉพาะเท่านั้น ซึ่งบุคคลเหล่านั้นสามารถมีส่วนในการควบคุมการเกิดภัยดังกล่าวได้ เช่น การเกิดเหตุรถชนกัน ไฟไหม้บ้าน เป็นต้น

ความเสี่ยงภัยจำเพาะนี้ เป็นความเสี่ยงที่ธุรกิจประกันภัยสามารถเข้าไปมีบทบาทได้มาก ในขณะที่ความเสี่ยงภัยต่อส่วนรวมส่วนมากจะเป็นภาระหน้าที่ของรัฐ เนื่องจากบริษัทประกันภัยจะมีความสามารถในการจัดการความเสี่ยงภัยต่อส่วนรวมได้ในขอบเขตอันจำกัดเท่านั้น

2.3.3 ความเสี่ยงภัยที่ผันแปรได้ และความเสี่ยงภัยที่คงที่ (Dynamic Risk & Static Risk)

ความเสี่ยงภัยที่ผันแปรได้ (Dynamic Risk)

คือ ความเสี่ยงภัยที่อาจเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจ แล้วก่อให้เกิดความเสียหายในทางการเงินแก่เจ้าของทรัพย์สิน เช่น การเปลี่ยนแปลงในрсสนิยมของผู้บริโภคทำให้พ่อค้าบางรายประสบภาวะขาดทุน เพราะผลิตสินค้าออกมาแล้วจำหน่ายไม่ได้ การเปลี่ยนแปลงในระดับราคาสินค้าซึ่งเมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นมาก ผู้บริโภคอาจจะไม่บริโภคสินค้าประเภทนั้น ความเจริญก้าวหน้าในเทคโนโลยีทำให้ผู้ผลิตบางรายสามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพดีขึ้น มีประสิทธิภาพสูงขึ้น แต่มีราคาถูกลงทำให้ผู้ผลิตรายอื่นซึ่งผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน แต่มีคุณภาพต่ำกว่าหรือราคาแพงกว่าประสบปัญหาในการจำหน่ายสินค้านั้น เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้ารุ่นเก่า เป็นต้น

ความเสี่ยงภัยที่คงที่ (Static Risk)

คือ ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากสาเหตุอื่นๆ ที่ไม่ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจ เช่น ภัยธรรมชาติต่างๆ เป็นต้น

2.3.4 ความเสี่ยงภัยที่เอาประกันภัยได้ และความเสี่ยงภัยที่เอาประกันภัยไม่ได้ (Insurable Risk & Uninsurable Risk)

ความเสี่ยงภัยที่เอาประกันภัยได้ (Insurable Risk)

ได้แก่ ความเสี่ยงภัยที่มีลักษณะเป็นความเสี่ยงภัยแท้จริง (Pure Risk) และเป็นความเสี่ยงภัยที่มีผลกระทบเฉพาะบุคคล (Particular Risk) เท่านั้น เช่น กรณีที่ไฟไหม้บ้านหนึ่งหลัง หรือหลายหลังในละแวกเดียวกัน โดยหลักการแล้วความเสี่ยงที่จะเอาประกันภัยได้จะต้องมีลักษณะสำคัญหลายประการจึงจะมีความเหมาะสมถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่จะเอาประกันภัยได้ ซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียดต่อไปในบทที่ 3

ความเสี่ยงภัยที่เอาประกันภัยไม่ได้ (Uninsurable Risk)

ในการรับประกันภัยนั้น บริษัทประกันภัยไม่สามารถจะรับประกันความเสี่ยงภัยได้ทุกประเภท เนื่องจากสาเหตุดังต่อไปนี้ คือ

- การขาดสถิติ การรับประกันภัยต้องอาศัยสถิติ ซึ่งรวบรวมจากประสบการณ์ในอดีตเป็นหลักในการพิจารณารับประกันภัย ฉะนั้น ความเสี่ยงภัยที่ไม่อาจคำนวณจากข้อมูลในทางสถิติ จึงไม่สามารถเอาประกันภัยได้ หรือหากทำได้ก็ต้องมีการตั้งสมมุติฐานอย่างรอบคอบ บวกกับการคาดการณ์ของ

ผู้ที่มีความชำนาญในภัยดังกล่าว ซึ่งในความเป็นจริงจะมีต้นทุนที่ค่อนข้างสูงและเสี่ยงต่อการผิดพลาด จึงมักไม่เป็นที่นิยม

- ความเสี่ยงภัยที่ขัดต่อกฎหมาย คีลธรรมอันดี หรือผลประโยชน์ของสาธารณะ เช่น ผู้ขับขี่ยานพาหนะไม่สามารถเอาประกันภัยคุ้มครองการเสียชีวิตเมื่อกระทำผิดกฎจราจร เพราะจะทำให้คนที่ควรได้รับโทษไม่ต้องได้รับโทษทำให้ไม่เหลาจำ หรือคนทุจริตไม่สามารถเอาประกันภัยการกระทำผิดของตนได้

- การไม่มีส่วนได้เสียที่จะเอาประกันภัยได้ (Lack of Insurable Interest) ถ้าผู้เอาประกันภัยไม่มีส่วนได้เสียในวัตถุที่เอาประกันภัย เขาจะไม่ได้ได้รับความเสียหายจากการเกิดวินาศภัยนั้นแต่อย่างใด ฉะนั้น เขาจึงไม่สามารถเอาประกันภัยในสิ่งที่เขาไม่มีส่วนได้เสียได้ ซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียดในบทที่ 6

- ความเสียหายที่เป็นมหันตภัย (Catastrophic Loss) ในทางทฤษฎี เราอาจกำหนดเบี้ยประกันภัยขึ้นได้เสมอ ไม่ว่าความเสี่ยงภัยนั้นจะมากเพียงใด แต่ในทางปฏิบัติแล้วความเสี่ยงภัยที่เป็นมหันตภัยถือว่าเป็นความเสี่ยงภัยที่ไม่อาจเอาประกันภัยได้ เช่น ภัยจากสงครามหรือภัยจากอาวุธนิวเคลียร์ เป็นต้น เนื่องจากความเสียหายนี้จะเกิดขึ้นในวงกว้าง ส่งผลให้ผู้เอาประกันภัยจำนวนมากได้รับความเสียหายในคราวเดียวกัน ซึ่งบริษัทประกันภัยแต่ละแห่งอาจไม่สามารถรับผิดชดใช้ค่าเสียหายได้และอาจส่งผลให้บริษัทต้องล้มละลายลงด้วย

องค์ประกอบของความเสี่ยงภัย มี 3 ประการ คือ

1) วัตถุที่มีความเสี่ยงภัย (Subject Matter of Risk) เช่น บ้าน รถยนต์ หรือชีวิตของคน ฯลฯ
 2) ภัย (Peril) ต่างๆ หรือสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหาย เช่น ไฟไหม้ การระเบิด การโจรกรรม การกระทำของคนบ้า, จลาจล ฯลฯ

3) ผลของความเสียหาย (Consequences of Loss) เช่น การลดลงของมูลค่าของวัตถุที่มีความเสี่ยงภัย ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม ฯลฯ นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยหรือสถานะที่ทำให้ทรัพย์สินหรือวัตถุนั้นมีความเสี่ยงภัยที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง ซึ่งเราเรียกว่า สถานะภัย (Hazard) เช่น บ้านที่สร้างด้วยไม้ทั้งหลังเป็นความเสี่ยงภัยที่ไม่ดี คนอ้วนมากเป็นความเสี่ยงภัยที่ไม่ค่อยดีเมื่อเทียบกับคนที่สร้างกายสมส่วน ฯลฯ

ในการพิจารณารับประกันภัยนั้น ผู้รับประกันภัยจะต้องพิจารณาว่า วัตถุที่เอาประกันภัยนั้นคืออะไร ภัยที่จะให้ความคุ้มครองนั้นเป็นภัยที่สามารถรับประกันได้หรือไม่ นอกจากนั้น สถานะที่ทำให้วัตถุที่เอาประกันภัยมีความเสี่ยงภัยเพิ่มขึ้นเป็นสิ่งที่สามารถควบคุมได้หรือไม่ สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นความเสี่ยงภัยที่ผู้รับประกันภัยจะต้องพิจารณาในการรับประกันภัยทุกครั้ง

2.4 ภัย (Peril)

ภัย (Peril) หมายถึง สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหาย โดยทั่วไปเราสามารถที่จะจำแนกสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหายออกได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ

2.4.1 สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหายจากธรรมชาติ (Natural Perils)

เป็นเหตุซึ่งอยู่นอกเหนือความสามารถที่มนุษย์จะควบคุมได้ เช่น พายุไต้ฝุ่น อุทกภัย แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด ธรณีพิบัติคลื่นยักษ์สึนามิ ฯลฯ

2.4.2 สาเหตุความเสียหายจากบุคคล (Human Perils หรือ Man-Made Perils)

เป็นการกระทำของมนุษย์ เช่น การลอบวางเพลิง การก่อการร้าย การโจรกรรม การฆาตกรรม การกระทำอัศวินบาตกรรม การจลาจล การประมาทเลินเล่อ การทุจริต การยกยอกทรัพย์สินหรือเงินสดของนายจ้าง ฯลฯ

2.4.3 สาเหตุความเสียหายจากเศรษฐกิจ (Economic Perils or Business Perils)

เกิดจากสภาพเศรษฐกิจหรือสภาพธุรกิจของสังคม เช่น สภาพเงินเฟ้อ สภาพเงินฝืด การเปลี่ยนแปลงในรสนิยมของผู้บริโภค ความเจริญก้าวหน้าในเทคโนโลยี ซึ่งทำให้ผู้ผลิตสินค้าสามารถผลิตสินค้าที่มีขีดความสามารถหรือมีประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก แต่กลับมีราคาที่ถูกกลงทำให้ผู้ผลิตสินค้ารุ่นเก่าที่มีประสิทธิภาพน้อยหรือทำงานได้ช้าและมีราคาแพงประสบกับการขายสินค้าของตนไม่ออก และต้องเลิกกิจการไปในที่สุด เป็นต้น

2.5 สภาวะภัย (Hazard)

สภาวะภัย (Hazard) หมายถึง สภาวะที่อาจจะเพิ่มระดับความรุนแรงของความเสียหายให้มากขึ้น หรือเพิ่มโอกาสที่จะเกิดความเสียหายให้บ่อยขึ้นได้ เราสามารถที่จะจำแนกสภาวะภัยออกได้ 3 ประเภทด้วยกัน คือ

2.5.1 สภาวะภัยทางด้านกายภาพ (Physical Hazard)

2.5.2 สภาวะภัยทางด้านศีลธรรม (Moral Hazard)

2.5.3 สภาวะภัยทางจริยธรรม (Morale Hazard)

2.5.1 สภาวะภัยทางด้านกายภาพ (Physical Hazard)

เป็นสภาพทางด้านกายภาพของทรัพย์สินหรือวัตถุที่เพิ่มโอกาสให้เกิดความเสียหายจากเหตุต่างๆ เช่น

(1) ประเภทของสิ่งปลูกสร้าง เช่น บ้านที่สร้างด้วยไม้ทั้งหลัง มีโอกาสที่จะเสียหายจากไฟไหม้ได้ง่ายกว่าบ้านที่สร้างด้วยคอนกรีต

(2) ที่ตั้งของทรัพย์สิน เช่น บ้านไม้ที่อยู่ในบริเวณที่แออัดคับแคบ รถดับเพลิงไม่สามารถจะเข้าถึงได้ย่อมมีโอกาสเสียหายเพราะไฟไหม้ได้ง่ายกว่าบ้านไม้ที่อยู่โดดเดี่ยวกลางทุ่งเพียงหลังเดียว หรือห้องในอาคารชุดที่อยู่ชั้นสูงๆ มีโอกาสเสียหายเพราะไฟไหม้ได้มากกว่าห้องในอาคารชุดที่อยู่ชั้นล่างๆ เนื่องจากข้อจำกัดแรงน้ำจากหัวฉีดของรถดับเพลิงที่สามารถจะฉีดขึ้นไปถึง

(3) การใช้สถานที่ เช่น การใช้อาคารเป็นสถานที่เก็บวัตถุไวไฟต่างๆ เช่น น้ำมันทินเนอร์ น้ำมันเบนซิน แก๊สหุงต้ม มีโอกาสที่จะเกิดระเบิดลุกไหม้ได้ง่ายกว่าอาคารที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย หรือสำนักงานธรรมดา

(4) สุขภาพของคน เช่น บุคคลที่สูบบุหรี่เป็นจำนวนมากในแต่ละวัน ย่อมมีโอกาสป่วยเป็นมะเร็งในปอด วัณโรค โรคหัวใจ หรือโรคความดันโลหิตสูง ได้มากกว่าบุคคลที่ไม่สูบบุหรี่ และรักษาสุขภาพของตนเองได้ดีอยู่เสมอ

(5) อาชีพของคน เช่น พนักงานส่งเอกสารนอกสถานที่ คนงานในโรงงานอุตสาหกรรม กรรมกรก่อสร้าง มีโอกาสที่จะประสบอุบัติเหตุได้รับบาดเจ็บ พิกการ ทูพพลภาพ หรือเสียชีวิตได้มากกว่าบุคคลที่ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ระดับบริหารหรือเสมียนในสำนักงาน

2.5.2 สภาวะภัยทางด้านศีลธรรม (Moral Hazard)

เป็นสภาวะที่ส่งเสริมให้เกิดความเสียหายอันเนื่องจากการขาดศีลธรรม มีความไม่สุจริตใจ ก่อให้เกิดความเสียหายกับทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้โดยเจตนา เพื่อหวังประโยชน์จากการเอาประกันภัย ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสให้เกิดความเสียหายขึ้นมากกว่าปกติ เช่น

(1) เจ้าของธุรกิจบางแห่งที่มีประกันอัคคีภัยไว้ เมื่อประสบปัญหาทางการเงินอาจวางเพลิงทรัพย์สินของตนที่เอาประกันอัคคีภัยไว้ เพื่อหวังเอาเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันอัคคีภัยของตน

(2) เจ้าของรถยนต์ที่มีประกันภัยรถยนต์ไว้ เมื่อเกิดอุบัติเหตุ เช่น ถูกรถอื่นเฉี่ยวชนรถยนต์ของตนที่เอาประกันภัยไว้ เขาอาจจะตกลงรับเงินค่าเสียหายจากคู่กรณีแล้วมาเรียกร้องกับบริษัทประกันภัยอีก โดยอ้างว่า รถยนต์ของเขาถูกเฉี่ยวชนโดยไม่สามารถหาคู่กรณีได้

(3) ผู้เอาประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลบางคน อาจจะยอมตัดอวัยวะของตนบางส่วน เช่น นิ้วมือบางนิ้ว หรือเอาของแหลมทิ่มแทงนัยน์ตาข้างหนึ่งให้บอดแล้วไปแจ้งกับบริษัทประกันภัยว่าเกิดจากอุบัติเหตุ โดยหวังจะได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลของตน

(4) ผู้ขอเอาประกันชีวิตบางรายอาจจะขอทำประกันชีวิตของตน โดยการปกปิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่ตนกำลังป่วยด้วยโรคร้ายบางอย่างในระยะสุดท้าย ซึ่งบริษัทประกันชีวิตไม่สามารถจะรับประกันชีวิตได้อย่างแน่นอน ถ้าหากได้ทราบข้อมูลการเจ็บป่วยนั้นโดยละเอียด ภายหลังจากที่บริษัทได้รับประกันชีวิตบุคคลนั้นได้ไม่นานนัก ผู้เอาประกันชีวิตรายนั้นก็เสียชีวิตลงโดยมีผู้รับประโยชน์มาติดต่อขอรับเงินค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันชีวิต

ความเสียหายที่เกิดจากสภาวะภัยทางด้านศีลธรรมนี้ เป็นการเอาประกันภัยโดยไม่สุจริต บริษัทประกันภัยมีสิทธิ์ปฏิเสธความรับผิดชอบในการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยได้

2.5.3 สภาวะภัยทางจริยธรรม (Morale Hazard)

เป็นสภาพที่มักจะเกิดขึ้นกับบุคคลบางคนที่ได้เอาประกันภัยทรัพย์สินของตนไว้แล้ว ประมาทเลินเล่อ ไม่เอาใจใส่ป้องกันอุบัติเหตุหรือความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นต่อทรัพย์สินนั้นอย่างเต็มที่ โดยถือว่าตนเองได้เอาประกันภัยไว้แล้ว หากมีความเสียหายอะไรเกิดขึ้นต่อทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้ บริษัทประกันภัยมีหน้าที่จะต้องชดใช้ค่าเสียหายตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย

ความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วยเหตุนี้ มิได้เกิดขึ้นด้วยเจตนาของผู้เอาประกันภัย แต่เกิดจากการขาดความระมัดระวังในการป้องกันภัยตามสมควร เช่น การที่เจ้าของรถที่มีประกันภัยรถยนต์ไว้แล้ว เวลาจอดรถในที่สาธารณะก็ไม่ล็อครถให้เรียบร้อยแน่นหนา หรือขับรถด้วยความคึกคะนอง โดยไม่สนใจว่าอาจจะเกิดความเสียหายต่อรถยนต์ของตน หรือไปทำความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลภายนอก หรือไป

ชนคนอื่นบาดเจ็บหรือเสียชีวิตได้ เพราะเข้าใจว่าเมื่อได้ทำประกันภัยไว้แล้ว บริษัทประกันภัยมีหน้าที่จะต้องตามไปชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นในทุกกรณี เป็นต้น

2.6 ขั้นตอนในการจัดการความเสี่ยงภัย

ขั้นตอนในการจัดการความเสี่ยงภัย โดยทั่วไปประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

- 2.6.1 การระบุและวิเคราะห์ภัยที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย
- 2.6.2 การหาวิธีการต่างๆ ที่เป็นไปได้ในการจัดการกับความเสี่ยงภัย
- 2.6.3 การคัดเลือกวิธีการที่คิดว่าดีที่สุดในการจัดการกับความเสี่ยงภัย
- 2.6.4 การลงมือปฏิบัติตามแผนหรือวิธีการที่ได้เลือกไว้
- 2.6.5 การติดตามผลลัพธ์ที่ได้
- 2.6.6 การตรวจสอบและปรับปรุงวิธีการให้เหมาะสมกับภัยที่เปลี่ยนแปลงไป

2.6.1 การระบุและวิเคราะห์ภัยที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย

โดยทั่วไปแล้ว เราสามารถที่จะแบ่งประเภทของความเสี่ยงภัยที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อธุรกิจได้ 4 ประเภทใหญ่ๆ คือ

- (1) ความเสี่ยงภัยต่อทรัพย์สิน
- (2) ความเสี่ยงภัยต่อรายได้
- (3) ความเสี่ยงภัยต่อความรับผิดชอบตามกฎหมาย
- (4) ความเสี่ยงภัยต่อบุคคล

(1) **ความเสี่ยงภัยต่อทรัพย์สิน** โดยทั่วไปแล้ว บุคคลธรรมดา มักจะมีทรัพย์สิน เช่น บ้านอยู่อาศัย เฟอร์นิเจอร์ ของใช้ภายในบ้านต่างๆ ตลอดจนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ เป็นต้น ในขณะที่ธุรกิจอาจจะมีอาคารสำนักงาน หรือโรงงานอุตสาหกรรมของตนเอง ตลอดจนเครื่องใช้สำนักงาน เครื่องจักร วัตถุดิบ สต็อกสินค้า รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น

ทรัพย์สินต่างๆ ที่บุคคลธรรมดา และธุรกิจเป็นเจ้าของอยู่นี้อาจจะเกิดความเสียหายจากภัยต่างๆ เช่น อัคคีภัย ฟ้าผ่า ระเบิด ลมพายุ น้ำท่วม การจลาจล การกระทำมั่วร้าย การฟุ้งชนของรถยนต์หรือชิ้นส่วนของเครื่องบิน การโจรกรรม ตลอดจนอุบัติเหตุอื่นๆ ความเสียหายที่เกิดขึ้นอาจมีความรุนแรงที่แตกต่างกัน ซึ่งในกรณีที่ไม่รุนแรงนักอาจจะทำให้ทรัพย์สินเสียหายเพียงบางส่วน แต่ในกรณีที่รุนแรงมากอาจจะทำให้ทรัพย์สินนั้นเสียหายโดยสิ้นเชิงได้

(2) **ความเสี่ยงภัยต่อรายได้** เป็นความเสี่ยงภัยที่ก่อให้เกิดการลดลงของรายได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้น หรือเกิดการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายภายหลังจากที่ธุรกิจต้องหยุดดำเนินงานชั่วคราวเพื่อที่จะพยายามกอบกู้ให้ธุรกิจนั้นสามารถดำเนินต่อไปได้ภายหลังจากที่มีอุบัติเหตุหรือความเสียหายเกิดขึ้นแล้ว โดยแบ่งเป็น

1) การลดลงของรายได้ เช่น ภายหลังจากที่เกิดไฟไหม้โรงงาน ทำให้ธุรกิจไม่สามารถผลิตสินค้าเพื่อป้อนลูกค้าประจำได้ตามปกติอาจทำให้ลูกค้าบางรายรอไม่ได้ และหันไปสั่งซื้อสินค้านั้นจากผู้ผลิตรายอื่นแทน ทำให้ธุรกิจรายนั้นต้องสูญเสียรายได้และกำไรที่ควรจะได้รับตลอดจนสูญเสียส่วนแบ่งตลาดไปด้วย

2) การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่าย เช่น การที่เกิดไฟไหม้สำนักงาน ทำให้ธุรกิจรายนั้นจำเป็นต้องไปเช่าสำนักงานชั่วคราวอยู่ที่อื่นในระหว่างที่กำลังซ่อมแซม เพื่อจะได้ประกอบธุรกิจตามปกติ โดยอาจจะต้องเสียค่าเช่าในอัตราที่ค่อนข้างสูงเนื่องจากการเช่าในระยะสั้นๆ เท่านั้น ตลอดจนการที่ธุรกิจต้องเสียเงินค่าซ่อมแซมโรงงานที่ถูกไฟไหม้เสียหายเพิ่มขึ้นในรูปของค่าล่วงเวลาเพื่อเร่งให้ผู้รับเหมาทำงานตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งในวันหยุด เพื่อให้โรงงานแห่งนั้นสามารถเปิดดำเนินธุรกิจได้เร็วขึ้น เป็นต้น

(3) ความเสี่ยงภัยต่อความรับผิดชอบตามกฎหมาย เป็นความเสี่ยงภัยที่ธุรกิจต้องรับผิดชอบตามกฎหมายจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่อของพนักงานหรือลูกจ้างของตน และทำให้บุคคลอื่น เช่น ลูกค้าหรือประชาชนทั่วไปได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิตหรือทรัพย์สินเสียหาย โดยสามารถจะแยกความรับผิดชอบกฎหมายออกได้ 5 ประเภท คือ

1) ความรับผิดชอบตามกฎหมายจากการประกอบการ (Operation Liability) เช่น การที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวแห่งหนึ่งนำนักท่องเที่ยวไปทัศนจร และเกิดอุบัติเหตุรถพลิกคว่ำระหว่างทางเนื่องจากคนขับรถหลับใน ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับบาดเจ็บ พิการ เสียชีวิต และทรัพย์สินที่ติดตัวไปได้รับความเสียหายหรือสูญหาย การที่ผู้รับเหมาก่อสร้างตอกเสาเข็มและทำให้บ้านข้างเคียงร้าวเสียหาย หรือทำเศษวัสดุก่อสร้างหล่นใส่หลังคาบ้านข้างเคียงได้รับความเสียหาย เป็นต้น

2) ความรับผิดชอบตามกฎหมายจากความบกพร่องของสถานที่ (Premise Liability) เช่น การที่ป้ายโฆษณาบนดาดฟ้าของอาคารล้มลงมาถูกรถที่วิ่งอยู่บนถนนได้รับความเสียหาย หรือคนที่กำลังเดินอยู่บนทางเท้าได้รับบาดเจ็บ หรือมีลูกค้าที่เข้ามาติดต่อธุรกิจในสำนักงานลื่นหกล้มขาหัก เนื่องจากมีผู้พ่นน้ำหกบนพื้น เป็นต้น

3) ความรับผิดชอบตามกฎหมายจากการประกอบวิชาชีพ (Professional Liability) ผู้ที่จะถือว่าเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพจะต้องผ่านการฝึกอบรมและการสอบที่พิเศษกว่าบุคคลทั่วไป เพื่อรับใบอนุญาตจากทางราชการ เช่น แพทย์ ทันตแพทย์ เกษษกร สถาปนิก วิศวกร ทนายความ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต นายหน้าประกันภัย ตัวแทนประกันภัย เป็นต้น หากบุคคลเหล่านี้กระทำการประมาทเลินเล่อในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการตามวิชาชีพของตน และทำให้ผู้ที่มาใช้บริการได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิต หรือทรัพย์สินเสียหายแล้ว ผู้ประกอบวิชาชีพรายนั้นก็ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย เช่น การที่ศัลยแพทย์ทำการผ่าตัดท้องของคนไข้และลืมนัดผ่าตัดไว้ในท้องของคนไข้ และคนไข้มีอาการปวดท้องอย่างรุนแรงเมื่อเวลาผ่านไปหลายปี และได้รับการตรวจโดยแพทย์ท่านอื่น จนเห็นรูปของมีดผ่าตัดที่อยู่ในท้องของคนไข้จากฟิล์มเอกซเรย์ และจำเป็นต้องรับการผ่าตัดอีกครั้ง การที่สถาปนิกออกแบบโรงแรมแห่งหนึ่งผิดพลาด และทำให้โรงแรมที่ก่อสร้างตามแบบนั้นทุกประการพังทลายในเวลาต่อมา จนทำให้ผู้ที่ทำงานและแขกที่มาพักในโรงแรมนั้นได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต เป็นต้น

4) ความรับผิดชอบตามกฎหมายจากผลิตภัณฑ์ (Product Liability) เป็นความรับผิดชอบที่ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายสินค้าต้องรับผิดชอบต่อผู้ที่ซื้อสินค้านั้นไปใช้หรือไปรับประทานแล้วได้รับบาดเจ็บ หรือเสียชีวิต หรือทรัพย์สินอื่นเสียหาย อันเนื่องมาจากความบกพร่องหรือความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตสินค้านั้น เช่น การที่ผู้ผลิตขนมพุดดิ้งรสชมรมรายหนึ่งใส่ส่วนผสมผิดชนิดหรือผิดสูตรเข้าไป ทำให้ผู้ที่ใช้ขนมพุดดิ้งรสชมรมลือตนั้นเกิดอาการแพ้อย่างรุนแรงจนเส้นผมร่วงหมดศีรษะ การที่ผู้ผลิตยารายหนึ่งบรรจุยาไม่ตรงกับ

ชนิดที่ระบุไว้บนฉลากของยาขวดนั้น และมีผลทำให้ผู้ที่ซื้อยานั้นไปรับประทานเกิดอาการแน่นหน้าอกอย่างรุนแรงจนต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และมาทราบภายหลังเมื่อแพทย์ขอให้คนไข้รายนั้นนำขวด และยาที่เหลือในขวดไปทำการตรวจสอบในห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ เป็นต้น

5) ความรับผิดชอบของนายจ้างต่อลูกจ้าง (Employer's Liability) เป็นความเสี่ยงภัยที่ผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆ ในฐานะที่เป็นนายจ้าง จะประสบเมื่อพนักงานที่เป็นลูกจ้างของตน ประสบอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงานให้แก่ นายจ้าง ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ว่าเกิดจากความประมาทเลินเล่อของนายจ้าง ลูกจ้างเหล่านี้ อาจจะไม่พอใจกับจำนวนเงินที่ได้รับชดใช้เบื้องต้นจากการประกันสังคม และต้องการที่จะฟ้องร้องนายจ้างเพื่อเรียกค่าเสียหายเพิ่มเติม

(4) ความเสี่ยงภัยต่อบุคคล เป็นความเสี่ยงภัยต่อพนักงานหรือลูกจ้างของธุรกิจ ซึ่งทำให้บุคคลเหล่านั้นไม่สามารถจะทำงานต่อไปได้เลย หรือทำงานได้แต่ไม่เต็มที่ หรือมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น เช่น ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ซึ่งสามารถจะแยกออกเป็น

1) ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงานให้แก่ นายจ้าง เช่น พนักงานส่งเอกสาร ประสบอุบัติเหตุรถพลิกคว่ำขณะไปส่งเอกสารให้แก่ นายจ้าง และทำให้พนักงานผู้นั้นได้รับบาดเจ็บสาหัส พิการทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต ซึ่งเป็นภาระแก่นายจ้างในการที่จะต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาล ตลอดจนค่าชดเชยอื่นๆ แก่ลูกจ้างคนนั้น

2) ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุนอกเวลาปฏิบัติงานให้แก่ นายจ้าง เช่น พนักงานของบริษัทแห่งหนึ่ง ประสบอุบัติเหตุรถยนต์ ขณะกำลังเดินทางกลับบ้านพัก ทำให้ได้รับบาดเจ็บสาหัส พิการทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต และไม่สามารถจะปฏิบัติงานให้แก่ นายจ้างได้ชั่วระยะเวลาหนึ่ง หรือตลอดไป เป็นต้น

3) ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากการเจ็บป่วย เช่น พนักงานเจ็บป่วยจากไข้หวัด หรือไส้ติ่งอักเสบ ฯลฯ ซึ่งทำให้พนักงานผู้นั้นไม่สามารถจะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ และมีผลกระทบทางอ้อมต่อการประกอบธุรกิจของธุรกิจรายนั้นด้วย

แต่ละบุคคลและแต่ละธุรกิจ ย่อมมีการเสี่ยงภัยที่แตกต่างกัน การจะวิเคราะห์ความเสี่ยงภัยที่ถูกต้องนั้นจะต้องทำการวิเคราะห์การเสี่ยงภัยของแต่ละรายเป็นกรณีๆ ไป

การหาวิธีการต่างๆ ที่เป็นไปได้ในการจัดการกับความเสี่ยงภัย

วิธีการต่างๆ ที่สามารถจะใช้ในการจัดการความเสี่ยงภัยของบุคคลหรือธุรกิจโดยทั่วไปแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. กลุ่มวิธีการด้านการควบคุมความเสี่ยงภัย (Risk Control)
2. กลุ่มวิธีการด้านการจัดการทางการเงินสำหรับความเสี่ยงภัย (Risk Financing)

1. กลุ่มวิธีการด้านการควบคุมความเสี่ยงภัย (Risk Control)

มีวัตถุประสงค์ที่จะพยายามลดโอกาสหรือจำนวนครั้งของการเกิดความเสียหาย (Loss Frequency) และ/หรือลดระดับความรุนแรงของความเสียหาย (Loss Severity) ที่อาจจะเกิดขึ้นให้เหลือน้อยที่สุด ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 วิธี คือ

1.1 การหลีกเลี่ยงความเสี่ยงภัย (Risk Avoidance) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยงภัย เป็นวิธีการที่พยายามจะขจัดโอกาสที่อาจจะเกิดความเสียหายจากสาเหตุบางอย่างให้หมดสิ้นไป ซึ่งจะทำให้โอกาสที่จะเกิดความเสียหายเท่ากับศูนย์ เช่น การที่บุคคลบางคนพยายามหลีกเลี่ยงงาน หรือสาเหตุที่อาจจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ เช่น คนที่กลัวจะเสียชีวิตเพราะเครื่องบินตก ก็ตัดสินใจไม่นั่งเครื่องบินเลยตลอดชีวิต การหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุจากการนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์โดยเปลี่ยนไปขึ้นรถประจำทางหรือรถแท็กซี่แทน การหลีกเลี่ยงไปเที่ยวตามเกาะหรือทะเลในช่วงฤดูมรสุม เป็นต้น

วิธีการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงภัยนี้ จะขจัดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายให้หมดไป และไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการอื่นใดอีก เพราะได้ขจัดความเสี่ยงภัยนั้นไปหมดแล้ว แต่ในทางปฏิบัติก็อาจจะมีข้อจำกัดบางประการ เช่น เป็นคำสั่งของนายจ้างให้พนักงานผู้นั้นต้องเดินทางไปโดยเครื่องบินเพื่อให้ทันกับการที่จะต้องไปพบกับลูกค้ารายใหญ่ของบริษัท ซึ่งเป็นสิ่งที่พนักงานผู้นั้นหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะถ้าจะนั่งรถทัวร์หรือขับรถไปเองก็เลยเวลานัดไปแล้ว เป็นต้น

1.2 การป้องกันการเกิดความเสียหาย (Loss Prevention) มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายขึ้น โดยพยายามลดโอกาส ความน่าจะเป็นหรือจำนวนครั้งที่อาจจะเกิดความเสียหายให้น้อยลงก่อนที่จะมีเหตุการณ์เหล่านั้นเกิดขึ้นจริง ตัวอย่างเช่น

- 1) การติดป้ายห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณโรงงานและโกดังสินค้า
- 2) การตรวจสอบสภาพรถยนต์ให้อยู่ในสภาพปลอดภัยอยู่เสมอ
- 3) การขับรถตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด
- 4) การมีพนักงานขับรถสำรองเพื่อผลัดเปลี่ยนกันขับรถในกรณีของรายการนำเที่ยวที่มีระยะ

ทางไกล

5) การกำหนดให้ผู้เข้ามาภายในอาคารสำนักงานต้องแลกบัตรประจำตัวกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยก่อนเข้าไปในบริเวณอาคารสำนักงาน

6) การตรวจกระเป๋าและสัมภาระตลอดจนการตรวจยานพาหนะของผู้ที่จะเข้าไปภายในอาคารสำนักงานเพื่อป้องกันการก่อการร้ายหรือลอบวางระเบิด

7) การหมั่นตรวจตราและบำรุงรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในสำนักงานให้อยู่ในสภาพที่ดี เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากไฟฟ้าลัดวงจร

1.3 การบรรเทาความเสียหาย (Loss Control) มีวัตถุประสงค์เพื่อลดระดับความรุนแรงของความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น การบรรเทาความเสียหายนี้อาจจะกระทำเมื่อมีเหตุที่น่าเชื่อว่าจะกำลังจะมีวินาศภัยบางอย่างเกิดขึ้นหรือขณะที่กำลังเกิดความเสียหายหรือภายหลังจากที่มีความเสียหายเกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น

1) การติดตั้งถังดับเพลิงไว้ในบริเวณสำนักงาน โรงงาน หรือโกดัง ซึ่งเจ้าหน้าที่สามารถจะนำมาใช้ดับเพลิงได้อย่างทันท่วงทีในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้ขึ้น

2) การติดตั้งเครื่องจับควัน (Smoke Detector) ซึ่งจะส่งสัญญาณแจ้งเหตุผิดปกติไปยังศูนย์ควบคุมเพื่อให้เจ้าหน้าที่รีบตรวจสอบทันที

3) การติดตั้งระบบพรมน้ำดับเพลิงอัตโนมัติ (Automatic Sprinkler System) ซึ่งจะปฏิบัติงานโดยอัตโนมัติในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้ในระยะเริ่มต้นในบริเวณที่ติดตั้งระบบนี้

- 4) การจัดตั้งศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติของทางราชการ ซึ่งจะทำหน้าที่เตือนให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจจะเกิดภัยธรรมชาติทราบล่วงหน้า เพื่อให้สามารถอพยพผู้คนและขนย้ายทรัพย์สินได้ทัน
- 5) การมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลไว้ในสำนักงานหรือโรงงาน
- 6) การขนย้ายทรัพย์สินออกจากโกดังที่กำลังเกิดเพลิงไหม้
- 7) การจำกัดจำนวนเงินสดที่เก็บไว้ในเคาน์เตอร์ของร้านสะดวกซื้อในช่วงเวลาหนึ่งเวลาใด ซึ่งจะช่วยลดมูลค่าความเสียหายในกรณีที่มีคนร้ายเข้ามาชิงหรือปล้นทรัพย์สินในร้าน

สำหรับมาตรการบางอย่างเป็นการป้องกันการเกิดความเสียหาย และการบรรเทาความเสียหาย ตัวอย่างเช่น

- 1) การจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยควบคู่ไปกับการติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิดในสำนักงาน เป็นการป้องกันการความเสียหาย เพื่อป้องกันการโจรกรรมก่อนที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการบรรเทาความเสียหาย ในกรณีที่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยตรวจพบว่า มีคนร้ายเข้าไปลักทรัพย์หรือก่อเหตุร้ายในสำนักงาน ก็สามารถจะจับกุมได้อย่างทันที่
- 2) การจัดตั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีวัตถุประสงค์เพื่อหามาตรการต่างๆ ในการป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุบางอย่างก่อนที่จะเกิดมีภัยเหล่านั้นขึ้น ขณะเดียวกันก็ดำเนินการต่างๆ ในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการหาทางบรรเทาความเสียหายเมื่อมีภัยบางอย่าง เช่น อุทกภัยเกิดขึ้นกับในบางจังหวัด เป็นต้น

1.4 การแยกภัย (Loss Separation) เป็นวิธีการที่ธุรกิจพยายามที่จะลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น โดยการแบ่งหน่วยความเสี่ยง เช่น ทรัพย์สิน, คน ออกเป็นขนาดหรือกลุ่มที่เล็กลง (Segregation) เพื่อว่าเวลาที่เกิดความเสียหายจะได้มีทรัพย์สินหรือคนบางส่วนเหลืออยู่ เช่น

- 1) การตั้งโรงงานและโกดังไว้คนละสถานที่ เมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นที่หนึ่งโอกาสที่เพลิงนั้นจะลามไปอีกที่หนึ่งจะเป็นไปได้ยาก ทำให้ลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น
- 2) การกระจายจำนวนผู้บริหารระดับสูงของบริษัทแห่งหนึ่งที่จะต้องเดินทางโดยเครื่องบินเพื่อไปประชุมในต่างจังหวัดให้เดินทางไปหลายเที่ยวบินเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดโศกนาฏกรรมหมู่ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุเครื่องบินตก
- 3) การกระจายจำนวนพนักงานขาย 100 คน ที่มีผลงานดีเด่นประจำปีของบริษัทแห่งหนึ่ง ซึ่งบริษัทกำลังจัดทัศนศึกษาไปยุโรปให้เดินทางไปโดย 2-3 เที่ยวบิน เพื่อลดความเสี่ยงในกรณีที่อาจจะเกิดอุบัติเหตุเครื่องบินตกซึ่งทำให้บริษัทต้องสูญเสียพนักงานขายดีเด่นทั้งหมดหากจัดให้เดินทางไปในเที่ยวบินเดียวกัน

1.5 การทำสำเนา (Loss Duplication) เป็นวิธีการที่ธุรกิจพยายามที่จะลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น โดยการทำสำเนาเอกสารที่สำคัญของธุรกิจ เช่น สมุดบัญชี รายชื่อลูกค้า แบบแปลน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ ซึ่งในปัจจุบันอาจจะทำในรูปของการถ่ายเอกสาร หรือการทำสำเนาข้อมูลหรือโปรแกรมที่อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ขึ้นมาอีก 1-2 ชุด โดยมักจะเก็บสำเนาเหล่านี้ไว้ในสถานที่อีกแห่งหนึ่งที่มีความ

ปลอดภัย ในกรณีที่เอกสารหรือโปรแกรมต้นฉบับสูญหายหรือเสียหาย ธุรกิจก็สามารถจะนำสำเนาของเอกสารหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้นออกมาใช้งานได้อย่างทันที่

2. กลุ่มวิธีการด้านการจัดการทางการเงินสำหรับความเสี่ยงภัย (Risk Financing)

มีวัตถุประสงค์ในการพยายามหาวิธีการทางการเงินมาใช้ในการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยการหาเงินทุนไว้จัดการกับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น วิธีการจัดการทางการเงินสำหรับความเสี่ยงภัยนี้ไม่มีผลในการลดโอกาส หรือจำนวนครั้งของการเกิดความเสียหาย หรือลดระดับความรุนแรงของความเสียหายแต่อย่างใด วิธีการจัดการความเสี่ยงภัยในกลุ่มนี้มี 3 วิธี คือ

2.1 การรับเสี่ยงภัยไว้เอง (Risk Retention) เป็นวิธีการจัดการทางการเงินสำหรับความเสี่ยงภัยที่ธุรกิจตัดสินใจรับภาระทางการเงินจากความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งหมดหรือบางส่วนด้วยตนเอง ซึ่งอาจจะเป็นการรับภาระทางการเงินไว้เองโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ เช่น การที่ธุรกิจจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้แก่พนักงานหรือลูกจ้างของตนที่ประสบอุบัติเหตุระหว่างการทำงานจากเงินของธุรกิจนั่นเองโดยไม่ได้ซื้อประกันภัยอุบัติเหตุไว้แต่อย่างใด เป็นต้น

การรับภาระความเสี่ยงภัยตามตัวอย่างข้างต้นนี้ อาจะเกิดขึ้นจากการที่ธุรกิจได้พิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้วว่า ค่ารักษาพยาบาลต่อปีที่จะต้องจ่ายให้แก่พนักงานหรือลูกจ้างของตนในกรณีประสบอุบัติเหตุ เช่นนี้มีจำนวนไม่มากนัก และอยู่ในวิสัยที่ธุรกิจนั้นสามารถรับภาระเองได้ แต่ในบางกรณี การรับภาระความเสี่ยงภัยเช่นนี้อาจจะเกิดขึ้นจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์มาก่อน เช่น เพิ่งจะเริ่มประกอบธุรกิจและยังไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุของพนักงานหรือลูกจ้าง ทำให้ยังไม่สามารถคาดคะเนค่ารักษาพยาบาลที่อาจจะเกิดขึ้นจึงไม่ได้ซื้อประกันภัยมารองรับไว้ ในกรณีเช่นนี้ ธุรกิจรายนั้นก็จำเป็นต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นทั้งหมดด้วยตนเองอย่างไม่มีทางเลือก ซึ่งถ้าหากธุรกิจไม่มีเงินเพียงพอในขณะนั้น ก็จำเป็นต้องไปกู้ยืมจากผู้อื่นมาอย่างเร่งด่วนเพื่อนำไปจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้แก่พนักงานหรือลูกจ้างที่ได้รับบาดเจ็บเหล่านั้น

โดยปกติแล้ว ธุรกิจทั่วไปมักไม่นิยมที่จะรับภาระความเสี่ยงภัยเองไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน เพราะไม่ค่อยคุ้มกับค่าเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นซึ่งอาจจะมีจำนวนเงินที่ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในกรณีที่เกิดไฟไหม้โรงงาน หรือในกรณีที่เป็นโศกนาฏกรรมหมู่ ซึ่งมีพนักงานหรือลูกจ้างได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตพร้อมกันหลายคน

การรับภาระความเสี่ยงภัยนี้ควรจะใช้เฉพาะในกรณีที่เป็นความเสียหายเล็กๆ น้อยๆ ซึ่งนานๆ จะเกิดสักครั้ง หรือเป็นความเสี่ยงภัยที่ธุรกิจไม่สามารถจะซื้อประกันภัยเพื่อคุ้มครองความเสี่ยงภัยนั้นได้เลย

2.2 การโอนความเสี่ยงภัย (Risk Transfer) เป็นวิธีการจัดการทางการเงินสำหรับความเสี่ยงภัยที่ได้รับความนิยมมากที่สุดวิธีหนึ่ง ด้วยการโอนภาระทางการเงินที่เกิดขึ้นจากการเสี่ยงภัย และความรับผิดชอบอื่นๆ ไปให้บุคคลอื่นรับภาระแทนซึ่งกระทำได้ 2 วิธี คือ

(1) การโอนความเสี่ยงภัยไปให้บุคคลอื่นที่ไม่ได้เป็นบริษัทประกันภัย หรือไม่ได้มีลักษณะเป็นการประกันภัย (Non-Insurance Transfer) หมายถึง การโอนความเสี่ยงภัยไปให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บริษัท

ประกันภัยโดยสัญญา ซึ่งในสัญญาบางประเภทคู่สัญญาได้รับโอนความเสี่ยงภัยในการปฏิบัติตามสัญญานั้นไป ด้วย ซึ่งในปัจจุบันนี้ได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ ในรูปของการทำสัญญาจ้างบุคคลหรือองค์กรภายนอก (Outsource) มาปฏิบัติงานบางอย่างให้แก่ธุรกิจ เช่น การจ้างบริษัทภายนอกมาทำความสะอาดภายนอก อาคารสูง หากเกิดความเสียหายขึ้น บริษัทรับจ้างทำความสะอาดก็ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายนั้นแทน เจ้าของตึก การจ้างบริษัทภายนอกมาทำหน้าที่รับส่งเอกสารหรือสินค้าให้แก่ธุรกิจ ซึ่งธุรกิจสามารถจะโอน ความเสี่ยงภัยจากการที่จะต้องรับภาระค่ารักษาพยาบาลในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุแก่พนักงานรับส่งเอกสาร หรือ การที่พนักงานรับส่งเอกสารเหล่านั้นขับรถไปเฉี่ยวชนรถของผู้อื่นเสียหาย หรือไปเฉี่ยวชนคนเดินข้ามถนน ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต ตลอดจนสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของธุรกิจได้ด้วย

(2) การโอนภาระความเสี่ยงภัยในรูปของการประกันภัย (Insurance Transfer) โดยวิธีนี้บุคคล หรือธุรกิจที่มีความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆ จะโอนภาระความเสียหายทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้นจากความ เสี่ยงภัยนั้นๆ ไปให้บริษัทประกันภัยในรูปของการซื้อประกันภัยจากบริษัทประกันภัย โดยบริษัทประกันภัย สัญญาว่าจะชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้เอาประกันภัยสำหรับความเสียหายที่ได้รับการคุ้มครองตามสัญญา ประกันภัยนั้น เช่น การที่เจ้าของรถตัดสินใจซื้อประกันภัยรถยนต์ประเภท 1 ไว้ ในกรณีที่เจ้าของรถขับรถ ประกันไปชนคนที่กำลังเดินข้ามถนนได้รับบาดเจ็บสาหัส บริษัทประกันภัยก็จะรับภาระในการชดเชยค่ารักษา พยาบาล และค่าสินไหมทดแทนต่างๆ แก่ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ตลอดจนการประกันตัวผู้ขับขี่ในระหว่างการ สอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นต้น

2.3 Combination Techniques เป็นการผสมผสานวิธีการ 2.1 และ 2.2 (2) เข้าด้วยกัน คือ มี การโอนภาระความเสี่ยงภัยในรูปของการซื้อประกันภัยจากบริษัทประกันภัย และมีการรับเสี่ยงไว้เองบางส่วน เช่น ธุรกิจอาจจะตัดสินใจซื้อประกันภัยรถยนต์ประเภท 1 ที่ธุรกิจเป็นเจ้าของอยู่โดยมีเงื่อนไขรับผิดชอบ ค่าเสียหาย 2,000 บาทแรกที่เกิดขึ้นสำหรับความเสียหายต่อตัวรถอันเกิดจากการชน ในกรณีเช่นนี้ ค่าเสียหาย ส่วนแรก (Excess) 2,000 บาทที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องจ่ายเองสำหรับความเสียหายต่อตัวรถที่เกิดจากการ ชนแต่ครั้งก็ถือเป็นการรับภาระความเสี่ยงภัยบางส่วนเองเพื่อแลกกับการเสียค่าเบี้ยประกันภัยที่ถูกลง ซึ่งธุรกิจอาจจะตัดสินใจในลักษณะเช่นนี้เพราะมีความมั่นใจว่ารถที่ตนทำประกันภัยไว้นั้นไม่เคยเกิดอุบัติเหตุ มาเป็นเวลาหลายปีติดต่อกันแล้ว

การคัดเลือกวิธีการที่คิดว่าดีที่สุดในการจัดการกับความเสียหาย

ภายหลังจากที่บุคคลหรือธุรกิจนั้นได้ค้นหาวิธีการจัดการความเสี่ยงภัยวิธีต่างๆ ที่คิดว่าเป็นไปได้แล้ว ในขั้นนี้ ธุรกิจจะต้องตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงภัยวิธีหนึ่งวิธีใดหรือหลายวิธีที่คิดว่าเหมาะสม ที่สุดร่วมกัน แนวทางง่ายๆ ในการที่จะช่วยธุรกิจตัดสินใจว่าควรที่จะเลือกจัดการกับความเสียหายแต่ละอย่าง ด้วยวิธีใด ก็โดยการพิจารณาถึงปัจจัยต่อไปนี้

1. ความรุนแรงของความเสียหาย (Loss Severity) ที่อาจจะเกิดขึ้นในรูปของค่าเสียหายที่เป็นตัวเงิน
2. ความถี่ของความเสียหาย (Loss Frequency) ที่อาจจะเกิดขึ้น
3. วงเงินที่ธุรกิจสามารถจะนำมาจ่ายชดเชยค่าเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้

ธุรกิจสามารถจะตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงภัยที่เหมาะสมโดยดูจากประเภทของความเสี่ยงภัยตามลักษณะของความเสี่ยงภัย และความรุนแรงของความเสี่ยงภัยที่อาจจะเกิดขึ้นดังนี้

ระดับของความเสี่ยงภัย	ความถี่ของความเสี่ยงภัย	ความรุนแรงของความเสี่ยงภัย	วิธีการจัดการความเสี่ยงภัยที่แนะนำให้ใช้
1	ต่ำ	ต่ำ	การรับภาระความเสี่ยงภัยเอง
2	สูง	ต่ำ	การรับภาระความเสี่ยงภัยเอง และ/หรือ การป้องกันความเสียหาย + การบรรเทาความเสียหาย
3	ต่ำ	สูง	การโอนภาระความเสี่ยงภัยไปให้บริษัทประกันภัย
4	สูง	สูง	การหลีกเลี่ยงความเสี่ยงภัย

เราสามารถจะอธิบายจากตารางข้างต้นถึงวิธีการจัดการความเสี่ยงภัยที่จะแนะนำให้ธุรกิจใช้ในแต่ละระดับความเสี่ยงภัยดังนี้

1. เป็นความเสี่ยงภัยที่มีโอกาสเกิดน้อยมากและมีค่าเสียหายที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งเป็นจำนวนเงินที่น้อยมาก จึงแนะนำให้จัดการความเสี่ยงภัยโดยการรับภาระความเสี่ยงภัยเอง เพราะไม่คุ้มที่จะซื้อประกันภัย ตัวอย่างเช่น การที่มีลูกค้าเข้ามาติดต่องานในสำนักงาน และทำแก้วน้ำตกแตกเฉลี่ยปีละ 5 ใบ เป็นต้น

2. เป็นความเสี่ยงภัยที่มีโอกาสเกิดบ่อย แต่มีค่าเสียหายที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งเป็นจำนวนเงินไม่มากนัก จึงแนะนำให้จัดการความเสี่ยงภัยโดยการรับภาระความเสี่ยงภัยเอง ควบคู่ไปกับการป้องกันความเสียหาย และการบรรเทาความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การที่มีลูกค้าเข้ามาติดต่องานในสำนักงาน และมักจะหยิบปากกาติดตัวกลับไปด้วย ธุรกิจอาจจะยอมรับภาระค่าปากกาแต่ละด้ามที่สูญหายไปเองซึ่งมีมูลค่าไม่มากนัก หรืออาจจะป้องกันโดยการทำแป้นเสียบปากกาพร้อมกับเอาเชือกผูกติดกับปากกานั้น เป็นต้น

3. เป็นความเสี่ยงภัยที่มีโอกาสเกิดน้อยมาก แต่มีค่าเสียหายที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งเป็นจำนวนเงินที่สูงมากจนเกินความสามารถที่จะรับภาระเสี่ยงภัยไว้เองได้ จึงแนะนำให้จัดการความเสี่ยงภัยนั้นโดยการผลักราคาเสียหายทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้นในรูปของการซื้อประกันภัย โดยการจ่ายเบี้ยประกันภัยเพียงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับวงเงินการคุ้มครองที่ได้รับจะเหมาะสมกว่า เช่น

- 1) โอกาสที่จะเกิดไฟไหม้ในสำนักงานหรือโรงงานมีไม่บ่อยนัก แต่ถ้าเกิดขึ้นแล้วอาจจะมีค่าเสียหายค่อนข้างสูง ธุรกิจจึงควรที่จะซื้อประกันอัคคีภัย
- 2) โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุกับพนักงานระหว่างการปฏิบัติงานมีไม่บ่อยนัก แต่ถ้าเกิดขึ้นแล้ว จะมีพนักงานที่ได้รับบาดเจ็บ พิการ ทูพพลภาพ หรือเสียชีวิตได้ ซึ่งเป็นจำนวนเงินค่าเสียหายที่ธุรกิจต้องรับผิดชอบที่สูงมาก จึงควรที่จะซื้อประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลให้แก่พนักงานจะเหมาะสมกว่า

4. เป็นความเสี่ยงภัยที่มีโอกาสเกิดบ่อยมาก และมีค่าเสียหายที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งเป็นจำนวนเงินที่สูงมาก จึงแนะนำให้หลีกเลี่ยงความเสี่ยงภัยนั้น เช่น การพาพนักงานไปทัศนศึกษาประจำปีที่ทะเลอันดามันในช่วงฤดูมรสุม เป็นสิ่งที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุเรือพลิกคว่ำที่สูงมาก ธุรกิจจึงควรหลีกเลี่ยงการจัดรายการทัศนศึกษาในลักษณะเช่นนี้ในช่วงเวลาดังกล่าว

การลงมือปฏิบัติตามแผนหรือวิธีการที่ได้เลือกไว้

ภายหลังจากที่ธุรกิจได้ตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงภัยวิธีหนึ่งวิธีใด หรือหลายวิธีร่วมกันแล้ว ขั้นตอนต่อไป ก็คือ การปฏิบัติตามวิธีการที่ได้เลือกไว้ ซึ่งจะต้องลงมือปฏิบัติอย่างเป็นขั้นเป็นตอน โดยจะต้อง

1. จัดการมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในแต่ละเรื่อง
2. จัดการให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายในเรื่งนั้นๆ ดำเนินการในรายละเอียด

ตัวอย่างเช่น

หากธุรกิจตัดสินใจที่จะจัดการกับความเสี่ยงในการเกิดอัคคีภัยภายในโรงงานโดยการติดตั้งถังดับเพลิงแบบหิ้วได้ (Portable Fire Extinguisher) ก็จะต้อง

- 1) พิจารณาว่าควรที่จะเลือกสารเคมีแบบใดที่จะเหมาะสมที่สุดสำหรับใช้ภายในโรงงาน
- 2) กำหนดจุดที่จะติดตั้งถังดับเพลิงเหล่านี้ เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการใช้ดับเพลิงได้สูงสุด
- 3) คำนวณจำนวนถังดับเพลิงที่จะต้องจัดซื้อ เพื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่มี
- 4) พิจารณาคุณสมบัติของบริษัทที่จำหน่ายถังดับเพลิง โดยเฉพาะบริการหลังการขายที่มีให้
- 5) ฝึกอบรมพนักงานให้รู้จักวิธีการใช้ถังดับเพลิงเหล่านี้ในกรณีเริ่มเกิดเพลิงไหม้ภายในโรงงาน
- 6) กำหนดผู้รับผิดชอบ รวมทั้งระยะเวลาในการตรวจความเรียบร้อยของถังดับเพลิงเหล่านี้

หากธุรกิจตัดสินใจที่จะโอนภาระความเสี่ยงภัยโดยการซื้อประกันภัยรถยนต์ก็จะต้อง

- 1) กำหนดคุณสมบัติและพิจารณาเลือกบริษัทประกันภัยที่ต้องการจะซื้อประกันภัยด้วย
- 2) ตกลงรายละเอียดการคุ้มครองที่ต้องการว่าจะทำประกันภัยรถเป็นคันๆ หรือเป็นหมู่ (Fleet)

อัตราค่าเบี้ยประกันภัย วิธีปฏิบัติในการแจ้งประกันภัยที่ธุรกิจมีการซื้อรถเพิ่มเติมระหว่างปี เงื่อนไขการชำระค่าเบี้ยประกันภัย อยู่ที่ธุรกิจสามารถจะนำรถประกันเข้าซ่อมได้ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุขึ้น

3) กำหนดตัวเจ้าหน้าที่ของธุรกิจที่จะเป็นผู้รับผิดชอบและประสานงานในการแจ้งบริษัทประกันภัย กรณีที่เกิดอุบัติเหตุขึ้น

การติดตามผลลัพธ์ที่ได้

ภายหลังจากที่ธุรกิจได้ปฏิบัติตามวิธีการจัดการความเสี่ยงภัยที่ได้เลือกไปแล้วสักระยะหนึ่ง ก็จะต้องมีการติดตามผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการตามวิธีจัดการความเสี่ยงภัยที่ได้เลือกไว้ ว่ามีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาหรือไม่ ทั้งนี้เพราะวิธีการจัดการความเสี่ยงภัยบางอย่าง เช่น มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุบางอย่างที่ได้กำหนดไว้เมื่อปีที่แล้ว อาจจะไม่เหมาะสมในปีนี้ได้ เพราะมีสภาพการณ์บางอย่างที่เปลี่ยนแปลงไป บางครั้งอาจจะมีข้อผิดพลาดในการตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงภัยบางอย่าง

การติดตามผลลัพธ์ที่ได้อย่างสม่ำเสมอ จะทำให้ธุรกิจทราบว่า มีข้อผิดพลาดอะไรบ้าง และสามารถที่จะดำเนินการแก้ไขได้อย่างทันท่วงทีก่อนที่จะสายเกินไป

ในการติดตามผลลัพธ์ที่ได้นี้ ธุรกิจควรมีการกำหนดมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับของธุรกิจขึ้นมาด้วย เช่น การกำหนดมาตรฐานอัตราการเกิดอุบัติเหตุของพนักงานขณะปฏิบัติงานภายในโรงงานในระยะเวลา 1 ปี หลังจากนั้น จะต้องมีการติดตามผลลัพธ์ที่ได้จริง และทำการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้จริงกับมาตรฐานที่วางไว้ หากยังคงมีอัตราการเกิดอุบัติเหตุสูงกว่ามาตรฐานที่วางไว้ ธุรกิจจะต้องวิเคราะห์ว่ามีสาเหตุเกิดจากอะไร เช่น เกิดจากความบกพร่องของพนักงานที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงงานอย่างเคร่งครัด หรือเกิดจากการที่พนักงานไม่เข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานบางอย่าง ซึ่งธุรกิจจะต้องรีบวิเคราะห์หาสาเหตุและพยายามหาทางแก้ไขโดยเร็ว เช่น การจัดให้พนักงานในบางแผนกที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยเข้ารับการอบรมในหลักสูตรทำงานอย่างปลอดภัย การให้รางวัลแก่พนักงานในแผนกที่สามารถปฏิบัติงานโดยไม่เกิดอุบัติเหตุใดๆ ในระยะเวลา 1 ปี เป็นต้น

การปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับสภาพการเสี่ยงภัยที่เปลี่ยนไป

ภายหลังจากที่ธุรกิจได้ติดตามผลลัพธ์ของวิธีการจัดการความเสี่ยงที่ได้เลือกไว้แล้ว ในขั้นสุดท้ายของกระบวนการจัดการความเสี่ยง คือ การเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการความเสี่ยงบางอย่างที่ใช้อยู่ให้เหมาะสมกับสภาพการเสี่ยงภัยที่เปลี่ยนแปลงไปโดย

1. ปรับปรุงผลลัพธ์จริงให้ดีขึ้น เช่น พยายามลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุของพนักงานขณะปฏิบัติงานในโรงงานให้น้อยลงจนอยู่ในระดับมาตรฐานที่ยอมรับได้ ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย
2. เปลี่ยนแปลงมาตรฐานที่กำหนดไว้เดิมให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น ถ้าหากว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้เดิมนั้นสูงหรือต่ำจนเกินไป

จ ๗ ง

บทที่ 3

การประกันภัย

การประกันภัย เป็นการจัดการความเสี่ยงภัยด้วยวิธีการด้านการเงินซึ่งมุ่งที่จะบรรเทาภาระความเสียหายทางการเงินที่อาจเกิดขึ้น เบี้ยประกันภัยของธุรกิจประกันภัยทั้งระบบที่จัดเก็บได้ในแต่ละปี รวมทั้งเงินสำรองต่างๆ ที่ธุรกิจประกันภัยต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากได้ถูกนำไปใช้ในการลงทุนและการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ โดยเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2548 ธุรกิจประกันภัยทั้งระบบมีเงินลงทุนในตลาดเงินและตลาดทุนในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะการให้รัฐบาลกู้ยืมในรูปของการซื้อพันธบัตรรัฐบาล ตัวเงินคลัง และการให้กู้ยืมแก่ภาคธุรกิจรวมกันเป็นเงินถึง 426,626.9 ล้านบาท จึงถือได้ว่าธุรกิจประกันภัยมีบทบาทสำคัญในการระดมทุนเพื่อการพัฒนาประเทศด้วย

การประกันภัยโดยทั่วไป มีจุดเริ่มต้นในลักษณะที่ว่าคนจำนวนมากซึ่งมีความเสี่ยงภัยที่คล้ายคลึงกัน เช่น คนที่ทำงานในอาชีพหรือในหน้าที่ต่างๆ มีโอกาสที่จะประสบอุบัติเหตุระหว่างการทำงานหรือระหว่างเดินทางจากที่พักไปทำงาน เจ้าของบ้านมีโอกาสที่จะได้รับความเสียหาย หากเกิดเพลิงไหม้ในบ้านของเขา หรือลามมาจากบ้านข้างเคียง เจ้าของรถยนต์อาจจะประสบอุบัติเหตุรถยนต์ชนกัน ทำให้รถยนต์ของตนเสียหาย หรือขับรถไปชนคนที่กำลังเดินข้ามถนนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต เป็นต้น

การประกันภัยจะเริ่มต้น เมื่อคนที่เสี่ยงภัยประเภทเดียวกัน รวมตัวกันเป็นกลุ่มใหญ่ๆ เช่น คนงานหลายหมื่นคน เจ้าของบ้านหลายแสนหลัง หรือเจ้าของรถยนต์หลายหมื่นคันรวมตัวกันเป็นกลุ่มๆ และโอนภาระความเสี่ยงภัยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในกลุ่มเดียวกันไปให้กับบุคคลที่ยินดีจะรับเสี่ยงภัย ซึ่งเรียกว่า “บริษัทประกันภัย”

3.1 ลักษณะสำคัญของความเสี่ยงภัยที่สามารถจะเอาประกันภัยได้

บริษัทประกันภัยโดยทั่วไปจะรับประกันภัยเฉพาะความเสี่ยงภัยที่แท้จริง (Pure Risk) ได้เพียงบางประเภทเท่านั้น ดังนั้น จึงต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของความเสี่ยงภัยที่สามารถจะเอาประกันภัยได้ ไว้ดังนี้

3.1.1 ต้องมีหน่วยของความเสี่ยงภัยที่คล้ายคลึงกันเป็นจำนวนมาก (There must be a large number of homogeneous exposure units)

วัตถุประสงค์ของข้อกำหนดนี้ก็เพื่อช่วยให้บริษัทประกันภัย คำนวณความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยอาศัยกฎ “Law of Large Number” ถ้าหากมีหน่วยความเสี่ยงภัยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเป็นจำนวนมาก

และอยู่ในกลุ่มเดียวกัน บริษัทที่รับประกันภัยนั้นก็สามารถที่จะคำนวณความเสียหายที่จะเกิดขึ้นได้ค่อนข้างแม่นยำ ทั้งในแง่ของความถี่และความรุนแรงโดยเฉลี่ยของความเสียหายที่จะเกิดขึ้น (Average Frequency and Average Severity of Loss)

จากข้อกำหนดนี้ จะเห็นได้ว่า บริษัทประกันภัยต้องจัดสิ่งที่จะรับประกันภัยไว้เป็นกลุ่มๆ เช่น การประกันอัคคีภัยซึ่งแบ่งออกเป็น บ้านไม้ทั้งหมด บ้านครึ่งตึกครึ่งไม้ และบ้านที่สร้างด้วยคอนกรีตทั้งหมด เป็นต้น หรือในการประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลที่จัดแบ่งกลุ่มของผู้เอาประกันภัยตามลักษณะอาชีพและหน้าที่การงานซึ่งมีความเสี่ยงภัยต่างกัน เช่น กลุ่มอาชีพที่ทำงานอยู่ในสำนักงาน กลุ่มอาชีพที่ทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกลต่างๆ ซึ่งมีความเสี่ยงภัยสูงขึ้น เป็นต้น

3.1.2 ความเสียหายที่เกิดขึ้น ต้องเป็นอุบัติเหตุและไม่ได้เกิดจากการกระทำโดยเจตนาของผู้เอาประกันภัย (The loss must be accidental and unintentional by the Insured)

โดยทั่วไป บริษัทประกันภัยจะชดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยอุบัติเหตุ ซึ่งไม่อาจคาดคะเนหรือทราบมาก่อนได้ และต้องไม่ใช่ความเสียหายที่เกิดจากการกระทำโดยเจตนาของผู้เอาประกันภัย

ถ้าหากบริษัทประกันภัยยอมชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดจากการกระทำโดยเจตนาของผู้เอาประกันภัยแล้ว อาจจะทำให้เกิดสถานะภัยทางศีลธรรม (Moral Hazard) โดยผู้เอาประกันภัยก็จะทำลายทรัพย์สินหรือสิ่งของที่เอาประกันภัยนั้น เพื่อหวังเอาเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัย เช่น โกดังของนาย ก. ซึ่งเก็บสินค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นจำนวนมาก ตั้งอยู่ติดกับโรงงานผลิตทีวีของนาย ข. ต่างฝ่ายต่างเอาประกันภัยอัคคีภัยไว้กับบริษัทประกันภัย ต่อมากิจการค้าของนาย ก. ประสบกับการขาดทุนอย่างหนัก เพราะเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่มีอยู่เป็นจำนวนมากนั้นล้าสมัยและจำหน่ายไม่ได้เลย นาย ก. จึงตัดสินใจจ้างคนมาวางเพลิงเผาโกดังและสต็อกเสื้อผ้าสำเร็จรูปเหล่านั้นเพื่อหวังเอาเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัย ปรากฏว่าไฟไหม้โกดังและสต็อกเสื้อผ้าสำเร็จรูปของนาย ก. จนหมดสิ้นและไฟนั้นได้ลามมายังโรงงานของนาย ข. จนเสียหายโดยสิ้นเชิงเช่นเดียวกัน โดยที่นาย ข. ไม่ได้รู้เห็นเป็นใจกับการกระทำที่ไม่สุจริตของนาย ก. มาก่อนเลย กรณีเช่นนี้บริษัทประกันภัยที่รับประกันอัคคีภัยของนาย ก. ไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมแก่นาย ก. ทั้งนี้เพราะไฟไหม้ที่เกิดขึ้นในโกดังของนาย ก. ไม่ได้เกิดจากอุบัติเหตุ แต่เกิดจากการกระทำโดยทุจริตของผู้เอาประกันภัยคือ นาย ก. ที่หวังจะได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัย

อย่างไรก็ตาม ไฟที่ไหม้ลามจากโกดังของนาย ก. ไปยังโรงงานของนาย ข. นั้นถือว่าเป็นอุบัติเหตุที่ไม่ได้เกิดจากการกระทำโดยเจตนาหรือรู้เห็นเป็นใจของนาย ข. กรณีเช่นนี้ความเสียหายจากอัคคีภัยที่มีต่อโรงงานของนาย ข. จะได้รับการคุ้มครองและชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันอัคคีภัย

3.1.3 ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นต้องสามารถหาสาเหตุและประเมินความเสียหายเป็นตัวเงินได้ (The loss must be determinable and measurable)

การที่มีข้อกำหนดนี้ก็เพื่อให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของบริษัทประกันภัยค้นหาสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหายขึ้นว่าเป็นสาเหตุที่ได้รับการคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยนั้นหรือไม่ และถ้าหากคุ้มครองบริษัทประกันภัยจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เอาประกันภัยเป็นจำนวนเงินเท่าใด หากไม่มีข้อกำหนดนี้แล้ว จะเกิดความยุ่งยากในการพิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นอันมาก โดยเฉพาะในกรณีที่ไม่สามารถวินิจฉัย

ได้ว่าความเสียหายนั้นเกิดจากสาเหตุใดและได้รับการคุ้มครองตามกรมธรรม์หรือไม่ นอกจากนี้ หากไม่สามารถประเมินความเสียหายเป็นตัวเลขได้แล้ว บริษัทประกันภัยก็ไม่สามารถชดเชยค่าเสียหายในจำนวนที่ถูกต้องได้

3.1.4 ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นต้องไม่เป็นมหันตภัย (The loss should not be catastrophic)

ภัยบางอย่างซึ่งสามารถก่อให้เกิดความเสียหายในแต่ละครั้งคิดเป็นเงินรวมกันจำนวนมหาศาล เกินกว่ากำลังของบริษัทประกันภัยแห่งเดียวหรือหลายแห่งรวมกันจะรับไหวได้ เช่น ความเสียหายจากภัยสงคราม ภัยจากระเบิดนิวเคลียร์ ย่อมถือว่าเป็นมหันตภัยที่บริษัทประกันภัยไม่สามารถรับประกันภัยไว้ได้

3.1.5 ความเสี่ยงภัยนั้นควรเป็นความเสี่ยงภัยที่แท้จริง (Pure Risk) และเป็นความเสี่ยงภัยที่มีผลกระทบเฉพาะบุคคลบางคนหรือบางกลุ่ม (Particular Risk)

ข้อกำหนดนี้ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกับข้อที่แล้ว ซึ่งความเสียหายนั้นควรที่จะเกิดกับบุคคลบางคนหรือบางกลุ่มเท่านั้น หากมีความเสียหายเป็นจำนวนมากเกิดขึ้นพร้อมกัน จะก่อให้เกิดปัญหาการดำเนินงาน และปัญหาทางการเงินแก่บริษัทประกันภัยเหล่านั้นได้ ขณะเดียวกันผู้เอาประกันภัยก็ควรจะได้รับชดเชยเท่ากับความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงเท่านั้น และไม่ควรรจะได้รับผลกำไรจากการเอาประกันภัยเพราะจะก่อให้เกิดความไม่สุจริตของผู้เอาประกันภัยขึ้นได้

3.1.6 ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหาย จะต้องคำนวณหรือประมาณได้ (The probability of loss must be calculable)

บริษัทประกันภัยจะต้องคำนวณความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหาย และความรุนแรงของความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างใกล้เคียงพอสมควร ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำข้อมูลเหล่านี้มาคำนวณเบี้ยประกันภัยที่พอเพียงสำหรับจ่ายเป็นค่าสินไหมทดแทน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและมีเหลือเป็นเงินสำรองสำหรับความเสียหายที่คาดไม่ถึง

3.2 หลักคณิตศาสตร์ของการประกันภัย

ความเสียหายในอนาคตที่ประมาณเป็นตัวเลขได้นั้น ส่วนใหญ่เราสามารถใชหลักคณิตศาสตร์และสถิติมาคาดคะเนผลล่วงหน้าได้ เช่น ในการโยนเหรียญแต่ละครั้งเรารู้ว่าความน่าจะเป็น (Probability) ที่เหรียญนั้นจะออกหัวหรือก้อยมีอยู่เท่าๆ กัน คือ 1 ใน 2 หรือเท่ากับ 0.5

ดังนั้น ในการคำนวณค่าความน่าจะเป็นเราจะกำหนดค่าตั้งแต่ค่า 0 ถึง 1 โดยค่า 0 หมายความว่าไม่มีโอกาสเป็นไปได้เลย คือ เหตุในอนาคตนั้นจะไม่เกิดขึ้นแน่นอน ส่วนค่า 1 หมายความว่า จะต้องเกิดเหตุในอนาคตนั้นอย่างแน่นอน การคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตตามหลักคณิตศาสตร์และสถิติ ที่จะให้ผลลัพธ์ออกมาใกล้เคียงกับการคาดคะเนนั้นย่อมขึ้นกับหลักคณิตศาสตร์ว่าด้วยกฎของจำนวนมาก “Law of Large Number” กล่าวคือ การคาดคะเนหรือการคำนวณโอกาสของความน่าจะเป็นจะมีความน่าเชื่อถือสูงขึ้นหากจำนวนของตัวอย่าง (ข้อมูล) ที่ใช้ในการพยากรณ์นั้นมีมากขึ้น

ดังนั้น เราต้องมีพื้นฐานสถิติมากพอสมควร จึงจะคำนวณหรือคาดคะเนได้แม่นยำมากขึ้น เช่น การโยนเหรียญเพียง 2 ครั้ง อาจเป็นไปได้ว่าเหรียญจะไม่ออกหัวแต่จะออกก้อยทั้งสองครั้ง แต่ถ้าเราโยน 10 ครั้ง โอกาสที่จะออกตามค่าคณิตศาสตร์ 0.5 คือ ออกหัวและก้อยอย่างละ 5 ครั้ง ย่อมมีมากขึ้น ถ้าเราโยน 10,000 ครั้ง โอกาสความเป็นไปได้ที่จะออกหัวหรือก้อยเท่ากับหรือใกล้เคียงกับค่า 0.5 ย่อมมีมากขึ้นเรื่อยๆ ตามจำนวนครั้งที่โยนมากขึ้น

สมมติในกรณีการประกันอัคคีภัย ถ้ามีบ้านอยู่ 10,000 หลัง ทุนประกันหลังละ 100,000 บาท ที่เราคอยสังเกตและเก็บสถิติความเสียหายจากไฟไหม้เป็นระยะเวลาหลายปีจนรู้ว่าโดยเฉลี่ยแล้ว แต่ละปี จะเกิดเพลิงไหม้ 50 ครั้งจากบ้าน 10,000 หลังนี้ ฉะนั้นโอกาสที่บ้านแต่ละหลังจะเกิดไฟไหม้ในแต่ละปีจะเท่ากับ 50 หารด้วย 10,000 หรือ 0.005 แต่เนื่องจากการเกิดเพลิงไหม้แต่ละครั้ง ย่อมทำความเสียหายในขอบเขตไม่เท่ากัน เราจึงต้องเก็บสถิติความเสียหายคิดเป็นจำนวนเงินขึ้นมา พร้อมทั้งหามูลค่าของบ้านทั้ง 10,000 หลังนี้ด้วย จึงจะสามารถหาค่าคณิตศาสตร์ที่ถูกต้องยิ่งขึ้น ถ้าหากความเสียหายตามสถิติที่เก็บเฉลี่ยแล้วปีละ 50 ครั้ง ความเสียหายทั้ง 50 ครั้ง คิดแล้วเฉลี่ยเป็นเงินปีละ 3 ล้านบาท (เฉลี่ยต่อครั้ง 60,000 บาท) ดังนั้น เราก็จะสามารถคำนวณความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายกับบ้านแต่ละหลังอย่างถูกต้องตรงตามหลักสถิติคือ 3 ล้านบาทต่อ 1,000 ล้านบาท เท่ากับ .003

ตามกฎหมายของจำนวนมาก “Law of Large Number” การที่ผลลัพธ์จะออกมาอย่างแม่นยำ ใกล้เคียงกับค่าคณิตศาสตร์ .003 ที่เราคาดคะเนไว้นั้น จะต้องมีย่านอย่างน้อย 10,000 หลัง แต่ถ้าจำนวนบ้านเพิ่มขึ้นเป็น 100,000 หลัง โอกาสความเป็นไปได้ตามค่า .003 ก็แม่นยำมากยิ่งขึ้น ในทางกลับกันถ้าเราลดจำนวนบ้านลงเหลือ 1,000 หลัง โอกาสที่ความเสียหายจะคลาดเคลื่อนจากค่า .003 ก็จะมีได้มากเหมือนกับกรณีการโยนเหรียญเพียงไม่กี่ครั้ง โอกาสที่จะออกหัวและออกก้อยอย่างละเท่าๆ กันก็ต้องตามจำนวนครั้งที่โยน ผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณ จะไม่เป็นไปตามที่คาดคะเนหรือคำนวณไว้เสมอไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยบางประการที่คาดไม่ถึง เช่น ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณคลาดเคลื่อนหรือไม่ครบถ้วน เป็นต้น

3.3 เบี้ยประกันภัย (Premium)

เบี้ยประกันวินาศภัยที่บริษัทประกันภัยคำนวณเก็บจากผู้เอาประกันภัย โดยปกติแล้วจะประกอบด้วย

- 1) ความเสียหายแท้จริงที่คาดคะเนตามสถิติ
- 2) ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานบริษัทประกันภัย
- 3) เงินสำรองสำหรับความเสียหายที่คาดไม่ถึง

สูตรคำนวณเบี้ยประกันภัย

บริษัทประกันภัยมีสูตรที่ใช้ในการคำนวณเบี้ยประกันภัย ซึ่งสามารถจะอธิบายได้ง่ายๆ ดังนี้

$$\text{เบี้ยประกันภัย} = (P \times C) + E + L$$

P (Probability) คือ ความเป็นไปได้ของการเกิดวินาศภัย

C (Cost of Loss) คือ จำนวนความเสียหายโดยเฉลี่ย เมื่อเกิดวินาศภัยแต่ละครั้ง

E (Expense) คือ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทประกันภัยซึ่งรวมถึงเงินที่จ่ายค่าบำเหน็จแก่ตัวแทนนายหน้าต่างๆ สมมติว่าเท่ากับ 27% ของเบี้ยประกันภัยทั้งหมด

L (Loss Reserve) คือ ส่วนที่บริษัทประกันภัยได้บวกเผื่อไว้เพื่อป้องกันความผิดพลาดของสถิติ รวมทั้งสำรองฉุกเฉินในกรณีที่เกิดมหันตภัยเป็นครั้งคราวจนทำให้ความเสียหายแท้จริงตามรายการที่ (1) ที่กำหนดตามหลักสถิติพลาดไปอย่างมาก (โดยปกติแล้ว ถ้าปีใดไม่เกิดมหันตภัยขึ้น บริษัทประกันภัยที่ดำเนินธุรกิจอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการก็จะนำเงินจำนวนนี้ไปเป็นเงินกองทุนประกันภัยสำรองฉุกเฉิน) สมมติว่ารายการที่ (3) นี้เท่ากับ 5% ของเบี้ยประกันภัยทั้งหมด

เบี้ยประกันภัยสำหรับบ้านแต่ละหลัง ตามตัวอย่างที่กล่าวถึงข้างต้น ก็จะคำนวณได้ดังนี้

$$P = 50 \text{ (ครั้ง) } \text{หารด้วย } 10,000 \text{ (หลัง) } \text{เท่ากับ } 0.005$$

$$C = 60,000 \text{ บาท}$$

$$E + L = 27 + 5 = 32\%$$

$$\text{เบี้ยประกันภัย} = (0.005 \times 60,000) + (0.005 \times 60,000) \times 32\%$$

$$= 300 + (300 \times 32\%)$$

$$= 396 \text{ บาท}$$

สำหรับการคำนวณเบี้ยประกันชีวิต โดยทั่วไปจะมีสูตรการคำนวณที่ซับซ้อนกว่านี้มาก ทั้งนี้ มักจะนำเอาปัจจัยบางประการมาคำนวณด้วย เช่น อัตราภาระ อัตราดอกเบี้ย ผลตอบแทนจากการลงทุนของเบี้ยประกันชีวิต ดัชนีราคา (Price Index) เป็นต้น

ว ๓ ง

ธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย

4.1 ประวัติการประกอบธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย

การประกอบธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยนั้น ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยใด แต่ได้ปรากฏตามประวัติศาสตร์สมัยกรุงศรีอยุธยาว่ามีพ่อค้าชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาติดต่อทำการค้าขาย และได้นำเอาระบบการประกันภัยเข้ามาด้วย คือ การประกันภัยทางทะเลและขนส่ง ซึ่งถือว่าเป็นการประกันวินาศภัยประเภทแรกที่เกิดขึ้นในประเทศไทย แต่การประกันภัยในสมัยนั้นเป็นการร่วมมือดำเนินธุรกิจระหว่างพ่อค้าชาวต่างประเทศด้วยกันเอง โดยมีได้มีการจดทะเบียนการค้าหรือแจ้งขออนุญาตจากรัฐบาลสยามในสมัยนั้นอย่างเป็นทางการแต่ประการใด จนกระทั่ง ร.ศ. 130 (พ.ศ. 2451) ได้มีประกาศกฎหมายที่กล่าวถึงการประกันภัยเป็นครั้งแรก คือ “พระราชบัญญัติลักษณะเข้าหุ้นส่วนและบริษัท ร.ศ. 130” และต่อมา ในปี พ.ศ. 2471 รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชนขึ้น กำหนดให้ผู้ประสงค์จะประกอบธุรกิจประกันภัยต้องได้รับพระบรมราชานุญาตก่อน ต่อจากนั้นก็มีการประกันภัยประเภทอื่นๆ เกิดขึ้น

สำหรับธุรกิจประกันชีวิตเริ่มดำเนินการในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยบริษัทที่เป็นตัวแทนของบริษัทประกันภัยต่างประเทศ โดยในระยะแรกๆ ไม่ประสบความสำเร็จนัก ต่อมาภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ธุรกิจประกันภัยในยุโรปและอเมริกาขยายตัวกว้างขวางมากขึ้น จึงได้มีการติดต่อขออนุญาตเข้ามาประกอบธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย รัฐบาลในสมัยนั้นยังไม่พร้อมที่จะให้มีการจดทะเบียนประกอบธุรกิจประกันชีวิตขึ้นในทันที เพราะได้เล็งเห็นว่าการประกันชีวิตเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องพันในด้านความผาสุกและปลอดภัยของสาธารณชน ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตราพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พุทธศักราช 2471 ขึ้น กระทรวงเศรษฐกิจในสมัยนั้นจึงได้กำหนดเงื่อนไขประกาศกระทรวงโดยเฉพาะสำหรับผู้ขออนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยขึ้น ประกาศใช้เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2472 และต่อมาในปี พ.ศ. 2510 รัฐบาลก็ได้ตราพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2510 และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2510 ออกใช้บังคับ และในปี พ.ศ. 2535 ได้แก้ไขปรับปรุงเป็นพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535¹ รวมถึงพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ² เพื่อควบคุมและส่งเสริมธุรกิจประกันภัยให้มีความมั่นคงและเป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป

¹ ภาคผนวก : เอกสาร พ.ร.บ.ประกันวินาศภัย

² ภาคผนวก : เอกสาร พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

4.2 การควบคุมธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย

ธุรกิจประกันภัยเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับมหาชน ซึ่งตั้งอยู่บนมาตรฐานของความมั่นคงและความเชื่อถือของประชาชน การประกันภัยจึงเป็นกิจการที่รัฐต้องเข้าควบคุมอย่างใกล้ชิดคล้ายกับกิจการธนาคาร บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และเครดิตฟองซิเอร์ ปัจจุบันกฎหมายที่ควบคุมการประกอบธุรกิจประกันภัยโดยเฉพาะ ได้แก่ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 และมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจประกันภัยอีก 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ และพระราชบัญญัติผู้ประกอบการเรือโดยสารรับจ้าง

4.3 องค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัย

4.3.1 กรมการประกันภัย

กรมการประกันภัย เป็นหน่วยงานราชการที่อยู่ในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ มีอธิบดีกรมการประกันภัยเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด (ตามกฎหมายเรียกว่า “นายทะเบียนประกันภัย”) ทำหน้าที่ในการควบคุมและส่งเสริมการดำเนินงานของบริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิตทุกบริษัท ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของทางราชการ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. เพื่อให้บริษัทประกันภัยมีฐานะการเงินมั่นคง
2. เพื่อดูแลให้กรมธรรม์ประกันภัยมีเงื่อนไขที่เป็นธรรมต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
3. เพื่อควบคุมอัตราเบี้ยประกันภัยให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมและเป็นธรรม
4. เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำแก่ประชาชนในด้านประกันภัย
5. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจประกันภัยให้สอดคล้องกับนโยบายทางเศรษฐกิจและสังคมของรัฐ

4.3.2 บริษัทประกันภัย

ธุรกิจประกันภัยเป็นธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียของประชาชน หมู่มาก และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม โดยทั่วไปบริษัทประกันภัยจะแบ่งส่วนการดำเนินงานตามหน้าที่ดังนี้

(1) การพิจารณารับประกันภัย (Underwriting)

บริษัทประกันภัยจะต้องมีนโยบายรับประกันภัย ซึ่งหมายถึง การเลือกภัยที่จะรับเสี่ยง แต่ละรายว่าอยู่ในมาตรฐานที่กำหนดไว้ในบทที่ 3 หรือไม่ ในการนี้จำเป็นต้องคำนึงถึงสภาวะภัยทางด้านกายภาพ (Physical Hazard) และสภาวะภัยทางด้านศีลธรรม (Moral Hazard) ซึ่งมีผลต่อความสูญเสียเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ ยังต้องพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบ เช่น การดูประวัติความเสียหายที่ผ่านมาของผู้เอาประกันภัย ความร่วมมือในการป้องกันภัยของผู้เอาประกันภัย ความสามารถและกำลังในการรับประกันภัยประเภทนั้นๆ ของบริษัทประกันภัย ฯลฯ

(2) การกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย (Rating)

เป็นการกำหนดจำนวนเงินตอบแทนที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องจ่ายให้แก่บริษัทประกันภัย การกำหนดเบี้ยประกันภัยมีความแตกต่างกับการกำหนดราคาสินค้าประเภทอื่นซึ่งสามารถทราบต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้ล่วงหน้า แต่ในการประกันภัยนั้นบริษัทประกันภัยไม่สามารถจะทราบต้นทุน เช่น ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่แน่นอนได้ล่วงหน้า จำเป็นจะต้องรอจนกว่าสิ้นสุดระยะเวลาเอาประกันภัยของกรมธรรม์นั้นๆ เสียก่อนจึงจะทราบได้ว่า มีค่าสินไหมและค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการดำเนินงานเป็นจำนวนเท่าใด บริษัทประกันภัยโดยทั่วไปคาดว่า เบี้ยประกันภัยที่เรียกเก็บจากผู้เอาประกันภัยแต่ละรายจะเพียงพอที่จะจ่ายเป็นค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้ โดยมีกำไรบ้างตามสมควร

(3) การตลาดและการบริการ (Marketing and Servicing)

การประกันภัยเป็นอุตสาหกรรมบริการสาขาหนึ่ง ซึ่งมีได้มุ่งผลิตสินค้าที่มีตัวตนออกจำหน่าย แต่เป็นการขายบริการที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองภัยตามเงื่อนไขของสัญญาประกันภัย เพื่อเป็นหลักประกันกับชีวิตและธุรกิจของผู้เอาประกันภัย การบริการประเภทนี้บริษัทประกันภัยจะอาศัยตัวแทนประกันภัยหรือนายหน้าประกันภัยเป็นผู้ให้คำแนะนำชักชวน และให้บริการที่เกี่ยวกับธุรกิจประกันภัยทั้งปวงกับผู้เอาประกันภัย การประกอบธุรกิจประเภทนี้มีลักษณะเป็นนามธรรม ซึ่งแตกต่างกับธุรกิจประเภทอื่นที่สามารถเห็นและจับต้องสินค้าที่จะซื้อได้ ผู้เอาประกันภัยควรจะต้องได้รับความรู้และความเข้าใจในเงื่อนไขข้อคุ้มครองในกรมธรรม์ประกันภัยจากตัวแทนหรือนายหน้าประกันภัยเสียก่อน จึงจะสามารถเลือกประเภทความคุ้มครองที่เหมาะสมและถูกต้องได้

(4) การจัดการค่าสินไหมทดแทน (Claim Administration)

ความเหมาะสมและความถูกต้องในการจัดการค่าสินไหมทดแทน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของบริษัทประกันภัย การประวิงและการต่อรองการจ่ายค่าสินไหมทดแทนจะทำให้ประชาชนและผู้เอาประกันภัยมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการขยายตลาดของบริษัทประกันภัยในอนาคตได้

บริษัทประกันภัยจะต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการสืบให้รู้แน่ชัดถึงความสูญเสียที่เกิดขึ้น โดยไปสำรวจ ณ สถานที่ที่เกิดเหตุ ประเมินค่าเสียหาย วินิจฉัยเงื่อนไขในกรมธรรม์เกี่ยวกับความคุ้มครองที่ระบุในกรมธรรม์ ตลอดจนการอนุมัติจ่ายค่าสินไหมทดแทนภายในเวลาอันสมควร

การชดเชยค่าสินไหมทดแทนโดยทั่วไป ประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้ คือ

- 1) ผู้เอาประกันภัยจะต้องรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นให้บริษัทประกันภัยทราบโดยด่วนที่สุด
- 2) บริษัทประกันภัยตรวจสอบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นได้รับการคุ้มครองตามกรมธรรม์หรือไม่
- 3) ชดเชยค่าสินไหมทดแทนในจำนวนที่ยุติธรรมและทันท่วงทีแก่ผู้เอาประกันภัยที่ได้รับความเสียหายนั้น
- 4) ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เอาประกันภัยที่ได้รับความเสียหาย เช่น ผู้เอาประกันภัยที่ประสบอุบัติเหตุได้รับบาดเจ็บสาหัส บริษัทประกันภัยควรจะรีบช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลหรือช่วยเหลือครอบครัวของเขาตามสมควรในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต สิ่งเหล่านี้จะช่วยสร้างภาพพจน์ที่ดีของบริษัทประกันภัย

(5) การประกันภัยต่อ (Reinsurance)

บริษัทประกันภัยก็เหมือนกับผู้อุปประกันภัยทั่วไปที่จะต้องมีการกระจายความเสี่ยงภัยที่ตนรับไว้ ออกไปสู่ผู้รับประกันภัยรายอื่นให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม การที่บริษัทประกันภัยต้องมีการประกันภัยต่อก็เพื่อ

- 1) เพิ่มขีดความสามารถในการรับประกันภัยที่มีจำนวนเงินเอาประกันภัยสูงๆ ได้ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้บริษัทสามารถที่จะขยายตลาดของตนได้โดยไม่มีอุปสรรคมากนัก
- 2) ช่วยให้มีความรู้ที่มีเสถียรภาพ
- 3) ป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากมหันตภัย
- 4) เพื่อรับความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการจากบริษัทรับประกันภัยต่อ ความโดยละเอียดที่เกี่ยวกับการประกันภัยต่อนี้ สามารถจะศึกษาได้ในบทที่ 10

(6) การบัญชีและการเงิน (Accounting and Finance)

ฝ่ายบัญชีของบริษัทประกันภัย มีหน้าที่ในการบันทึกรายการทางการเงิน การเตรียมงบการเงินต่างๆ เช่น งบกำไรขาดทุน งบดุล การจัดทำงบประมาณต่างๆ และการวิเคราะห์ฐานะการเงินของบริษัท สำหรับฝ่ายการเงินมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการรับจ่ายเงินของบริษัท

(7) การลงทุน (Investment)

เบี้ยประกันภัยและเบี้ยประกันชีวิตที่รับล่วงหน้าจากผู้เอาประกันภัยเป็นการระดมทุนจากประชาชน เพื่อนำไปชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้ประสบภัย ซึ่งเงินส่วนหนึ่งบริษัทสามารถนำไปลงทุนหาผลประโยชน์ตอบแทน เช่น การให้กู้ยืมต่อภาครัฐบาลและเอกชน ก่อนที่จะจ่ายเป็นค่าสินไหมทดแทน

(8) การประเมินผลข้อมูล (Information Technology)

บริษัทประกันภัยจะต้องประเมินผลที่เกี่ยวกับเบี้ยประกันภัย ค่าสินไหมทดแทน อัตราส่วนความเสียหาย และผลการลงทุนระยะยาว เพื่อศึกษาข้อบกพร่องและพัฒนาธุรกิจประกันภัยให้ก้าวหน้าและเหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ ในการนี้จะต้องมีการบันทึกรายการทางบัญชี การเก็บข้อมูลจากกรมธรรม์ประกันภัย ประวัติของผู้เอาประกันภัยและประวัติความเสียหายที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งไว้ เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผล ปัจจุบันบริษัทประกันภัยทำการประเมินผลข้อมูลโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ถูกต้องแม่นยำและรวดเร็วขึ้น

(9) นิติการ (Legal Advising)

การขอใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายมักมีปัญหาข้อกฎหมายเกิดขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยนิติกรของบริษัทประกันภัยให้คำปรึกษาแนะนำ หรือตีความเงื่อนไขกรมธรรม์ต่างๆ ตลอดจนการติดตามความเคลื่อนไหวในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบริษัทประกันภัย

4.3.3 ตัวแทนและนายหน้า

การดำเนินธุรกิจประกันภัยไม่ว่าจะเป็นการรับประกันภัยทั่วไปหรือการประกันภัยต่อ บริษัทผู้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประกันภัยได้ตามกฎหมาย ไม่สามารถติดต่อผู้เอาประกันภัยและจัดการเบื้องต้นใน

การเข้าทำสัญญาประกันภัยได้ด้วยตนเองทั้งหมด จึงจำเป็นจะต้องมีตัวแทนประกันภัย ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในหลักวิธีการประกันภัย และเงื่อนไขข้อคุ้มครองของการประกันภัยแต่ละประเภท เพื่อแนะนำให้ผู้เอาประกันภัยเลือกใช้ประโยชน์จากเงื่อนไขและข้อคุ้มครองที่มีอย่างหลากหลายให้เหมาะสมกับธุรกิจของตน ตัวแทนประกันภัย ซึ่งมีความรู้และมีประสบการณ์ในธุรกิจประกันภัยสามารถให้คำปรึกษาแนะนำผู้เอาประกันภัยให้เข้าทำสัญญาประกันภัยในประเภทที่ถูกต้อง เลือกซื้อการคุ้มครองที่จำเป็นและเหมาะสมกับผู้เอาประกันภัยหรือธุรกิจของผู้เอาประกันภัยมากที่สุด โดยเสียเบี้ยประกันภัยน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม ผู้เอาประกันภัยสามารถเข้าทำสัญญาประกันภัยกับบริษัทประกันภัยได้โดยตรง โดยไม่ต้องผ่านตัวแทนประกันภัยก็ได้

ตัวแทนประกันภัย แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

1. ตัวแทนประกันวินาศภัย
2. ตัวแทนประกันชีวิต

ผู้ที่ต้องการเป็นตัวแทนประกันภัยนั้น จะต้องนำหนังสือแต่งตั้งจากบริษัทประกันภัยที่ตนสังกัดอยู่ ไปยื่นขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนจากนายทะเบียน ซึ่งตามปกติจะเป็นตัวแทนให้กับบริษัทประกันภัยได้เพียงแห่งเดียว แต่ถ้าต้องการเป็นตัวแทนมากกว่าหนึ่งบริษัท จะต้องมีหนังสือยินยอมจากบริษัทเดิมก่อน นายทะเบียนจึงจะออกใบอนุญาตตัวแทนเพิ่มให้ได้

การเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยและตัวแทนประกันชีวิต จะต้องได้รับการศึกษาวิชาประกันภัยจากสถาบันการศึกษาที่นายทะเบียนกำหนด หรือผ่านการสอบความรู้เกี่ยวกับการประกันวินาศภัยและการประกันชีวิตจากสมาคมประกันวินาศภัยและสมาคมประกันชีวิตไทยได้ตามหลักสูตรและวิธีการที่กำหนด จึงจะมีสิทธิได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

4.3.4 นายหน้าประกันภัย

นายหน้าประกันภัยที่จะประกอบอาชีพนี้ได้ จะต้องผ่านการสอบความรู้เกี่ยวกับการประกันภัยจากกรมการประกันภัย จึงจะขอรับใบอนุญาตจากนายทะเบียนประกันภัยได้ โดยแบ่งเป็น

1. นายหน้าที่เป็นบุคคลธรรมดา
2. นายหน้าที่เป็นนิติบุคคล

ความแตกต่างระหว่างนายหน้าประกันภัยกับตัวแทนประกันภัย

1. ตามปกตินายหน้าประกันภัย คือ ผู้แทนของฝ่ายผู้เอาประกันภัย ซึ่งตามกฎหมายถือว่า ข้อมูลทุกอย่างที่นายหน้าประกันภัยแจ้งแก่บริษัทประกันภัยนั้นได้รับจากผู้เอาประกันภัยโดยตรง ในทางตรงกันข้ามสำหรับตัวแทนประกันภัยนั้น กฎหมายถือว่าเป็นตัวแทนของฝ่ายบริษัทประกันภัย ดังนั้น การกระทำของตัวแทนประกันภัยที่อยู่ในขอบเขตอำนาจของตัวแทนที่ได้รับมอบหมาย จึงถือเสมือนหนึ่งว่าบริษัทประกันภัยเป็นผู้กระทำเอง

2. ในบางกรณีนายหน้าประกันภัยอาจจะทำหน้าที่เป็นผู้แทนของฝ่ายบริษัทประกันภัยได้ เช่น บริษัทได้มอบหมายให้นายหน้าประกันภัยเก็บเบี้ยประกันภัยจากผู้เอาประกันภัยเสมอมา เฉพาะเรื่องการเก็บเบี้ยประกันภัยในลักษณะนี้ ถือว่านายหน้าประกันภัยทำหน้าที่เป็นตัวแทนของฝ่ายบริษัทประกันภัย

3. ตามกฎหมายตัวแทนประกันภัย เป็นผู้แทนของฝ่ายบริษัทประกันภัย ดังนั้น ตัวแทนประกันภัยจึงมีอำนาจทำสัญญาประกันภัย และเก็บเบี้ยประกันภัยแทนบริษัทประกันภัยได้ แต่ต้องได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากบริษัท ส่วนนายหน้าประกันภัยถือว่าเป็นคนกลางมีหน้าที่ให้คำแนะนำดูแลให้ผู้เอาประกันภัย และบริษัทประกันภัยทำสัญญากัน จึงทำสัญญาและเก็บเบี้ยประกันภัยแทนบริษัทประกันภัยไม่ได้ แต่ในทางปฏิบัติ นายหน้าประกันภัยมักเป็นผู้เก็บเบี้ยประกันภัยจากผู้เอาประกันภัยมาชำระให้บริษัทประกันภัยเสมอ เพราะใกล้ชิดกับผู้เอาประกันภัยโดยอ้างว่าเป็นการรับฝากเบี้ยประกันภัยเพื่อนำส่งบริษัทประกันภัยอีกต่อหนึ่ง

ในพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 4 ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าตัวแทนประกันวินาศภัยและนายหน้าประกันวินาศภัยดังนี้ คือ

“ตัวแทนประกันวินาศภัย” หมายความว่า ผู้ซึ่งบริษัทมอบหมายให้ทำการชักชวนให้บุคคลทำสัญญาประกันภัยกับบริษัท

“นายหน้าประกันวินาศภัย” หมายความว่า ผู้ซึ่งช่องหรือจัดการให้บุคคลทำสัญญาประกันภัยกับบริษัทโดยกระทำเพื่อบำเหน็จเนื่องจากการนั้น

4.3.5 สมาคมประกันภัย

(1) สมาคมประกันวินาศภัย

การประกอบกิจการประกันวินาศภัยในประเทศไทย เริ่มมีขึ้นเมื่อใดไม่มีหลักฐานบ่งไว้แน่ชัด แต่อาจอนุมูลงได้ตามประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกแห่งสาธารณชนพุทธศักราช 2471 เป็นพื้นฐาน เพราะพระราชบัญญัตินี้บังคับให้ผู้ประกอบกิจการประกันภัยจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการก่อนจึงจะดำเนินธุรกิจประกันภัยได้ ทำให้ทราบว่าบริษัทจำแนกออกได้เป็นบริษัทยุโรป บริษัทจีน และบริษัทไทย สมาคมที่จดทะเบียนในประเทศไทย ได้แก่ สมาคมประกันภัยจีนแห่งประเทศไทย ขอจดทะเบียนเป็นสมาคมเมื่อปี 2458 และจัดตั้งขึ้นโดยสมบูรณ์เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2460 และสมาคมประกันภัยแห่งประเทศไทย ได้จดทะเบียนเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2485

ต่อมารวมการค้าภายใน กระทรวงเศรษฐกิจได้ตราพระราชบัญญัติควบคุมสมาคมการค้าทั้งหลายเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2509 ทำให้เกิดการรวมตัวของสมาคมยุโรป สมาคมประกันภัยแห่งประเทศไทย และสมาคมประกันภัยจีนแห่งประเทศไทย ได้รวมกันจัดตั้งจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.ควบคุมสมาคมการค้า เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2509 และได้รับอนุญาตเป็นทางการเมื่อวันที่ 6 เมษายน 2510 และได้ถือวันที่ 16 พฤศจิกายน 2510 เป็นวันก่อตั้งสมาคมฯ เป็นต้นมา โดยถือเสมือนหนึ่งเป็น “วันประกันภัย”

สมาคมประกันวินาศภัย มีบทบาทประสานงานระหว่างบริษัทสมาชิกและหน่วยราชการ โดยเฉพาะกับกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ เนื่องจากอัตราเบี้ยประกันภัย เอกสารแนบท้าย เงื่อนไขต่างๆ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมการประกันภัยก่อน

ปัจจุบันสมาคมประกันวินาศภัยเป็นศูนย์รวมของบริษัทประกันภัยที่ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย 70 บริษัท และเป็นสาขาของบริษัทต่างประเทศอีก 5 บริษัท รวมเป็น 75 บริษัท

การบริหารงานของสมาคมมีคณะกรรมการบริหารซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากบริษัทสมาชิก 21 คน ซึ่งได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่ และมีคณะอนุกรรมการ อีก 6 คณะ โดยแต่ละคณะฯ จะประกอบด้วยประธาน คณะอนุกรรมการ 1 คน และอนุกรรมการ อีก 10 คน รวมเป็น 11 คน โดยมีคณะอนุกรรมการต่างๆ ดังนี้

- 1) คณะอนุกรรมการประกันภัยทรัพย์สิน
- 2) คณะอนุกรรมการประกันภัยทางทะเลและขนส่ง
- 3) คณะอนุกรรมการประกันภัยเบ็ดเตล็ด
- 4) คณะอนุกรรมการประกันภัยยานยนต์
- 5) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการประกันภัย
- 6) คณะอนุกรรมการประกันภัยสัมพันธ

(2) สมาคมประกันชีวิตไทย

สมาคมประกันชีวิตไทย ได้รับอนุมัติจัดตั้งขึ้นเป็นสมาคมเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2499 โดยกลุ่มผู้บริหารของบริษัทประกันชีวิตของคนไทย 10 บริษัทเป็นผู้ริเริ่มเป็นศูนย์รวมในการสร้างสรรค์และพัฒนา ธุรกิจประกันชีวิตให้เจริญเติบโตยิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ของสมาคม ดังต่อไปนี้

- 1) ส่งเสริมกิจการประกันชีวิตให้ก้าวหน้าและดำเนินไปด้วยความมั่นคง
- 2) ส่งเสริมการดำเนินงานของบริษัทประกันชีวิตให้อยู่ในขอบเขตของศีลธรรมอันดี
- 3) ป้องกันมิให้ผู้ใดแอบอ้างเอาธุรกิจประกันชีวิตไปใช้เป็นเครื่องมือในทางมิชอบ
- 4) ส่งเสริมความสามัคคี ความร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิก และบริษัทประกันชีวิตต่างๆ
- 5) ส่งเสริมการศึกษาการค้นคว้าวิชาการเพื่อนำออกปฏิบัติและเผยแพร่ให้พนักงาน ตัวแทนประกันชีวิต ผู้เอาประกันภัย และประชาชนโดยทั่วไปได้ทราบถึงคุณประโยชน์ของการประกันชีวิตอย่างแท้จริง
- 6) สนับสนุนช่วยเหลือสมาชิกในการเจรจาแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อประโยชน์ร่วมกัน
- 7) ร่วมมือกับรัฐบาลตลอดจนเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานราชการ สถาบันที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนากิจการประกันชีวิตให้เจริญก้าวหน้า
- 8) กำหนดระเบียบข้อบังคับ เพื่อให้สมาชิกปฏิบัติหรืองดเว้นปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ธุรกิจประกันชีวิตดำเนินไปอย่างมีระเบียบและอยู่ในความเชื่อถือของประชาชน ภายในขอบเขตของกฎหมายและหลักการประกันชีวิต

ปัจจุบันสมาคมประกันชีวิตไทยเป็นศูนย์รวมของบริษัทประกันชีวิตซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย 23 บริษัท และเป็นสาขาของบริษัทต่างประเทศอีก 1 บริษัท รวมเป็น 24 บริษัท สมาคมประกันชีวิตไทยมีคณะกรรมการสมาคมฯ 25 คน และคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ 10 คน ทำหน้าที่บริหารงานของสมาคมฯ นอกจากนั้นยังมีคณะอนุกรรมการฯ ทำหน้าที่รับผิดชอบในการศึกษาและแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของบริษัทสมาชิกทั้งหลายรวม 10 คณะฯ คือ

- 1) คณะอนุกรรมการคณิตศาสตร์ประกันภัย
- 2) คณะอนุกรรมการลงทุน
- 3) คณะอนุกรรมการสินไหม
- 4) คณะอนุกรรมการการพิจารณารับประกัน
- 5) คณะอนุกรรมการประกันภัยกลุ่ม
- 6) คณะอนุกรรมการกฎหมาย
- 7) คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์
- 8) คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและพัฒนาตัวแทน
- 9) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณภาพตัวแทน
- 10) คณะแพทย์ที่ปรึกษา

4.3.6 บริษัท ไทยรับประกันภัยต่อ จำกัด (มหาชน)

เป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นโดยมีบริษัทสมาชิกร่วมทุน ซึ่งมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่จะดำเนินการเพื่อประโยชน์ต่อธุรกิจประกันภัยและเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ดังต่อไปนี้

- 1) เพิ่มความสามารถรับเสี่ยงภัยในประเทศให้มากขึ้น
- 2) ส่งเสริมการใช้ความสามารถรับเสี่ยงภัยภายในประเทศให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด
- 3) รับประกันภัยต่อจากต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ของธุรกิจประกันภัยในประเทศ
- 4) ร่วมมือและสนับสนุนนโยบายหรือโครงการประกันภัยของรัฐเพื่อประโยชน์ของธุรกิจประกันภัยและสังคมโดยรวม
- 5) ช่วยจัดระบบการประกันภัยต่อในประเทศให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 6) ให้การศึกษาส่งเสริมความรู้และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานในธุรกิจประกันภัย
- 7) ส่งเสริมและสนับสนุนการขยายงานของธุรกิจประกันภัยทุกประเภท
- 8) เป็นศูนย์การประมวลสถิติผลงานของธุรกิจประกันภัยในประเทศ
- 9) ลงทุนหารายได้ โดยเน้นหนักในการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

4.3.7 สถาบันประกันภัยไทย (Thailand Insurance Institute : TII)

เป็นสถาบันการศึกษาซึ่งดำเนินการเพื่อพัฒนาและส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการประกันภัยทุกประเภท โดยเกิดจากความร่วมมือของสมาคมประกันวินาศภัย สมาคมประกันชีวิตไทย และกรรมการประกันภัย

สถาบันฯ ได้เริ่มจัดการอบรมตั้งแต่เดือนมกราคม 2532 โดยในระยะแรกได้เปิดโอกาสให้บุคลากรในบริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิตเข้ารับการอบรมก่อนและต่อมาได้ขยายไปถึงบุคลากรในบริษัทนายหน้าประกันภัย ผู้สำรวจภัย และผู้ประเมินความเสียหาย ตลอดจนบุคคลที่สนใจเข้ารับการอบรม

4.3.8 ผู้สำรวจภัย (Surveyor)

เป็นบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับความยินยอมจากบริษัทประกันภัย หรือเจ้าของทรัพย์สิน หรือผู้เอาประกันภัยให้เข้าไปตรวจสอบตีราคาหรือประเมินมูลค่าทรัพย์สินนั้นๆ ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้น

โดยสำรวจจากทรัพย์สินว่ามีราคามากน้อยเพียงใด ราคาทรัพย์สินนั้นๆ เป็นราคาปัจจุบันหรือราคาที่จะสามารถหามาทดแทนได้ นอกจากการประเมินมูลค่าความเสียหายแล้ว การสำรวจภัยในบางครั้งจะพิจารณาถึงภัยนั้นๆ ว่ามีสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะเป็นข้อมูลในการพิจารณารับประกันภัยของบริษัทประกันภัยถึงความเสี่ยงภัยของทรัพย์สินดังกล่าว เมื่อมีความเสียหายภายหลังจากที่มีการทำประกันภัยไว้แล้ว บริษัทประกันภัยอาจจะให้เจ้าหน้าที่สำรวจความเสียหาย หรือจะใช้บริการของผู้ประเมินความเสียหาย (Claim Adjuster) เข้าทำการสำรวจความเสียหายดังกล่าว เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพิจารณาชดเชยค่าสินไหมทดแทนต่อไป โดยปกติแล้วมักจะใช้ในกรณีภัยที่มีความเสียหายมากๆ หรือมีการประกันภัยร่วมโดยมีบริษัทหลายๆ แห่งเข้าไปรับประกันภัยในทรัพย์สินเดียวกัน

4.3.9 นายหน้าประกันภัยต่อ (Reinsurance Broker)

การรับประกันภัยของบริษัทประกันภัยจำเป็นต้องกระจายความเสี่ยงภัยในกรณีที่มีทุนประกันสูงเกินกว่าส่วนของเงินกองทุนของบริษัทประกันภัยแต่ละแห่งจะสามารถรับภาระได้ การกระจายความเสี่ยงภัยโดยการประกันภัยต่อ (Reinsurance) นอกจากจะกระทำในประเทศแล้ว ยังสามารถจะเอาประกันภัยต่อกับบริษัทต่างประเทศ ซึ่งในบางครั้งจะผ่านตัวกลางซึ่งเป็นนายหน้าประกันภัยต่อ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมักจะเป็นนายหน้าประกันภัยต่อที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล เพื่อเป็นตัวกลางในการติดต่อโอนภาระความเสี่ยงภัยนี้ให้กับบริษัทต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศ โดยมีรายได้จากค่านายหน้าประกันภัยต่อ (Reinsurance Commission) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ บริษัทนายหน้าประกันภัยต่อจะเป็นผู้ติดต่อหาบริษัทผู้รับประกันภัยต่อ (Reinsurer) ให้ร่วมรับภาระความเสี่ยงภัย ซึ่งอาจจะเป็นแบบสัญญาเฉพาะราย (Facultative Reinsurance) หรือเป็นสัญญาอัตโนมัติ (Treaty Reinsurance)

จ ๗ ง

สัญญาประกันภัย

สัญญาประกันภัยเป็นเอกเทศสัญญาชนิดหนึ่ง ซึ่งมีบทบัญญัติพิเศษแตกต่างไปจากสัญญาทั่วไป แต่ยังคงยึดหลักทั่วไปของนิติกรรมสัญญาไว้เช่นสัญญาชนิดอื่น ฉะนั้น ก่อนที่จะได้ศึกษาถึงสัญญาประกันภัย ควรจะมีความเข้าใจลักษณะของสัญญาทั่วไปโดยสังเขปเสียก่อน คือ

1. สัญญาทั่วไปที่เกิดขึ้นจากการแสดงเจตนาต้องตรงกันของบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป กล่าวคือ ต้องมีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งแสดงเจตนาทำคำเสนอไปยังคู่สัญญาฝ่ายที่สอง เมื่อคู่สัญญาฝ่ายที่สองตอบรับคำเสนอนั้นด้วยคำสนอง (ตอบรับ) แล้ว สัญญาก็เกิดขึ้นเนื่องจากการแสดงเจตนาคำเสนอคำสนองต้องตรงกัน
2. คู่สัญญาต้องมีความสามารถในการทำสัญญาตามกฎหมาย
3. สัญญานั้นต้องมีวัตถุประสงค์ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย

5.1 ลักษณะของสัญญาโดยทั่วไป

แม้ว่าสัญญาประกันภัยจะมีลักษณะโดยทั่วไป ไปคล้ายสัญญาชนิดอื่นก็ตาม แต่มีลักษณะพิเศษเฉพาะตัวอยู่หลายประการดังนี้ คือ

5.1.1 เป็นสัญญาที่ไม่มีแบบ

สัญญาประกันภัยเป็นสัญญาที่เกิดขึ้นมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย โดยอาศัยคำเสนอและคำสนองตรงกันเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องอาศัยหลักฐานหรือเอกสารอื่นใดอีก จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นสัญญาปากเปล่าที่สำเร็จลงได้โดยการตกลงกันด้วยวาจาเท่านั้น การที่ผู้รับประกันภัยต้องออกกรมธรรม์ประกันภัยให้ผู้เอาประกันภัยนั้น เป็นเพียงการออกหลักฐานเป็นหนังสือเพื่อแสดงว่าได้มีการทำสัญญาประกันภัย ซึ่งมีข้อความเช่นเดียวกับที่ได้ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยนั่นเอง ดังนั้น ตัวกรมธรรม์ประกันภัยจึงไม่ใช่สัญญาประกันภัย แต่สัญญาประกันภัยเป็นที่มาของกรมธรรม์ประกันภัย

5.1.2 เป็นสัญญาที่ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือจึงจะฟ้องร้องบังคับคดีกันได้

สำหรับสัญญาประกันภัยที่เกิดขึ้นสมบูรณ์ตามกฎหมายด้วยวาจา ฉะนั้น แม้จะเป็นสัญญาประกันภัยที่สมบูรณ์กันตามกฎหมายก็ตาม แต่เมื่อจะต้องฟ้องร้องบังคับคดีกันแล้ว กฎหมายบังคับว่าต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบหรือลายมือชื่อของตัวแทนฝ่ายนั้นเป็นสำคัญ มิฉะนั้นจะไม่สามารถฟ้องร้องบังคับคดีได้ คำว่าหลักฐานเป็นหนังสือนั้น หมายถึง การจัดทำข้อความใดๆ ลงในเอกสารเพื่อให้เกิดความหมายว่าได้มีการทำสัญญาประกันภัยขึ้นไว้ หากฝ่ายผู้เอาประกันภัยทำขึ้นไว้ ผู้รับประกันภัยก็สามารถ

ใช้หลักฐานเป็นหนังสือนั้นฟ้องร้องบังคับคดี เช่น เรียกร้องเบี้ยประกันภัยได้ แต่ถ้าหากฝ่ายผู้รับประกันภัยทำขึ้นไว้เป็นกรมธรรม์ประกันภัย ผู้เอาประกันภัยก็สามารถใช้หลักฐานเป็นหนังสือนั้นฟ้องร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยได้

5.1.3 เป็นสัญญาต่างตอบแทน

ในสัญญาประกันภัยนั้นคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต่างเป็นเจ้าหนี้และลูกหนี้ตอบแทนกัน ผู้เอาประกันภัยเป็นลูกหนี้ในค่าเบี้ยประกันภัยต่างชำระ แต่เป็นเจ้าหนี้ในค่าสินไหมทดแทนหากเกิดวินาศภัยตามสัญญาขึ้น ส่วนผู้รับประกันภัยเป็นเจ้าหนี้ในค่าเบี้ยประกันภัยต่างรับ แต่เป็นลูกหนี้ในค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยนั้นหากมีวินาศภัยเกิดขึ้นตามสัญญา ฉะนั้น การที่ผู้เอาประกันภัยและผู้รับประกันภัยต่างฝ่ายต่างมีหนี้ต่อกันเช่นนี้จึงเรียกว่า สัญญาประกันภัยเป็นสัญญาต่างตอบแทน ซึ่งคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งมีสิทธิไม่ยอมชำระหนี้จนกว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะชำระหนี้ หรือขอปฏิบัติการชำระหนี้ก็ได้ (ป.พ.พ. มาตรา 369) เช่น ผู้รับประกันภัยอาจยังไม่จ่ายค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยจนกว่าผู้เอาประกันภัยจะชำระค่าเบี้ยประกันภัยที่ค้างชำระนั้นได้

5.1.4 เป็นสัญญาที่มีค่าตอบแทนไม่เท่าเทียมกัน

โดยปกติแล้วสัญญาต่างตอบแทนส่วนใหญ่จะเป็นสัญญาที่มีค่าตอบแทนด้วย หรือในทางกลับกันสัญญาที่มีค่าตอบแทนมักจะเป็นสัญญาต่างตอบแทนเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ไม่เป็นเช่นนั้นทุกกรณี สัญญาที่มีค่าตอบแทนนั้นหมายถึงสัญญาที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต่างได้รับประโยชน์ในทางทรัพย์สินเป็นการแลกเปลี่ยนตอบแทนกัน เช่น นาย ก. ขายรถยนต์ให้ นาย ข. นาย ก. ย่อมได้เงินค่ารถราคาครบถ้วนเป็นประโยชน์แก่ตน ส่วนนาย ข. ก็ได้รถยนต์นั้นไปใช้เป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สิน ฉะนั้น สัญญาซื้อขายจึงเป็นสัญญาที่มีค่าตอบแทน เพราะทั้งสองฝ่ายต่างได้รับประโยชน์ในทางทรัพย์สิน แต่สำหรับสัญญาประกันภัยนั้นมีลักษณะพิเศษกว่าสัญญาที่มีค่าตอบแทนโดยทั่วไป คือ สัญญาที่มีค่าตอบแทนโดยทั่วๆ ไปมักจะมีค่าตอบแทนที่เสมอกันหรือเท่าเทียมกัน เพราะคู่สัญญาแต่ละฝ่ายต่างพยายามรักษาผลประโยชน์ของตนไม่ให้เสียเปรียบอีกฝ่ายหนึ่ง เช่น ผู้ซื้อรถยนต์ก็ต้องเจรจารถราคาให้เหมาะสมกับราคาตลาด ผู้ขายรถยนต์ก็ต้องระมัดระวังที่จะไม่ขายรถให้ต่ำกว่าราคาตลาดจนขาดทุน

ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าสัญญาที่มีค่าตอบแทนโดยทั่วๆ ไป จะมีค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกันหรือเสมอเหมือนใกล้เคียงกัน แต่ในสัญญาประกันภัยนั้น ผู้เอาประกันภัยชำระค่าเบี้ยประกันภัยเพียงเล็กน้อย แต่เมื่อเกิดวินาศภัยตามสัญญาขึ้นผู้รับประกันภัยต้องชำระค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยตอบแทนผู้เอาประกันภัย ซึ่งมีค่าในทางทรัพย์สินสูงกว่าค่าเบี้ยประกันภัยมาก เช่น ผู้เอาประกันภัยรถยนต์ชั้น 1 ต้องชำระค่าเบี้ยประกันภัยจำนวน 15,000 บาทต่อปี ในขณะที่ผู้รับประกันภัยต้องคุ้มครองรถคันนั้น ในกรณีประสบอุบัติเหตุหรือถูกโจรกรรมในวงเงินทุนประกันถึง 450,000 บาท เป็นต้น

5.1.5 เป็นสัญญาเพื่อการเสี่ยงภัยหรือเสี่ยงโชค

สัญญาประกันภัยมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากสัญญาทั่วไปตรงที่การชำระหนี้ของฝ่ายผู้รับประกันภัยนั้นไม่แน่นอน หรือเป็นการชำระหนี้ที่มีเงื่อนไขว่าจะเกิดวินาศภัยดังที่ระบุไว้ในสัญญาหรือไม่ เป็นเงื่อนไขในการเกิดหนี้ของฝ่ายผู้รับประกันภัย เงื่อนไขดังกล่าวนี้ คือ การเสี่ยงภัยว่าจะเกิดวินาศภัยนั้นขึ้นหรือไม่ ถ้าเกิดภัยขึ้นผู้รับประกันภัยก็ต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทน แต่ถ้าไม่เกิดภัยขึ้นผู้รับประกันภัยก็ไม่ต้องชำระหนี้

ตอบแทนซึ่งถือเป็นการเสี่ยงโชคอย่างหนึ่ง วัตถุประสงค์ของสัญญาประกันภัย ก็คือ การเข้ารับเสี่ยงภัยที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้เอาประกันภัย ฉะนั้น การที่จะเกิดมีสัญญาประกันภัยได้ต้องปรากฏว่า ผู้เอาประกันภัยอยู่ในภาวะการเสี่ยงภัยในทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์ใดๆ ที่ตนมีอยู่หรือมีความรับผิดชอบตามกฎหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้เอาประกันภัยจึงจะมีสิทธินำการเสี่ยงภัยนั้นมาให้ผู้รับประกันภัยรับเสี่ยงภัยแทน หากในขณะที่ทำสัญญาประกันภัยนั้นไม่มีการเสี่ยงภัยดังกล่าวหรือภัยนั้นได้หมดไปแล้ว สัญญาประกันภัยก็เกิดขึ้นไม่ได้

5.1.6 เป็นสัญญาเพื่อการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ค่าสินไหมทดแทน หมายถึง เงินจำนวนที่ชดใช้ให้ทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้น การทำสัญญาประกันวินาศภัยนั้นทำขึ้นเพื่อจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ในกรณีที่เกิดวินาศภัยขึ้นในอนาคตดังได้ระบุไว้ในสัญญา (ป.พ.พ. มาตรา 861)¹ ฉะนั้นผู้รับประกันภัยจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อเมื่อเกิดความเสียหายกับทรัพย์สิน สิทธิ ประโยชน์ หรือเกิดความรับผิดชอบตามกฎหมายกับผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์แล้วแต่กรณี หากปรากฏว่าผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ไม่ได้รับความเสียหายจากวินาศภัยดังที่ระบุไว้ในสัญญาประกันภัยแล้ว ผู้รับประกันภัยไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัย ส่วนจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่จะชดใช้ให้มันต้องเป็นไปตามความเสียหายที่แท้จริง ซึ่งจะต้องตีราคาแห่งความเสียหายที่เกิดขึ้น ณ สถานที่และในเวลาที่เกิดวินาศภัย (ป.พ.พ. มาตรา 877)²

5.1.7 เป็นสัญญาที่อาศัยเหตุในอนาคตอันไม่แน่นอน

เนื่องจากสัญญาประกันภัยเป็นสัญญาเสี่ยงภัยหรือเสี่ยงโชคดังกล่าวมาแล้วข้างต้น การชำระหนี้ของฝ่ายผู้รับประกันภัยจำต้องอาศัยเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคตอันไม่แน่นอนเป็นปัจจัยในการกำหนดหนี้ของผู้รับประกันภัย ซึ่งคล้ายกับเงื่อนไขในนิติกรรม วินาศภัยที่จะกำหนดไว้ในสัญญาประกันภัยนั้นต้องเป็นวินาศภัยที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคตและมีสภาพที่ไม่แน่นอน อาจจะได้หรืออาจจะไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้ แต่ถ้าเป็นวินาศภัยที่ต้องเกิดขึ้นเสมอไป เช่น บ้านที่ปลุกไ่ว้นบเกาะแห่งหนึ่งเมื่อถึงหน้าลมมรสุมแล้วต้องถูกพายุพัดพังไปทุกปี เช่นนี้ถือว่าภัยอันเกิดจากพายุนั้นเป็นภัยที่ต้องเกิดขึ้นแน่นอน แม้จะเป็นเหตุการณ์ในอนาคตก็ตาม แต่เมื่อเหตุการณ์นั้นจะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอนแล้วก็ไม่ได้ถือว่าเป็นสัญญาเพื่อการเสี่ยงภัยในทางกลับกันแม้วินาศภัยนั้นจะมีสภาพไม่แน่นอน หากแต่ในวันเอาประกันภัยวินาศภัยนั้นได้เกิดขึ้นแล้วไม่มีสภาพเป็นเหตุการณ์ในอนาคตแล้วก็ไม่สามารถนำมาประกันภัยได้ เช่น เจ้าของรถไม่สามารถจะนำรถที่เกิดอุบัติเหตุถูกเฉี่ยวชนได้รับความเสียหายอย่างหนักมาทำประกันภัยรถยนต์ได้ หากเจ้าของรถนำรถคันนั้นมาทำประกันภัย โดยที่ผู้รับประกันภัยไม่ทราบถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นนั้นมาก่อน รวมทั้งไม่ได้ทำการตรวจสอบสภาพขณะที่เจ้าของรถติดต่อขอทำประกันภัย แต่ผู้รับประกันภัยมาทราบเหตุฉ้อฉลนี้ภายหลัง ผู้รับประกันภัยก็มีสิทธิที่จะปฏิเสธการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นได้ เนื่องจากเป็นอุบัติเหตุที่ได้เกิดขึ้นก่อนที่บริษัทจะตกลงรับประกันภัย

¹ ภาคผนวก : เอกสารแนบ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการประกันภัย

² ภาคผนวก : เอกสารแนบ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการประกันภัย

5.1.8 เป็นสัญญาเพื่อประโยชน์แก่บุคคลภายนอก

สัญญาประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยได้ยกประโยชน์แห่งสัญญานั้นให้กับบุคคลภายนอกเป็นผู้รับประโยชน์นั้นผู้เอาประกันภัยไม่มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนหากเกิดวินาศภัยดังที่กำหนดไว้ในสัญญาประกันภัยขึ้น การยกประโยชน์ดังกล่าวจะทำให้บุคคลใดก็ได้โดยไม่คำนึงว่า ผู้รับประโยชน์มีส่วนได้ส่วนเสียกับทรัพย์สินที่เอาประกันภัยหรือไม่ สัญญาประกันภัยชนิดนี้เรียกว่าสัญญาเพื่อประโยชน์แก่บุคคลภายนอก ซึ่งต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 374 ถึง 376 บุคคลภายนอกจะมีสิทธิเข้ารับประโยชน์ตามสัญญาประกันภัยได้ต่อเมื่อได้แสดงเจตนาเข้ารับประโยชน์ตามสัญญานั้นกับผู้รับประกันภัยเสียก่อน

5.2 ผู้เกี่ยวข้องในสัญญาประกันภัย

5.2.1 ผู้เอาประกันภัย (Insured)

ผู้เอาประกันภัยเป็นคู่สัญญาประกันภัยซึ่งมีหน้าที่เปิดเผยข้อความจริง อันเป็นสาระสำคัญต่อการพิจารณาของผู้รับประกันภัยว่าจะรับประกันภัยได้หรือไม่ ตลอดจนมีหน้าที่ชำระเบี้ยประกันภัยตามจำนวนที่ได้ตกลงไว้ในสัญญาประกันภัย และเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นกับวัตถุที่เอาประกันภัยไว้ ผู้เอาประกันภัยก็มีสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามความเสียหายที่แท้จริง

5.2.2 ผู้รับประกันภัย (Insurer)

ผู้รับประกันภัยเป็นคู่สัญญาประกันภัยซึ่งมีหน้าที่พิจารณารับประกันภัยอย่างระมัดระวังและรอบคอบ มีสิทธิรับเบี้ยประกันภัย และมีหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อเกิดวินาศภัยขึ้น ดังที่ได้ระบุไว้ในสัญญา ในการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นอาจชดใช้เป็นเงินสด ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเดิม หรือจัดหาของชิ้นใหม่ที่มีสภาพคล้ายกันมาทดแทนของที่ได้รับ ความเสียหายก็ได้

5.2.3 ผู้รับประโยชน์ (Beneficiary)

เป็นบุคคลภายนอกสัญญาประกันภัยที่มีสิทธิเข้ารับประโยชน์ในค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยนั้นตามข้อตกลงของผู้เอาประกันภัยกับผู้รับประกันภัย ดังนั้น เมื่อมีผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยแล้ว ผู้เอาประกันภัยจะไม่มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยอีกต่อไป

5.2.4 ผู้รับโอนทรัพย์สินที่เอาประกันภัย (Assignee)

ไม่ว่าจะเป็นการโอนโดยอำนาจของกฎหมาย เช่น เจ้าของทรัพย์สินที่เอาประกันภัยถึงแก่กรรม ทรัพย์สินดังกล่าวย่อมตกแก่ทายาท หรือด้วยนิติกรรมใดๆ เช่น การโอนทรัพย์สินที่เอาประกันภัยโดยการขาย สิทธิของผู้เอาประกันภัยตามสัญญาประกันภัยย่อมโอนไปยังผู้รับโอนทรัพย์สินนั้นด้วย

5.2.5 ผู้รับช่วงทรัพย์สินที่เอาประกันภัย (Real Subrogator)

คือ ผู้รับจ้างซ่อม ผู้รับจำนำ หรือผู้ทรงบุริมสิทธิในทรัพย์สินที่เอาประกันภัย ฉะนั้น กฎหมายกำหนดให้สิทธิจ้างซ่อม สิทธิจำนำ หรือบุริมสิทธิในทรัพย์สินที่เอาประกันภัย ครอบคลุมไปถึงเงินค่าสินไหมทดแทนที่ผู้รับ

ประกันภัยจะจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ ดังนั้น ผู้รับประกันภัยจะต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้รับช่วงทรัพย์ก่อนให้ผู้มีสิทธิอื่นๆ

5.2.6 ผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้เอาประกันภัย (Injured Person)

เป็นบุคคลภายนอกสัญญาประกันภัยที่มีสิทธิได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยอันเนื่องมาจากได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้เอาประกันภัย ไม่ว่าจะเป็นความรับผิดชอบตามสัญญาหรือความรับผิดชอบละเมิดก็ตาม

จ ๓ ง

หลักสำคัญของสัญญาประกันภัย

หลักสำคัญพื้นฐานของสัญญาประกันภัย มีอยู่ 6 ประการ คือ

- 6.1 หลักส่วนได้เสียในเหตุประกันภัย (Principle of Insurable Interest)
- 6.2 หลักสุจริตอย่างยิ่ง (Principle of Utmost Good Faith)
- 6.3 หลักการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเป็นจริง (Principle of Indemnity)
- 6.4 หลักการรับช่วงสิทธิ์ (Principle of Subrogation)
- 6.5 หลักการเฉลี่ย (Principle of Contribution)
- 6.6 หลักสาเหตุใกล้เคียง (Principle of Proximate Cause)

6.1 หลักส่วนได้เสียในเหตุประกันภัย (Principle of Insurable Interest)

หมายถึง ส่วนได้เสียที่อาจเอาประกันภัยได้ กล่าวคือ ผู้เอาประกันภัยจะต้องมีกรรมสิทธิ์ สิทธิ ประโยชน์ หรือความรับผิดชอบตามกฎหมายในวัตถุที่เอาประกันภัยในขณะที่ทำสัญญาประกันภัย

หลักส่วนได้เสียในเหตุประกันภัยเป็นหลักสำคัญพื้นฐานของการประกันภัย หลักข้อนี้ไม่เพียงแต่เป็นแนวความคิดทางกฎหมายเท่านั้น แต่ยังเป็นแนวความคิดทางศีลธรรมด้วยอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ 2 ประการ คือ

(1) ช่วยมิให้การประกันภัยเป็นการพนัน เพราะการที่บุคคลใดเอาประกันภัยในสิ่งที่เขาไม่มีความเกี่ยวข้อง เขาย่อมไม่ได้รับความเสียหายเมื่อสิ่งนั้นถูกทำลายหรือเสียหาย ฉะนั้น การที่เขาได้รับค่าสินไหมทดแทนเมื่อเกิดความเสียหายนั้นย่อมเป็นการไม่ถูกต้อง เพราะเท่ากับอนุญาตให้มีการพนันในรูปของสัญญาประกันภัย

(2) เพื่อเป็นการป้องกันวัตถุที่เอาประกันภัยไม่ให้เกิดความเสียหายโดยจงใจ ถ้าผู้เอาประกันภัยไม่มีกรรมสิทธิ์หรือประโยชน์อันใดในทรัพย์สินที่เอาประกันภัยแล้ว เขาจะไม่สามารถได้รับความเสียหายหากเกิดวินาศภัยกับทรัพย์สินนั้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าเขามีสิทธิ์หรือประโยชน์ในทรัพย์สินที่เอาประกันภัยแล้ว เขาจะหวงแหนและเสียสละไม่ยินยอมให้เกิดความเสียหายกับทรัพย์สินนั้น

สาระสำคัญของส่วนได้เสียในเหตุประกันภัยนั้นสามารถพิจารณาได้ดังนี้ คือ

- 1) จะต้อง มีกรรมสิทธิ์ สิทธิ ประโยชน์ หรือความรับผิดชอบตามกฎหมาย ซึ่งสามารถตีราคาเป็นเงินได้
- 2) กรรมสิทธิ์ สิทธิ หรือประโยชน์เหล่านั้นจะต้องมีอยู่เหนือทรัพย์สินหรือความรับผิดชอบ อันเป็นวัตถุที่เอาประกันภัยในขณะที่ทำสัญญาประกันภัย

- 3) ผู้เอาประกันภัยจะต้องมีความผูกพันกับวัตถุที่เอาประกันภัยในกรณีที่จะเกิดความเสียหายกับเขา หากวัตถุที่เอาประกันภัยนั้นเกิดวินาศภัย
- 4) ความผูกพันระหว่างผู้เอาประกันภัยกับวัตถุที่เอาประกันภัยนั้นจะต้องเป็นไปตามกฎหมาย
- 5) วินาศภัยที่เกิดขึ้นจะต้องมีผลกระทบต่อการสูญเสียทางการเงิน (Financial Loss)

ตัวอย่างของส่วนได้เสียในเหตุประกันภัย เช่น

- 1) เจ้าของบ้านมีส่วนได้เสียในบ้านที่เขาเป็นเจ้าของ ในกรณีที่เกิดไฟไหม้บ้านหลังนั้น
- 2) เจ้าของรถมีส่วนได้เสียในความรับผิดชอบตามกฎหมาย กรณีที่เขาขับรถไปชนรถคันอื่นเสียหายหรือไปเฉี่ยวชนคนที่เดินข้ามถนนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต
- 3) ธนาकारในฐานะที่เป็นเจ้าหนี้มีส่วนได้เสียในบ้านที่ธนาकारรับจำนองไว้ไม่เกินมูลค่าของหนี้ที่ลูกหนี้ยังคงค้างชำระในกรณีที่เกิดไฟไหม้บ้านหลังนั้น

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 863 ได้บัญญัติไว้ว่า “อันสัญญาประกันภัยนั้น ถ้าผู้เอาประกันภัยมิได้มีส่วนได้เสียในเหตุที่ประกันภัยไว้ในวันไซ้ ท่านว่าย่อมไม่ผูกพันคู่สัญญาแต่อย่างหนึ่งอย่างใด”

ดังนั้น ถ้าหากในระหว่างสัญญาประกันภัย การเสี่ยงภัยได้หมดไปหรือวัตถุที่เอาประกันภัยหมดไปหรือได้มีการโอนวัตถุที่เอาประกันภัยไปให้ผู้อื่นแล้ว ส่วนได้เสียในเหตุประกันภัยนั้นก็หมดไปด้วย ซึ่งจะทำให้สัญญาประกันภัยนั้นไม่มีผลผูกพันกับผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียในเหตุประกันภัยนั้นอีกต่อไป

ตัวอย่างเช่น

- 1) กรณีที่นาย ก. ซึ่งเป็นเจ้าของบ้านหลังหนึ่งได้ขายบ้านหลังนั้นให้แก่ นาย ข. ไปแล้ว ส่วนได้เสียของ นาย ก. ที่จะทำประกันอัคคีภัยบ้านหลังนั้นก็สิ้นสุดลง
- 2) เมื่อ นาย จ. ได้ไถ่ถอนบ้านที่เขาจำนองไว้กับธนาकारอาคารสงเคราะห์เรียบร้อยแล้ว ส่วนได้เสียของธนาकारอาคารสงเคราะห์ในบ้านหลังนั้นก็สิ้นสุดลง

6.2 หลักสุจริตอย่างยิ่ง (Principle of Utmost Good Faith)

เนื่องจากสัญญาประกันภัยต้องอาศัยเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอนมาเป็นปัจจัยในการกำหนดการชำระค่าสินไหมทดแทนของผู้รับประกันภัย โดยผู้รับประกันภัยจะต้องอาศัยข้อมูลต่างๆ ของผู้เอาประกันภัยเพื่อประกอบการตัดสินใจว่าจะเข้ารับเสี่ยงภัยหรือไม่ ดังนั้น ผู้เอาประกันภัยจะต้องเปิดเผยข้อความจริงเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมของการเสี่ยงภัยนั้นของผู้เอาประกันภัยให้ผู้รับประกันภัยทราบโดยละเอียด หน้าที่การเปิดเผยข้อความจริงตามหลักสุจริตอย่างยิ่งนี้ ปัจจุบันใช้เป็นหลักของสัญญาประกันภัยในทุกประเทศที่มีกิจการประกันภัยและมีกฎหมายประกันภัย ซึ่งพอจะแบ่งประเภทของการเปิดเผยข้อความจริงได้ดังนี้ คือ

6.2.1 การไม่เปิดเผยข้อความจริง (Non-Disclosure)

หมายถึง การเปิดเผยข้อความจริงที่เป็นสาระสำคัญ (Material Fact) ซึ่งอยู่ในความรู้เห็นของผู้เอาประกันภัย ทั้งที่เป็นข้อรู้เห็นโดยแท้ (Actual Knowledge) และข้อที่นำจะรู้เห็น (Presumed Acknowledge) อันเป็นหน้าที่ของผู้เอาประกันภัยจะต้องเปิดเผยให้ผู้รับประกันภัยทราบโดยไม่ต้องสอบถาม การไม่เปิดเผยข้อความจริงนี้ในบางกรณี เรียกว่า การปกปิดข้อความจริง (Concealment) แต่ในการ

ตีความนั้น กรณีจะถือว่าเป็นการปกปิดข้อความจริงก็ต่อเมื่อผู้เอาประกันภัยมีเจตนาจะปกปิดข้อความจริงนั้นไว้ไม่ให้ผู้รับประกันภัยทราบ ซึ่งมีผลทำให้สัญญาประกันภัยตกเป็นโมฆียะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 865 ซึ่งบัญญัติว่า

“ถ้าในเวลาทำสัญญาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยก็ดีหรือในกรณีประกันชีวิต บุคคลอันการ ใช้เงินยอมเอาตีความทรงชีพหรือมรณะของเขานั้นก็ดี รู้อยู่แล้วละเว้นเสียไม่เปิดเผยข้อความจริง ซึ่งอาจจะ ได้แจ้งให้ผู้รับประกันภัยให้เรียกเบี้ยประกันภัยสูงขึ้นอีก หรือให้บอกปิดไม่ยอมทำสัญญา หรือว่ารู้อยู่แล้วแถลง ข้อความนั้นเป็นความเท็จไซ้ ท่านว่าสัญญานั้นเป็นโมฆียะ

ถ้ามิได้ใช้สิทธิบอกกล่าวภายในกำหนดเดือนหนึ่ง นับแต่วันที่ได้รับประกันภัยทราบมูลอันจะบอก กล่าวได้ก็ดี หรือมิได้ใช้สิทธินั้นภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันทำสัญญาก็ดี ท่านว่าสิทธินั้นเป็นอันระงับสิ้นไป”

ข้อความจริงที่เป็นสาระสำคัญซึ่งผู้เอาประกันภัยมีหน้าที่จะต้องเปิดเผยให้ผู้รับประกันภัย ทราบนั้น มักจะเป็นสิ่งซึ่งมีการเสี่ยงภัยมากกว่าปกติและเกี่ยวเนื่องกับสภาวะภัยทางศีลธรรม (Moral Hazard) ซึ่งผู้รับประกันภัยจะให้ความสนใจเป็นพิเศษในการพิจารณาว่าจะรับประกันภัยนั้นหรือไม่ และ ถ้าหากรับประกันภัยได้ จะรับในอัตราเบี้ยประกันภัยปกติ หรือจะต้องคิดอัตราเบี้ยประกันภัยที่สูงขึ้น หรือจะ ต้องกำหนดเงื่อนไขพิเศษในการรับประกันภัยนั้น เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น

การที่นาย ก. นำรถของตนที่เพิ่งเสียหายจากการที่เกิดอุบัติเหตุไปเฉี่ยวชนต้นไม้ มาขอทำ ประกันภัยรถยนต์ชั้น 1 กับบริษัทประกันภัยแห่งหนึ่ง โดยไม่ได้แจ้งให้บริษัททราบว่ารถของตนเพิ่งไปเกิด อุบัติเหตุมาและมีส่วนใดของรถที่เสียหายบ้าง นอกจากนั้นนาย ก. ยังมีเจตนาที่จะทุจริตต่อบริษัทโดยการแจ้ง เคลมความเสียหายจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับรถคันนี้ก่อนที่บริษัทตกลงจะรับประกันภัยด้วย ในกรณีเช่นนี้ ถือว่า นาย ก. ไม่เปิดเผยข้อความจริงที่เป็นสาระสำคัญให้บริษัททราบ ซึ่งถ้าหากบริษัททราบข้อความจริงนี้ก่อนก็จะ ปฏิเสธการรับประกันภัยรถยนต์คันนี้อย่างแน่นอน บริษัทประกันภัยแห่งนี้จึงสามารถจะใช้สิทธิบอกกล่าวสัญญา ประกันภัยนั้นได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 865

6.2.2 การแถลงข้อความเท็จ (Misrepresentation)

หมายถึง การที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องตอบข้อซักถามของบริษัทประกันภัยในขณะที่ขอทำ สัญญาประกันภัยให้ตรงกับความเป็นจริง ซึ่งจะกระทำโดยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรตามแต่กรณี การแถลง หรือตอบข้อซักถามที่เป็นความเท็จ ทำให้สัญญาประกันภัยตกเป็นโมฆียะ เช่นเดียวกับการไม่เปิดเผยข้อความ จริงหรือการปกปิดข้อความจริง

ตัวอย่างเช่น

การที่นาย ข. ซึ่งแพทย์ได้วินิจฉัยว่าป่วยด้วยโรคมะเร็งในตับระยะที่ 3 และแพทย์ได้ลงความ เห็นว่า นาย ข. คงจะมีชีวิตต่อไปได้อีกไม่เกิน 1 ปี จะมาขอทำประกันชีวิตกับบริษัทประกันชีวิตแห่งหนึ่งเป็น เงิน 100,000 บาท เพื่อจะได้มีหลักประกันให้แก่ครอบครัวภายหลังจากที่ตนเสียชีวิตลง ซึ่งนาย ข. ทราบจาก

ตัวแทนว่า ตามระเบียบบริษัทแล้ว วงเงินทุนประกัน 100,000 บาทนี้ ไม่ต้องมีการตรวจสอบสภาพของผู้ขอเอาประกันชีวิตแต่อย่างไร เพียงแต่กรอกรายละเอียดในใบคำขอเอาประกันชีวิตเท่านั้น ซึ่งนาย ข. เพียงแต่กรอกรายละเอียดในคำถามข้อที่ว่า “ท่านเคยป่วยหรือวินิจฉัยว่าเป็นโรคมะเร็งหรือไม่” ว่า “ไม่” เท่านั้น ซึ่งบริษัทประกันชีวิตแห่งนั้นก็ไม่ได้ตรวจสอบสภาพของนาย ข. ก่อนการรับประกันแต่อย่างไร เนื่องจากเป็นวงเงินทุนประกันที่ต่ำ หลังจากที่บริษัทตกลงรับประกันชีวิตของ นาย ข. ไปได้ 8 เดือน นาย ข. ก็เสียชีวิตลง ซึ่งบริษัทก็มีความสงสัยจึงได้ใช้เวลาอยู่ 2 สัปดาห์ในการสืบเสาะจนได้หลักฐานแน่ชัดว่า นาย ข. เสียชีวิตลงด้วยโรคมะเร็งในตับ ในกรณีเช่นนี้ ถือว่า นาย ข. ได้แถลงข้อความเท็จที่เป็นสาระสำคัญ (Material Misrepresentation) ต่อการพิจารณารับประกันชีวิตของบริษัท ซึ่งถ้าหากบริษัททราบข้อความจริงนี้ตั้งแต่ต้น บริษัทก็จะปฏิเสธการรับประกันชีวิตของนาย ข. อย่างแน่นอน ในกรณีเช่นนี้ บริษัทประกันชีวิตแห่งนั้นสามารถใช้สิทธิในการบอกล้างสัญญาประกันชีวิตนั้นได้ทันทีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 865

6.2.3 คำรับรอง (Warranties)

หมายถึง การที่ผู้เอาประกันภัยให้คำรับรองต่อผู้รับประกันภัยว่า ผู้เอาประกันภัยจะต้องกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการเสี่ยงภัยของผู้รับประกันภัย เช่น ผู้เอาประกันภัยจะไม่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ในอาคารที่เอาประกันภัยหรือผู้เอาประกันภัยจะต้องมีอุปกรณ์ดับเพลิงติดตั้งอยู่ในอาคารที่เอาประกันภัย คำรับรองโดยทั่วไปจะต้องเขียนไว้ชัดเจนในสัญญาประกันภัย การปฏิบัติผิดคำรับรองหรือไม่ปฏิบัติตามคำรับรองมีผลเท่ากับการปฏิบัติผิดเงื่อนไขอันเป็นสาระสำคัญของสัญญาประกันภัย ผู้รับประกันภัยมีสิทธิปฏิเสธความรับผิดชอบตามสัญญาประกันภัยได้

6.3 หลักการชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามความเป็นจริง (Principle of Indemnity)

เป็นข้อกำหนดมิให้ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประกันภัยได้รับกำไรจากการเกิดวินาศภัยตามสัญญา อันจะเป็นเหตุชักจูงให้มีการเกิดวินาศภัยโดยเจตนา เพื่อหวังจะได้รับผลประโยชน์จากสัญญาประกันภัย หลักข้อนี้จึงเป็นประโยชน์ต่อสังคมและแตกต่างกับการพนันด้วยเหตุผล ดังต่อไปนี้

1) การพนันจะจ่ายเงินเป็นกำไรเมื่อได้ชนะพนันตามจำนวนที่ตกลงกันไว้ แต่การประกันภัยเป็นการจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง ไม่มีส่วนที่เป็นกำไรแต่อย่างใด

2) การพนันจะจ่ายเงินให้กับผู้ใดก็ได้ที่เข้าเล่นการพนันนั้น แต่การประกันภัยเป็นการจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้มีส่วนได้เสียในขณะเกิดวินาศภัยเท่านั้น ถ้าในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยไม่มีส่วนได้เสียในวัตถุที่เอาประกันภัยขณะที่เกิดวินาศภัย แม้จะเป็นคู่สัญญาประกันภัยที่มีผลบังคับได้ตามกฎหมายก็ไม่สิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัย เพราะเขาไม่ได้รับความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น

3) การพนันไม่สามารถทราบล่วงหน้าได้เลยว่าฝ่ายใดจะเป็นฝ่ายชนะหรือแพ้ แต่การประกันภัย เมื่อผู้เอาประกันภัยได้ชำระเงินค่าเบี้ยประกันภัยแล้ว ย่อมเป็นที่ทราบแน่ชัดว่าเมื่อเกิดวินาศภัยแล้วผู้เอาประกันภัยจะได้รับการชดเชยค่าเสียหายจากผู้รับประกันภัย

การชดเชยค่าเสียหายตามความเป็นจริงนี้ ยึดหลักปฏิบัติเพื่อให้ผู้เอาประกันภัยกลับคืนสู่สถานะเดิมเหมือนเมื่อก่อนเกิดวินาศภัยโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะกระทำได้โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้ คือ

- 1) การจ่ายเป็นตัวเงิน (Cash Payment) วิธีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนเป็นตัวเงินนี้เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดและก่อให้เกิดสภาพคล่อง
- 2) การซ่อมแซม (Repair) วิธีนี้จะเหมาะในกรณีที่เกิดความเสียหายเพียงบางส่วนและอยู่ในวิสัยที่จะซ่อมแซมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้
- 3) การหาของมาทดแทน (Replacement) เป็นการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่ผู้รับประกันภัยจะต้องหาสิ่งที่เป็นชนิด ประเภท และคุณภาพเดียวกับทรัพย์สินที่เอาประกันภัยมาทดแทนให้ โดยจะไม่จ่ายเป็นตัวเงินให้ผู้เอาประกันภัยไปหาซื้อเองหรือไม่ซ่อมแซมให้ เพราะทรัพย์สินที่เอาประกันภัยชนิดนั้นอาจเป็นทรัพย์สินที่โดยสภาพของการใช้สอยไม่สามารถซ่อมแซมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ วิธีนี้มักใช้กับสังหาริมทรัพย์
- 4) การทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิม (Reinstatement) การจ่ายค่าสินไหมทดแทนด้วยวิธีนี้เป็นการทำให้ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้กลับคืนสู่สภาพเดิมเหมือนก่อนเกิดวินาศภัย ซึ่งไม่สามารถกระทำได้โดยวิธีซ่อมแซมหรือหาของมาทดแทน เช่น โรงงานถูกไฟไหม้หรือระเบิดเสียหายทั้งหมด ผู้รับประกันภัยจะก่อสร้างโรงงานนั้นขึ้นใหม่ เพื่อให้โรงงานนั้นสามารถใช้ประโยชน์ได้เหมือนเดิม

หลักการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเป็นจริงนี้ เป็นหลักชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันวินาศภัย ไม่สามารถนำไปใช้กับการประกันชีวิตได้

6.4 หลักการรับช่วงสิทธิ์ (Principle of Subrogation)

เนื่องจากสัญญาประกันภัยเป็นสัญญาเพื่อการชดใช้ค่าเสียหายตามความเป็นจริง เมื่อผู้รับประกันภัยได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยแล้ว ผู้รับประกันภัยย่อมได้สิทธิทุกอย่างที่ผู้เอาประกันภัยมีอยู่ หมายถึง การที่ผู้รับประกันภัยเข้าไปใช้สิทธิทั้งปวงของผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประกันภัย เท่ากับจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้รับประกันภัยได้จ่ายไปด้วยอำนาจของกฎหมาย ในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนที่ได้จ่ายไปแล้วคืนจากบุคคลภายนอก ซึ่งเป็นผู้ก่อวินาศภัยนั้นที่จะต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่ตนได้กระทำขึ้นตามกฎหมาย

ตัวอย่างเช่น

การที่รถของ นาย ก. ซึ่งทำประกันภัยรถยนต์ชั้น 1 ไว้กับบริษัทประกันภัย A ถูกรถของ นาย ข. ชนท้ายได้รับความเสียหาย ภายหลังจากที่บริษัทประกันภัย A ได้ดำเนินการซ่อมแซมรถของ นาย ก. ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้ว บริษัทประกันภัย A จะรับช่วงสิทธิ์จาก นาย ก. ไปเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนคืนจากนาย ข. ซึ่งเป็นผู้ละเมิดขับรถมาชนท้ายรถของ นาย ก. เสียหาย หรือถ้าหาก นาย ข. ทำประกันภัยรถยนต์คันนั้นไว้กับบริษัทประกันภัย B บริษัทประกันภัย A ก็สามารถจะรับช่วงสิทธิ์จาก นาย ก. ไปเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนคืนจากบริษัทประกันภัย B ได้โดยตรง

หลักการรับช่วงสิทธิ์ได้ถูกบัญญัติขึ้น เพื่อให้มีความสัมพันธ์กับหลักการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเป็นจริง เพื่อให้บุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้ก่อวินาศภัยนั้นต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่ตนได้กระทำขึ้นตามกฎหมาย และเพื่อให้ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประกันภัยที่ได้รับค่าสินไหมทดแทนไปตามค่าเสียหายที่แท้จริงแล้วไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจำนวนนั้นจากบุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้ก่อความเสียหายได้อีก เพราะ

สิทธิดังกล่าวผู้รับประกันภัยได้รับช่วงไปแล้วตามกฎหมาย ผู้เอาประกันภัยจะเรียกร้องค่าเสียหายจำนวนเดียวกันทั้งจากผู้ก่อวินาศภัยและผู้รับประกันภัยไม่ได้ และไม่ว่ากรณีใดผู้รับประกันภัยจะรับช่วงสิทธิ์เกินกว่าจำนวนที่ตนจ่ายค่าสินไหมทดแทนไปไม่ได้

วินาศภัยที่อยู่ในความรับผิดชอบต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยนั้น มีทั้งกรณีที่เกิดขึ้นด้วยการกระทำของมนุษย์และกรณีที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากการกระทำของมนุษย์ เช่น ภูเขาไฟระเบิด แผ่นดินไหว พายุ ฟ้าผ่า อุทกภัย วาตภัย เป็นต้น แต่การรับช่วงสิทธิ์จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเป็นวินาศภัยที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์เท่านั้น และผู้ก่อให้เกิดวินาศภัยนั้นจะต้องไม่ใช่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ เพราะการเกิดวินาศภัยด้วยความทุจริตหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ถือว่าเป็นสภาวะภัยทางศีลธรรมที่ผู้รับประกันภัยไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยอยู่แล้ว

กรณีดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ว่าหลักการรับช่วงสิทธิ์กับหลักการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเป็นจริงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การที่ผู้รับประกันภัยจะรับช่วงสิทธิ์จากการจ่ายค่าสินไหมทดแทนของตนได้ ต้องเป็นการจ่ายค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากเกิดวินาศภัยที่อยู่ในความรับผิดชอบตามสัญญาประกันภัยเท่านั้น การจ่ายค่าสินไหมทดแทนโดยสำคัญคิดว่าตนมีความรับผิดชอบตามสัญญาประกันภัย เช่น สำคัญคิดว่าผู้เอาประกันภัยมีส่วนได้เสียในวัตถุที่เอาประกันภัยในขณะที่เกิดวินาศภัย หรือโดยสำคัญคิดว่ากรรมธรรม์ประกันภัยมีผลใช้บังคับในขณะที่เกิดวินาศภัยก็ดี ผู้รับประกันภัยไม่มีสิทธิ์รับช่วงสิทธิ์จากผู้เอาประกันภัย อย่างไรก็ตาม การเกิดวินาศภัยในบางกรณีมีปัญหาว่าอยู่ในความรับผิดชอบตามสัญญาประกันภัยหรือไม่ ซึ่งการจะตีความให้ยุติเป็นอย่างหนึ่งอย่างใดก็ยากที่จะกระทำได้ชัดเจน เว้นแต่จะต้องนำคดีไปสู่ศาลเพื่อให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาด ซึ่งทั้งผู้รับประกันภัยและผู้เอาประกันภัยไม่ประสงค์จะทำเช่นนั้น จึงตกลงจ่ายเงินจำนวนหนึ่งซึ่งเรียกรวมกันว่าสินไหมกรุณา (Ex-Gratia Payment) ให้ผู้เอาประกันภัยรับไปบรรเทาความเสียหายนั้น ผู้รับประกันภัยย่อมไม่ได้รับช่วงสิทธิ์ตามกฎหมาย

หลักการรับช่วงสิทธิ์นี้เป็นหลักที่ใช้เฉพาะการประกันวินาศภัย ไม่สามารถนำไปใช้กับการประกันชีวิตได้

6.5 หลักการเฉลี่ย (Principle of Contribution)

หลักเกณฑ์นี้เป็นสิ่งสนับสนุนหลักการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเป็นจริง เช่นเดียวกับหลักการรับช่วงสิทธิ์และหลักในข้อนี้ใช้เฉพาะกับสัญญาประกันวินาศภัยเท่านั้น อย่างไรก็ตาม หลักการเฉลี่ยนี้จะเกิดขึ้นเมื่อประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

- 1) มีกรรมธรรม์ประกันวินาศภัยสองฉบับหรือมากกว่านั้น (Two or more policies)
- 2) กรรมธรรม์นั้นต้องคุ้มครองภัยชนิดเดียวกัน (Same Peril)
- 3) กรรมธรรม์นั้นต้องคุ้มครองส่วนได้เสียอันเดียวกันของผู้เอาประกันภัย (Same Interest)
- 4) กรรมธรรม์นั้นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุที่เอาประกันภัยเดียวกัน (Same Subject Matter)
- 5) ทุกกรรมธรรม์ต้องมีผลบังคับในเวลาที่เกิดความเสียหาย

หลักการเฉลี่ยนี้มีความมุ่งหมายให้ผู้รับประกันภัยในวัตถุที่เอาประกันภัยอันเดียวกัน ความเสี่ยงภัยอันเดียวกันและส่วนได้เสียอันเดียวกัน ต้องรับผิดชอบในส่วนของความเสียหายที่ผู้รับประกันภัยแต่ละคนมีอยู่

ตามสัญญาประกันภัยแต่ละฉบับเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินที่ตนได้รับประกันภัยไว้ ฉะนั้น แม้ผู้เอาประกันภัยจะมีกรรมกรรมหลายฉบับ เมื่อมีการจ่ายค่าสินไหมทดแทน ผู้เอาประกันภัยก็ยังคงได้รับค่าสินไหมทดแทนรวมกันแล้วเท่ากับความเสี่ยงภัยที่เกิดขึ้นจริงเท่านั้น

6.6 หลักสาเหตุใกล้ชิด (Principle of Proximate Cause)

เป็นหลักซึ่งกำหนดให้ผู้รับประกันภัยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสาเหตุใกล้ชิดกับภัยที่ทำประกันภัยไว้

สาเหตุใกล้ชิด คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นต่อเนื่องโดยไม่ขาดตอน (Unbroken chain of events) และเป็นผลโดยตรงจากภัยที่ได้ระบุไว้ในสัญญาประกันภัย

สาระสำคัญของหลักสาเหตุใกล้ชิด ซึ่งผู้รับประกันภัยจะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน มีดังนี้

- 1) ต้องมีภัยที่รับประกันภัยไว้เกิดขึ้นจริง
- 2) ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับวัตถุที่เอาประกันภัยเป็นผลโดยตรงจากภัยที่ระบุไว้ในสัญญาประกันภัย
- 3) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นต่อเนื่องกันโดยไม่ขาดตอน
- 4) ในกรณีที่มีภัยหลายชนิดเกิดขึ้นไม่พร้อมกัน ภัยชนิดแรกไม่ว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายมากหรือน้อยจะต้องเป็นสาเหตุใกล้ชิด แม้ว่าภัยที่มาทีหลังจะทำให้เกิดความเสียหายกับวัตถุที่เอาประกันมากกว่าก็ตาม

หลักสาเหตุใกล้ชิดนี้ นำมาใช้ในการประกันภัยเพื่อจะพิจารณาว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากหรือเป็นผลโดยตรงอันใกล้ชิดของภัยที่กรรมกรรมคุ้มครองหรือไม่ เช่น เกิดไฟไหม้บ้านหลังหนึ่ง พนักงานดับเพลิงต้องฉีดน้ำสกัดไฟยังบ้านที่อยู่ข้างเคียงซึ่งได้เอาประกันอัคคีภัยไว้ เพื่อไม่ให้ไฟลามมาไหม้ทำให้ทรัพย์สินในบ้านนั้นได้รับความเสียหาย ซึ่งเมื่อพิจารณาตามความหมายของหลักสาเหตุใกล้ชิด จะเห็นได้ว่าความเสียหายที่เกิดจากการฉีดน้ำเป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องที่ไม่ขาดตอน และเป็นผลโดยตรงที่เกิดจากไฟไหม้บริษัทผู้รับประกันภัยจึงต้องชดใช้ค่าเสียหายนั้นให้ แม้ว่าจะเป็นความเสียหายที่เกิดจากน้ำก็ตาม เพราะถือว่าความเสียหายนั้นเป็นผลโดยตรงจากไฟไหม้ ซึ่งเป็นภัยที่เอาประกันไว้

จ ๗ ง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัญญาประกันภัย

7.1 ใบคำขอเอาประกันภัย (Application Form)

ใบคำขอเอาประกันภัย คือ เอกสารซึ่งผู้ขอเอาประกันภัยกรอกข้อความยื่นต่อผู้รับประกันภัยเพื่อแสดงความประสงค์ขอเอาประกันภัยและถือว่าเป็นคำเสนอที่จะก่อให้เกิดสัญญาประกันภัยขึ้น ระหว่างผู้ขอเอาประกันภัยกับผู้รับประกันภัย

การเสนอขอทำประกันภัยจะเป็นลายลักษณ์อักษรหรือวาจาก็ได้ แต่โดยทั่วไปผู้รับประกันภัยจะมีแบบฟอร์มใบคำขอเอาประกันภัย (Application Form) เพื่อให้ผู้ขอเอาประกันภัยตอบคำถามต่างๆ ตามความจำเป็นของการประกันภัยแต่ละประเภท

รายละเอียดในใบคำขอเอาประกันภัยโดยทั่วไปประกอบด้วย

- 1) ชื่อ นามสกุล และอายุของผู้เอาประกันภัย
- 2) ที่อยู่ของผู้เอาประกันภัย
- 3) อาชีพของผู้เอาประกันภัย
- 4) รายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุที่เอาประกันภัย
- 5) ภัยที่ต้องการคุ้มครอง
- 6) ส่วนได้เสียหรือความสัมพันธ์กับวัตถุที่เอาประกันภัย
- 7) จำนวนเงินเอาประกันภัย
- 8) ความเสี่ยงภัยที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- 9) ประวัติการทำประกันภัย ฯลฯ เป็นต้น

ผู้รับประกันภัยจะประเมินความเสี่ยงภัยจากข้อความในใบคำขอเอาประกันภัยว่าจะสามารถรับประกันภัยได้หรือไม่ ถ้าข้อความในใบคำขอเอาประกันภัยยังไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจ ผู้รับประกันภัยอาจต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่างๆ หรือในบางกรณีอาจต้องเพิ่มเงื่อนไขพิเศษหรือเก็บเบี้ยประกันภัยเพิ่มหรือบอกปฏิเสธไม่รับประกันภัยนั้น ดังนั้น ใบคำขอเอาประกันภัยควรบรรจุคำถามที่จะให้ข้อมูลกับผู้รับประกันภัยเพื่อ

1. ประเมินความเสี่ยงภัย
2. กำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย
3. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกกรมธรรม์ประกันภัย

ผู้ขอเอาประกันภัยจะต้องกรอกข้อความในใบคำขอเอาประกันภัยตามความเป็นจริง ซึ่งถ้าหากผู้ขอเอาประกันภัยกรอกข้อความอันเป็นเท็จ (Misrepresentation) ด้วยเจตนาปกปิดข้อความจริงก็จะเป็นผลให้สัญญาประกันภัยเป็นโมฆียะ ซึ่งผู้รับประกันภัยสามารถบอกล้างสัญญานั้นได้

7.2 กรมธรรม์ประกันภัย (Insurance Policy)

เมื่อผู้รับประกันภัยตกลงรับประกันภัยก็จะออกกรมธรรม์ประกันภัยที่มีข้อความตรงกับความจริงและความประสงค์ในใบคำขอเอาประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยเพื่อใช้เป็นหลักฐานต่อไป กรมธรรม์ประกันภัยจึงเป็นหลักฐานอย่างหนึ่งของสัญญาประกันภัยซึ่งระบุถึงสาระสำคัญของข้อตกลง เงื่อนไขและความคุ้มครองตามสัญญาประกันภัย สัญญาประกันภัยสามารถเกิดและมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายได้โดยการตกลงด้วยวาจา

7.3 รายละเอียดในกรมธรรม์ประกันภัย

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 867 วรรค 3 ได้กำหนดรายการต่างๆ ซึ่งจะต้องมีปรากฏไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย คือ

7.3.1 วัตถุประสงค์เอาประกันภัย

หมายถึง ตัวทรัพย์สิน สิทธิ หรือความรับผิดชอบ อันเป็นที่ตั้งของส่วนได้เสีย เช่น สิ่งปลูกสร้างหรือความรับผิดชอบในชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่น

7.3.2 ภัยที่ผู้รับประกันภัยรับเสี่ยง

หมายถึง ชนิดของภัยที่ผู้รับประกันภัยรับเสี่ยง เช่น ไฟไหม้ ลมพายุ อุบัติเหตุ

7.3.3 ราคาแห่งข้อมูลประกันภัย

หมายถึง ราคาของส่วนได้เสียถ้าหากคู่กรณีตกลงไว้ก็ต้องระบุไว้ในกรมธรรม์

7.3.4 จำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัย

หมายถึง จำนวนเงินสูงสุดที่กำหนดไว้เพื่อผู้รับประกันภัยจะต้องใช้ถ้าหากมีภัยเกิดขึ้นตามสัญญาประกันภัย

7.3.5 จำนวนเบี้ยประกันภัย และวิธีส่งเบี้ยประกันภัย

หมายถึง เงินที่ผู้เอาประกันภัยตกลงจะให้เป็นการตอบแทนการรับเสี่ยงภัยของผู้รับประกันภัย จะให้เป็นงวดเดียวหรือหลายงวดก็ได้

7.3.6 ถ้าสัญญาประกันภัยมีกำหนดเวลา

ต้องลงเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดไว้ การทำสัญญาประกันภัยอาจมีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดอายุสัญญาก็ได้ เช่น กำหนดว่ารับประกันภัยตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2549 เวลา 16.00 น. จนถึงวันที่ 1 กันยายน 2550 เวลา 16.00 น. เป็นต้น

7.3.7 ชื่อของผู้รับประกันภัย

7.3.8 ชื่อของผู้เอาประกันภัย

7.3.9 ชื่อของผู้รับประกันโยชน์

ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยระบุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้รับประกันโยชน์ตามสัญญาประกันภัย

7.3.10 วันทำสัญญาประกันภัย

คือ วันที่สัญญาเกิดขึ้น ไม่ได้หมายความว่า เป็นวันที่ทำกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งอาจเป็นวันเดียวกันหรือวันใดวันหนึ่งหลังจากวันทำสัญญาประกันภัยก็ได้

7.3.11 สถานที่ และวันที่ได้ทำกรมธรรม์ประกันภัย

ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นวันเดียวกับวันทำสัญญาประกันภัย

7.4 โครงสร้างของกรมธรรม์ประกันภัย

โดยทั่วไปแล้ว ลักษณะของกรมธรรม์ประกันภัยจะมีโครงสร้างในข้อสาระสำคัญเป็นส่วนๆ ดังนี้

7.4.1 หัวกระดาษ (Heading)

ได้แก่ ชื่อ และที่อยู่ของผู้รับประกันภัย

7.4.2 บทนำ (Preamble or Recital Clause)

ได้แก่ ข้อความแรกของสัญญา โดยมากจะระบุว่าเป็นสัญญาต่างตอบแทน เช่น “โดยเชื่อถือถ้อยคำในคำขอเอาประกันภัยและเพื่อเป็นการตอบแทนเบี้ยประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยต้องชำระ บริษัทให้สัญญาต่อผู้เอาประกันภัยดังต่อไปนี้.....”

7.4.3 ข้อคุ้มครอง (Operative Clause)

ได้แก่ ข้อความที่ระบุไว้อย่างกว้างๆ ว่า ผู้รับประกันภัยจะคุ้มครองภัยอะไรบ้าง ในทางปฏิบัติส่วนมากจะมีข้อสัญญามาจำกัดหรือขยายข้อความเดิมตามแต่กรณี ซึ่งจะต้องอ่านประกอบกับข้อยกเว้นในกรมธรรม์ประกันภัยด้วย

7.4.4 ข้อยกเว้น (Exclusions)

ได้แก่ รายละเอียดของสิ่งๆ ที่ผู้รับประกันภัยไม่คุ้มครองอาจจะเป็นวัตถุบางชนิด เหตุการณ์ หรือภัยบางอย่างซึ่งมักจะแบ่งเป็นข้อย่อยๆ เพื่อความชัดเจนของสัญญา

7.4.5 เงื่อนไขทั่วไป (General Conditions)

ได้แก่ รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และหลักเกณฑ์ต่างๆ เช่น การร่วมเฉลี่ยความรับผิดชอบ

การรับช่วงสิทธิ์ ซึ่งคู่สัญญาจะต้องปฏิบัติในระหว่างที่สัญญามีผลบังคับ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

(1) เงื่อนไขบังคับก่อนสัญญา (Condition Precedent to Contract) ได้แก่ เงื่อนไขที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องปฏิบัติก่อนที่สัญญามีผล เช่น การเปิดเผยข้อความจริง เป็นต้น ซึ่งถ้าหากมีการฝ่าฝืนแล้วสัญญาจะถูกบอกกล่าว ไม่มีผลผูกพันผู้เอาประกันภัยแต่อย่างใด

(2) เงื่อนไขบังคับหลังสัญญา (Condition Subsequent to Contract) ได้แก่ เงื่อนไขซึ่งผู้เอาประกันภัยจะต้องปฏิบัติหลังจากสัญญาประกันภัยมีผลแล้ว ถ้าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว จะทำให้สัญญาประกันภัยสิ้นผลบังคับได้ เช่น ผู้เอาประกันภัยจะต้องแจ้งให้บริษัทประกันภัยทราบเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในภัยที่ได้เอาประกันภัยไว้ เป็นต้นว่า การต่อเติมอาคาร ขยายกิจการไปทำการผลิตที่มีความเสี่ยงภัยสูงขึ้น การเปลี่ยนอาชีพของผู้เอาประกันภัยในกรณีประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล สิ่งเหล่านี้ผู้เอาประกันภัยจะต้องบอกกล่าวให้ผู้รับประกันภัยทราบเพื่อพิจารณาว่าจะสามารถรับประกันภัยต่อไปอีกหรือไม่ หรือจะต้องเพิ่มอัตราเบี้ยประกันภัยอีกเท่าใด การละเลยไม่แจ้งให้ผู้รับประกันภัยทราบจะทำให้สัญญาประกันภัยนั้นสิ้นผลผูกพันกับผู้รับประกันภัยได้

(3) เงื่อนไขแห่งความรับผิดชอบ (Condition Precedent to Liability) ได้แก่ เงื่อนไขที่กำหนดหน้าที่ให้ผู้เอาประกันภัยต้องปฏิบัติก่อนที่จะมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนจากผู้รับประกันภัย เช่น กรมธรรม์ประกันอัคคีภัยระบุเงื่อนไขไว้ว่า ผู้เอาประกันภัยจะต้องแจ้งให้ผู้รับประกันภัยทราบทันทีที่เกิดภัยขึ้นและต้องยื่นคำเรียกร้องระบุรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน 15 วัน ถ้าผู้เอาประกันภัยไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้นี้ผู้เอาประกันภัยก็อาจไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

7.4.6 ตารางกรมธรรม์ (Schedule)

กรมธรรม์ประกันภัยทั่วไปมักมีตารางกรมธรรม์ที่ระบุรายละเอียดของการประกันภัยต่างๆ เช่น ชื่อ ที่อยู่ของผู้เอาประกันภัย วัตถุประสงค์ของวัตถุที่เอาประกันภัย ระยะเวลาของสัญญา เป็นต้น เพื่อสะดวกในการตรวจสอบสัญญาประกันภัยและกรอกรายละเอียดในกรมธรรม์ได้ง่ายขึ้น

7.4.7 บทลงนาม (Signature or Attestations Clause)

ได้แก่ ข้อความตอนท้ายสุดของกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งเป็นการยืนยันเจตนาของผู้รับประกันภัยที่ต้องการให้สัญญาประกันภัยมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้มีอำนาจกระทำการแทนผู้รับประกันภัยและประทับตราของผู้รับประกันภัยไว้เป็นสำคัญ และอาจระบุวันออกกรมธรรม์ไว้ด้วย

7.5 ใบสลักหลังกรมธรรม์ (Endorsement)

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของสัญญาประกันภัยในระหว่างที่สัญญาประกันภัยมีผลบังคับอยู่ คู่สัญญาประกันภัยสามารถตกลงแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมเงื่อนไขข้อคุ้มครอง ข้อยกเว้น ตลอดจนข้อความอย่างใดอย่างหนึ่งในกรมธรรม์ประกันภัยได้ ซึ่งผู้รับประกันภัยจะออกใบสลักหลังกรมธรรม์ให้แก่ผู้เอาประกันภัยไว้เป็นหลักฐาน เช่น การเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของผู้เอาประกันภัย การเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกผู้รับประโยชน์ การเพิ่มหรือลดจำนวนเงินเอาประกันภัย เป็นต้น

7.6 หนังสือคุ้มครองชั่วคราว (Cover Note)

เป็นเอกสารที่ผู้รับประกันภัยออกให้แก่ผู้เอาประกันภัย เพื่อให้การคุ้มครองชั่วคราว เช่น 30 วัน ในระหว่างที่ผู้รับประกันภัยกำลังรอข้อมูลบางอย่างจากผู้เอาประกันภัยหรืออยู่ระหว่างดำเนินการออกกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งในช่วงระยะเวลาที่สัญญาประกันภัยยอมเป็นไปตามข้อความและเงื่อนไขในหนังสือคุ้มครองชั่วคราวที่ผู้รับประกันภัยออกให้ แต่โดยปกติแล้วจะเป็นเงื่อนไขและข้อความคุ้มครองเช่นเดียวกับกรมธรรม์ประกันภัยที่ผู้รับประกันภัยจะออกให้ภายหลัง ผลของการคุ้มครองตามหนังสือคุ้มครองชั่วคราวจะสิ้นสุดลงในกรณีที่ผู้รับประกันภัยปฏิเสธการรับประกันภัยหรือผู้รับประกันภัยได้ออกกรมธรรม์ประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยรายนั้นแล้ว หรือระยะเวลาที่ระบุไว้ในหนังสือคุ้มครองชั่วคราวได้สิ้นสุดลงโดยไม่มีการขยายระยะเวลาในหนังสือคุ้มครองชั่วคราวนั้นอีก

7.7 กรมธรรม์เปิด (Open Cover)

เป็นเอกสารของการประกันภัยการขนส่งสินค้าทางทะเล ที่เปิดความคุ้มครองแบบกว้างๆ เพื่อให้ครอบคลุมถึงสินค้าที่จะขนส่งทางทะเลตามที่ได้ตกลงกันไว้ล่วงหน้าระหว่างผู้เอาประกันภัยและผู้รับประกันภัย

เงื่อนไขข้อกำหนดความคุ้มครองในกรมธรรม์เปิดโดยทั่วไปจะกำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการขนส่ง ประเภทหรือชนิดของสินค้า เงื่อนไขความคุ้มครอง ประเภทของยานพาหนะที่ใช้ขนส่ง วงเงินความรับผิดของผู้รับประกันภัย มูลค่าสูงสุดของสินค้าแต่ละเที่ยว ระยะเวลาที่มีผลบังคับ เงื่อนไขการบอกเลิก อัตราเบี้ยประกันภัย และเงื่อนไขการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการขนส่งแต่ละเที่ยว เป็นต้น กรมธรรม์เปิดจึงเหมาะสำหรับผู้นำเข้า (Importer) และผู้ส่งออก (Exporter) ที่มีการขนส่งสินค้าประจำ เพื่อมิให้ต้องกังวลต่อการขอเอาประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองแก่ผู้เอาประกันภัยเกี่ยวกับสินค้าที่อยู่ในระหว่างการขนส่ง โดยผู้เอาประกันภัยจะต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงการขนส่งสินค้าแต่ละเที่ยวที่ตนทราบ เพื่อให้ผู้รับประกันภัยคิดเบี้ยประกันภัยและออกหนังสือรับรองการประกันภัยให้

7.8 หนังสือรับรองการประกันภัย (Certificate of Insurance)

เป็นเอกสารที่ผู้รับประกันภัยออกให้แก่ผู้เอาประกันภัยเพื่อรับรองการรับประกันภัยการขนส่งสินค้าทางทะเล ซึ่งผู้เอาประกันภัยและผู้รับประกันภัยได้มีกรมธรรม์เปิดไว้แล้ว การออกหนังสือรับรองการประกันภัยดังกล่าวจะกระทำเมื่อผู้เอาประกันภัยทราบจำนวนสินค้าที่เอาประกันภัยไว้ได้ส่งลงเรือลำใด ณ ท่าเรือใด และเรือแล่นออกจากท่าเรือเมื่อใด ผู้เอาประกันภัยต้องแจ้งขอออกหนังสือรับรองการประกันภัยจากบริษัทประกันภัยในแต่ละครั้ง หนังสือรับรองการประกันภัยนี้จะออกได้ภายใต้เงื่อนไขของกรมธรรม์เปิดเท่านั้น

จ ๓ ง

ประเภทของการประกันวินาศภัย

เราสามารถจะแบ่งประเภทของการประกันวินาศภัยออกได้ 3 ประเภทหลัก ดังนี้

8.1 การประกันภัยเกี่ยวกับบุคคล

8.2 การประกันภัยเกี่ยวกับทรัพย์สิน ซึ่งสามารถแบ่งออกได้อีก ดังนี้

8.2.1 การประกันอัคคีภัย

8.2.2 การประกันภัยทางทะเลและขนส่ง

8.2.3 การประกันภัยรถยนต์

8.2.4 การประกันภัยเบ็ดเตล็ด

8.3 การประกันภัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบตามกฎหมาย

8.1 การประกันภัยเกี่ยวกับบุคคล

8.1.1 การประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล (Personal Accident Insurance)

การประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลจะคุ้มครองผู้เอาประกันภัยตลอด 24 ชั่วโมง ทั่วโลกเป็นเวลา 1 ปี ในกรณีประสบอุบัติเหตุและทำให้เสียชีวิต สูญเสียอวัยวะและสาวยตา ทูพพลภาพหรือบาดเจ็บต้องรับการรักษาพยาบาล โดยสามารถจะขยายการคุ้มครองในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยถูกฆ่าหรือถูกทำร้ายร่างกาย ตลอดจนการขบขี้ หรือโดยสารรถจักรยานยนต์ เป็นต้น

การประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลนี้มีทั้งแบบรายเดี่ยว คือ ในกรมธรรม์ 1 ฉบับ คุ้มครองผู้เอาประกันภัยเพียง 1 คน และแบบรายกลุ่ม คือ ในกรมธรรม์ 1 ฉบับ คุ้มครองผู้เอาประกันภัยมากกว่า 1 คน ขึ้นไป เช่น กรณีทำประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลกลุ่มสำหรับครอบครัว พนักงานในบริษัทหรือโรงงานเดียวกัน นักเรียนในโรงเรียนเดียวกัน หรือนิสิต นักศึกษาในสถาบันเดียวกัน เป็นต้น

8.1.2 การประกันภัยอุบัติเหตุการเดินทาง (Travel Accident Insurance) สำหรับบุคคล และกลุ่มทั่วไป

จะคล้ายคลึงกับการประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล คือ คุ้มครองผู้เอาประกันภัยในกรณีที่ประสบอุบัติเหตุและทำให้เสียชีวิต สูญเสียอวัยวะและสาวยตา ทูพพลภาพหรือบาดเจ็บต้องรับการรักษาพยาบาล แต่จะคุ้มครองผู้เอาประกันภัยเฉพาะในช่วงระยะเวลาเดินทาง และภายในเส้นทางที่ระบุไว้เท่านั้น

การประกันภัยอุบัติเหตุการเดินทางของบริษัทผู้รับประกันภัยบางแห่งสามารถขยายความคุ้มครองถึงการเจ็บป่วยของผู้เอาประกันภัยในระหว่างการเดินทาง การสูญเสียหรือเสียหายของกระเป๋าเดินทาง การล่าช้าของกระเป๋าเดินทาง ตลอดจนความรับผิดชอบตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอกในระหว่างการเดินทางได้ด้วย

การประกันภัยอุบัติเหตุการเดินทางนี้ทั้งแบบรายเดี่ยวในกรณีและผู้เอาประกันภัยเดินทางไปเพียงคนเดียว และแบบรายกลุ่มในกรณีที่มีผู้เอาประกันภัยเดินทางไปเป็นหมู่คณะตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อไปทัศนศึกษา ประชุม หรือติดต่อธุรกิจ เป็นต้น

8.1.3 การประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลสำหรับผู้โดยสารเรือโดยสารรับจ้าง (Boat Carrier)

ผู้ประกอบการเรือโดยสารรับจ้างมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติผู้ประกอบการเรือโดยสารรับจ้างที่จะต้องจัดทำประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลสำหรับผู้โดยสารซึ่งใช้บริการของเรือ ตลอดจนผู้ที่กำลังขึ้นหรือกำลังลงจากเรือ ในกรณีที่ประสบอุบัติเหตุและมีผลให้เสียชีวิต สูญเสียอวัยวะและสาวยตา ทูพพลภาพถาวรสิ้นเชิง หรือบาดเจ็บต้องรับการรักษาพยาบาล

8.1.4 การประกันภัยอุบัติเหตุการเดินทางสำหรับธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (Travel Accident Insurance for Tour operators and guides)

ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวมีหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 9 พ.ศ. 2543 ที่ออกโดยอำนาจของนายกรัฐมนตรีตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 ที่จะต้องจัดให้มีการประกันภัยอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว โดยมีจำนวนเงินเอาประกันภัยกรณีเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ สาวยตา หรือทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิงไม่ต่ำกว่าสองแสนบาทต่อคน และกรณีบาดเจ็บไม่ต่ำกว่าหนึ่งแสนบาทต่อคน เว้นแต่นักท่องเที่ยวมีประกันภัยอุบัติเหตุโดยผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวอื่นอยู่แล้ว

8.1.5 การประกันสุขภาพ (Health Insurance)

คุ้มครองค่ารักษาพยาบาลของผู้เอาประกันภัยที่เกิดขึ้นจากการเจ็บป่วยจากโรคภัยหรือการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ เช่น ค่าห้องพัก ค่าอาหาร ค่าปรึกษาแพทย์ ค่ายา ค่ารถพยาบาลและอุปกรณ์ ค่าบริการห้องผ่าตัดต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ยังคุ้มครองรวมถึงการสูญเสียรายได้อันเกิดจากความเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บด้วย

8.2 การประกันภัยเกี่ยวกับทรัพย์สิน

8.2.1 การประกันอัคคีภัย (Fire Insurance)

(1) การประกันอัคคีภัยสำหรับที่อยู่อาศัย

ให้ความคุ้มครองสิ่งปลูกสร้าง (ไม่รวมฐานราก) ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย เช่น บ้าน ทาวน์เฮ้าส์

บ้านแฝด ตึกแถวสำหรับอยู่อาศัย ห้องชุดสำหรับอยู่อาศัยในแฟลต อาคารชุด คอนโดมิเนียม และทรัพย์สินภายในสิ่งปลูกสร้างนั้น เช่น เฟอร์นิเจอร์ เครื่องตกแต่ง สิ่งติดตั้งติดตั้งเครื่องใช้ภายในบ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้าน เครื่องดนตรี เครื่องเสียง เครื่องครัว เครื่องนึ่งขนม และทรัพย์สินอื่นๆ เพื่อการอยู่อาศัยของผู้เอาประกันภัยสำหรับความเสียหายที่เกิดจาก

- 1) ไฟไหม้
- 2) ฟ้าผ่า (รวมถึงความเสียหายต่อเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่เกิดจากการลัดวงจรจากฟ้าผ่า)
- 3) ระเบิด
- 4) ความเสียหายที่เกิดจากยวดยานพาหนะ หรือช้าง ม้า วัว ควาย ที่ไม่ใช่ม้าของผู้เอาประกันภัย
- 5) อากาศยาน หรือวัตถุที่ตกจากอากาศยาน
- 6) ภัยเนื่องจากน้ำ อันเกิดขึ้นโดยอุบัติเหตุจากการปล่อย การรั่วไหล หรือการล้นออกมาของน้ำ หรือไอน้ำจากท่อน้ำ ถังน้ำ ระบบทำความร้อน เครื่องสูบน้ำ ท่อดับเพลิง ประจำบ้าน ระบบทำความเย็น ระบบปรับอากาศ น้ำฝนที่ไหลผ่านเข้าไปภายในสิ่งปลูกสร้างจากการชำรุดของหลังคาบ้าน หน้าต่าง ประตูวงกบ ประตูหน้าต่าง ช่องลม ช่องรับแสงสว่าง ท่อน้ำหรือรางน้ำ แต่ไม่รวมถึง น้ำท่วม การแตก หรือการรั่วไหลของระบบเครื่องพรมน้ำดับเพลิง

นอกจากนี้ ผู้เอาประกันภัยยังสามารถขอซื้อการคุ้มครองเพิ่มเติมสำหรับความเสียหายจากภัยลมพายุ ภัยจากลูกเห็บ ภัยแผ่นดินไหว ภัยจากคว้น ภัยน้ำท่วม ภัยจลาจลและนัดหยุดงาน ภัยจากการกระทำอย่างป่าเถื่อนหรือการกระทำอันมีเจตนาร้าย ภัยจากไฟฟ้า ภัยต่อเครื่องไฟฟ้า ซึ่งจะขึ้นอยู่กับพิจารณาของผู้รับประกันภัยประกอบด้วย

(2) การประกันอัคคีภัยสำหรับสถานประกอบธุรกิจ

ให้ความคุ้มครองสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประกอบกิจการต่างๆ (ไม่รวมฐานราก) เช่น ร้านค้า โรงภาพยนตร์ ศูนย์การค้า โกดังหรือโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ตลอดจนทรัพย์สินภายในสิ่งปลูกสร้างนั้นๆ เช่น เฟอร์นิเจอร์ เครื่องตกแต่งติดตั้งติดตั้งเครื่องใช้และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ สต็อกสินค้า เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตสินค้า ตลอดจนระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ภายในอาคารนั้น สำหรับความเสียหายจาก

- 1) ไฟไหม้
- 2) ฟ้าผ่า
- 3) แรงระเบิดของแก๊สที่ใช้สำหรับทำแสงสว่างหรือประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยเท่านั้น

นอกจากนี้ ผู้เอาประกันภัยยังสามารถขอซื้อการคุ้มครองเพิ่มเติมสำหรับความเสียหายจากภัยลมพายุ ภัยจากยวดยานพาหนะ ภัยจากอากาศยาน ภัยระอุ ภัยจากลูกเห็บ ภัยแผ่นดินไหว ภัยจากคว้น ภัยน้ำท่วม ภัยเนื่องจากน้ำ ภัยจากการระเบิด ภัยจากการจลาจลและการนัดหยุดงาน ภัยจากการกระทำอย่างป่าเถื่อนหรือการกระทำอันมีเจตนาร้าย ภัยจากไฟฟ้า ภัยจากการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิในห้องเย็น ภัยต่อเครื่องไฟฟ้า ซึ่งจะขึ้นอยู่กับพิจารณาของผู้รับประกันภัยประกอบด้วย

(3) การประกันภัยธุรกิจหยุดชะงัก (Business Interruption Insurance)

ให้ความคุ้มครองสถานประกอบการธุรกิจในกรณีที่เกิดไฟไหม้หรือภัยอื่นๆ ที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้การประกันภัยอัคคีภัยหรือการประกันความเสี่ยงภัยทุกชนิดของสถานประกอบการธุรกิจนั้น และทำให้ธุรกิจหยุดชะงักลงในระหว่างที่ต้องหยุดทำการซ่อมแซม โดยผู้เอาประกันภัยจะได้รับชดใช้สำหรับการสูญเสียกำไรขั้นต้น (Loss of Gross Profit) ค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่มในการดำเนินงานตลอดจนค่าใช้จ่ายประจำ (Standing Charge) เช่น ค่าจ้าง เงินเดือนประจำที่ธุรกิจยังต้องจ่ายให้แก่ผู้บริหารและพนักงานประจำ และภาระผูกพันทางการเงิน เช่น ดอกเบี้ยเงินกู้ในระหว่างที่ธุรกิจหยุดชะงักจนกระทั่งสามารถกลับคืนสู่สภาวะปกติได้

8.2.2 การประกันภัยทางทะเลและขนส่ง (Marine Insurance)

เป็นประกันภัยชนิดแรกของการประกันวินาศภัย ซึ่งคุ้มครองความสูญเสียหรือความเสียหายที่เกิดจากภัยทางทะเลในระหว่างการเดินทางต่อตัวเรือ หรือสินค้าที่บรรทุกไปในเรือ โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

(1) การประกันภัยตัวเรือ (Hull Insurance)

คุ้มครองความเสียหายที่เกิดขึ้นกับตัวเรือจากอุบัติเหตุต่างๆ เช่น ลมพายุ เรือเกยตื้น เรือชนกัน เรือชนหินโสโครก เป็นต้น

(2) การประกันภัยการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ (Cargo Insurance)

คุ้มครองความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสินค้าที่อยู่ระหว่างการขนส่งทางทะเลหรือการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศจากอุบัติเหตุต่างๆ เช่น เรือชนกัน เรือเกยตื้น เครื่องบินตก เป็นต้น ภัยที่จะได้รับความคุ้มครองขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ผู้เอาประกันภัยเลือกซื้อความคุ้มครองไว้

(3) การประกันภัยการขนส่งสินค้าในประเทศ (Inland Transit Insurance)

คุ้มครองความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสินค้าที่ขนส่งในประเทศโดยทาง รถยนต์ รถไฟ เรือ หรือเครื่องบินจากอุบัติเหตุต่างๆ เช่น ไฟไหม้ การระเบิด การคว่ำ หรือการชนกับสิ่งอื่น เป็นต้น

8.2.3 การประกันภัยรถยนต์

การประกันภัยรถยนต์มี 2 ประเภทหลักๆ คือ

1. การประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ หมายถึง การที่เจ้าของรถแต่ละคันต้องทำประกันภัยรถยนต์ตามความคุ้มครองที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535

2. การประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ หมายถึง การที่เจ้าของรถแต่ละคันตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์ของตนด้วยความสมัครใจเอง เพื่อคุ้มครองความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับตัวรถ และ/หรือ ความรับผิดชอบตามกฎหมายที่อาจจะเกิดขึ้นในกรณีที่ขับรถไปเฉี่ยวชนรถ ทรัพย์สิน หรือบุคคลอื่นได้รับความเสียหายบาดเจ็บหรือเสียชีวิต เป็นต้น

(1) การประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ หรือเรียกสั้นๆ ว่า “การประกันภัย พ.ร.บ.” เป็นการประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ที่กำหนดให้เจ้าของรถทุกคน

ต้องทำประกันภัย พ.ร.บ. นี้ และใช้เป็นหลักฐานในการต่อทะเบียนรถ มิฉะนั้นจะมีโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท ถ้าเจ้าของรถคันใดไม่จัดการทำประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ กรมการขนส่งทางบก จะไม่รับจดทะเบียนให้

การประกันภัย พ.ร.บ. จะคุ้มครองความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ประสบภัย โดยมีจำนวนเงินเอาประกันภัย ดังนี้

- 1) กรณีเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ ทูพพลภาพถาวรสิ้นเชิง คุ้มครองสูงสุดไม่เกิน 100,000 บาท ต่อผู้ประสบภัย 1 คน
- 2) กรณีได้รับความเสียหายแต่ไม่ถึงกับสูญเสียอวัยวะหรือทุพพลภาพ จะชดเชยตามค่ารักษาพยาบาลจริง รวมค่าเสียหายอย่างอื่นที่สามารถเรียกร้องได้ตามมูลละเมิดไม่เกิน 50,000 บาทต่อผู้ประสบภัย 1 คน
- 3) ค่าเสียหายเบื้องต้นที่ผู้ประสบภัยได้รับภายใน 7 วัน นับจากวันที่ร้องขอโดยไม่ต้องรอการพิสูจน์ความผิดตามมูลละเมิดไม่เกิน 15,000 บาทต่อผู้ประสบภัย 1 คน
- 4) ค่าปลงศพ และค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศพ จำนวน 35,000 บาทต่อผู้ประสบภัย 1 คน

(2) การประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ สามารถแบ่งได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. การประกันภัยรถยนต์ประเภท 1 ให้ความคุ้มครองมากกว่าประเภทอื่นๆ โดยมีการคุ้มครองหลักๆ ดังนี้

1.1 คุ้มครองความรับผิดตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอก ซึ่งประกอบด้วย

ก. ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยของบุคคลภายนอก เฉพาะส่วนที่เกินวงเงินสูงสุดตามการประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ (พ.ร.บ.)

ข. ความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลภายนอก

1.2 คุ้มครองความเสียหายต่อตัวรถยนต์ที่เอาประกันภัยจากอุบัติเหตุต่างๆ เช่น ประตูดรถได้รับความเสียหายจากการถูกเฉี่ยวชน ฝากระโปรงหน้าถูกขีดเป็นรอย ต้นไม้ล้มใส่หลังคารถ เป็นต้น

1.3 คุ้มครองความเสียหายต่อตัวรถยนต์ที่เอาประกันภัยสูญหายหรือไฟไหม้เสียหายบางส่วนหรือทั้งคัน

2. การประกันภัยรถยนต์ประเภท 2 ให้ความคุ้มครองน้อยกว่าประเภท 1 เล็กน้อย โดยมีการคุ้มครองหลักๆ ดังนี้

2.1 คุ้มครองความรับผิดตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอก ซึ่งประกอบด้วย

ก. ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยของบุคคลภายนอก เฉพาะส่วนที่เกินวงเงินสูงสุดตามการประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ (พ.ร.บ.)

ข. ความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลภายนอก

2.2 คุ้มครองความเสียหายต่อตัวรถยนต์ที่เอาประกันภัยสูญหายหรือไฟไหม้เสียหายบางส่วนหรือทั้งคัน

3. การประกันภัยรถยนต์ประเภท 3 ให้ความคุ้มครองน้อยกว่าประเภท 1 และ 2 โดยมีการคุ้มครองเฉพาะความรับผิดตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอก ดังนี้

3.1 คุ้มครองความรับผิดตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอก ซึ่งประกอบด้วย

- ก. ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยของบุคคลภายนอก เฉพาะส่วนที่เกินวงเงินสูงสุดตามการประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ (พ.ร.บ.)
- ข. ความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลภายนอก

4. การประกันภัยรถยนต์ประเภท 4 ให้ความคุ้มครองเฉพาะความรับผิดตามกฎหมายต่อทรัพย์สินของบุคคลภายนอกเท่านั้น

ผู้ที่ตัดสินใจเลือกซื้อการประกันภัยรถยนต์ประเภท 4 นี้ เป็นผู้ที่ตระหนักว่าตามที่ได้ทำประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ (พ.ร.บ.) ไว้แล้ว ตนจะได้รับการคุ้มครองความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยของบุคคลภายนอกภายในวงเงินที่กำหนดไว้ในการประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ (พ.ร.บ.) ซึ่งน่าจะเพียงพออยู่แล้ว จึงไม่ได้เลือกซื้อการคุ้มครองสำหรับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยของบุคคลภายนอกในวงเงินที่เกินกว่าที่การประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ (พ.ร.บ.) กำหนดอีก

8.2.4 การประกันภัยเบ็ดเตล็ด

เป็นการประกันภัยแบบต่างๆ ซึ่งไม่จัดอยู่ในการประกันอัคคีภัย การประกันภัยทางทะเลและขนส่ง หรือการประกันภัยรถยนต์ ที่ได้อธิบายมาข้างต้น ตัวอย่างเช่น

(1) การประกันความเสี่ยงภัยทุกชนิด (All Risks Insurance หรือ Industrial All Risks Insurance)

คุ้มครองทรัพย์สินที่เอาประกันภัย เช่น อาคาร โกดัง โรงงานอุตสาหกรรม เครื่องตกแต่ง เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องจักร สต็อกสินค้า วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ฯลฯ สำหรับความสูญเสียหรือเสียหายต่อทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้จากอุบัติเหตุซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่มีได้ระบุงเว้นไว้ในกรมธรรม์

(2) การประกันภัยเจ้าบ้าน (Householder's Insurance)

เป็นการประกันภัยที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ความคุ้มครองต่อผู้เป็นเจ้าของอาคาร ประเภทบ้านอยู่อาศัย สำนักงานในบ้าน หรือห้องชุดอยู่อาศัยในแฟลต แมนชั่น หรือคอนโดมิเนียม ให้ได้รับความคุ้มครองหลายอย่างไว้กรมธรรม์เดียวกัน ซึ่งประกอบด้วย ความคุ้มครองต่อความเสียหายจากอัคคีภัย ความเสียหายจากโจรกรรมหรือการลักทรัพย์ ความเสียหายต่อความรับผิดต่อบุคคลภายนอก ความเสียหายต่อทรัพย์สินในอาคาร การสูญเสียค่าเช่าหรือค่าใช้จ่ายสำหรับค่าเช่าที่พักอาศัยชั่วคราว การจ่ายเงินชดเชยสำหรับการเสียชีวิตของผู้เอาประกันภัยให้แก่ผู้รับประโยชน์ เป็นต้น

การประกันภัยประเภทนี้ให้ประโยชน์ต่อผู้เอาประกันภัยอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะได้รับความคุ้มครองที่หลากหลายแล้ว ยังสะดวกในการต่ออายุการประกันภัยด้วย เนื่องจากเป็นการผนวกเอากรมธรรม์หลายรูปแบบไว้ในกรมธรรม์เดียว และที่สำคัญเป็นการช่วยประหยัดค่าเบี้ยประกันภัยได้อีกด้วย เมื่อเปรียบเทียบกับการทำประกันภัยหลายประเภทหลายกรมธรรม์

(3) การประกันภัยโจรกรรม (Burglary Insurance)

คุ้มครองความสูญเสียหรือความเสียหายของทรัพย์สินที่เอาประกันภัย เช่น เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องตกแต่ง เฟอร์นิเจอร์ สต็อกสินค้า ฯลฯ ที่เกิดจากการโจรกรรม โดยมีภัยที่คุ้มครองให้ผู้เอาประกันภัยเลือกซื้อได้ 3 แบบ คือ

- แบบ จร. 1 คุ้มครองการลักทรัพย์ที่ปรากฏร่องรอยการจับแฉะ
- แบบ จร. 2 คุ้มครองการชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และการลักทรัพย์ที่ปรากฏร่องรอยการจับแฉะ
- แบบ จร. 3 คุ้มครองการชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และการลักทรัพย์ที่ปรากฏร่องรอยการจับแฉะหรือไม่ปรากฏร่องรอยการจับแฉะก็ได้

(4) การประกันภัยสำหรับเงิน (Money Insurance)

คุ้มครองการสูญเสียของเงินเดือน และ/หรือ ค่าจ้าง เงินภายในสถานที่เอาประกันภัยใน เวลาทำงาน เงินภายในตู้নিরภัย หรือห้องনিরภัย นอกเวลาทำงาน เงินภายนอกสถานที่เอาประกันภัยในระหว่าง การขนส่ง ความสูญเสียของอาคารสถานที่ หรือตู้নিরภัย โดยมีภัยที่คุ้มครองให้ผู้เอาประกันภัยเลือกซื้อได้ 3 แบบ คือ

- แบบ ปง. 1 คุ้มครองการชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และการลักทรัพย์ที่ปรากฏร่องรอยการจับแฉะ
- แบบ ปง. 2 คุ้มครองความสูญเสีย เสียหายใดๆ ที่มีได้ระบุเป็นข้อยกเว้นไว้ในกรมธรรม์
- แบบ ปง. 3 คุ้มครองความสูญเสีย เสียหายใดๆ ที่มีได้ระบุเป็นข้อยกเว้นไว้ในกรมธรรม์ และ รวมถึงการยกยอกทรัพย์ของแคชเชียร์ หรือพนักงานขนส่งเงินที่ค้นพบภายใน 3 วันทำการ

(5) การประกันภัยความซื่อสัตย์ (Fidelity Guarantee Insurance)

คุ้มครองความเสียหายทางการเงิน เนื่องจากการทุจริตของพนักงานหรือลูกจ้างของ ผู้เอาประกันภัย เช่น การยกยอกเงินหรือทรัพย์สินของนายจ้าง เป็นต้น

(6) การประกันภัยกระจก (Plate Glass Insurance)

คุ้มครองความเสียหายต่อกระจกที่ติดตั้งอยู่ในอาคาร เนื่องจากภัยทุกชนิดที่มีได้ระบุยกเว้นไว้

(7) การประกันภัยแผ่นป้ายโฆษณา (Neon Sign Insurance)

คุ้มครองแผ่นป้ายโฆษณาที่ติดตั้งอยู่บนถนนหรือบนตึกสูง ซึ่งได้รับความเสียหายจากไฟไหม้ ภัยธรรมชาติ และภัยอื่นๆ ที่ไม่ได้ระบุยกเว้นไว้ รวมถึงความรับผิดชอบตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ ผู้เอาประกันภัย คนในครอบครัว หรือลูกจ้างที่กำลังทำงาน ในกรณีได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิต หรือทรัพย์สิน เสียหาย ซึ่งเป็นอุบัติเหตุที่เกิดจากป้ายโฆษณานั้น

(8) การประกันภัยเพื่อชดเชยผู้เล่นกอล์ฟ (Golfer's Indemnity Insurance)

คุ้มครองความเสียหายจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในขณะที่เล่นกอล์ฟ ช้อม หรือฝึกหัด ทำให้ผู้เอาประกันภัยบาดเจ็บ เสียชีวิต หรืออุปกรณ์การเล่นกอล์ฟได้รับความเสียหาย รวมถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของบุคคลภายนอกด้วย เช่น ผู้เอาประกันภัยตีลูกกอล์ฟไปถูกศีรษะของผู้ที่นั่งชมอยู่ริมสนามได้รับบาดเจ็บ เป็นต้น

(9) การประกันภัยพืชผล (Crop Insurance)

คุ้มครองความเสียหายที่เกิดกับพืชผลทางการเกษตรที่รับประกันภัยไว้ เช่น ข้าว ข้าวโพด ฯลฯ อันเกิดจากภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ลมพายุ ลูกเห็บ เป็นต้น

(10) การประกันภัยปศุสัตว์ (Livestock Insurance)

คุ้มครองการเสียชีวิตของปศุสัตว์ที่รับประกันภัยไว้ เช่น โคเนื้อ ไก่ ฯลฯ จากการติดโรคหรืออุบัติเหตุ และสามารถขอให้ผู้รับประกันภัยพิจารณาขยายความคุ้มครองภัยเพิ่มต่างๆ เช่น การจี้ ปล้น ลักขโมย รวมทั้งภัยธรรมชาติต่างๆ เช่น น้ำท่วม ลมพายุ แผ่นดินไหว ตลอดจนการขาดสมรรถภาพของปศุสัตว์เนื่องจากการติดโรคหรืออุบัติเหตุ โดยการจ่ายเบี้ยประกันภัยเพิ่มเติมด้วย

(11) การประกันภัยทางวิศวกรรม (Engineering Insurance)**1) การประกันความเสี่ยงภัยทุกชนิดของผู้รับเหมาก่อสร้าง (Contractor's All Risks Insurance)**

คุ้มครองความเสียหายต่องานที่กำลังก่อสร้าง เช่น อาคาร โรงงานอุตสาหกรรม สะพาน เขื่อน ฯลฯ จากไฟไหม้ น้ำท่วม โจรกรรม และภัยอื่นๆ ที่มีได้ระบุยกเว้น นอกจากนี้ยังคุ้มครองความรับผิดตามกฎหมายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลภายนอกจากการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา เช่น วัสดุก่อสร้างหล่นใส่หลังคาบ้านข้างเคียงแตกเสียหายระหว่างทำการก่อสร้าง เป็นต้น

2) การประกันความเสี่ยงภัยทุกชนิดของผู้รับเหมาดัดตั้งเครื่องจักร (Erection All Risks Insurance)

คุ้มครองความเสียหายต่อเครื่องจักรที่กำลังติดตั้ง หรือกำลังทดสอบเดินเครื่อง อันเกิดจากไฟไหม้ พายุ ระเบิด น้ำท่วม พายุ โจรกรรม และภัยอื่นๆ ที่มีได้ระบุยกเว้น ตลอดจนความรับผิดตามกฎหมายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลภายนอกจากการปฏิบัติงานของผู้รับเหมาด้วย

3) การประกันภัยเครื่องจักรชำรุดเสียหาย (Machinery Breakdown Insurance)

คุ้มครองความเสียหายต่อเครื่องจักร อันเกิดจากภัยหรืออุบัติเหตุต่างๆ เช่น ความผิดพลาดในการใช้เครื่องจักร วัตถุแปลกปลอมตกลงไปในเครื่องจักร ทำให้เครื่องจักรชำรุดเสียหาย เป็นต้น

4) การประกันภัยเครื่องอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Equipment Insurance)

คุ้มครองความเสียหายต่อเครื่องอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์ที่ใช้เก็บบันทึกข้อมูล ซึ่งไม่ได้อยู่ในตัวคอมพิวเตอร์และค่าใช้จ่ายการทำงานที่เพิ่มขึ้น อันเกิดจากอุบัติเหตุใดๆ ซึ่งไม่ได้ระบุยกเว้นไว้

8.3 การประกันภัยเกี่ยวกับความรับผิดตามกฎหมาย (Liability Insurance)

การประกันภัยเกี่ยวกับความรับผิดตามกฎหมาย เป็นการประกันภัยที่เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมาย ที่เกิดจากการประมาทเลินเล่อของผู้เอาประกันภัย บุคคลในครอบครัว หรือลูกจ้างของผู้เอาประกันภัยที่ทำให้บุคคลอื่นเสียชีวิต ได้รับความเจ็บ เจ็บป่วย หรือทรัพย์สินเสียหาย เช่น เจ้าของอาคารห้างสรรพสินค้า ต้องรับผิดชอบกรณีอาคารเกิดไฟไหม้จนเป็นเหตุให้ลูกค้าเสียชีวิต นายจ้างต้องรับผิดชอบร่วมกับลูกจ้าง ถ้าขณะที่ลูกจ้างทำงานให้แก่นายจ้างแล้วทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลอื่น บิดา มารดาต้องรับผิดชอบจากการกระทำของบุตรที่เป็นผู้เยาว์ เจ้าของสัตว์ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากสัตว์ของตนไปกัดผู้อื่น เป็นต้น ดังนั้นจึงสามารถแบ่งประเภทการประกันภัยเกี่ยวกับความรับผิดตามกฎหมายได้ ดังนี้

8.3.1 การประกันภัยความรับผิดต่อบุคคลภายนอก (Public Liability Insurance)

ให้ความคุ้มครองผู้เอาประกันภัย ซึ่งอาจจะเป็นเจ้าของอาคาร เจ้าของร้านค้า หรือผู้ที่เข้าไปรับจ้างปฏิบัติงานบางอย่างภายในอาคาร ฯลฯ สำหรับ

(1) ความรับผิดตามกฎหมายซึ่งเกิดขึ้นภายในสถานที่ประกอบการหรือเกิดขึ้นจากการใช้สถานที่ประกอบการ (Legal Liability Inside the Premise) ซึ่งทำให้ลูกค้าหรือบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการในสถานที่แห่งนั้นได้รับความเจ็บ พิการ เสียชีวิต หรือทรัพย์สินเสียหาย เช่น ความบกพร่องของลิฟท์ ทำให้ผู้ที่เข้าไปใช้ลิฟท์นั้นได้รับความเจ็บสาหัสจากการที่สายสลิงของลิฟท์ขาด การที่เจ้าของอาคารขาดการตรวจและบำรุงรักษาระบบท่อน้ำภายในอาคารให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย เป็นเหตุให้ท่อน้ำภายในอาคารแตกโดยอุบัติเหตุ และทำให้สินค้าของผู้เช่าร้านภายในอาคารเปียกเสียหาย เป็นต้น

(2) ความรับผิดตามกฎหมายอันเกิดจากผู้เอาประกันภัยหรือลูกจ้างของผู้เอาประกันภัยซึ่งทำงานประจำ ณ สถานที่ประกอบการในขณะที่ออกไปปฏิบัติงานภายนอกสถานที่ประกอบการ (Legal Liability Outside the Premise) เช่น การที่พนักงานของบริษัทที่รับจ้างทำความสะอาดภายในอาคารแห่งหนึ่งทำน้ำหกบนพื้น จึงเป็นเหตุให้ผู้เดินผ่านไปมาไม่ทันสังเกต และลื่นหกล้มขาหัก เป็นต้น

การประกันภัยความรับผิดต่อบุคคลภายนอกนี้จะรองรับข้อกำหนดในกฎกระทรวงมหาดไทย ซึ่งกำหนดชนิดหรือประเภทของอาคารที่เจ้าของอาคาร ผู้ครอบครองอาคารหรือผู้ดำเนินการต้องทำการประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลภายนอก ซึ่งจะให้การคุ้มครองบุคคลภายนอกที่ไม่ได้ทำงานในอาคารและประสบอุบัติเหตุระหว่างเข้าไปใช้บริการ เช่น อาคารถล่ม ไฟไหม้ สิ่งของหล่นใส่ เป็นต้น ซึ่งประกอบด้วยอาคารสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไป อาคารขนาดใหญ่พิเศษที่มีพื้นที่ 10,000 ตารางเมตรขึ้นไป อาคารชุมนุมคนที่มีพื้นที่ 1,000 ตารางเมตรขึ้นไป หรือชุมนุมคนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป เช่น คอนโดมิเนียม หอประชุม ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น โรงมหรสพ โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ป้ายหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้ายที่สูงจากพื้นดินตั้งแต่ 15 เมตรขึ้นไป หรือมีพื้นที่ตั้งแต่ 50 ตารางเมตรขึ้นไป หรือป้ายที่ติดหรือตั้งบนหลังคาหรือคานฟ้าของอาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 25 ตารางเมตรขึ้นไป

8.3.2 การประกันภัยความรับผิดจากผลิตภัณฑ์ (Product Liability Insurance)

คุ้มครองความรับผิดของผู้เอาประกันภัย ซึ่งอาจจะเป็นผู้ผลิต ผู้บรรจุหีบห่อ และผู้จำหน่ายสินค้า ที่มีต่อผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ กรณีที่ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ซึ่งซื้อสินค้านั้นไปรับประทานหรือไปใช้แล้วได้รับบาดเจ็บ พิการ เสียชีวิต หรือทรัพย์สินเสียหาย ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องในผลิตภัณฑ์นั้น ตัวอย่างเช่น ผู้ที่ซื้อแชมพูสระผมไปใช้แล้วปรากฏว่า มีอาการผื่นร่วงอย่างรุนแรง เนื่องจากการที่ผู้ผลิตแชมพูสระผมนั้นผสมผิดสูตร เป็นต้น

8.3.3 การประกันภัยความรับผิดจากการประกอบวิชาชีพ (Professional Liability Insurance)

ให้ความคุ้มครองผู้ประกอบการวิชาชีพ เช่น แพทย์ จักษุแพทย์ ศัลยแพทย์ เภสัชกร วิศวกร สถาปนิก ผู้สอบบัญชี และทนายความ ซึ่งเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมในหลักสูตรวิชาชีพมาแล้ว ในกรณีที่ก่อให้เกิด ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลภายนอก ซึ่งเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับการประกอบวิชาชีพ ของตน ตัวอย่างเช่น

- (1) ความรับผิดจากการประกอบวิชาชีพของศัลยแพทย์ ในกรณีที่ลืมนัดผ่าตัด หรือผ่าก๊อส ไว้ในท้องของคนไข้ และทำให้คนไข้รายนั้นเกิดอาการปวดท้องอย่างรุนแรงในอีก 2 ปี ต่อมา หรือกรณีที่ ศัลยแพทย์ทำการผ่าตัดขาของคนไข้ผิดข้าง ซึ่งแพทย์วินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งที่ขาข้างซ้าย แต่ศัลยแพทย์ผ่าตัด ผิดข้างเป็นขาข้างขวา เป็นต้น
- (2) ความรับผิดของสถาปนิกในกรณีที่ออกแบบผิดพลาดและทำให้อาคารที่สร้างตามแบบ นั้นพังเสียหาย ทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ หรือเสียชีวิต
- (3) ความรับผิดของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในความประมาทเลินเล่อของผู้สอบบัญชีและทำให้ ผู้ว่าจ้างตลอดจนผู้ถือหุ้นได้รับความเสียหาย

8.3.4 การประกันภัยเงินทดแทนคนงาน (Workers' Compensation Insurance)

เป็นการประกันภัยที่นายจ้างทำประกันเพื่อคุ้มครองลูกจ้างที่อาจจะได้รับบาดเจ็บ เจ็บป่วย หรือ เสียชีวิต จากอุบัติเหตุขณะทำงานให้กับนายจ้าง โดยจะได้รับเงินทดแทนตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายแรงงาน เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินชดเชยการสูญเสียอวัยวะ เสียชีวิต รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดการงานศพ เป็นต้น

8.3.5 การประกันภัยความรับผิดของนายจ้าง (Employer's Liability Insurance)

เป็นการประกันภัยที่คุ้มครองความรับผิดตามกฎหมายของนายจ้างที่มีต่อลูกจ้าง หากอุบัติเหตุที่ ลูกจ้างได้รับเกิดจากการประมาทเลินเล่อของนายจ้าง การละเลยดูแลเอาใจใส่บำรุงรักษาความปลอดภัยใน การทำงานของลูกจ้างตามสมควร ซึ่งลูกจ้างที่ประสบอุบัติเหตุอาจจะไม่พอใจกับจำนวนเงินที่ได้รับการชดเชย ตามการประกันภัยเงินทดแทนแรงงาน และต้องการที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหายเพิ่มเติมจากนายจ้างของตน

8.3.6 การประกันภัยความรับผิดของกรรมการและเจ้าหน้าที่ (Directors and Officers Liability Insurance)

เป็นการประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองกรรมการ (Directors) และเจ้าหน้าที่ระดับสูงหรือเจ้าหน้าที่ระดับบริหาร (Executive Officers) ของบริษัท สำหรับความสูญเสียหรือค่าเสียหายทางการเงินอันเนื่องมาจาก “การละเมิดหรือการกระทำผิด (Wrongful Acts)” ที่กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทต้องรับผิดตามกฎหมาย นอกจากนี้ การประกันภัยดังกล่าว ยังให้ความคุ้มครองตัวบริษัทในกรณีที่บริษัทได้รับอนุญาตหรือผูกพันที่จะต้องชดใช้ให้กับกรรมการและ/หรือเจ้าหน้าที่สำหรับการกระทำผิดที่กรรมการหรือเจ้าหน้าที่นั้นต้องรับผิดตามกฎหมาย ซึ่งหากมองในมุมของการประกันภัยความรับผิดทางวิชาชีพ อาจกล่าวได้ว่าความรับผิดของกรรมการและเจ้าหน้าที่ ก็คือ ความรับผิดทางอาชีพการบริหารจัดการ (Managerial Professional Liability) นั่นเอง

8.3.7 การประกันภัยอิสรภาพ (Bail Bond Insurance)

เป็นการที่บริษัทผู้รับประกันภัยออกกรมธรรม์ประกันภัย และออกหนังสือค้ำประกันต่อพนักงานสอบสวน อัยการ ศาล หรือพนักงานอื่นที่มีอำนาจให้ประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาระหว่างถูกควบคุมตัวเพื่อการสอบสวน ลังพ้อง หรือระหว่างการพิจารณาของศาล ซึ่งเป็นการดำเนินคดีก่อนศาลมีคำพิพากษา ตามวงเงินที่ศาลกำหนด หนังสือรับรองดังกล่าวถือเป็นเทียบเท่ากับหนังสือค้ำประกันของธนาคารหรือเงินสด

การประกันภัยอิสรภาพจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งจากการใช้หลักทรัพย์ประกันตัวของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีอยู่เดิม ก่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่ยุ่งยาก และลดขั้นตอนต่างๆ ในการใช้หลักทรัพย์ประกันตัวแบบเดิม

จ ๓ ง

การชดเชยค่าสินไหมทดแทน

เมื่อวินาศภัยหรือความเสียหายเกิดขึ้นเป็นผลโดยตรงจากภัยที่ได้รับประกันภัยไว้ ผู้รับประกันภัยต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนตามความเสียหายที่แท้จริง เพื่อให้วัตถุประสงค์เอาประกันภัยกลับคืนสู่สภาพเดิมก่อนที่จะเกิดวินาศภัย อย่างไรก็ตาม หลักการชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามความเสียหายที่แท้จริงนั้น จะนำมาใช้ได้เฉพาะการประกันภัยที่เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือความรับผิดที่สามารถประเมินค่าเป็นเงินได้ และต้องเป็นกรณีธรรมที่ไม่ได้กำหนดจำนวนเงินชดเชยแน่นอนไว้ล่วงหน้า (Unvalued Policies)

ส่วนการประกันชีวิตและการประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลไม่สามารถนำหลักการนี้มาใช้ได้ ทั้งนี้เพราะชีวิตร่างกายของคนเราไม่อาจประเมินค่าเป็นเงินได้ เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นจึงไม่สามารถตีราคาความเสียหายที่แท้จริงได้ ฉะนั้น ถ้าหากผู้รับประกันภัยตกลงยอมรับประกันภัย และผู้เอาประกันภัย มีความสามารถที่จะชำระเบี้ยประกันภัยได้ ผู้รับประกันภัยจะต้องชดเชยตามจำนวนที่ตกลงกันไว้แล้ว (Valued Policies)

9.1 จำนวนค่าสินไหมทดแทน

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 877 ได้บัญญัติไว้ว่า “ผู้รับประกันภัยจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ดังนี้คือ

1. เพื่อจำนวนวินาศภัยอันแท้จริง
2. เพื่อความบอบสลายอันเกิดแก่ทรัพย์สินซึ่งได้เอาประกันภัยไว้ เพราะได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันความวินาศภัย
3. เพื่อบรรดาค่าใช้จ่ายอันสมควร ซึ่งได้เสียไปเพื่อรักษาทรัพย์สินซึ่งเอาประกันภัยไว้ไม่ให้วินาศ”

จะเห็นได้ว่า นอกจากผู้รับประกันภัยจะต้องใช้ค่าเสียหายสำหรับภัยที่เกิดแก่วัตถุที่เอาประกันภัยตามจำนวนความเสียหายที่แท้จริงแล้ว ยังต้องรับผิดชอบในความเสียหาย เพราะการป้องกันรักษาทรัพย์สินนั้นด้วย เช่น การรื้อหลังคา พังฝาบ้านเพื่อตัดต้นไฟ หรือฉีดน้ำหล่อเลี้ยงบ้านไว้ไม่ให้ไฟไหม้ เป็นต้น ส่วนความเสียหายตาม ข้อ (3) ไม่ใช่ความเสียหายเกิดแก่ตัวทรัพย์สินอันเป็นวัตถุที่เอาประกันภัย แต่เป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้เอาประกันภัยได้เสียไปเพื่อรักษาทรัพย์สินที่เอาประกันภัย เช่น ค่าจ้างขนของหนีไฟ หรือค่าจ้างสูบน้ำดับเพลิง เป็นต้น แต่ทั้งนี้เพียงเท่าที่เป็นการกระทำอันสมควรเท่านั้น

9.2 การตีราคาค่าสินไหมทดแทน

ผู้รับประกันภัยต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ คือ

1. กำหนดความเสียหาย ณ สถานที่และในเวลาที่ได้เกิดวินาศภัยขึ้น
2. ต้องไม่เกินความเสียหายที่แท้จริง
3. ต้องไม่เกินจำนวนเงินที่ได้เอาประกันภัยไว้

9.3 การเฉลี่ยความเสียหาย

ถ้าผู้เอาประกันภัย ทำประกันภัยทรัพย์สินเดียวกันนั้นไว้กับบริษัทประกันภัยหลายแห่ง ในการจ่ายค่าสินไหมทดแทนบริษัทประกันภัยทั้งหมด จะต้องร่วมกันเฉลี่ยจ่ายค่าสินไหมนั้นตามสัดส่วนระหว่างจำนวนเงินที่บริษัทของตนได้รับประกันภัยไว้กับจำนวนเงินเอาประกันภัยทั้งสิ้น ตัวอย่างเช่น ผู้เอาประกันภัยได้ทำประกันภัยไว้กับบริษัท ก. 100,000 บาท และบริษัท ข. 200,000 บาท โดยมีค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 60,000 บาท

$$\text{บริษัท ก. ต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทน} = \frac{100,000 \times 60,000}{300,000} = 20,000 \text{ บาท}$$

$$\text{บริษัท ข. ต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทน} = \frac{200,000 \times 60,000}{300,000} = 40,000 \text{ บาท}$$

9.4 การเฉลี่ยการเสี่ยงภัย (Average)

ในกรมธรรม์ประกันภัยที่มีได้กำหนดจำนวนเงินชดใช้แน่นอนไว้ล่วงหน้า (Unvalued Policies) ซึ่งได้แก่ กรมธรรม์ทุกประเภทยกเว้นกรมธรรม์ประกันชีวิต กรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล และกรมธรรม์ประกันภัยทางทะเลนั้น การพิจารณาค่าสินไหมทดแทนจะต้องนำวิธีการเฉลี่ยการเสี่ยงภัยเข้ามาประกอบด้วย ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ผู้เอาประกันภัยทำประกันภัยต่ำกว่ามูลค่าของทรัพย์สินที่ได้เอาประกันภัยไว้

หลักการก็คือ ถ้าผู้เอาประกันภัยได้ทำประกันภัยไว้ต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริงของทรัพย์สินจะถือว่าเขาเป็นผู้รับประกันภัยในส่วนที่แตกต่างนั่นเอง

การเฉลี่ยการเสี่ยงภัยจะมีผลมากในกรณีที่มีการเสียหายบางส่วน (Partial Loss) เพราะจะต้องมีการคำนวณค่าสินไหมทดแทนที่บริษัทผู้รับประกันภัยจะต้องจ่าย แต่ในกรณีที่มีการเสียหายโดยสิ้นเชิง (Total Loss) การจ่ายค่าสินไหมทดแทนจะถือหลักการจ่ายที่ไม่เกินจำนวนเงินที่ได้เอาประกันภัยไว้ แต่ขณะเดียวกันจะต้องไม่เกินความเสียหายที่แท้จริงด้วย

การคำนวณค่าสินไหมทดแทนที่ควรได้รับใช้สูตรดังนี้

$$\text{ค่าสินไหมทดแทนที่ควรได้รับ} = \frac{\text{จำนวนเงินที่เอาประกันภัย} \times \text{ความเสียหายที่แท้จริง}}{\text{มูลค่าของทรัพย์สินที่แท้จริง}}$$

ตัวอย่างการทำประกันอัคคีภัยบ้านหลังหนึ่งซึ่งมีมูลค่า 500,000 บาท

จำนวนเงินที่เอาประกันภัย	ความเสียหายที่แท้จริง	ค่าสินไหมทดแทนที่ควรได้รับ	บริษัทจ่าย	หมายเหตุ
500,000	500,000	$\frac{500,000 \times 500,000}{500,000} = 500,000$	500,000	
400,000	200,000	$\frac{400,000 \times 200,000}{500,000} = 160,000$	160,000	เอาประกันภัยต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริง
400,000	500,000	$\frac{400,000 \times 500,000}{500,000} = 400,000$	400,000	จ่ายไม่เกินจำนวนเงินที่เอาประกันภัยไว้
600,000	200,000	$\frac{600,000 \times 200,000}{500,000} = 240,000$	200,000	จ่ายไม่เกินค่าเสียหายที่แท้จริง
600,000	500,000	$\frac{600,000 \times 500,000}{500,000} = 600,000$	500,000	จ่ายไม่เกินค่าเสียหายที่แท้จริง

9.5 วิธีการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

มีวิธีการดังต่อไปนี้ คือ

9.5.1 การชดใช้เป็นตัวเงิน (Cash Payment)

วิธีการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นตัวเงินเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะความเสียหายที่แท้จริงส่วนมากจะถูกประเมินราคาเป็นตัวเงิน

9.5.2 การซ่อมแซม (Repair)

วิธีนี้ใช้สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นเพียงบางส่วนกับทรัพย์สินที่เอาประกันภัย และอยู่ในวิสัยที่จะซ่อมแซมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ เช่น ในการประกันภัยรถยนต์ ผู้รับประกันภัยอาจทำการซ่อมประตูรถยนต์ที่บุบเสียหายให้กลับสู่สภาพเช่นเดิมได้

9.5.3 การหาของแทน (Replacement)

การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนด้วยวิธีนี้กระทำกันในกรณีที่มีข้อตกลงไว้เป็นพิเศษ เป็นเงื่อนไขของสัญญาประกันภัยว่า เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นกับทรัพย์สินที่เอาประกันภัย ผู้รับประกันภัยจะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยวิธีการหาสิ่งของที่เป็นประเภท ชนิด และคุณภาพอย่างเดียวกันกับทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้มาทดแทนให้ เช่น การเปลี่ยนไฟท้ายของรถที่ถูกชนแตก เป็นต้น

9.5.4 การกลับคืนสู่สภาพเดิม หรือสร้างให้ใหม่ (Reinstatement)

การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนด้วยวิธีนี้กระทำกันได้อีกต่อเมื่อมีการตกลงกันไว้เป็นพิเศษ เป็นเงื่อนไขของสัญญาประกันภัยเช่นกันว่า ถ้าทรัพย์สินที่เอาประกันภัยเกิดความเสียหายขึ้น ผู้รับประกันภัยจะทำให้ผู้เอาประกันภัยได้กลับคืนสู่สภาพเดิมเหมือนก่อนเกิดภัย เช่น ถ้าโรงงานถูกเพลิงไหม้เสียหายผู้รับ

ประกันภัยจะต้องก่อสร้างโรงงานนั้นขึ้นมาใหม่ในสภาพเดิม และสามารถใช้จ่ายประโยชน์ได้เหมือนโรงงานเดิมทุกประการ

9.6 ผู้มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทน

9.6.1 ผู้รับประโยชน์

เมื่อกรมธรรม์ประกันภัยระบุบุคคลอื่น ซึ่งไม่ใช่ผู้เอาประกันภัยเป็นผู้รับประโยชน์ตามสัญญาประกันภัย ผู้นั้นจะเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัย แต่ถ้าหากกรมธรรม์ประกันภัยไม่ได้ระบุผู้รับประโยชน์ไว้ ก็ถือว่าผู้เอาประกันภัยเป็นผู้รับประโยชน์

9.6.2 ผู้รับโอนทรัพย์ หรือวัตถุที่เอาประกันภัย

ไม่ว่าจะเป็นการโอนโดยอำนาจของกฎหมาย เช่น เจ้าของทรัพย์ที่เอาประกันภัยถึงแก่กรรม ทรัพย์ดังกล่าวย่อมตกแก่ทายาท หรือด้วยนิติกรรมใดๆ เช่น การโอนทรัพย์ที่เอาประกันภัยโดยการขาย สิทธิในการได้รับค่าสินไหมทดแทนของผู้เอาประกันภัยตามสัญญาประกันภัยย่อมโอนไปยังผู้รับโอนทรัพย์นั้นด้วย

9.6.3 ผู้รับช่วงทรัพย์

เช่น ผู้รับจำนอง ผู้รับจำนำ หรือผู้ทรงบุริมสิทธิ (สิทธิที่จะได้รับการชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้รายอื่น) ทรัพย์ที่ได้เอาประกันภัยไว้ เป็นต้น

9.7 ข้อยกเว้นความรับผิดของผู้รับประกันภัย

เมื่อเกิดวินาศภัยขึ้นตามสัญญา ผู้รับประกันภัยมีหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เอาประกันภัย หรือผู้มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนตามที่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญาประกันภัย แต่ผู้รับประกันภัยไม่ต้องรับผิดในความเสียหายในกรณีต่อไปนี้ คือ

9.7.1 โดยผลของสัญญา

ผู้รับประกันภัยอาจกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยหรือใบสลักหลัง

9.7.2 โดยผลของกฎหมาย

ผู้รับประกันภัยไม่ต้องรับผิดในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นจาก

- (1) ความทุจริต หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับประโยชน์
- (2) ความไม่สมประกอบในเนื้อแห่งวัตถุที่เอาประกันภัยอันเกิดจากสาเหตุตามธรรมชาติของวัตถุนั้น เช่น เนื้อที่เน่าเสียเพราะการเก็บไว้นานเกินไป หรือไฟที่เกิดจากการระอุอันเนื่องมาจากการสะสมความร้อนในตัวของมันเอง เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม คู่กรณีอาจตกลงกันไว้เป็นกรณีพิเศษให้ผู้รับประกันภัยต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากความไม่สมประกอบในเนื้อแห่งวัตถุนี้ได้

9.8 เงื่อนไขเพิ่มเติมในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน

ผู้รับประกันภัย อาจกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับการจ่ายค่าสินไหมทดแทนนอกเหนือจากหลักการต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการปฏิบัติของการรับประกันภัยแต่ละประเภท หรือ วิจารณ์ญาณของเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณารับประกันภัย ข้อกำหนดเหล่านี้ ได้แก่

9.8.1 ความรับผิดในค่าเสียหายส่วนแรก (Excess or Deductible)

คือ จำนวนค่าเสียหายส่วนแรกซึ่งผู้เอาประกันภัย ตกลงที่จะรับผิดชอบเองทุกครั้งที่เกิดวินาศภัยขึ้น เช่น กรมธรรม์กำหนดเงื่อนไขให้มีค่าเสียหายส่วนแรก 1,000 บาท ต่ออุบัติเหตุแต่ละครั้ง ถ้าเกิดความเสียหายเป็นเงิน 1,500 บาท ผู้เอาประกันภัยจะรับผิดชอบเองในส่วน 1,000 บาทแรก ส่วนที่เกินจาก 1,000 บาท ในที่นี้คือ 500 บาท บริษัทผู้รับประกันภัยจะชดใช้ให้ วัตถุประสงค์ในการกำหนดให้ผู้เอาประกันภัย รับผิดชอบในค่าเสียหายส่วนแรกก็เพื่อที่จะให้ผู้เอาประกันภัยมีความระมัดระวังภัยมากขึ้น

9.8.2 Franchise

คือ จำนวนค่าเสียหายขั้นต่ำ ที่บริษัทผู้รับประกันภัยจะรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ ถ้าจำนวนค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่ำกว่าที่กำหนดไว้ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบเอง แต่ถ้าจำนวนค่าเสียหายที่เกิดขึ้นสูงกว่าจำนวนเงินขั้นต่ำดังกล่าวบริษัทผู้รับประกันภัยก็จะชดใช้ให้เต็มจำนวนค่าเสียหายที่เกิดขึ้น เช่น กรมธรรม์กำหนดให้มีเงื่อนไข Franchise 1,000 บาท ถ้าเกิดความเสียหาย 1,500 บาท บริษัทผู้รับประกันภัยจะชดใช้ให้ครบทั้ง 1,500 บาท แต่ถ้าเกิดความเสียหายขึ้นเพียง 700 บาท ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบเองทั้งหมด

วัตถุประสงค์ในการกำหนดให้มี Franchise ก็เพื่อจะลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวนเล็กๆ น้อยๆ

ข้อแตกต่างระหว่าง Deductible และ Franchise ก็คือ ในการทำประกันภัยแบบมีเงื่อนไข Deductible ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบเองเสมอไม่ว่าค่าเสียหายจะเป็นเท่าใด แต่ในการทำประกันภัยแบบ มีเงื่อนไข Franchise ถ้าค่าเสียหายสูงกว่าค่าที่กำหนด ผู้เอาประกันภัยจะไม่ต้องรับผิดชอบเอง

9.8.3 First Loss

ในการทำประกันภัยบางประเภทซึ่งบริษัทผู้รับประกันภัยเห็นว่าโอกาสที่จะเกิดความสูญเสียโดยสิ้นเชิงของทรัพย์สินที่เอาประกันภัยมีน้อยมาก บริษัทผู้รับประกันภัยอาจกำหนดเงื่อนไขอนุญาตให้ผู้เอาประกันภัยสามารถทำประกันภัยต่ำกว่ามูลค่าทั้งหมดของทรัพย์สินที่มีอยู่ ณ สถานที่เอาประกันภัยนั้นได้ โดยบริษัทจะไม่ใช้หลักการเฉลี่ยการเสี่ยงภัยในกรณีที่ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้เกิดความเสียหายบางส่วน

ตัวอย่างของการทำประกันภัยแบบ First Loss เช่น การทำประกันภัยโจรกรรมสต็อกสินค้าในโกดังขนาดใหญ่

วัตถุประสงค์ในการกำหนดให้มีการทำประกันภัยแบบ First Loss ก็เพื่อให้ผู้เอาประกันภัยสามารถประหยัดค่าเบี้ยประกันภัยโดยไม่ต้องทำประกันภัยเต็มมูลค่าทรัพย์สิน แต่ยังสามารถได้รับค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนค่าเสียหายในกรณีที่เกิดความเสียหายบางส่วน

9.8.4 การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ (Arbitration)

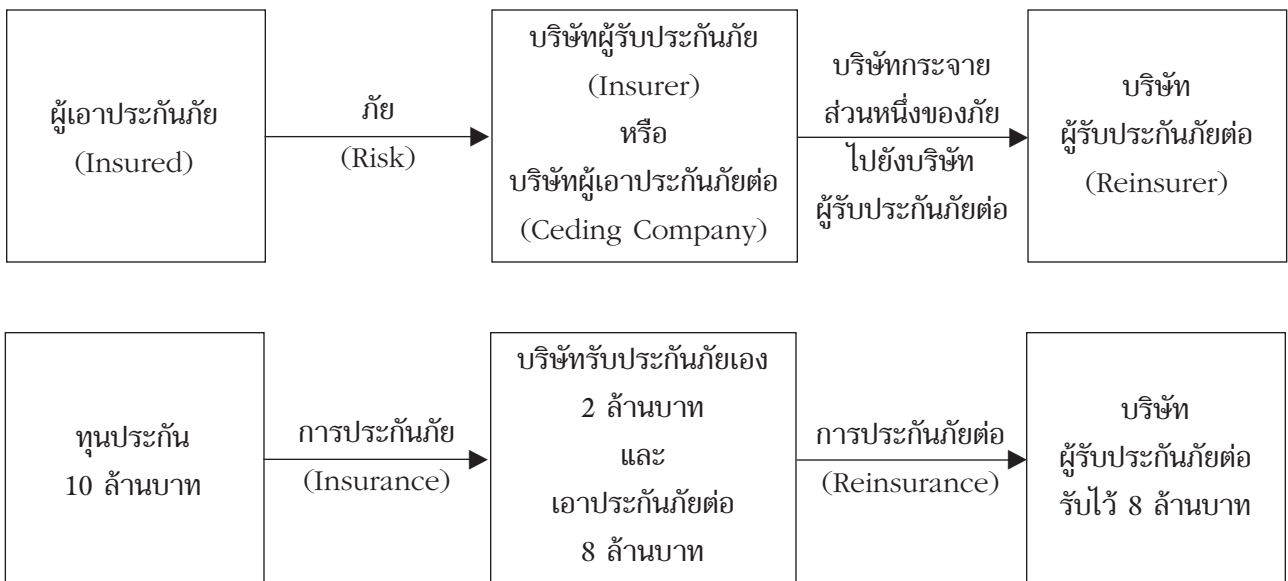
กรมธรรม์ประกันภัยบางประเภท ได้ระบุเงื่อนไขการระงับข้อพิพาทโดยการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ เพื่อให้เป็นผู้ตัดสินข้อพิพาทระหว่างผู้เอาประกันภัยกับผู้รับประกันภัย ในการพิจารณาชดเชยค่าสินไหมทดแทน ในทางปฏิบัติ อนุญาโตตุลาการจะถูกแต่งตั้งขึ้นเพื่อวินิจฉัยในเรื่องจำนวนค่าเสียหายเท่านั้น

การประกันภัยต่อ

การประกันภัยต่อ (Reinsurance) เป็นวิธีการกระจายความเสี่ยงภัยของบริษัทผู้รับประกันภัยวิธีหนึ่ง เนื่องจากบริษัทที่มีขีดความสามารถในการรับเสี่ยงภัยไว้เองที่จำกัด จึงจำเป็นต้องกระจายความเสี่ยงภัยส่วนที่เกินจากขีดความสามารถของตนไปให้กับผู้รับประกันภัยรายอื่นซึ่งเรียกว่า บริษัทผู้รับประกันภัยต่อ (Reinsurer)

การประกันภัยต่อจึงเป็นการตกลงทำสัญญากันระหว่างบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ ซึ่งเรียกว่า Ceding Company กับบริษัทผู้รับประกันภัยต่อ ซึ่งเรียกว่า Reinsurer

แผนภาพประกอบกรการประกันภัยต่อ

10.1 สาเหตุของการทำประกันภัยต่อ

มีดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยมีมูลค่าสูงกว่าส่วนของเงินกองทุนของบริษัทที่ทางราชการอนุญาตให้บริษัทรับเสี่ยงภัยได้เองสำหรับภัยหนึ่งภัยใด
- 2) ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยมีความเสี่ยงภัยสูงในตัวของมันเอง
- 3) สิ่งแวดล้อมรอบๆ ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยมีความเสี่ยงภัยสูง
- 4) บริษัทได้รับประกันภัยทรัพย์สินเป็นจำนวนมากภายในบริเวณนั้นเกินกว่าวงเงินที่ทางผู้บริหารได้กำหนดไว้

ในกรณีเช่นนี้ จึงเป็นหน้าที่ของบริษัทผู้รับประกันภัยที่เราเรียกว่า บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ จะเป็นผู้ตัดสินใจว่าบริษัทสามารถที่จะรับเสี่ยงเองสำหรับภัยหนึ่งภัยใดได้หรือไม่ ถ้าได้จะรับไว้เองเป็นจำนวนเงินเท่าไร และส่วนที่เหลือจะเอาประกันภัยต่อไปให้ใคร และอย่างไร

10.2 ประโยชน์ของการประกันภัยต่อ

มีดังต่อไปนี้ คือ

- 1) เป็นการกระจายการเสี่ยงภัยของบริษัทผู้รับประกันภัย เพื่อให้การรับประกันภัยนั้นมีความมั่นคง
- 2) ทำให้ธุรกิจประกันภัยเจริญรุดเร็วขึ้น สามารถที่จะรับภัยใหญ่ๆ ที่มีมูลค่ามากกว่าเงินกองทุนของบริษัทได้
- 3) ทำให้เกิดความคล่องตัวในการรับประกันภัยยิ่งขึ้น ในกรณีที่มีการเอาประกันภัยทรัพย์สินหลายอย่างด้วยเงื่อนไขและข้อคุ้มครองหลายชนิดในกรมธรรม์ฉบับเดียวกัน บริษัทผู้รับประกันภัยอาจเลือกรับการเสี่ยงภัยบางส่วนที่ตนต้องการจะรับประกันภัยไว้เอง และเอาประกันภัยต่อสำหรับการเสี่ยงภัยบางส่วนที่ตนไม่อาจจะรับไว้ได้ไปให้กับบริษัทผู้รับประกันภัยต่อที่สมัครใจรับการเสี่ยงภัยชนิดนั้นก็ได้ วิธีนี้จะทำให้การรับประกันภัยเกิดความคล่องตัวยิ่งขึ้น
- 4) ทำให้บริษัทผู้รับประกันภัยมีความรู้และประสบการณ์จากการติดต่อกับบริษัทนายหน้าประกันภัยต่อ (Reinsurance Broker) ดีขึ้น เพราะการติดต่อกับบริษัทผู้รับประกันภัยต่อในต่างประเทศมักกระทำผ่านบริษัทนายหน้าประกันภัยต่อ ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการเลือกบริษัทผู้รับประกันภัยต่อที่มีฐานะที่ดี และเชื่อถือได้ให้กับบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ
- 5) เป็นการสร้างความสามัคคีกันระหว่างบุคคลในอาชีพเดียวกัน เพราะเมื่อมีการประกันภัยต่อก็จะมีการติดต่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน
- 6) เป็นจุดดึงดูดให้บริษัทผู้รับประกันภัยต่อในต่างประเทศ เข้ามาเป็นผู้รับประกันภัยต่อจากบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อภายในประเทศ ทำให้เกิดความสัมพันธ์ทางการค้ากับต่างประเทศได้

10.3 สาระสำคัญของการประกันภัยต่อ

การประกันภัยต่อ นอกจากจะนำหลักเกณฑ์ของการประกันภัยทั่วไปมาใช้แล้ว ยังมีสาระสำคัญที่ใช้เฉพาะการประกันภัยต่อ ดังนี้

- 1) การจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัย ในกรณีที่เกิดวินาศภัยขึ้นบริษัทผู้รับประกันภัยมีความรับผิดชอบที่จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยนั้นทั้งหมด แต่สามารถเรียกร้องในส่วนที่ได้เอาประกันภัยต่อจากบริษัทผู้รับประกันภัยต่อในฐานะคู่สัญญาประกันภัยต่อได้ สำหรับผู้เอาประกันภัยไม่สามารถเรียกร้องค่าเสียหายตามสัญญาประกันภัยต่อจากบริษัทผู้รับประกันภัยต่อได้โดยตรง เพราะไม่ได้เป็นคู่สัญญากับบริษัทผู้รับประกันภัยต่อ
- 2) การสิ้นสุดลงของกรมธรรม์จะเป็นเหตุให้สัญญาประกันภัยต่อสิ้นสุดลงไปด้วย เมื่อสัญญาประกันภัยไม่มีความรับผิดชอบว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม สัญญาประกันภัยต่อก็ต้องสิ้นสุดลงเพราะบริษัทผู้รับประกันภัยไม่มีความรับผิดชอบผู้เอาประกันภัยแล้ว บริษัทผู้รับประกันภัยต่อย่อมไม่มีความรับผิดชอบบริษัทผู้รับประกันภัยเช่นเดียวกัน

- 3) ส่วนได้เสียในเหตุประกันภัยของสัญญาประกันภัยต่อ เป็นส่วนได้เสียในความรับผิดชอบของบริษัทผู้รับประกันภัยต่อที่มีกับบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ ขณะเดียวกันบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อซึ่งเป็นบริษัทผู้รับประกันภัยย่อมมีส่วนได้เสียในความรับผิดชอบตามสัญญาประกันภัยที่มีกับผู้เอาประกันภัยของตน
- 4) ข้อคุ้มครองตามสัญญาประกันภัยต่อ โดยปกติแล้วสัญญาประกันภัยต่อจะมีเงื่อนไขและข้อคุ้มครองเช่นเดียวกับสัญญาประกันภัยเดิม หากเงื่อนไขและข้อคุ้มครองในสัญญาประกันภัยต่อแตกต่างกับสัญญาประกันภัยในสาระสำคัญจนเห็นได้ว่า ความรับผิดชอบของบริษัทผู้รับประกันภัยผิดไปจากที่นำมาประกันภัยต่อแล้ว กรณีนี้อาจถือได้ว่า สัญญาประกันภัยต่อนั้นไม่มีผลบังคับ เนื่องจากบริษัทผู้รับประกันภัยไม่มีส่วนได้เสียในสัญญาประกันภัยต่อตามหลักส่วนได้เสียในเหตุประกันภัย (Principle of Insurable Interest)
- 5) บริษัทผู้รับประกันภัยต่อ ต้องผูกพันตนในการกระทำของบริษัทผู้รับประกันภัย ในการปฏิบัติโดยปกติบริษัทผู้รับประกันภัยจะเปรียบเสมือนเป็นหัวหน้าของบริษัทผู้รับประกันภัยต่อ (Leading Underwriter) ซึ่งถึงแม้ว่า บริษัทผู้รับประกันภัยจะทำการประกันภัยต่อไปยังบริษัทผู้รับประกันภัยต่อก็รายก็ตาม และถึงแม้อัตราส่วนในการรับเสี่ยงภัยของตนจะน้อยกว่าบริษัทผู้รับประกันภัยต่อก็ตาม บริษัทผู้รับประกันภัยต่อจะไม่ก้าวล่วงงานในหน้าที่ของบริษัทผู้รับประกันภัยและยังต้องผูกพันตนในการกระทำของบริษัทผู้รับประกันภัยที่มีต่อผู้เอาประกันภัยทุกประการ เช่น การตัดสินใจจ่ายค่าสินไหมทดแทนจำนวนหนึ่งให้กับผู้เอาประกันภัยต้องถือความเห็น (โดยสุจริต) ของบริษัทผู้รับประกันภัยเป็นสำคัญ

10.4 ประเภทของการประกันภัยต่อ

การประกันภัยต่อ แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

10.4.1 การประกันภัยต่อเฉพาะราย (Facultative Reinsurance)

คือ การประกันภัยต่อประเภทหนึ่ง ซึ่งบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อต้องเสนอรายละเอียดของภัยแต่ละรายไปให้กับบริษัทผู้รับประกันภัยต่อพิจารณา ซึ่งอาจจะกระทำโดยทางจดหมาย โทรศัพท์ โทรสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรืออื่นๆ ซึ่งบริษัทผู้รับประกันภัยต่อสามารถที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการรับประกันภัยต่อสำหรับงานที่ได้รับการเสนอแต่ละรายได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อดีของการประกันภัยต่อประเภทนี้ คือ บริษัทผู้รับประกันภัยต่อสามารถที่จะเลือกภัยได้ว่าภัยไหนควรจะรับ และภัยไหนควรจะปฏิเสธ และถ้ารับจะรับในจำนวนเท่าไร ดังนี้ เป็นต้น

ส่วนข้อเสียประการสำคัญของการประกันภัยต่อประเภทนี้ คือ

(1) เสียเวลาและค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าต้องเอาประกันภัยต่อกับบริษัทผู้รับประกันภัยต่อที่อยู่ในต่างประเทศ ซึ่งอาจจะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัท

(2) จะต้องเอาประกันภัยต่อเป็นรายๆ ไป คือ พิจารณาทีละราย ซึ่งเสียเวลามากทั้งบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ และบริษัทผู้รับประกันภัยต่อ

10.4.2 การประกันภัยต่อตามสัญญา (Treaty Reinsurance)

ถ้าบริษัทผู้รับประกันภัยต่อ (Reinsurer) ได้เข้าทำสัญญาประเภทนี้กับบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ (Ceding Company) แล้ว บริษัทผู้รับประกันภัยต่อจะไม่สามารถปฏิเสธการรับประกันภัยต่อที่บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อส่งมาเอาประกันภัยต่อกับตนได้ ดังนั้น ก่อนที่จะเข้าทำสัญญาชนิดนี้ บริษัทผู้รับประกันภัยต่อจำเป็นต้องศึกษารายละเอียดและเงื่อนไขของสัญญา นโยบายการพิจารณารับประกันภัยและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อให้ละเอียดเสียก่อน

คำว่า Treaty หมายถึง สัญญาที่ทำขึ้นระหว่างบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ (Ceding Company) กับบริษัทผู้รับประกันภัยต่อ (Reinsurer) ซึ่งโดยปกติแล้วจะมีอายุ 1 ปี

การประกันภัยต่อตามสัญญา (Treaty Reinsurance) ยังแบ่งแยกได้อีก 2 แบบใหญ่ๆ คือ

(1) สัญญาแบบกำหนดสัดส่วนแน่นอน (Proportional Treaty) คือ สัญญาที่กำหนดความรับผิดชอบของคู่สัญญาเป็นอัตราส่วนอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ สัญญาแบบนี้ยังแบ่งออกเป็น 3 แบบย่อยๆ คือ

1.1) Quota Share Treaty บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อและบริษัทผู้รับประกันภัยต่อจะตกลงกันว่า ทุกๆ ภัยที่บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อรับเข้ามาจะต้องถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนตามอัตราส่วนที่ได้ตกลงกัน เช่น ในสัญญาประกันภัยต่อของตัวเรือแบบ Quota Share (Marine Hull Quota Share Treaty) เขียนว่า “90% Quota Share Treaty up to THB 10,000,000 any one vessel for 100% of Treaty Limit” หมายความว่า บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อจะรับเสี่ยงภัยเอง 10% ส่วนที่เหลืออีก 90% จะต้องแบ่งให้กับบริษัทผู้รับประกันภัยต่อโดยมีวงเงินที่สัญญาประกันภัยต่อนี้สามารถจะรับได้สูงสุดไม่เกิน 10 ล้านบาทต่อเรือแต่ละลำ

ตัวอย่างเช่น หากบริษัทประกันภัยแห่งหนึ่งได้รับประกันภัยเรือ 1 ลำ ซึ่งมีทุนประกันตัวเรือ 8 ล้านบาท บริษัทประกันภัยแห่งนี้ในฐานะที่เป็นบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อจะรับเสี่ยงภัยไว้เอง 10% คือ 800,000 บาท และกระจายให้แก่บริษัทผู้รับประกันภัยต่อ 90% คือ 7,200,000 บาท หากมีความเสียหายเกิดขึ้น 1,000,000 บาท ทั้งสองฝ่ายจะต้องรับผิดชอบความเสียหายตามอัตราส่วน 10 ต่อ 90 คือ บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อรับผิดชอบเอง 100,000 บาท และบริษัทผู้รับประกันภัยต่อรับผิดชอบ 900,000 บาท

1.2) Surplus Treaty บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อสามารถที่จะรับประกันภัยที่ตนเห็นว่าดีตามอัตราส่วนที่ตนต้องการตามตารางกำหนด (Table of Limit) ของบริษัท ซึ่งฝ่ายบริหารเป็นผู้กำหนดขึ้น ส่วนความรับผิดชอบของบริษัทผู้รับประกันภัยต่อขึ้นอยู่กับจำนวนเท่า (Line) ของส่วนที่บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อรับเสี่ยงไว้เอง (Retention) เช่น Fire Surplus Treaty ของบริษัท ก. มี 15 เท่า (15 Lines) และส่วนรับเสี่ยงภัยสูงสุด (Maximum Retention) ของ บริษัท ก. ต่อภัยหนึ่งภัยใด (Any One Risk) เท่ากับ 6,000,000 บาท หมายความว่า ผู้บริหารได้กำหนดความสามารถสูงสุดของบริษัทจะต้องไม่เกิน 6,000,000 บาท ต่อ 1 ภัย ในกรณีเช่นนี้ความรับผิดชอบสูงสุดของบริษัทผู้รับประกันภัยต่อจะเท่ากับ 90,000,000 บาท เท่านั้น คือ 15 เท่า ของ Retention บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อสามารถที่จะกระจายภัยหรือเอาประกันภัยต่อกับบริษัทผู้รับประกันภัยต่อตามสัญญานี้เป็นจำนวนเท่าไรก็ได้ แต่ต้องไม่เกิน 15 เท่าของ Retention ของบริษัท

ตัวอย่างที่ 1 บริษัทประกันภัยแห่งหนึ่งได้รับประกันอัคคีภัยอาคารหลังหนึ่ง ซึ่งมีทุนประกัน 60 ล้านบาทไว้ โดยบริษัทจะรับเสี่ยงภัยไว้เอง 4,500,000 บาท ซึ่งคิดเป็น 7.5% ของทุนประกัน ส่วนที่เหลืออีก 92.5% หรือ 55,500,000 บาท จะกระจายไปให้แก่บริษัทผู้รับประกันภัยต่อตามสัญญา Fire Surplus Treaty นี้ ในกรณีที่เกิดไฟไหม้และมีความเสียหายเท่ากับ 500,000 บาท ทั้งสองฝ่ายจะต้องรับผิดชอบความเสียหาย ดังนี้

- (1) บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อรับผิดชอบเอง 7.5% ของความเสียหาย ซึ่งคิดเป็นเงิน 37,500 บาท
- (2) บริษัทผู้รับประกันภัยต่อรับผิดชอบ 92.5% ของความเสียหาย ซึ่งคิดเป็นเงิน 462,500 บาท

ตัวอย่างที่ 2 บริษัทประกันภัยแห่งหนึ่งได้รับประกันอัคคีภัยโรงแรมแห่งหนึ่ง ซึ่งมีทุนประกัน 120 ล้านบาทไว้ โดยบริษัทจะรับเสี่ยงภัยไว้เอง 6,000,000 บาท ซึ่งคิดเป็น 5% ของทุนประกัน และสามารถจัดเข้าสัญญา Fire Surplus Treaty นี้ได้ 15 เท่าของส่วนที่บริษัทรับเสี่ยงภัยไว้เอง คือ เท่ากับ 90 ล้านบาท หรือคิดเป็น 75% ของทุนประกัน ส่วนที่เหลืออีก 24,000,000 บาท หรือ 20% ของทุนประกันนั้น บริษัทประกันภัยแห่งนี้จะต้องจัดทำประกันภัยต่อเฉพาะราย (Facultative Reinsurance) ออกไป ในกรณีที่เกิดไฟไหม้ และมีความเสียหายเท่ากับ 15,000,000 บาท แต่ละฝ่ายจะต้องรับผิดชอบความเสียหาย ดังนี้

- (1) บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อรับผิดชอบเอง 5% ของความเสียหาย ซึ่งคิดเป็นเงิน 750,000 บาท
- (2) บริษัทผู้รับประกันภัยต่อตามสัญญา Fire Surplus Treaty รับผิดชอบ 75% ของความเสียหาย ซึ่งคิดเป็นเงิน 11,250,000 บาท
- (3) บริษัทผู้รับประกันภัยต่อเฉพาะราย (Facultative Reinsurance) รับผิดชอบ 20% ของความเสียหาย ซึ่งคิดเป็นเงิน 3,000,000 บาท

1.3) **Facultative Obligatory Treaty** มีลักษณะคล้ายคลึงกับ Surplus Treaty มาก ต่างกันแต่เพียงว่า Facultative Obligatory Treaty โดยมากแล้วจะไม่บ่งถึงความรับผิดชอบของสัญญาว่าเป็นกี่เท่าของ Retention แต่จะกำหนดความรับผิดชอบสูงสุดของบริษัทผู้รับประกันภัยต่อเป็นจำนวนเงินต่อภัยที่แน่นอนไว้ เราอาจจะพูดอีกนัยหนึ่งว่า Facultative Obligatory Treaty เป็น Higher Surplus Treaty ก็ได้

ลักษณะที่แตกต่างกันที่สำคัญระหว่าง Surplus Treaty และ Facultative Obligatory Treaty ก็คือ ในสัญญาแบบ Surplus Treaty นั้น บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อจะต้องเอาประกันภัยต่อสำหรับทุกภัยที่รับประกันภัยไว้ ซึ่งเกินจากส่วนรับเสี่ยงภัยสูงสุดไปให้แก่บริษัทผู้รับประกันภัยต่อตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกันไว้ ในขณะที่ในสัญญาแบบ Facultative Obligatory Treaty นั้น บริษัทผู้เอาประกันภัยต่ออาจจะเลือกเอาประกันภัยต่อสำหรับภัยหนึ่งภัยใดหรือบางภัยที่รับประกันภัยไว้ ไปให้แก่บริษัทผู้รับประกันภัยต่อตามสัญญานี้ก็ได้

ลักษณะที่เหมือนกันระหว่าง Surplus Treaty และ Facultative Obligatory Treaty คือ บริษัทผู้รับประกันภัยต่อมีหน้าที่จะต้องรับประกันภัยต่อทุกรายที่อยู่ในเงื่อนไขของสัญญาประกันภัยต่อที่ได้ทำกันไว้ ซึ่งบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อได้ส่งมาให้

ในสัญญาแบบกำหนดสัดส่วนแน่นอนนี้ บริษัทผู้รับประกันภัยต่อจะได้รับผลตอบแทนเป็นเบี้ยประกันภัยต่อ (Reinsurance Premium) ในอัตราส่วนเดียวกันกับที่ได้รับทุนประกันภัยต่อ (Sum Reinsured) ไว้สำหรับแต่ละภัย

(2) สัญญาแบบไม่กำหนดสัดส่วนแน่นอน (Non-Proportional Treaty) เป็นการประกันภัยต่อซึ่งไม่จำกัดอัตราส่วนความรับผิดชอบระหว่างบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ และบริษัทผู้รับประกันภัยต่อไว้เป็นรายๆ แต่จะกำหนดวงเงินความรับผิดชอบของบริษัทผู้รับประกันภัยต่อ ในส่วนที่เกินจากวงเงินที่บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อต้องรับผิดชอบเอง เราจึงเรียกสัญญาประกันภัยต่อแบบนี้ว่าเป็น Excess of Loss Treaty (XOL หรือ XL)

สัญญาแบบไม่กำหนดสัดส่วนแน่นอน แบ่งออกได้เป็น 2 แบบ ย่อยๆ คือ

2.1) Working Excess of Loss (WXL) เป็นการประกันภัยต่อซึ่งบริษัทผู้รับประกันภัยต่อตกลงที่จะรับผิดชอบในความเสียหายแต่ละครั้งในส่วนที่เกินกว่า Retention ของบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อไปอีกระดับหนึ่ง เช่น บริษัทผู้รับประกันภัยต่อตกลงเข้าทำสัญญา Fire Excess of Loss Treaty ในเงื่อนไข 7,000,000 บาท Excess of 3,000,000 บาท ต่อเหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์ใด (Any one occurrence หรือ Any one event)

ตามตัวอย่างข้างต้นนี้ ถ้าเกิดเพลิงไหม้ขึ้นและมีความเสียหายน้อยกว่า 3,000,000 บาท บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายนั้นเองทั้งหมด แต่ถ้ามีความเสียหายเกิน 3,000,000 บาท บริษัทผู้รับประกันภัยต่อจะรับผิดชอบสำหรับความเสียหายส่วนที่เกินจาก 3,000,000 บาท ขึ้นไปอีกในวงเงินไม่เกิน 7,000,000 บาท กล่าวคือ บริษัทผู้รับประกันภัยต่อรับผิดชอบความเสียหายตั้งแต่บาทที่ 3,000,001 ถึงบาทที่ 10,000,000

สัญญาประกันภัยต่อแบบ Working Excess of Loss นั้น มักจะมีระยะเวลาของสัญญาเพียง 1 ปีเท่านั้น โดยบริษัทผู้รับประกันภัยต่อจะเรียกเก็บเบี้ยประกันภัยต่อตามสัญญา WXL เป็นจำนวนเงินขั้นต่ำ (Minimum and Deposit Premium หรือ M&DP) เมื่อตอนเริ่มทำสัญญา ซึ่งอาจแบ่งออกเป็นงวดๆ ตามแต่จะตกลงกัน เช่น แบ่งเป็น 2 งวดๆ ละเท่าๆ กัน โดยชำระงวดแรกวันที่ 1 มกราคม และงวดที่ 2 วันที่ 1 กรกฎาคม เป็นต้น

ตัวอย่างของสัญญาประกันภัยต่อประเภทนี้ เช่น

(1) สัญญาประกันภัยต่อส่วนเกินของรถยนต์ (Motor Excess of Loss Reinsurance Contract) เพื่อคุ้มครองส่วนที่เกินกว่าส่วนที่บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อรับเสี่ยงภัยเองในกรณีที่มีอุบัติเหตุรถยนต์เกิดขึ้น 1 เหตุการณ์ ซึ่งมีความเสียหายทั้งต่อรถที่บริษัทรับประกันภัยไว้ และความเสียหายต่อรถของคู่กรณีอีกหลายคัน ตลอดจนมีคู่กรณีได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตอีกหลายคน หรือกรณีเกิดเหตุการณ์น้ำท่วมในจังหวัดหนึ่ง และมีรถที่บริษัทรับประกันภัยไว้จมน้ำเสียหายหลายสิบคัน เป็นต้น

(2) สัญญาประกันภัยต่อส่วนเกินทรัพย์สิน (Property Excess of Loss Reinsurance Contract หรือ Fire Excess of Loss Reinsurance Contract) เพื่อคุ้มครองส่วนที่เกินกว่าส่วนที่บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อรับเสี่ยงภัยเอง สำหรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อบ้านอยู่อาศัย อาคาร สำนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม ที่ได้รับประกันภัยไว้ซึ่งอาจจะเกิดความเสียหายจากอัคคีภัยหรือภัยเพิ่มพิเศษ

ต่างๆ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม พายุ เป็นต้น โดยมีผู้เอาประกันภัยหลายรายได้รับความเสียหายพร้อมๆ กัน จากเหตุการณ์เดียวกัน

2.2) Stop Loss Excess of Loss Ratio เป็นการประกันภัยต่อที่คล้ายกับ Working Excess of Loss ที่ได้อธิบายข้างต้น ต่างกันที่บริษัทผู้รับประกันภัยต่อในสัญญา Working Excess of Loss ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกินกว่าส่วนที่บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อรับเสี่ยงภัยเองเท่านั้น แต่บริษัทผู้รับประกันภัยต่อในสัญญา Stop Loss จะรับผิดชอบเมื่ออัตราส่วนความเสียหายต่อปี (Annual Loss Ratio) ของบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อเกินกว่าอัตราร้อยละที่กำหนดไว้ ไปจนถึงอัตราหนึ่งซึ่งเป็นความรับผิดชอบสูงสุดของบริษัทผู้รับประกันภัยต่อ เช่น ในสัญญาประกันภัยต่อแบบ Stop Loss สำหรับการรับประกันภัยลูกเห็บ (Stop Loss For Hail Reinsurance) ได้กำหนดว่า “Cover of 50% in excess of an annual loss ratio of 90%” ในสัญญาประกันภัยต่อแบบนี้ จะหมายความว่า

- (1) ถ้าอัตราส่วนความเสียหายต่อปีไม่เกิน 90% บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อจะต้องรับผิดชอบค่าเสียหายที่เกิดขึ้นเองทั้งหมด
- (2) ถ้าอัตราส่วนความเสียหายต่อปีเกิน 90% แต่ไม่เกิน 140% บริษัทผู้รับประกันภัยต่อจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าเสียหายที่เกิดขึ้นในช่วงนี้ให้แก่บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อทั้งหมด
- (3) ถ้าหากอัตราส่วนความเสียหายต่อปีเกิน 140% แล้ว บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าเสียหายที่เกิดขึ้นเองทั้งหมด

ข้อดีของการทำ Stop Loss คือ ป้องกันการสูญเสียอย่างใหญ่หลวงของบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อถ้าเกิดความเสียหายขนาดใหญ่ขึ้นในปีหนึ่งปีใดจากการรับประกันภัยประเภทหนึ่งประเภทใด เช่น การรับประกันภัยความเสียหายจากลูกเห็บ (Hail Insurance) หรือการรับประกันภัยความเสียหายจากโรคระบาดในสัตว์ เป็นต้น

ข้อเสียของการทำ Stop Loss คือ อัตราค่าเบี้ยประกันภัยต่อที่บริษัทผู้รับประกันภัยต่อจะคิดจากบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อนั้นค่อนข้างสูง เนื่องจากบริษัทผู้รับประกันภัยต่อมีความเสี่ยงค่อนข้างสูงในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่รับประกันภัยต่อไว้ จึงทำให้การรับประกันภัยต่อแบบนี้ไม่ค่อยเป็นที่แพร่หลายในทางปฏิบัติ

10.5 นายหน้าประกันภัยต่อ (Reinsurance Broker)

มีข้อสังเกตว่า การประกันภัยต่อจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการประกันภัยต่อตามสัญญา หรือการประกันภัยต่อเฉพาะราย ส่วนมากจะติดต่อผ่านบริษัทนายหน้าประกันภัยต่อ (Reinsurance Broker) เว้นแต่จะเป็นบริษัทผู้รับประกันภัยขนาดใหญ่ที่มีหน่วยงานสำหรับการประกันภัยต่อไปต่างประเทศโดยเฉพาะเท่านั้น โดยบริษัทนายหน้าประกันภัยต่อจะได้ผลตอบแทนในรูปของค่านายหน้าประกันภัยต่อ (Reinsurance Commission หรือ Reinsurance Brokerage)

หน้าที่ของบริษัทนายหน้าประกันภัยต่อ มีดังนี้

- 1) ติดต่อบริษัทผู้รับประกันภัยต่อที่เหมาะสมให้แก่บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ
- 2) เจรจาเงื่อนไขของการประกันภัยต่อที่เป็นประโยชน์แก่บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ
- 3) จัดทำสัญญาประกันภัยต่อ
- 4) เก็บรวบรวมค่าเบี้ยประกันภัยต่อจากบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ เพื่อส่งไปให้บริษัทผู้รับประกันภัยต่อ
- 5) เรียกร้องและรวบรวมเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทผู้รับประกันภัยต่อแต่ละราย ให้แก่บริษัทผู้เอาประกันภัยต่อเพื่อจ่ายให้ผู้เอาประกันภัยต่อไป
- 6) ให้ความเข้าใจในเงื่อนไข ข้อคุ้มครองในกรมธรรม์และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อโดยสุจริต

10.6 ความสัมพันธ์ของการประกันภัยต่อการค้าระหว่างประเทศ

จากที่ได้อธิบายสัญญาประกันภัยต่อประเภทต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าสัญญาประกันภัยต่อประเภท Treaty นั้น บริษัทผู้รับประกันภัยต่อส่วนมากจะเป็นบริษัทซึ่งอยู่ในต่างประเทศ ซึ่งจะได้รับเบี้ยประกันภัยต่อ (Reinsurance Premium) เป็นการตอบแทนสำหรับความรับผิดชอบที่มีต่อบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ ในทางกลับกัน เมื่อมีการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับวินาศภัยที่เกิดขึ้นในประเทศ บริษัทผู้รับประกันภัยต่อที่อยู่ในต่างประเทศก็ต้องโอนเงินเข้ามาเป็นการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ดังนั้น การประกันภัยต่อจึงเป็นการค้าระหว่างประเทศชนิดหนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดการหมุนเวียนทางการเงินระหว่างประเทศอันเป็นกิจการค้าที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างยิ่ง

ภาคผนวก

จ ๓ ง

ชื่อ-ที่อยู่บริษัท

ตารางกรมธรรม์ประกันอัคคีภัยสำหรับที่อยู่อาศัย
THE SCHEDULE

รหัส : ต่ออายุ () Code Renewal		ประกันใหม่ () New Business		กรมธรรม์เลขที่ Policy No.	
1. ผู้เอาประกันภัย : Insured ชื่อ Name ที่อยู่ Address			สถานที่ตั้งหรือเก็บทรัพย์สินเอาประกันภัย Location of Property Insured อำเภอ จังหวัด บล็อก Amphoe Changwat Block		
2. ระยะเวลาประกันภัย Period of Insurance		เริ่มวันที่ From		เวลา 16.00 น. สิ้นสุดวันที่ at 4.00 p.m. to เวลา 16.00 น. at 4.00 p.m.	
3. จำนวนเงินเอาประกันภัยตามกรมธรรม์ฉบับนี้ Amount Insured under this Policy					
เบี้ยประกันภัย Premium			ส่วนลดอุปกรณดับเพลิง F.E. Discount		เบี้ยประกันภัยเพิ่มพิเศษ Add. Premium
อัตรา Rate (%)	อัตราเพิ่ม Surcharge (%)	จำนวนเงิน Amount		อัตรา Rate (%)	จำนวนเงิน Amount
		บาท Baht			บาท Baht
เบี้ยประกันภัยสุทธิ Net Premium		บาท Baht	ภาษีมูลค่าเพิ่ม VAT	บาท Baht	รวม Total
				อากรแสตมป์ Stamp Duty	บาท Baht
4. จำนวนเงินเอาประกันภัยทั้งสิ้นและรายละเอียดทรัพย์สินที่เอาประกันภัย Total Amount Insured & Description of Property Insured					
5. จำนวนเงินเอาประกันภัยและบริษัทประกันภัยร่วม Amount of Co-Insurance & Co-Insurers					
6. รายละเอียดของสิ่งปลูกสร้างที่เอาประกันภัยและหรือที่เก็บหรือติดตั้งทรัพย์สินที่เอาประกันภัย Description of Building insured or containing the property insured				เป็นเจ้าของ () As Owner	ผู้เช่า () As Tenant
จำนวนชั้น No. of Storey	ฝาผนังด้านนอกเป็น External Wall	พื้นชั้นบนเป็น Upper Floor	โครงหลังคาเป็น Roof Beam	หลังคาเป็น Roof	จำนวนคูหาหรือหลัง No. of Hong or Building
พื้นที่ภายในอาคาร Total Internal Area	รหัสโครงสร้าง Structure Code	ฝาผนัง Wall	เสา / กำแพงรับแรง Column/Load Bearing Wall	คาน Beam	พื้น Floor
ม. ² m. ²		รหัส Code	รหัส Code	รหัส Code	รหัส Code
7. สถานที่ใช้เป็น Occupancy	รหัส : ภัยตัวเอง Code Risk Exp	ภายนอก Ext. Exposure		ชั้นของสิ่งปลูกสร้าง Class of Construction	
8. กรมธรรม์ประกันภัยนี้ มีเอกสารแนบท้าย This Insurance is subject to the clauses and / or warranties attached					
9. วันทำสัญญาประกันภัย Agreement made on			วันทำกรมธรรม์ Policy issued on		
☐ ตัวแทน Agent		☐ นายหน้าประกันภัยรายนี้ Insurance Broker		ใบอนุญาตเลขที่ License No.	

เพื่อเป็นหลักฐาน บริษัท โดยบุคคลผู้มีอำนาจได้ลงลายมือชื่อและประทับตราของบริษัทไว้เป็นสำคัญ ณ สำนักงานของบริษัท

As evidence the Company has caused this Policy to be signed by duly authorized persons and the Company's stamp to be affixed at its Office.

กรรมการ - Director

กรรมการ - Director

ผู้รับมอบอำนาจ - Authorized Signature

กรมธรรม์ประกันอัคคีภัยสำหรับที่อยู่อาศัย

1. คำจำกัดความ

ถ้อยคำและคำบรรยายซึ่งมีความหมายเฉพาะที่ได้ให้ไว้ในส่วนใดก็ตามของกรมธรรม์ประกันภัยนี้จะถือเป็นความหมายเดียวกันทั้งหมดไม่ว่าจะปรากฏในส่วนใดก็ตาม

เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้

คำว่า “**กรมธรรม์ประกันภัย**” หมายความว่ารวมถึง ตารางกรมธรรม์ เงื่อนไข ข้อยกเว้น ข้อกำหนด เอกสารแนบท้าย ข้อระบุพิเศษ ข้อรับรอง และใบสลักหลังกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งสัญญาประกันภัย

คำว่า “**บริษัท**” หมายความว่าถึง ผู้รับประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้

คำว่า “**ผู้เอาประกันภัย**” หมายความว่าถึง บุคคลหรือนิติบุคคล ตามที่ปรากฏชื่อเป็นผู้เอาประกันภัย ในหน้าตารางกรมธรรม์ ซึ่งตกลงจะชำระเบี้ยประกันภัยให้แก่บริษัท

คำว่า “**ความเสียหาย**” หมายความว่าถึง การสูญเสียหรือเสียหายไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน อันเกิดจากภัยที่ได้รับความคุ้มครองที่เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้ ภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้

คำว่า “**ทรัพย์สินที่เอาประกันภัย**” หมายความว่าถึง สิ่งปลูกสร้าง (ไม่รวมฐานราก) และ/หรือทรัพย์สิน ภายในสิ่งปลูกสร้าง รวมถึงทรัพย์สินที่อยู่ภายในสถานที่เอาประกันภัยตามที่ระบุไว้ในหน้าตารางกรมธรรม์

คำว่า “**สิ่งปลูกสร้าง (ไม่รวมฐานราก)**” หมายความว่าถึง

- ก) บ้าน ทาวน์เฮ้าส์ บ้านแฝด ตึกแถว สำหรับอยู่อาศัย โรงรถ และอาคารย่อย เช่น เรือนคนรับใช้ เรือนครัว เป็นต้น กำแพง รั้ว ประตู รวมทั้งส่วนปรับปรุงต่อเติม
- ข) ห้องชุดสำหรับอยู่อาศัยในแฟลต อาคารชุด คอนโดมิเนียม

คำว่า “**ทรัพย์สินภายในสิ่งปลูกสร้าง**” หมายความว่าถึง เฟอร์นิเจอร์ เครื่องตกแต่ง สิ่งติดตั้ง ทรัพย์สิน เครื่องมือ เครื่องใช้ภายในบ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้าน เครื่องดนตรี เครื่องเสียง เครื่องครัว เครื่องนุ่งห่ม และทรัพย์สินอื่นๆ เพื่อการอยู่อาศัยของผู้เอาประกันภัยหรือบุคคลซึ่งตามปกติพักอาศัยอยู่กับผู้เอาประกันภัย

2. ความคุ้มครอง

เพื่อเป็นการตอบแทนเบี้ยประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยต้องชำระให้แก่บริษัท ในการเอาประกันภัยทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในหน้าตารางกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ บริษัทให้สัญญาต่อผู้เอาประกันภัยว่าหากทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้ได้รับความเสียหายเนื่องจาก

2.1 ไฟไหม้

2.2 ฟ้าผ่า (รวมถึงความเสียหายต่อเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่เกิดจากการลัดวงจรจากฟ้าผ่า)

2.3 ระเบิด

2.4 ยานพาหนะ หรือช่าง ม้า วัว ควาย แต่บริษัทจะไม่รับผิดชอบความเสียหายนั้นเกิดจากยานพาหนะ หรือช่าง ม้า วัว ควาย ของผู้เอาประกันภัย สมาชิกในครอบครัวซึ่งอยู่ด้วยกันกับผู้เอาประกันภัย หรือบุคคลใดที่กระทำในทางที่จ้างหรือถูกใช้วานโดยผู้เอาประกันภัย

2.5 อากาศยานหรือวัตถุที่ตกจากอากาศยาน แต่บริษัทจะไม่รับผิดชอบความเสียหายอันเกิดจาก อากาศยานที่ผู้เอาประกันภัยได้อนุญาตให้ลงในพื้นที่ซึ่งตนมีสิทธิให้ลงได้

คำว่า อากาศยาน ดังกล่าวให้หมายความรวมถึง จรวด ซึ่งขับเคลื่อนด้วยตัวเองและยานอวกาศ

2.6 ภัยเนื่องจากน้ำ อันเกิดขึ้นโดยอุบัติเหตุจากการปล่อย การรั่วไหล หรือการล้นออกมาของน้ำ หรือ ใอน้ำจากท่อน้ำ ถังน้ำ ระบบทำความร้อน เครื่องสูบน้ำ ท่อดับเพลิงประจำบ้าน ระบบทำความ เย็น ระบบปรับอากาศ น้ำฝนที่ไหลผ่านเข้าไปภายในสิ่งปลูกสร้าง จากการชำรุดของหลังคาบ้าน หน้าต่าง ประตูวงกบ ประตูหน้าต่าง ช่องลม ช่องรับแสงสว่าง ท่อน้ำหรือรางน้ำ ทั้งนี้ ความ คุ่มครองข้อ 2.6 ไม่รวมถึง

2.6.1 ความเสียหายที่เกิดจากน้ำไหลป่า น้ำท่วม หรือน้ำที่ซึมผ่านเข้ามาทางผนังพื้นห้องใต้ดิน

2.6.2 การล้นท่อบายน้ำ การแตก หรือการรั่วไหลจากระบบท่อประปาใต้ดิน หรือท่อน้ำ ใต้เพลิงใต้ดิน ซึ่งเป็นท่อประธานอยู่นอกสิ่งปลูกสร้างที่เอาประกันภัย หรือการแตก หรือ การรั่วไหลของระบบเครื่องพรมน้ำดับเพลิง (Sprinkler Leakage)

ในระหว่างระยะเวลาที่ได้เอาประกันภัยตามที่ได้ระบุในตารางกรมธรรม์ ซึ่งรวมถึงช่วงเวลาที่บริษัท ได้ตกลงต่ออายุสัญญาประกันภัยด้วย (หากมี) บริษัทจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยตาม ความเสียหายที่แท้จริงในขณะที่เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินที่เอาประกันภัย

ทั้งนี้ ความรับผิดชอบของบริษัทภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้จะไม่เกิน

ก) จำนวนเงินที่เอาประกันภัยไว้ทั้งหมด หรือจำนวนเงินที่เอาประกันภัยไว้ตามรายการแต่ละรายการ ในขณะที่เกิดความเสียหาย

ข) จำนวนเงินเอาประกันภัยที่คงเหลืออยู่ ภายหลังจากหักมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นในระหว่างระยะเวลาที่เอาประกันภัยเดียวกัน เว้นแต่บริษัทได้เคยตกลงไว้ก่อนแล้วในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ ให้จำนวนเงินเอาประกันภัยที่เหลืออยู่นั้นกลับเต็มจำนวนดั้งเดิม โดยผู้เอาประกันภัยตกลงที่จะ ชำระเบี้ยประกันภัยเพิ่มเติม

3. ข้อยกเว้น

กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ไม่คุ้มครอง

3.1 ความเสียหายซึ่งเกิดขึ้นเป็นผลโดยตรงหรือโดยอ้อมจากสงคราม การรุกราน การกระทำที่มุ่งร้าย ของศัตรูต่างชาติ หรือการกระทำที่มุ่งร้ายคล้ายสงคราม ไม่ว่าจะได้มีการประกาศสงครามหรือไม่ ก็ตาม หรือสงครามกลางเมือง การแข่งขันข้อ การกบฏ การจลาจล การนัดหยุดงาน การก่อความ วุ่นวาย การกระทำของผู้ก่อการร้าย การปฏิวัติ การรัฐประหาร การประกาศกฎอัยการศึก หรือ เหตุการณ์ใดๆ ซึ่งจะเป็นเหตุให้มีการประกาศหรือคงไว้ซึ่งกฎอัยการศึก

3.2 ความเสียหายที่เป็นผลโดยตรงหรือโดยอ้อมจากสาเหตุ ดังนี้

- 3.2.1 การแผ่รังสี หรือการแพร่กัมมันตภาพรังสีจากเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ หรือจากกากนิวเคลียร์ ใดๆ อันเนื่องมาจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ และจากกรรมวิธีใดๆ แห่งการแตกแยกตัวทางนิวเคลียร์ ซึ่งดำเนินติดต่อกันไปด้วยตัวเอง
- 3.2.2 การระเบิดของกัมมันตภาพรังสี หรือส่วนประกอบของนิวเคลียร์ หรือวัตถุอันตรายอื่นใด ที่อาจเกิดการระเบิดในกระบวนการนิวเคลียร์ได้
- 3.3 ทรัพย์สินต่อไปนี้ เว้นแต่จะได้ระบุไว้โดยชัดเจนเป็นอย่างอื่นในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้
 - 3.3.1 เงินแท่ง หรือเงินรูปพรรณ หรือทองคำแท่ง หรือทองรูปพรรณ หรืออัญมณี
 - 3.3.2 โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ อันมีมูลค่ารวมทั้งสิ้นเกินกว่า 10,000.- บาท
 - 3.3.3 ต้นฉบับหรือสำเนาเอกสาร แบบแปลน แผนผัง ภาพเขียน รูปออกแบบ ลวดลาย แบบ หรือแบบพิมพ์ หรือแม่พิมพ์
 - 3.3.4 หลักประกันหนี้สิน หลักทรัพย์ เอกสารสำคัญต่างๆ ไปรษณียากร อากร แสตมป์ เงินตรา ธนบัตร เช็ค หรือเอกสารทางธุรกิจ
 - 3.3.5 วัตถุระเบิด
 - 3.3.6 เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ แผงวงจรไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สายไฟฟ้า หรือหลอดไฟฟ้า ซึ่งได้รับความเสียหายเนื่องจากหรือเพราะการเดินเครื่องเกินกำลัง การใช้ความกดดันเกินกำหนด ไฟฟ้าลัดวงจร การเกิดประกายไฟฟ้า การเผาไหม้ของสายไฟในตัวเอง การรั่วของกระแสไฟฟ้า รวมทั้งสาเหตุที่เกิดจากการเสื่อมสภาพตามธรรมชาติ หรือจากการใช้งานเฉพาะเครื่องที่เกิดความเสียหายจากสาเหตุดังกล่าว
 - 3.3.7 ยานพาหนะทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นยานพาหนะทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ
 - 3.3.8 ต้นไม้ การจัดแต่งสวน สนามหญ้า
- 3.4 ความเสียหายจากการเผาทรัพย์สิน โดยคำสั่งเจ้าหน้าที่หรือพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย

4. เงื่อนไขทั่วไป

4.1 การตกเป็นโมฆียะของกรมธรรม์ประกันภัย

ถ้าได้มีการบรรยายคลาดเคลื่อนในสาระสำคัญแห่งทรัพย์สินที่เอาประกันภัย หรือในสาระสำคัญแห่งสิ่งปลูกสร้าง หรือสถานที่ตั้งของทรัพย์สิน หรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว หรือในข้อความจริงอันเป็นสาระสำคัญอันจำเป็นต้องรู้เพื่อการประเมินความเสี่ยงภัย หรือเพื่อกำหนดเบี้ยประกันภัย หรือมีการละเว้นไม่เปิดเผยข้อความจริงดังกล่าวนั้น ให้ถือว่าสัญญาประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ตกเป็นโมฆียะ และบริษัททรงไว้ซึ่งสิทธิในการบอกล้างสัญญาประกันภัยนี้ ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

4.2 หน้าที่ในการรักษาสีของบริษัทเพื่อการรับช่วงสิทธิ

โดยค่าใช้จ่ายของบริษัท ผู้เอาประกันภัยจะต้องกระทำทุกอย่างเท่าที่จำเป็นหรือเท่าที่บริษัทร้องขอให้ทำตามสมควร ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังการรับค่าสินไหมทดแทนจากบริษัท เพื่อรักษาสีของบริษัทในการรับช่วงสิทธิเรียกหรือค่าเสียหายจากบุคคลภายนอก

4.3 การเรียกร้องให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

เมื่อเกิดความเสียหายขึ้น ผู้เอาประกันภัยมีหน้าที่ ดังนี้

4.3.1 ต้องแจ้งให้บริษัททราบโดยมิชักช้าและต้องส่งมอบหลักฐานและเอกสารตามที่ระบุไว้ข้างล่างนี้ให้บริษัทภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่เกิดความเสียหาย เว้นแต่ผู้เอาประกันภัยมีเหตุอันสมควรไม่อาจกระทำการดังกล่าวได้ภายในเวลาที่กำหนดหรือภายในกำหนดเวลาที่บริษัทขยายให้โดยทำเป็นหนังสือ ทั้งนี้ ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้เอาประกันภัยเอง

- 1) ส่งคำเรียกร้องเป็นหนังสือเกี่ยวกับความเสียหาย ซึ่งต้องแจ้งรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายและมูลค่าความเสียหายของทรัพย์สินนั้นๆ ในเวลาที่เกิดความเสียหายโดยละเอียดเท่าที่จะทำได้
- 2) การประกันภัยอื่นๆ รวมทั้งการประกันภัยไว้กับบริษัทประกันภัยอื่น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่เอาประกันภัยภายใต้กรมธรรม์ฉบับนี้

4.3.2 ต้องแสดง หรือจัดหา หรือแจ้ง หรือมอบให้บริษัทซึ่งพยานหลักฐานและรายการเพิ่มเติม เช่น แผนผัง รายละเอียด ต้นฉบับ คู่มือ หรือสำเนาแห่งเอกสารนั้นๆ ข้อพิสูจน์และข้อความเกี่ยวกับการเรียกร้องและต้นเพลิงหรือสาเหตุที่ทำให้เกิดอัคคีภัยและเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความเสียหายตามที่บริษัทต้องการตามสมควรแก่กรณี ทั้งนี้ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้เอาประกันภัยเอง

4.3.3 จะต้องดำเนินการและยินยอมให้บริษัทหรือตัวแทนกระทำการใดๆ ที่เหมาะสมในการป้องกันความเสียหายอันอาจเพิ่มขึ้น

บริษัทอาจไม่รับพิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หากผู้เอาประกันภัยจงใจหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเจตนาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นข้อใดข้อหนึ่ง

เมื่อมีการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนต่อบริษัท และหากบริษัทปฏิเสธความรับผิดชอบไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตาม จนเป็นเหตุให้ผู้เอาประกันภัยหรือผู้เสียหายนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาคดีของศาล หรือเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ หากศาลพิพากษาหรืออนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้บริษัทแพ้คดี บริษัทจะต้องรับผิดชอบผู้เอาประกันภัยหรือผู้เสียหายนั้นโดยชดใช้ค่าเสียหายตามคำพิพากษา หรือตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ พร้อมดอกเบี้ยในฐานลูกหนี้ผิดนัดในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันผิดนัด

4.4 การคำนวณเงินเอาประกันภัยและมูลค่าสินไหมทดแทน

การกำหนดจำนวนเงินเอาประกันภัยและการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ผู้เอาประกันภัยมีสิทธิ์เลือกริธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

1. กำหนดจำนวนเงินเอาประกันภัยตามมูลค่าทรัพย์สินที่เป็นของใหม่ (Replacement Cost Valuation) และชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมูลค่าทรัพย์สินที่เป็นของใหม่ ณ เวลา และสถานที่ที่เกิดความเสียหาย
2. กำหนดจำนวนเงินเอาประกันภัยตามมูลค่าที่แท้จริงของทรัพย์สิน (Actual Cash Value) และชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมูลค่าที่แท้จริงของทรัพย์สิน ซึ่งเท่ากับมูลค่าทรัพย์สินที่เป็นของใหม่ หักด้วยค่าเสื่อมราคา ณ เวลา และสถานที่ที่เกิดความเสียหาย

4.5 การชดเชยโดยจัดหาทรัพย์สินมาทดแทน

บริษัทอาจจะเลือกทำการสร้างให้ใหม่ หรือจัดหาทรัพย์สินมาทดแทนทรัพย์สินที่สูญเสียชีวิตหรือเสียหายทั้งหมด หรือส่วนใดส่วนหนึ่งแทนการจ่ายเงินชดเชยการสูญเสียชีวิตหรือการเสียหายที่เกิดขึ้น หรืออาจจะร่วมกับบริษัทประกันภัยอื่นๆ กระทำดังกล่าวก็ได้

แต่บริษัทไม่ผูกพันที่จะต้องจัดสร้างให้ใหม่ให้เหมือนกับทรัพย์สินเดิมหรือให้ครบถ้วนทุกประการ เพียงแต่ว่าจัดไปตามแต่สภาพการจะอำนวย โดยบริษัทจะกระทำการให้สมเหตุสมผลที่สุด และไม่ว่ากรณีใดๆ บริษัทไม่ผูกพันที่จะต้องทำการสร้างให้ใหม่เกินกว่ามูลค่าของทรัพย์สินในขณะที่เกิดความเสียหายหรือเกินกว่าจำนวนเงินซึ่งบริษัทได้รับประกันภัย

ถ้าบริษัท เลือกที่จะทำการสร้างให้ใหม่ หรือจัดหาทรัพย์สินมาแทน ผู้เอาประกันภัยโดยค่าใช้จ่ายของตนเองจะต้องจัดหาแปลน แผนผัง รายละเอียดประกอบแปลน ปริมาณขนาดและรายละเอียดอื่นๆ ตามที่บริษัทต้องการให้แก่บริษัท และการกระทำใดๆ ที่บริษัทได้ทำไปหรือสั่งให้ทำไป เพื่อพิจารณาทำการสร้างให้ใหม่ หรือจัดหาทรัพย์สินมาแทน ไม่ถือว่าเป็นการเลือกโดยบริษัทในอันที่จะทำการสร้างให้ใหม่ หรือจัดหาทรัพย์สินมาทดแทน

ในกรณีที่บริษัทไม่สามารถที่จะจัดทำการสร้างใหม่ หรือซ่อมแซมทรัพย์สินที่เอาประกันภัยนี้ เพราะว่ามีเทศบัญญัติหรือกฎข้อบังคับใดๆ บัญญัติไว้ในเรื่องแนวของถนนหรือการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นๆ บริษัทจะรับผิดชอบใช้เงินเพียงพอเท่าที่จำเป็นเพื่อการสร้างใหม่ หรือซ่อมแซมทรัพย์สินนั้นๆ ให้คืนสภาพเดิมหากทำได้ตามกฎหมาย

4.6 การประกันภัยทรัพย์สินต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริง

ในกรณีที่จำนวนเงินเอาประกันภัยเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 70 ของมูลค่าทรัพย์สินที่เอาประกันภัยในขณะที่เกิดการสูญเสียชีวิตหรือเสียหาย อันเนื่องมาจากภัยที่ได้รับความคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ บริษัทจะชดเชยให้ผู้เอาประกันภัยเต็มจำนวนความเสียหาย (แต่ไม่เกินจำนวนเงินเอาประกันภัย) โดยไม่นำเงื่อนไขการประกันภัยทรัพย์สินต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริงมาใช้บังคับ

แต่หากจำนวนเงินเอาประกันภัยต่ำกว่าร้อยละ 70 ของมูลค่าแท้จริงของทรัพย์สินที่เอาประกันภัยในขณะที่เกิดการสูญเสียชีวิตหรือเสียหาย อันเนื่องมาจากภัยที่ได้รับความคุ้มครองตามกรมธรรม์ฉบับนี้ ให้ถือว่าผู้เอาประกันภัยเป็นผู้รับประกันภัยตนเองในส่วนที่แตกต่างกับมูลค่าที่แท้จริงของทรัพย์สินที่เอาประกันภัยและในการคำนวณค่าสินไหมทดแทน ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับภาระส่วนเฉลี่ยการสูญเสียชีวิตหรือเสียหายไปตามส่วนในทุกรายการและหากมีมากกว่าหนึ่งรายการให้แยกพิจารณาเป็นแต่ละรายการไป โดยสูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าสินไหมทดแทนซึ่งบริษัทจะต้องรับผิดชอบในกรณีนี้ คือ

$$\text{ค่าสินไหมทดแทน (ไม่เกินจำนวนเงินเอาประกันภัย)} = \frac{\text{จำนวนเงินเอาประกันภัย}}{\text{มูลค่าทรัพย์สิน ณ เวลาเกิดความเสียหาย}} \times \text{มูลค่าความเสียหาย}$$

4.7 การประกันภัยข้าช้อน

ผู้เอาประกันภัยต้องแจ้งเป็นหนังสือให้บริษัททราบถึงการประกันภัยซึ่งได้ทำไว้แล้ว หรือที่จะมีขึ้นภายหลังหากทรัพย์สินที่ได้เอาประกันภัยไว้นี้ได้มีการประกันภัยกับบริษัทประกันภัยอื่น ซึ่งให้ความคุ้มครองในภัยเดียวกันกับกรมธรรม์ฉบับนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

ถ้าในขณะที่เกิดความเสียหายขึ้นและปรากฏว่าทรัพย์สินรายเดียวกันได้เอาประกันภัยไว้กับบริษัทประกันภัยอื่น ไม่ว่าจะโดยผู้เอาประกันภัยเอง หรือโดยบุคคลอื่นใดที่กระทำในนามผู้เอาประกันภัย บริษัทจะร่วมเฉลี่ยค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้ไม่เกินกว่าส่วนเฉลี่ยตามจำนวนเงินที่บริษัทได้รับประกันภัยต่อจำนวนเงินเอาประกันภัยรวมทั้งสิ้นแต่ไม่เกินกว่าจำนวนเงินเอาประกันภัยที่บริษัทได้รับประกันภัยไว้ และเป็นที่ตกลงว่าการจ่ายค่าสินไหมทดแทนเช่นนี้ บริษัทจะไม่ยกเอาลำดับการรับประกันภัยก่อน-หลังขึ้นเป็นข้ออ้างในการเข้าร่วมเฉลี่ยค่าใช้จ่ายความเสียหายดังกล่าว

4.8 สิทธิของบริษัทเพื่อการรักษาซากทรัพย์สินที่ได้รับ ความเสียหาย

เมื่อมีความเสียหายใดเกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินที่เอาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยจะละทิ้ง ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยนั้นไม่ได้ และบริษัทอาจจะ

4.8.1 เรียกร้องให้ส่งมอบทรัพย์สินที่เสียหายซึ่งได้มีการเอาประกันภัยแก่บริษัท

4.8.2 เข้ายึดถือครอบครองทรัพย์สินที่ได้เอาประกันภัยและสำรวจ จัด คัด เลือก โยกย้าย หรือจัดการอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ทรัพย์สิน

4.8.3 ขายหรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินที่เอาประกันภัย เพื่อประโยชน์แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บริษัทอาจใช้สิทธิที่มีอยู่ตามเงื่อนไขนี้ได้ตามสมควรนับตั้งแต่เกิดความเสียหายจนกว่าสิทธิเรียกร้องในความเสียหายนั้นจะตกลงกันได้เป็นเด็ดขาด หรือได้มีการบอกกล่าวเป็นหนังสือจากผู้เอาประกันภัยว่าได้สละสิทธิที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัย

การใช้สิทธิของบริษัทข้างต้นจะไม่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นแก่บริษัท และจะไม่ทำให้สิทธิของบริษัทในการที่จะอ้างเงื่อนไขแห่งกรมธรรม์ประกันภัยเพื่อโต้แย้งการเรียกร้องใดๆ ลดน้อยลง

4.9 การปฏิเสธค่าสินไหมทดแทน

บริษัทมีสิทธิปฏิเสธการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหาย โดยไม่ต้องคืนเบี้ยประกันภัยในกรณีดังต่อไปนี้

4.9.1 ความเสียหายนั้นเกิดขึ้นเพราะความทุจริตหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์

4.9.2 การฉ้อฉล

- 1) ความเสียหายนั้นเกิดขึ้นจากการกระทำโดยเจตนาหรือสมรู้ของผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ หรือบุคคลใดที่กระทำในนามของผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์จากกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ และ/หรือ

- 2) ผู้เอาประกันภัยหรือผู้แทนของผู้เอาประกันภัยได้กระทำการใด หรือแสดงข้อความหรือเอกสารใดอันเป็นเท็จเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้

4.10 การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ

ในกรณีที่มีข้อพิพาท ข้อขัดแย้ง หรือข้อเรียกร้องใดๆ ภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ ระหว่างผู้มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประกันภัยกับบริษัท และหากผู้มีสิทธิเรียกร้องประสงค์และเห็นควรยุติข้อพิพาทนั้นโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ บริษัทตกลงยินยอมและให้ทำการวินิจฉัยชี้ขาดโดยอนุญาโตตุลาการ ตามข้อบังคับกรรมการประกันภัยว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

4.11 การระงับไปแห่งสัญญาประกันภัย

ความคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ เป็นอันระงับสิ้นไปทันทีเมื่อ

- 4.11.1 สถานที่เอาประกันภัยมีการเปลี่ยนแปลงจากที่อยู่อาศัยไปเป็นการประกอบการประเภทอื่นและการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ทำให้การเสี่ยงภัยเพิ่มขึ้น
- 4.11.2 ทรัพย์สินซึ่งเอาประกันภัยไว้ถูกโยกย้ายไปยังสิ่งปลูกสร้างหรือสถานที่อื่นใด นอกจากที่ระบุไว้ในตารางกรมธรรม์
- 4.11.3 กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินซึ่งเอาประกันภัยไว้ ได้ถูกเปลี่ยนมือจากผู้เอาประกันภัยโดยวิธีอื่น นอกจากทางพินัยกรรมหรือโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
- 4.11.4 ผู้เอาประกันภัยไม่ชำระเบี้ยประกันภัยภายในกำหนด 60 วัน นับแต่วันที่กรมธรรม์ประกันภัยมีผลบังคับ
- 4.11.5 สิ่งปลูกสร้างที่ระบุไว้ในตารางกรมธรรม์หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งปลูกสร้างนั้น ได้มีการพังทลายหรือเคลื่อนไปจากเดิมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน จนทำให้สิ่งปลูกสร้างนั้นเสียประโยชน์ในการใช้ทั้งหมดหรือบางส่วน หรือทำให้สิ่งปลูกสร้างนั้น หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งปลูกสร้างนั้น หรือทรัพย์สินที่อยู่ภายในสิ่งปลูกสร้างนั้นตกอยู่ในการเสี่ยงต่อวินาศภัยเพิ่มขึ้น เว้นแต่เหตุดังกล่าวมานี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากภัยที่ได้รับ ความคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้
- 4.11.6 สิ่งปลูกสร้างที่เอาประกันภัยหรือสถานที่ตั้งทรัพย์สินที่เอาประกันภัยตกอยู่ในสภาพไม่มีผู้อยู่อาศัยหรือไม่มีผู้ดูแลรักษา และคงยังอยู่ในสภาพเช่นนั้นเป็นเวลาเกินกว่า 60 วัน ติดต่อกัน

อย่างไรก็ตาม เงื่อนไขข้อ 4.11 นี้ จะไม่นำมาบังคับใช้ หากผู้เอาประกันภัยได้แจ้งให้บริษัททราบ และบริษัทตกลงยินยอมรับประกันภัยต่อไป โดยได้บันทึกการแก้ไขแสดงไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้แล้ว

4.12 การบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัย

- 4.12.1 บริษัทอาจบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้ด้วยการบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นหนังสือ ไม่น้อยกว่า 15 วัน โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนถึงผู้เอาประกันภัยตามที่อยู่ครั้งสุดท้ายที่แจ้งให้บริษัททราบ ในกรณีนี้บริษัทจะคืนเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัย โดยหัก

เบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้ใช้บังคับมาแล้วออกตามส่วน

- 4.12.2 ผู้เอาประกันภัยอาจบอกเลิกกรรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้ โดยแจ้งให้บริษัททราบเป็นหนังสือและมีสิทธิได้รับเบี้ยประกันภัยคืน หลังจากหักเบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้ใช้บังคับมาแล้วออก โดยคิดตามอัตราเบี้ยประกันภัยระยะสั้น หรือหากยังไม่ได้ชำระเบี้ยประกันภัยผู้เอาประกันภัยจะต้องชำระโดยคิดตามระยะเวลาและอัตราเบี้ยประกันภัยในทำนองเดียวกัน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางอัตราเบี้ยประกันภัยระยะสั้น

ระยะเวลาประกันภัย (ไม่เกิน/เดือน)	ร้อยละของ เบี้ยประกันภัยเต็มปี
1	15
2	25
3	35
4	45
5	55
6	65
7	75
8	80
9	85
10	90
11	95
12	100

4.13 การจำกัดอายุความ

บริษัทย่อมพ้นจากความรับผิดเพื่อการสูญเสียหรือการเสียหายตามกรรมธรรม์ฉบับนี้ในทุกกรณีเมื่อพ้นกำหนดสองปี นับแต่วันที่ได้เกิดการสูญเสียหรือการเสียหาย เว้นแต่ข้อเรียกร้องนั้นยังอยู่ในระหว่างการดำเนินคดีในศาล หรือการพิจารณาโดยอนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาด

4.14 การบอกกล่าว

คำบอกกล่าวและการติดต่อระหว่างผู้เอาประกันภัยและบริษัทจะมีผลตามกรรมธรรม์ฉบับนี้ ต้องกระทำเป็นหนังสือจึงจะมีผลบังคับได้

จ ๓ ง

ชื่อ - ที่อยู่บริษัท

ตารางกรมธรรม์ประกันอัคคีภัยสำหรับสถานประกอบธุรกิจ					
THE SCHEDULE					
รหัส : Code	ต่ออายุ () Renewal	ประกันใหม่ () New Business	กรมธรรม์เลขที่ Policy No.		
1. ผู้เอาประกันภัย : Insured ชื่อ Name ที่อยู่ Address			สถานที่ตั้งหรือเก็บทรัพย์สินเอาประกันภัย Location of Property Insured อำเภอ Amphoe จังหวัด Changwat เขต Block		
2. ระยะเวลาประกันภัย Period of Insurance		เริ่มวันที่ From	เวลา 16.00 น. สิ้นสุดวันที่ at 4.00 p.m. to	เวลา 16.00 น. at 4.00 p.m.	
3. จำนวนเงินเอาประกันภัยตามกรมธรรม์ฉบับนี้ Amount Insured under this Policy					
เบี้ยประกันภัย Premium			ส่วนลดอุปกรณดับเพลิง F.E. Discount		เบี้ยประกันภัยเพิ่มเติมพิเศษ Add. Premium
อัตรา Rate (%)	อัตราเพิ่ม Surcharge (%)	จำนวนเงิน Amount	อัตรา Rate (%)	อัตรา Rate (%)	จำนวนเงิน Amount
		บาท Baht			บาท Baht
เบี้ยประกันภัยสุทธิ Net Premium	บาท Baht	อากรแสตมป์ Stamp Duty	บาท Baht	ภาษีมูลค่าเพิ่ม VAT	บาท Baht
				รวม Total	บาท Baht
4. จำนวนเงินเอาประกันภัยทั้งสิ้นและรายละเอียดทรัพย์สินที่เอาประกันภัย Total Amount Insured & Description of Property Insured					
5. จำนวนเงินเอาประกันภัยและบริษัทประกันภัยร่วม Amount of Co-Insurance & Co-Insurers					
6. รายละเอียดของสิ่งปลูกสร้างที่เอาประกันภัยและหรือที่เก็บหรือติดตั้งทรัพย์สินที่เอาประกันภัย Description of Building insured or containing the property insured					
				เป็นเจ้าของ () As Owner	ผู้เช่า () As Tenant
จำนวนชั้น No. of Storey	ฝาผนังด้านนอกเป็น External Wall	พื้นชั้นบนเป็น Upper Floor	โครงหลังคาเป็น Roof Beam	หลังคาเป็น Roof	จำนวนคูหาหรือหลัง No. of Hong or Building
พื้นที่ภายในอาคาร Total Internal Area	รหัสโครงสร้าง Structure Code	ฝาผนัง Wall	เสา / กำแพงรับแรง Column/Load Bearing Wall	คาน Beam	พื้น Floor
ม. ² m. ²		รหัส Code	รหัส Code	รหัส Code	รหัส Code
7. สถานที่ใช้เป็น Occupancy	รหัส : ภัยตัวเอง Code Risk Exp	ภัยนอก Ext. Exposure		ชั้นของสิ่งปลูกสร้าง Class of Construction	
8. กรมธรรม์ประกันภัยนี้ มีเอกสารแนบท้าย This Insurance is subject to the clauses and / or warranties attached					
9. วันทำสัญญาประกันภัย Agreement made on			วันที่ทำกรมธรรม์ Policy issued on		
☐ ตัวแทน Agent		☐ นายหน้าประกันภัยรายนี้ Insurance Broker		ใบอนุญาตเลขที่ License No.	

เพื่อเป็นหลักฐาน บริษัท โดยบุคคลผู้มีอำนาจได้ลงลายมือชื่อและประทับตราของบริษัทไว้เป็นสำคัญ ณ สำนักงานของบริษัท

As evidence the Company has caused this Policy to be signed by duly authorized persons and the Company's stamp to be affixed at its Office.

กรรมการ - Director

กรรมการ - Director

ผู้รับมอบอำนาจ - Authorized Signature

กรมธรรม์ประกันอัคคีภัยสำหรับสถานประกอบการ

คำจำกัดความ

ถ้อยคำและคำบรรยายซึ่งมีความหมายเฉพาะที่ได้ให้ไว้ในส่วนใดก็ตามของกรมธรรม์ประกันภัยนี้ จะถือเป็นความหมายเดียวกันทั้งหมดไม่ว่าจะปรากฏในส่วนใดก็ตาม เว้นแต่จะคงไว้เป็นอย่างอื่นในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้

คำว่า “กรมธรรม์ประกันภัย” หมายความว่ารวมถึง ใบคำขอเอาประกันภัย ตารางกรมธรรม์ เงื่อนไข ข้อยกเว้น ข้อกำหนด เอกสารแนบท้าย ข้อระบุพิเศษ ข้อรับรอง และใบสลักหลังกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งสัญญาประกันภัยเดียวกัน

คำว่า “บริษัท” หมายความว่า ผู้รับประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้

คำว่า “ผู้เอาประกันภัย” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคล ตามที่ปรากฏชื่อเป็นผู้เอาประกันภัยในหน้าตารางกรมธรรม์ ซึ่งตกลงจะชำระเบี้ยประกันภัยให้แก่บริษัท

คำว่า “ความเสียหาย” หมายความว่า การสูญเสียวหรือเสียหายไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนอันเกิดจากภัยที่ได้รับความคุ้มครองที่เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้ภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้

คำว่า “ความเสียหายสืบเนื่อง” หมายความว่า ความเสียหายทางการเงินซึ่งเป็นผลสืบเนื่องและนอกเหนือจากความเสียหายทางวัตถุ อันเกิดจากภัยที่เอาประกันภัยไว้

คำว่า “อัคคีภัย” หมายความว่า ไฟไหม้ หรือฟ้าผ่า หรือการระเบิดของแก๊สเฉพาะที่ได้กำหนดไว้ว่าได้รับความคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้

ความคุ้มครอง

เพื่อเป็นการตอบแทนเบี้ยประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยต้องชำระให้แก่บริษัทในการเอาประกันภัยทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ บริษัทให้สัญญาต่อผู้เอาประกันภัยว่า หากทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้ได้รับความเสียหาย เนื่องจาก

1) ไฟไหม้ แต่ไม่รวมถึง

- 1.1 จากแรงระเบิด อันเป็นผลมาจากไฟไหม้ เว้นแต่แรงระเบิดของแก๊สที่ใช้สำหรับทำแสงสว่างหรือประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย
- 1.2 ความเสียหายโดยตรงหรือโดยอ้อมจากแผ่นดินไหว
- 1.3 ความเสียหายต่อทรัพย์สินที่เอาประกันภัย อันเกิดจาก
 - 1.3.1 การบุตเน่าหรือการระอุตามธรรมชาติ หรือการลุกไหม้ขึ้นเองเฉพาะที่เกิดจากตัวทรัพย์สินนั่นเองเท่านั้น
 - 1.3.2 การที่ทรัพย์สินนั้นอยู่ในระหว่างกรรมวิธีใดๆ ซึ่งใช้ความร้อนหรือการทำให้แห้ง

2) ไฟฟ้า

3) แรงระเบิดของแก๊ส ที่ใช้สำหรับทำแสงสว่างหรือประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยเท่านั้น แต่ไม่รวมถึงความเสียหายจากการระเบิดของแก๊สจากแผ่นดินไหว

4) ความเสียหายเนื่องจากภัยเพิ่มพิเศษ ที่ได้ระบุไว้ชัดเจนในกรมธรรม์ประกันภัย

ในระหว่างระยะเวลาที่ได้เอาประกันภัยตามที่ได้ระบุในตารางกรมธรรม์ ซึ่งรวมถึงช่วงเวลาที่ผู้รับประกันภัยได้ตกลงต่ออายุสัญญาประกันภัยด้วย (หากมี) บริษัทจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยตามมูลค่าความเสียหายที่แท้จริงในขณะที่เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินที่เอาประกันภัย หรือเลือกที่จะทำการสร้างให้ใหม่ หรือซ่อมแซมให้คืนสภาพเดิม หรือจัดหาทรัพย์สินมาทดแทนทรัพย์สินที่ได้รับความเสียหายทั้งหมดหรือบางส่วน

ความรับผิดชอบของบริษัทภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้จะไม่เกิน

1) จำนวนเงินที่เอาประกันภัยไว้ทั้งหมด หรือจำนวนเงินที่เอาประกันภัยไว้ตามรายการแต่ละรายการ ในขณะที่เกิดความเสียหาย

2) จำนวนเงินเอาประกันภัยที่คงเหลืออยู่ภายหลังจากหักมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นในระหว่างระยะเวลาที่เอาประกันภัยเดียวกัน เว้นแต่บริษัทได้เคยตกลงไว้ก่อนแล้วในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ให้จำนวนเงินเอาประกันภัยที่คงเหลืออยู่นั้นกลับเต็มจำนวนดั้งเดิม โดยผู้เอาประกันภัยตกลงที่จะชำระเบี้ยประกันภัยเพิ่มเติม

ข้อยกเว้น

กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ไม่คุ้มครอง

1) ความเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากสงคราม การรุกราน การกระทำที่มุ่งร้ายของศัตรูต่างชาติ หรือการกระทำที่มุ่งร้ายคล้ายสงคราม ไม่ว่าจะได้มีการประกาศสงครามหรือไม่ก็ตาม หรือสงครามกลางเมือง การแข็งข้อ การกบฏ การจลาจล การนัดหยุดงาน การก่อความวุ่นวาย การกระทำของผู้ก่อการร้าย การปฏิวัติ การรัฐประหาร การประกาศกฎอัยการศึก หรือเหตุการณ์ใดๆ ซึ่งจะเป็นเหตุให้มีการประกาศหรือคงไว้ซึ่งกฎอัยการศึก

2) ความเสียหายที่เป็นผลโดยตรง หรือโดยอ้อมจากสาเหตุดังนี้

2.1 การแผ่รังสี หรือการแพร่กัมมันตภาพรังสีจากเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ หรือจากกากนิวเคลียร์ใดๆ อันเนื่องมาจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงนิวเคลียร์

2.2 การระเบิดของกัมมันตรังสี หรือส่วนประกอบของนิวเคลียร์ หรือทรัพย์สินอันตรายอื่นใดที่อาจเกิดการระเบิดในกระบวนการนิวเคลียร์ได้

3) ความเสียหายต่อทรัพย์สินซึ่งเกิดขึ้นในขณะที่ผู้เอาประกันภัยสามารถเรียกร้องค่าเสียหายหรือสิทธิได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากกรมธรรม์ประกันภัยทางทะเลหรือกรมธรรม์ประกันภัยการขนส่ง ยกเว้นความเสียหายส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงิน ซึ่งจะได้รับการชดเชยจากกรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าวนี้

4) ทรัพย์สินต่อไปนี้ เว้นแต่จะได้ระบุไว้โดยชัดแจ้งเป็นอย่างอื่นในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้

4.1 สินค้าที่อยู่ในการดูแลรักษาของผู้เอาประกันภัยในฐานะผู้รับฝากทรัพย์สิน

- 4.2 เงินแท่ง หรือเงินรูปพรรณ หรือทองคำแท่ง หรือทองรูปพรรณ หรืออัญมณี
- 4.3 โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุสำหรับความเสียหายรวมส่วนที่เกินกว่า 10,000 บาท
- 4.4 ต้นฉบับหรือสำเนาเอกสาร แบบแปลน แผนผัง ภาพเขียน รูปออกแบบ ลวดลาย แบบ หรือแบบพิมพ์ หรือแม่พิมพ์
- 4.5 หลักประกันหนี้สิน หลักทรัพย์ เอกสารสำคัญต่างๆ ไปรษณียากร อากร แสตมป์ เงินตรา ธนบัตร เช็ค สมุดบัญชี หรือสมุดหนังสือเกี่ยวกับธุรกิจใดๆ
- 4.6 วัตถุระเบิด
- 4.7 ไดนาโม หม้อแปลงไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้า มอเตอร์ไฟฟ้า แผงควบคุมไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ ซึ่งได้รับความเสียหายเนื่องจากการเดินเครื่องเกินกำลัง หรือได้รับกระแสไฟฟ้าเกินกำลังหรือไฟฟ้าลัดวงจร รวมถึงไฟฟ้าลัดวงจรเนื่องจากฟ้าผ่า เฉพาะเครื่องที่เกิดการเสียหายในกรณีดังกล่าว

5) ความเสียหายต่อเครื่องใดๆ ทุกชนิดเว้นแต่การสูญเสียรายได้จากค่าเช่าที่ได้ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ว่าได้รับความคุ้มครอง

6) ความเสียหายจากการเผาทรัพย์สิน โดยคำสั่งเจ้าหน้าที่หรือพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย

เงื่อนไขทั่วไปในการรับประกันภัย

1. การรับประกันภัยทรัพย์สินต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริง

ในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นแก่ทรัพย์สินที่เอาประกันภัย และปรากฏว่าทรัพย์สินนั้นมีมูลค่าสูงกว่าจำนวนเงินที่ได้เอาประกันภัยไว้ ให้ถือว่าผู้เอาประกันภัยเป็นผู้รับประกันภัยเอง ในส่วนที่ต่างกันและในการคำนวณค่าสินไหมทดแทนผู้เอาประกันภัยต้องรับภาระส่วนเฉลี่ยความเสียหายไปตามส่วนต่างๆ รายการ และหากมีมากกว่าหนึ่งรายการให้แยกพิจารณาเป็นแต่ละรายการ โดยบริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายแต่ละรายการตามหลักการต่อไปนี้

$$\text{ค่าสินไหมทดแทนที่บริษัทจะชดใช้แต่ละรายการ} = \left\{ \frac{\text{จำนวนเงินเอาประกันภัย} \times \text{มูลค่าความเสียหาย}}{\text{มูลค่าที่แท้จริงของทรัพย์สิน ณ เวลาที่เกิดความเสียหาย}} \right\} - \text{ความเสียหายส่วนแรก (ถ้ามี)}$$

2. การตกเป็นโมฆียะของกรมธรรม์ประกันภัย

ถ้าได้มีการบรรยายคลาดเคลื่อนในสาระสำคัญแห่งทรัพย์สินที่เอาประกันภัย หรือในสาระสำคัญแห่งสิ่งปลูกสร้าง หรือสถานที่ตั้งของทรัพย์สิน หรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว หรือในข้อความจริงอันเป็นสาระสำคัญอันจำเป็นต้องรู้เพื่อการประเมินความเสี่ยงภัย หรือเพื่อกำหนดเบี้ยประกันภัย หรือมีการละเว้นไม่เปิดเผยข้อความจริงดังกล่าวนั้น ให้ถือว่าสัญญาประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ตกเป็นโมฆียะ และบริษัททรงไว้ซึ่งสิทธิในการบอกล้างสัญญาประกันภัยนี้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

3. หน้าที่ในการรักษาสิทธิของบริษัทเพื่อการรับช่วงสิทธิ

โดยค่าใช้จ่ายของบริษัท ผู้เอาประกันภัยจะต้องกระทำทุกอย่างเท่าที่จำเป็นหรือเท่าที่บริษัทจะร้องขอให้ทำตามสมควรไม่ว่าก่อนหรือหลังการรับค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทเพื่อรักษาสิทธิของบริษัทในการเรียกร้องค่าเสียหายจากบุคคลภายนอก

4. การผิดคำรับรอง

เมื่อผู้เอาประกันภัยมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามข้อรับรองต่างๆ ที่แนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ แต่เจตนาไม่ปฏิบัติตามข้อรับรองดังกล่าว จนเป็นเหตุให้ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยนั้นมีความเสี่ยงภัยสูงขึ้น บริษัทมีสิทธิปฏิเสธการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายอันเนื่องมาจากความเสี่ยงภัยที่สูงขึ้นนั้น

5. เงื่อนไขการเรียกร้องและชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

5.1 หน้าที่ของผู้เอาประกันภัยในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

เมื่อเกิดความเสียหายขึ้น ผู้เอาประกันภัยมีหน้าที่ ดังนี้

5.1.1 ต้องแจ้งให้บริษัททราบโดยมิชักช้าและต้องส่งมอบหลักฐานและเอกสารตามที่ระบุไว้ข้างล่างนี้ให้บริษัทภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันเกิดความเสียหาย เว้นแต่ผู้เอาประกันภัยมีเหตุอันสมควรไม่อาจกระทำการดังกล่าวได้ภายในเวลาที่กำหนดหรือภายในกำหนดเวลาที่บริษัทขยายให้โดยทำเป็นหนังสือ ทั้งนี้ ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้เอาประกันภัยเอง

(1) คำเรียกร้องเป็นหนังสือเกี่ยวกับความเสียหาย ซึ่งต้องแจ้งรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่สูญเสียหรือเสียหายและมูลค่าความเสียหายของทรัพย์สินนั้นๆ โดยละเอียดเท่าที่จะทำได้ตามมูลค่าในเวลาเกิดความเสียหายซึ่งไม่ได้รวมกำไร

(2) การประกันภัยอื่นๆ รวมทั้งการประกันภัยไว้กับบริษัทประกันภัยอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่เอาประกันภัยภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้

5.1.2 ต้องแสดง หรือจัดหา หรือแจ้ง หรือมอบให้บริษัทซึ่งพยานหลักฐานและรายการเพิ่มเติม เช่น แผนผัง รายการละเอียด สมุดบัญชี ใบสำคัญการบัญชี ใบกำกับสินค้า ต้นฉบับ คู่ฉบับ หรือสำเนาแห่งเอกสารอื่นๆ ข้อพิสูจน์และข้อความเกี่ยวกับการเรียกร้องและต้นเพลิง หรือสาเหตุที่ทำให้เกิดอัคคีภัยและพฤติการณ์ที่ทำให้เกิดความเสียหายตามที่บริษัทต้องการตามสมควรแก่กรณี ทั้งนี้ ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้เอาประกันภัยเอง

5.1.3 จะต้องดำเนินการและยินยอมให้บริษัทหรือตัวแทนกระทำการใดๆ ที่เหมาะสมในการป้องกันความเสียหายอันอาจเพิ่มขึ้น

บริษัทอาจไม่รับพิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หากผู้เอาประกันภัยจงใจหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเจตนาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นแม้ว่าเพียงข้อหนึ่งข้อใดก็ตาม

5.2 การชดใช้โดยการเลือกทำการสร้างให้ใหม่หรือจัดหาทรัพย์สินมาทดแทน

บริษัทอาจจะเลือกทำการสร้างให้ใหม่ หรือจัดหาทรัพย์สินมาทดแทนทรัพย์สินที่สูญเสียหรือเสียหายทั้งหมด หรือส่วนใดส่วนหนึ่งแทนการจ่ายเงินชดใช้การสูญเสียหรือการเสียหายที่เกิดขึ้น หรืออาจจะร่วมกับบริษัทประกันภัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกระทำการดังกล่าวก็ได้

แต่บริษัทไม่ผูกพันที่จะต้องจัดสร้างให้ใหม่ให้เหมือนกับทรัพย์สินเดิมหรือให้ครบถ้วนทุกประการ เพียงแต่ว่าจัดไปตามแต่สภาพการจะอำนวย โดยบริษัทจะกระทำการให้สมเหตุสมผลที่สุดและไม่ว่ากรณีใดๆ บริษัทไม่ผูกพันที่จะต้องทำการสร้างให้ใหม่เกินกว่ามูลค่าของทรัพย์สิน ในขณะที่เกิดความเสียหายหรือเกินกว่าจำนวนเงินซึ่งบริษัทได้รับประกันภัย

ถ้าบริษัทเลือกที่จะทำการสร้างให้ใหม่หรือจัดหาทรัพย์สินมาแทน ผู้เอาประกันภัยโดยค่าใช้จ่ายของตนเองจะต้องจัดหาแปลน แผนผัง รายละเอียดประกอบแปลน ปริมาณ ขนาดและรายละเอียดอื่นๆ ตามที่บริษัทต้องการให้แก่บริษัท และการกระทำใดๆ ที่บริษัทได้ทำไปหรือสั่งให้ทำไปเพื่อที่จะพิจารณาทำการสร้างให้ใหม่ หรือจัดหาทรัพย์สินมาแทนไม่ถือว่าเป็นการเลือกโดยบริษัทในอันที่จะทำการสร้างให้ใหม่ หรือจัดหาทรัพย์สินมาทดแทน

ในกรณีที่บริษัทไม่สามารถที่จะจัดทำการสร้างให้ใหม่หรือซ่อมแซมทรัพย์สินที่เอาประกันภัยนี้ เพราะเหตุว่ามีเทศบัญญัติหรือกฎข้อบังคับใดๆ บัญญัติไว้ในเรื่องแนวของถนนหรือการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นๆ บริษัทจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นเพื่อการสร้างให้ใหม่หรือซ่อมแซมทรัพย์สินนั้นๆ ให้คืนสภาพเดิมหากทำได้ตามกฎหมาย

5.3 การประกันภัยข้าช้อนและการร่วมเฉลี่ยการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ผู้เอาประกันภัยต้องแจ้งเป็นหนังสือให้บริษัททราบถึงการประกันภัยซึ่งได้ทำไว้แล้วหรือที่จะมีขึ้นภายหลัง หากทรัพย์สินที่ได้เอาประกันภัยไว้นี้ได้มีการประกันภัยกับบริษัทประกันภัยอื่น ซึ่งให้ความคุ้มครองในภัยเดียวกันกับกรมธรรม์ฉบับนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

ถ้าในขณะที่เกิดความเสียหายขึ้นและปรากฏว่า ทรัพย์สินรายเดียวกันได้เอาประกันภัยไว้กับบริษัทประกันภัยอื่นไม่ว่าโดยผู้เอาประกันภัยเองหรือโดยบุคคลอื่นใดที่กระทำในนามผู้เอาประกันภัย บริษัทจะร่วมเฉลี่ยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ไม่เกินกว่าส่วนเฉลี่ยตามจำนวนเงินที่บริษัทได้รับประกันภัยต่อจำนวนเงินเอาประกันภัยรวมทั้งสิ้นแต่ไม่เกินกว่าจำนวนเงินเอาประกันภัยที่บริษัทได้รับประกันภัยไว้ และเป็นที่ยกเว้นว่าการจ่ายค่าสินไหมทดแทนเช่นนี้ บริษัทจะไม่ยกเอาลำดับการรับประกันภัยก่อน-หลัง ขึ้นเป็นข้ออ้างในการเข้าร่วมเฉลี่ยชดใช้ความเสียหายดังกล่าว

5.4 สิทธิของบริษัทในซากทรัพย์สินที่ได้รับความเสียหาย

เมื่อมีความเสียหายใดเกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินที่เอาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยจะละทิ้งทรัพย์สินที่เอาประกันภัยนั้นไม่ได้ และบริษัทอาจจะ

5.4.1 เรียกร้องให้ส่งมอบทรัพย์สินที่ได้เอาประกันภัยแก่บริษัท

5.4.2 เข้ายึดถือครอบครองทรัพย์สินที่ได้เอาประกันภัยและสำรวจ จัด คัด เลือก โยกย้าย หรือจัดการอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ทรัพย์สินนั้น

5.4.3 ขายหรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินที่ได้เอาประกันภัย เพื่อประโยชน์แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บริษัทอาจใช้สิทธิที่มีอยู่ตามเงื่อนไขนี้ได้ทุกเวลานับตั้งแต่เกิดความเสียหายจนกว่าสิทธิเรียกร้องในความเสียหายนั้นๆ จะตกลงกันได้เป็นเด็ดขาดหรือได้มีการบอกกล่าวเป็นหนังสือจากผู้เอาประกันภัยว่าได้สละสิทธิที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมายประกันภัย

การใช้สิทธิของบริษัทข้างต้นจะไม่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นแก่บริษัท และจะไม่ทำให้สิทธิของบริษัทในการที่จะอ้างเงื่อนไขแห่งกรมธรรม์ประกันภัยเพื่อโต้แย้งการเรียกร้องใดๆ ลดน้อยลง

5.5 การทุจริต

บริษัทมีสิทธิปฏิเสธการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายเนื่องจากการทุจริตของผู้เอาประกันภัยในกรณีดังต่อไปนี้

5.5.1 ความเสียหายนั้นเกิดขึ้นจากการกระทำโดยเจตนาหรือการสมรู้ของผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ หรือบุคคลใด ที่กระทำในนามของผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์จากกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ และ/หรือ

5.5.2 ผู้เอาประกันภัยหรือผู้แทนของผู้เอาประกันภัยได้กระทำการใดหรือแสดงข้อความหรือเอกสารใดอันเป็นเท็จเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้

5.6 การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ

ในกรณีที่มีข้อพิพาท ข้อขัดแย้ง หรือข้อเรียกร้องใดๆ ภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ ระหว่างผู้มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประกันภัยกับบริษัทและหากผู้มีสิทธิเรียกร้องประสงค์และเห็นควรยุติข้อพิพาทนั้นโดยวิธีการอนุญาโตตุลาการ บริษัทตกลงยินยอมและให้ทำการวินิจฉัยชี้ขาดโดยอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับกรรมการประกันภัยว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

6. การระงับไปแห่งสัญญาประกันภัย

ความคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ เป็นอันระงับสิ้นไปทันทีเมื่อ

6.1 การค้าหรือการผลิต ซึ่งดำเนินอยู่ภายในสิ่งปลูกสร้างหรือทรัพย์สินที่เก็บไว้ในสถานที่ที่เอาประกันภัยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากที่ได้ระบุไว้ในตารางกรมธรรม์และการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ทำให้การเสี่ยงภัยเพิ่มขึ้น

6.2 ทรัพย์สินซึ่งเอาประกันภัยไว้ ถูกโยกย้ายไปยังสิ่งปลูกสร้างหรือสถานที่อื่นใดนอกจากที่ระบุไว้ในตารางกรมธรรม์

6.3 กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินซึ่งเอาประกันภัยไว้ ได้ถูกเปลี่ยนมือจากผู้เอาประกันภัยโดยวิธีอื่นนอกจากทางพินัยกรรมหรือโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

6.4 สิ่งปลูกสร้างที่ระบุไว้ในตารางกรมธรรม์ หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งปลูกสร้างนั้นได้มีการพังทลายหรือเคลื่อนไปจากที่เดิมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน จนทำให้สิ่งปลูกสร้างนั้นเสื่อมประโยชน์ในการใช้ทั้งหมดหรือบางส่วน หรือทำให้สิ่งปลูกสร้างนั้น หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งปลูกสร้างนั้น หรือทรัพย์สินที่อยู่ภายในสิ่งปลูกสร้างนั้นตกอยู่ในการเสี่ยงต่อวินาศภัยเพิ่มขึ้น เว้นแต่เหตุดังกล่าวมานี้สืบเนื่องมาจากอัคคีภัยหรือสาเหตุอื่นซึ่งกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ให้ความคุ้มครอง

6.5 ผู้เอาประกันภัยไม่ชำระเบี้ยประกันภัยเมื่อพ้นกำหนด 60 วัน นับแต่วันเริ่มต้นระยะเวลาเอาประกันภัย

อย่างไรก็ตามเงื่อนไขข้อ 6 นี้ จะไม่นำมาบังคับใช้หากผู้เอาประกันภัยได้แจ้งให้บริษัททราบและบริษัทตกลงยินยอมรับประกันภัยต่อไป โดยได้บันทึกการแก้ไขแสดงไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้แล้ว

7. การบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัย

7.1 บริษัทอาจบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้โดยไม่จำเป็นต้องคืนเบี้ยประกันภัย หากผู้เอาประกันภัย
ทุจริต

7.2 บริษัทอาจบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้ด้วยการบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นหนังสือไม่น้อยกว่า 15 วัน โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนถึงผู้เอาประกันภัยตามที่อยู่ครั้งสุดท้ายที่แจ้งให้บริษัททราบ ในกรณีนี้บริษัทจะคืนเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัย โดยหักเบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้ใช้บังคับมาแล้วออกตามส่วน

7.3 ผู้เอาประกันภัยอาจบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้ โดยแจ้งให้บริษัททราบเป็นหนังสือ และมีสิทธิได้รับเบี้ยประกันภัยคืนหลังจากหักเบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้ใช้บังคับมาแล้วออก โดยคิดตามอัตราเบี้ยประกันภัยระยะสั้น หรือหากยังไม่ได้ชำระเบี้ยประกันภัย ผู้เอาประกันภัยจะต้องชำระโดยคิดตามระยะเวลา และอัตราเบี้ยประกันภัยในทำนองเดียวกันตามตารางต่อไปนี้

ตารางอัตราเบี้ยประกันภัยระยะสั้น

ระยะเวลาประกันภัย ไม่เกิน/เดือน	ร้อยละของ เบี้ยประกันภัยเต็มปี
1	15
2	25
3	35
4	45
5	55
6	65
7	75
8	80
9	85
10	90
11	95
12	100

8. อายุความ

ความรับผิดชอบของผู้รับประกันภัยเพื่อความเสียหายตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ย่อมเป็นอันสิ้นสุดลงในทุกกรณี หากผู้เอาประกันภัยมิได้ดำเนินคดีทางศาลหรือยื่นข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการชี้ขาดภายในกำหนดระยะเวลาสองปี นับแต่วันเกิดความเสียหาย เว้นแต่ข้อเรียกร้องนั้นยังอยู่ในระหว่างการดำเนินคดีในศาล หรือการพิจารณาโดยอนุญาตตุลาการหรือผู้ชี้ขาด

9. การบอกกล่าว

คำบอกกล่าวและการติดต่อใดๆ ระหว่างผู้เอาประกันภัยและบริษัทในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ต้องกระทำเป็นหนังสือจึงจะมีผลบังคับได้

ชื่อ-ที่อยู่บริษัท

ตารางกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ THE SCHEDULE					
รหัสบริษัท : Co. Code	กรมธรรม์เลขที่ Policy No.	เครื่องหมายเลขที่ Sign No.			
รายการ 1 ผู้เอาประกันภัย Item 1 The Insured	ชื่อ : Name : ที่อยู่ Address : รหัสไปรษณีย์..... Zip Code	อาณาเขตที่คุ้มครอง Territorial Limit Covered ประเทศไทย Thailand			
รายการ 2 ระยะเวลาประกันภัย Item 2 Period Insured	: เริ่มต้นวันที่ From	เวลา Time	น. ถึงวันที่ To	เวลา 16.30 น. at 16.30 hours	
รายการ 3 รถที่เอาประกันภัย : Item 3 Particulars of Motor Vehicle :					
รหัส Code	ชื่อรถ Make	เลขทะเบียน Licence No.	เลขตัวถัง Chassis No.	แบบตัวถัง Body Type	ขนาดเครื่องยนต์ จำนวนที่นั่ง/น้ำหนักรวม Capacity
รายการ 4 จำนวนเงินคุ้มครองผู้ประสบภัย Item 4 Limit of Covered	50,000 บาท ต่อหนึ่งคน สำหรับความเสียหายต่อร่างกายหรืออนามัย 100,000 บาท ต่อหนึ่งคน สำหรับการเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ หรือทุพพลภาพอย่างถาวร ทั้งนี้จำนวนเงินคุ้มครองสูงสุดไม่เกิน 100,000 บาท ต่อหนึ่งคน และรวมกันไม่เกิน..... บาท ต่ออุบัติเหตุแต่ละครั้ง				
รายการ 5 จำนวนเงินค่าเสียหายเบื้องต้น Item 5 Limit of Preliminary Compensation	: ความเสียหายต่อร่างกาย : ไม่เกิน 15,000 บาท ต่อหนึ่งคน : ความเสียหายต่อชีวิต : 35,000 บาท ต่อหนึ่งคน จำนวนเงินค่าเสียหายเบื้องต้นนี้เป็นส่วนหนึ่งของจำนวนเงินคุ้มครองผู้ประสบภัยตามรายการ 4				
รายการ 6 เบี้ยประกันภัย : (บาท) Item 6 Premium : (Baht)					ชำระอากรแล้ว
เบี้ยประกันภัย/Premium	อากร/Stamps	ภาษีมูลค่าเพิ่ม/VAT		รวมเงิน/Total	
รายการ 7 การใช้รถ : Item 7 Use of Motor Vehicle :					

วันทำสัญญาประกันภัย : วันทำกรมธรรม์ :

Agreement made on

Policy issued on

เพื่อเป็นหลักฐาน บริษัทโดยบุคคลผู้มีอำนาจได้ลงลายมือชื่อและประทับตราของบริษัทไว้เป็นสำคัญ ณ สำนักงานของบริษัท

As evidence the Company has caused this Policy to be signed by duly authorized persons and the Company's stamp to be affixed at its Office.

กรรมการ

กรรมการ

ผู้รับมอบอำนาจ

ผู้ตรวจ :

เอกสารนี้ใช้สำหรับประกอบการจดทะเบียนรถใหม่ หรือขอเสียภาษีประจำปีต่อนายทะเบียนขนส่ง

เอกสารนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า รถหมายเลขทะเบียนที่ ตัวถังรถเลขที่.....

ได้ทำการประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 แล้ว โดยมีระยะเวลาประกันภัย

เริ่มต้นวันที่..... ถึงวันที่.....

ตามกรมธรรม์เลขที่ เครื่องหมายเลขที่.....

กรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

ภายใต้การคุ้มครอง เงื่อนไข และข้อยกเว้นแห่งกรมธรรม์และเอกสารแนบท้ายกรมธรรม์นี้ บริษัทให้ สัญญาต่อผู้เอาประกันภัยดังต่อไปนี้

ข้อ 1. นิยามศัพท์ ในกรมธรรม์หรือเอกสารแนบท้ายกรมธรรม์นี้

“บริษัท”	หมายความว่า	บริษัทที่ออกกรมธรรม์นี้
“ผู้เอาประกันภัย”	หมายความว่า	บุคคลที่ระบุชื่อเป็นผู้เอาประกันภัยในตาราง
“ผู้ประสบภัย”	หมายความว่า	ผู้ซึ่งได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย เนื่องจาก รถที่ใช้หรืออยู่ในทาง หรือเนื่องจากสิ่งที่บรรทุก หรือติดตั้ง ในรถนั้น และหมายความรวมถึงทายาทโดยธรรมของผู้ประสบภัยซึ่งถึงแก่ความตายด้วย
“นายทะเบียน”	หมายความว่า	อธิบดีกรมการประกันภัย หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมการประกันภัย มอบหมายโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
“ตาราง”	หมายความว่า	ตารางแห่งกรมธรรม์นี้
“รถ”	หมายความว่า	รถที่เอาประกันภัยซึ่งมีรายการที่ระบุไว้ในตาราง
“เครื่องหมาย”	หมายความว่า	เครื่องหมายแสดงว่า มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยจากรถ
“อุบัติเหตุแต่ละครั้ง”	หมายความว่า	เหตุการณ์หนึ่งหรือหลายเหตุการณ์สืบเนื่องกันซึ่งเกิดจาก สาเหตุอันเดียวกัน

ข้อ 2. การคุ้มครองผู้ประสบภัย

ภายใต้ข้อบังคับข้อ 5. บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย ของผู้ประสบภัยในนามผู้เอาประกันภัย ซึ่งผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายต่อผู้ประสบภัย เนื่องจากรถที่ใช้หรืออยู่ในทาง หรือเนื่องจากสิ่งที่บรรทุก หรือติดตั้งในรถนั้นในระหว่างระยะเวลาประกันภัย ดังนี้

2.1 ผู้ประสบภัย

2.1.1 ในกรณีได้รับความเสียหายต่อร่างกาย หรืออนามัย แต่ไม่ถึงกับสูญเสียชีวิต หรือทุพพลภาพ ตาม 2.1.2 บริษัทจะจ่ายค่ารักษาพยาบาลและค่าเสียหายอย่างอื่นที่ผู้ประสบภัยสามารถเรียกร้อง ได้ตามมูลละเมิด ตามความเสียหายที่แท้จริงแต่ไม่เกิน 50,000 บาท ต่อหนึ่งคน

2.1.2 ในกรณีได้รับความเสียหายต่อร่างกายหรืออนามัย ในกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณี ดังต่อไปนี้ บริษัทจะจ่ายเต็มตามจำนวนเงินคุ้มครองสูงสุด 100,000 บาท ต่อหนึ่งคน

- (1) ตาบอด
- (2) หูหนวก
- (3) เป็นใบ้ หรือเสียความสามารถในการพูด หรือลิ้นขาด

- (4) สูญเสียอวัยวะสืบพันธุ์
- (5) สูญเสียแขน ขา มือ เท้า นิ้ว หรืออวัยวะอื่นใด
- (6) จิตพิการอย่างติดตัว
- (7) ทูพพลภาพอย่างถาวร

2.1.3 ในกรณีเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายเต็มตามจำนวนเงินคุ้มครองสูงสุด 100,000 บาท ต่อหนึ่งคน

2.1.4 ในกรณีได้รับความเสียหายตาม 2.1.1 และต่อมาได้รับความเสียหาย 2.1.2 หรือ 2.1.3 หรือ ทั้งตาม 2.1.2 และ 2.1.3 บริษัทจะจ่ายเต็มตามจำนวนเงินคุ้มครองสูงสุด 100,000 บาท ต่อหนึ่งคน

2.2 กรณีผู้ประสบภัยเป็นผู้เอาประกันภัย หรือบุคคลในครอบครัวของผู้เอาประกันภัยซึ่งมิใช่ผู้ขับขี่ ทั้งนี้ ในกรณีผู้ขับขี่เป็นฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบอุบัติเหตุ ให้นำความใน 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3 และ 2.1.4 มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

2.3 กรณีผู้ประสบภัยเป็นผู้ขับขี่ รถคันที่เอาประกันภัยและเป็นฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบอุบัติเหตุหรือไม่มี ผู้ใดต้องรับผิดชอบตามกฎหมายต่อผู้ขับขี่ที่เป็นผู้ประสบภัย บริษัทจะรับผิดชอบจ่ายค่าสินไหมทดแทนไม่เกินค่าเสียหาย เบื้องต้นเท่านั้น

ทั้งนี้ บริษัทจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น ไม่เกินจำนวนคุ้มครองสูงสุดต่อหนึ่งคน และรวมกันแล้วไม่เกินจำนวนเงินคุ้มครองสูงสุดต่ออุบัติเหตุแต่ละครั้งที่ระบุไว้ในรายการที่ 4 ของตาราง

ข้อ 3. ค่าเสียหายเบื้องต้น

ภายใต้ข้อบังคับ ข้อ 5. บริษัทจะจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยที่ได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย โดยไม่ต้องรอการพิสูจน์ความรับผิดชอบให้เสร็จสิ้นภายใน 7 วัน นับแต่วันที่บริษัทได้รับการร้องขอโดย จ่ายเป็นค่าเสียหายเบื้องต้น ดังต่อไปนี้

3.1 กรณีผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อร่างกาย บริษัทจะจ่ายค่ารักษาพยาบาล และค่าใช้จ่าย อันจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของผู้ประสบภัยตามจำนวนที่จ่ายไปจริงแต่ไม่เกิน 15,000 บาท ต่อหนึ่งคน

3.2 กรณีผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อชีวิต บริษัทจะจ่ายค่าปลงศพและค่าใช้จ่ายอันจำเป็น เกี่ยวกับการจัดการศพของผู้ประสบภัยตามจำนวนเงินค่าเสียหายเบื้องต้น 35,000 บาท ต่อหนึ่งคน

3.3 จำนวนตาม 3.1 และ 3.2 รวมกัน สำหรับผู้ประสบภัยที่ถึงแก่ความตายหลังจากมีการรักษา พยาบาล

3.4 กรณีรถตั้งแต่สองคันนี้ขึ้นไปก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประสบภัย บริษัทจะจ่ายค่าเสียหาย เบื้องต้นตาม 3.1, 3.2 หรือ 3.3 แล้วแต่กรณีให้แก่ผู้ประสบภัยซึ่งอยู่ในรถที่เอาประกันภัยไว้กับ บริษัท แต่ถ้าผู้ประสบภัยมิใช่เป็นผู้ซึ่งอยู่ในรถที่ก่อให้เกิดเสียหายดังกล่าวข้างต้น บริษัทจะจ่าย ค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ค่าเสียหายเบื้องต้นทั้งหมดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามที่กำหนดไว้ในข้อ 2.

ข้อ 4. การขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น

ผู้ประสบภัยต้องร้องขอค่าเสียหายเบื้องต้นต่อบริษัทภายใน 180 วันนับแต่วันที่ความเสียหายเกิดขึ้น และต้องมีหลักฐานดังนี้

4.1 ความเสียหายต่อร่างกาย

- 4.1.1 ใบเสร็จรับเงินจากโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล หรือหลักฐานการแจ้งหนี้เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล
- 4.1.2 สำเนาบัตรประจำตัว หรือสำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือสำเนาหนังสือเดินทาง หรือหลักฐานอื่นใดที่ทางราชการเป็นผู้ออกให้ที่สามารถพิสูจน์ได้ว่า ผู้มีชื่อในหลักฐานนั้น เป็นผู้ประสบภัย แล้วแต่กรณี

4.2 ความเสียหายต่อชีวิต

- 4.2.1 สำเนามรณบัตร
- 4.2.2 สำเนาบันทึกรประจำวันในคดีของพนักงานสอบสวนหรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่าผู้นั้นถึงแก่ความตายเพราะการประสบภัยจากรถ
- 4.2.3 การร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นตามข้อ 4.1 และข้อ 4.2 รวมกันให้มีหลักฐานตามข้อ 4.1 และข้อ 4.2

ข้อ 5. การสำรองค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน และค่าปลงศพ

ในกรณีรถที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัทประสบอุบัติเหตุชนกับรถอื่นซึ่งมีการประกันภัยตามกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถด้วย เป็นเหตุให้ผู้ประสบภัยได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย และไม่มีฝ่ายใดยอมรับผิดในเหตุที่เกิดขึ้น บริษัทตกลงจะสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาลตามใบเสร็จรับเงิน ไม่เกิน 50,000 บาทต่อหนึ่งคน สำหรับกรณีได้รับบาดเจ็บ แต่กรณีเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ หรือทุพพลภาพอย่างถาวร บริษัทจะสำรองจ่ายค่าทดแทน หรือค่าปลงศพ เป็นจำนวนเงิน 100,000 บาทต่อหนึ่งคน ให้แก่ผู้ประสบภัยหรือทายาทของผู้ประสบภัย ซึ่งโดยสารมาในรถหรือกำลังขึ้นหรือกำลังลงจากรถที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัทไปก่อน

สำหรับผู้ประสบภัยที่เป็นบุคคลภายนอกบริษัทและผู้รับประกันภัยรถอื่นจะร่วมกันสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน หรือค่าปลงศพตามวรรคต้น โดยเฉลี่ยฝ่ายละเท่าๆ กัน

เมื่อมีการสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน หรือค่าปลงศพตามเงื่อนไขแล้ว หากปรากฏว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเกิดจากความประมาทของผู้อื่น มิใช่ผู้ขับขี่หรือผู้โดยสารรถที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัทแล้ว บริษัทมีสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน หรือค่าปลงศพ ที่บริษัทได้สำรองจ่ายไปคืนจากบริษัทผู้รับประกันภัยรถที่เป็นฝ่ายต้องรับผิดชอบตามกฎหมายนั้น

ในทางกลับกันหากบริษัทผู้รับประกันภัยรถอื่นได้สำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน หรือค่าปลงศพให้แก่ผู้ประสบภัย หรือทายาทของผู้ประสบภัยที่โดยสารมาหรือกำลังขึ้นหรือกำลังลงจากรถที่ตนรับประกันภัยไว้ หรือผู้ประสบภัยที่อยู่บนรถตามวรรคสองแล้ว และปรากฏว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเกิดจากความประมาทของผู้ขับขี่ หรือผู้โดยสารที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัทแล้ว บริษัทตกลงจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน หรือค่าปลงศพคืนแก่บริษัทผู้รับประกันภัยรถอื่นนั้น ภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ

ข้อ 6. เครื่องหมาย

บริษัทต้องส่งมอบเครื่องหมายให้แก่ผู้เอาประกันภัย เพื่อติดเครื่องหมายนั้นไว้ที่หน้ากระจกกรรณ กรณีไม่มีกระจกหน้ารถให้ติดเครื่องหมายไว้ที่ซึ่งสามารถมองเห็นได้ชัดเจน

ข้อ 7. การคุ้มครองผู้ขับขี่

บริษัทจะถือว่าบุคคลใดซึ่งขับขี่รถโดยได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัยเสมือนหนึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยเองและบุคคลนั้นต้องปฏิบัติตามเสมือนหนึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยเอง และอยู่ภายใต้ข้อกำหนดตามกรรมธรรม์นี้

ข้อ 8. การคุ้มครองความรับผิดชอบของผู้โดยสาร

กรรมธรรม์นี้ให้ความคุ้มครอง เมื่อผู้โดยสารนั้นจะต้องรับผิดชอบจากรถที่ใช้หรืออยู่ในทาง หรือสิ่งที่บรรทุกหรือติดตั้งในรถนั้น

ข้อ 9. การแจ้งอุบัติเหตุ

เมื่อมีความเสียหายต่อผู้ประสพภัยจากรถ ผู้เอาประกันภัยหรือผู้ขับขี่ต้อง

9.1 แจ้งให้บริษัททราบโดยไม่ชักช้า

9.2 ส่งต่อให้บริษัททันทีเมื่อได้รับหมายศาล หรือคำสั่ง หรือคำสั่งของศาล

9.3 มีหนังสือบอกกล่าวให้บริษัททราบทันที เมื่อมีการดำเนินคดีแพ่งหรือคดีอาญาทางศาล อันอาจทำให้เกิดสิทธิเรียกร้องตามกรรมธรรม์นี้ ถ้าผู้เอาประกันภัยมิได้ปฏิบัติตามข้อนี้ บริษัทอาจเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้เอาประกันภัยเพื่อความเสียหายใดๆ อันเกิดจากการนั้น เว้นแต่ผู้เอาประกันภัยจะพิสูจน์ได้ว่าไม่สามารถปฏิบัติตามได้

ข้อ 10. การจัดการเรียกร้อง

10.1 ผู้เอาประกันภัยจะต้องไม่ตกลงยินยอม เสนอ หรือให้สัญญาว่าจะชดใช้ค่าเสียหายให้แก่บุคคลใด โดยไม่ได้รับความยินยอมจากบริษัท เว้นแต่ความเสียหายนั้น ผู้เอาประกันภัยเป็นฝ่ายที่จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย และบริษัทไม่จัดการต่อการเรียกร้องนั้น

10.2 บริษัทมีสิทธิเข้าดำเนินการต่อสู้คดี

10.3 บริษัทมีสิทธิฟ้องบุคคลใดให้ใช้ความเสียหายเพื่อประโยชน์ของบริษัทในนามของผู้เอาประกันภัย ในการนี้ผู้เอาประกันภัยต้องให้ข้อเท็จจริงและให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทตามสมควร

10.4 เมื่อบริษัทได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนที่บริษัทต้องรับผิดชอบตามข้อ 2. หรือข้อ 3. ตามแต่กรณี แล้วก่อนดำเนินคดีทางศาล บริษัทไม่ต้องรับผิดชอบต่อสู้คดีแทนผู้เอาประกันภัย

10.5 กรณีบริษัทปฏิเสธการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ผู้เสียหายได้นำคดีขึ้นสู่ศาล หรือเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ เมื่อศาลพิพากษาหรืออนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้บริษัทแพ้คดี บริษัทจะต้องชดใช้ค่าเสียหายตามคำพิพากษา หรือตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี

ข้อ 11. การแจ้งความ

เมื่อมีการกระทำความผิดในทางอาญาโดยบุคคลใด ซึ่งทำให้เกิดสิทธิเรียกร้องตามกรรมธรรม์ ผู้เอาประกันภัยต้องแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยไม่ชักช้า

ข้อ 12. ค่าใช้จ่ายต่อผู้คดี

ถ้าผู้เอาประกันภัยถูกฟ้องศาลให้ใช้ค่าเสียหาย ซึ่งการประกันภัยนี้มีความคุ้มครอง บริษัทจะต่อผู้คดี ในนามของผู้เอาประกันภัยโดยค่าใช้จ่ายของบริษัท

ข้อ 13. การโอนรถ

ในกรณีที่รถที่เจ้าของได้เอาประกันภัยไว้กับบริษัท ได้โอนไปยังบุคคลอื่น ให้ผู้ได้มาซึ่งรถดังกล่าวมี ฐานะเสมือนเป็นผู้เอาประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยนั้น และบริษัทต้องรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัย ดังกล่าวต่อไปตลอดอายุของกรมธรรม์ประกันภัยที่ยังเหลืออยู่

ข้อ 14. การใช้รถ

กรณีใช้รถในเวลาที่เกิดอุบัติเหตุนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในรายการ 7 ของตาราง ซึ่งทำให้การเสี่ยงภัย เพิ่มขึ้น ผู้เอาประกันภัยต้องชดใช้ค่าเสียหายคืนให้บริษัทตามจำนวนที่บริษัทได้จ่ายไปแต่ไม่เกิน 2,000 บาท

ข้อ 15. การเลิกกรมธรรม์

15.1 บริษัทจะบอกเลิกกรมธรรม์นี้ได้ด้วยการส่งหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับถึงผู้เอาประกันภัยตามที่อยู่ครั้งสุดท้ายที่แจ้งให้ทราบ ในกรณีนี้บริษัทจะคืน เบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัย โดยหักเบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรมธรรม์ได้ใช้บังคับมาแล้วออก ตามส่วน

15.2 ผู้เอาประกันภัยจะบอกเลิกกรมธรรม์นี้ได้ โดยแจ้งให้บริษัททราบเป็นลายลักษณ์อักษรและมีสิทธิ ได้รับเบี้ยประกันคืนตามอัตราคืนเบี้ยประกันภัยที่ระบุไว้ข้างล่างนี้

จำนวนเดือนที่คุ้มครอง	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
เบี้ยประกันภัยคืนร้อยละ	80	70	60	50	40	30	20	15	10	0	0	0

การบอกเลิกกรมธรรม์ตาม 15.1 หรือ 15.2 ผู้เอาประกันภัยจะต้องส่งเครื่องหมายคืนให้แก่นายทะเบียน หรือทำลายเครื่องหมายนั้นให้ใช้การไม่ได้ มิฉะนั้นจะมีความผิดตามกฎหมาย

ข้อ 16. การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ

ข้อพิพาท ข้อขัดแย้ง หรือข้อเรียกร้องใดๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากหรือเกี่ยวเนื่องกับกรมธรรม์ประกันภัยนี้ หากผู้มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประกันภัยประสงค์จะดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ บริษัท ต้องยินยอม และให้ทำการวินิจฉัยชี้ขาดโดยอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับอนุญาโตตุลาการกรมการประกันภัย

ข้อ 17. การตีความกรมธรรม์ประกันภัย

ความหมายและเจตนารมณ์ของข้อความที่ปรากฏในกรมธรรม์ประกันภัยนี้ รวมทั้งเอกสารแนบท้าย และเอกสารประกอบให้ตีความตามที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบไว้

ข้อ 18. ข้อยกเว้น การประกันภัยไม่คุ้มครองความรับผิดอันเกิดจาก

- 18.1 สงคราม การรุกราน การกระทำของชาติศัตรู การสู้รบ หรือการปฏิบัติการที่มีลักษณะเป็นการทำสงคราม (จะได้ประกาศสงครามหรือไม่ก็ตาม)
- 18.2 สงครามกลางเมือง การแข็งข้อของทหาร การกบฏ การปฏิวัติ การต่อต้านรัฐบาล การยึดอำนาจการปกครองโดยกำลังทหารหรือโดยประการอื่น ประชาชนก่อความวุ่นวายถึงขนาดหรือเท่ากับการลุกฮือต่อต้านรัฐบาล
- 18.3 วัตถุอาวุธปรมาณู
- 18.4 การแตกตัวของประจุ การแผ่รังสี การกระทบกับกัมมันตภาพรังสีจากเชื้อเพลิงปรมาณูหรือจากกากปรมาณูอันเกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงปรมาณู และสำหรับจุดประสงค์ข้อสัญญานี้ การเผาไหม้นั้นรวมถึงกรรมวิธีใดๆ แห่งการแตกแยกปรมาณู ซึ่งดำเนินติดต่อกันด้วยตัวของมันเอง
- 18.5 ความเสียหายที่เกิดจากรถที่ถูกยกยกออก ฉ้อโกง กรรโชก ลักทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์
- 18.6 การใช้นอกประเทศไทย
- 18.7 การใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย ได้แก่ ใช้รถไปปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือใช้ขนยาเสพติด เป็นต้น
- 18.8 การใช้ในการแข่งขันความเร็ว

ข้อ 19. ข้อสัญญาพิเศษ

ภายใต้จำนวนเงินคุ้มครองผู้ประสบภัยที่ระบุไว้ในตาราง บริษัทจะไม่ยกเอาความไม่สมบูรณ์แห่งกรมธรรม์ประกันภัยหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้เอาประกันภัย หรือเงื่อนไขแห่งกรมธรรม์นี้ เว้นแต่ข้อ 18.1, 18.2, 18.3, 18.4, 18.5 และ 18.6 เป็นข้อต่อผู้ประสบภัยเพื่อปฏิเสธความรับผิดตามกรมธรรม์นี้ เมื่อบริษัทได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนไปแล้ว แต่บริษัทไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายหรือตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ต่อผู้เอาประกันภัย เพราะกรณีดังกล่าวข้างต้นนั้นซึ่งผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบต่อผู้ประสบภัย ผู้เอาประกันภัยต้องใช้จำนวนเงินที่บริษัทได้จ่ายไปนั้นคืนให้บริษัทภายใน 7 วัน

จ ๗ ง

ชื่อ-ที่อยู่บริษัท

ตารางกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์
THE SCHEDULE

รหัสบริษัท :							
กรมธรรม์ประกันภัยเลขที่				อาณาเขตคุ้มครอง : ประเทศไทย			
ผู้เอาประกันภัย		ชื่อ ที่อยู่		อาชีพ			
ผู้ขับขี่ 1		วัน/เดือน/ปีเกิด		อาชีพ			
ผู้ขับขี่ 2		วัน/เดือน/ปีเกิด		อาชีพ			
ผู้รับประกันภัย							
ระยะเวลาประกันภัย : เริ่มต้นวันที่				สิ้นสุดวันที่		เวลา 16.30 น.	
รายการรถยนต์ที่เอาประกันภัย							
ลำดับ	รหัส	ชื่อรถยนต์/รุ่น	เลขทะเบียน	เลขตัวถัง	ปีรุ่น	แบบตัวถัง	จำนวนที่นั่ง/ขนาด/น้ำหนัก
จำนวนเงินเอาประกันภัย : กรมธรรม์ประกันภัยนี้ให้การคุ้มครองเฉพาะข้อตกลงคุ้มครองที่มีจำนวนเงินเอาประกันภัยระบุไว้เท่านั้น							
ความรับผิดชอบบุคคลภายนอก		รถยนต์เสียหาย สูญหาย ไฟไหม้		ความคุ้มครองตามเอกสารแนบท้าย			
1) ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรือ อนามัยเฉพาะส่วนเกินวงเงินสูงสุดตาม พ.ร.บ. บาท/คน บาท/ครั้ง		1) ความเสียหายต่อรถยนต์ 1.1 ความเสียหายส่วนแรก บาท/ครั้ง 2) รถยนต์สูญหาย/ไฟไหม้ บาท		1) อุบัติเหตุส่วนบุคคล 1.1 เสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ ทูพพลภาพถาวร ก) ผู้ขับขี่ 1 คน บาท ข) ผู้โดยสาร คน บาท/คน 1.2 ทูพพลภาพชั่วคราว ก) ผู้ขับขี่ 1 คน บาท/สัปดาห์ ข) ผู้โดยสาร คน บาท/คน/สัปดาห์ 2) ค่ารักษาพยาบาล บาท/คน 3) การประกันตัวผู้ขับขี่ บาท/ครั้ง			
2) ความเสียหายต่อทรัพย์สิน บาท/ครั้ง 2.1 ความเสียหายส่วนแรก บาท/ครั้ง							
เบี้ยประกันภัยตามความคุ้มครองหลัก				บาท		เบี้ยประกันภัยตามเอกสารแนบท้าย	
(เบี้ยประกันภัยนี้ได้หักส่วนลดกรณีระบุชื่อผู้ขับขี่				บาทแล้ว)		บาท	
ส่วนลด	ความเสียหายส่วนแรก	ส่วนลดกลุ่ม	ประวัติดี	อื่นๆ	รวมส่วนลด		
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	
ส่วนเพิ่ม	ประวัติเพิ่ม			บาท			
เบี้ยประกันภัยสุทธิ		อากร		ภาษีมูลค่าเพิ่ม		รวม	
การใช้รถยนต์ :							
☐ ตัวแทนประกันภัยรายนี้		☐ นายหน้าประกันภัยรายนี้		ใบอนุญาตเลขที่			

วันทำสัญญาประกันภัย

วันทำกรมธรรม์ประกันภัย

เพื่อเป็นหลักฐาน บริษัทโดยบุคคลผู้มีอำนาจได้ลงลายมือชื่อและประทับตราของบริษัทไว้เป็นสำคัญ ณ สำนักงานของบริษัท

กรรมการ - Director

กรรมการ - Director

ผู้รับมอบอำนาจ - Authorized Signature

กรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์

หมวดเงื่อนไขทั่วไป

ข้อ 1. คำนิยามศัพท์ : เมื่อใช้ในกรมธรรม์ประกันภัย หรือเอกสารแนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยนี้

“บริษัท”	หมายถึง	บริษัทที่ออกกรมธรรม์ประกันภัยนี้
“ผู้เอาประกันภัย”	หมายถึง	บุคคลที่ระบุชื่อเป็นผู้เอาประกันภัยในตาราง
“รถยนต์”	หมายถึง	รถยนต์ที่เอาประกันภัย ซึ่งมีรายการที่ระบุไว้ในตาราง
“ตาราง”	หมายถึง	ตารางแห่งกรมธรรม์ประกันภัยนี้
“อุบัติเหตุแต่ละครั้ง”	หมายถึง	เหตุการณ์หนึ่งหรือหลายเหตุการณ์สืบเนื่องกัน ซึ่งเกิดจากสาเหตุเดียวกัน
“ความเสียหายส่วนแรก”	หมายถึง	ส่วนแรกของความรับผิด หรือความเสียหายอันมีการคุ้มครองตามข้อสัญญา หรือเอกสารแนบท้ายแห่งกรมธรรม์ประกันภัยนี้ ที่ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบเอง

ข้อ 2. การยกเว้นทั่วไป

- กรมธรรม์ประกันภัยนี้ไม่คุ้มครองความเสียหายหรือความรับผิดอันเกิดขึ้นเป็นผลโดยตรง หรือโดยอ้อมจาก
- 2.1 สงคราม การรุกราน การกระทำของชาติศัตรู การสู้รบ หรือการปฏิบัติการที่มีลักษณะเป็นการทำสงคราม (จะได้ประกาศสงครามหรือไม่ก็ตาม)
 - 2.2 สงครามกลางเมือง การแข็งข้อของทหาร การกบฏ การปฏิวัติ การต่อต้านรัฐบาล การยึดอำนาจ การปกครองโดยกำลังทหาร หรือโดยประการอื่น ประชาชนก่อความวุ่นวายถึงขนาดหรือเท่ากับการลุกฮือต่อต้านรัฐบาล
 - 2.3 วัตถุอาวุธปรมาณู
 - 2.4 การแตกตัวของประจุ การแผ่รังสี การกระทบกับกัมมันตภาพรังสีจากเชื้อเพลิงปรมาณู หรือจากกากปรมาณูอันเกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงปรมาณู และสำหรับจุดประสงค์ของข้อสัญญานี้ การเผาไหม้รวมถึงกรรมวิธีใดๆ แห่งการแตกแยกตัวปรมาณู ซึ่งดำเนินติดต่อกันไปด้วยตัวของมันเอง

ข้อ 3. การจัดการเรียกร้องเมื่อเกิดความเสียหาย

เมื่อมีความเสียหายหรือความรับผิดตามกรมธรรม์ประกันภัยเกิดขึ้น ผู้เอาประกันภัยหรือผู้ขับขี่จะต้องแจ้งให้บริษัททราบโดยไม่ชักช้า และดำเนินการอันจำเป็นเพื่อรักษาสภาพตามกฎหมาย

บริษัทมีสิทธิเข้าดำเนินการในนามของผู้เอาประกันภัยเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นได้ หากความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นอยู่ภายใต้ความคุ้มครองในกรมธรรม์ประกันภัย

ความคุ้มครองของบริษัทจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เอาประกันภัย หรือผู้ขับขี่ดำเนินการโดยสุจริต

ข้อ 4. ความรับผิดชอบของบริษัทเมื่อมีการปฏิเสธการจ่ายค่าสินไหมทดแทน

เมื่อมีการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนต่อบริษัท และหากบริษัทปฏิเสธความรับผิดชอบไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตามจนเป็นเหตุให้ผู้เอาประกันภัยหรือผู้เสียหายนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลหรือเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ หากศาลพิพากษาหรืออนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้บริษัทแพ้คดี บริษัทจะต้องรับผิดชอบต่อผู้เอาประกันภัยหรือผู้เสียหายนั้น โดยชดใช้ค่าเสียหายตามคำพิพากษาหรือตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการพร้อมดอกเบี้ยในฐานะลูกหนี้ผิดนัดในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันผิดนัด

ข้อ 5. การแก้ไข

สัญญาคุ้มครองและเงื่อนไขแห่งกรมธรรม์นี้จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้โดยเอกสารแนบท้ายของบริษัทเท่านั้น

ข้อ 6. การลดเบี้ยประกันภัยประวัติ

6.1 ในกรณีผู้เอาประกันภัยมีรถยนต์เอาประกันภัยไว้กับบริษัทน้อยกว่า 3 คัน บริษัทจะลดเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยเป็นลำดับขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1	20% ของเบี้ยประกันภัยในปีที่ต่ออายุ สำหรับรถยนต์คันที่ไม่มีการเรียกร้องค่าเสียหายต่อบริษัทในการประกันภัยปีแรก
ขั้นที่ 2	30% ของเบี้ยประกันภัยในปีที่ต่ออายุ สำหรับรถยนต์คันที่ไม่มีการเรียกร้องค่าเสียหายต่อบริษัทในการประกันภัย 2 ปีติดต่อกัน
ขั้นที่ 3	40% ของเบี้ยประกันภัยในปีที่ต่ออายุ สำหรับรถยนต์คันที่ไม่มีการเรียกร้องค่าเสียหายต่อบริษัทในการประกันภัย 3 ปีติดต่อกัน
ขั้นที่ 4	50% ของเบี้ยประกันภัยในปีที่ต่ออายุ สำหรับรถยนต์คันที่ไม่มีการเรียกร้องค่าเสียหายต่อบริษัทในการประกันภัย 4 ปีติดต่อกันหรือกว่านั้น

ทั้งนี้ บริษัทจะลดเบี้ยประกันภัยให้ต่อเมื่อผู้เอาประกันภัยได้ต่ออายุการประกันภัยกับบริษัทและเฉพาะข้อตกลงคุ้มครองที่ต่ออายุเท่านั้น

คำว่า “รถยนต์คันที่ไม่มีการเรียกร้องค่าเสียหาย” ให้ความหมายรวมถึงรถยนต์คันที่มีการเรียกร้องค่าเสียหาย แต่ค่าเสียหายนั้นเกิดจากความประมาทของบุคคลภายนอกและรัฐผู้ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายซึ่งมีผลทำให้บริษัทมีสิทธิที่จะเรียกค่าเสียหายที่บริษัทได้จ่ายไป คืนจากบุคคลภายนอกได้

หากในระหว่างปีกรมธรรม์ประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยได้รับส่วนลดเบี้ยประกันภัยประวัติมีการเรียกร้องค่าเสียหายต่อบริษัทแล้ว ในการต่ออายุการประกันภัยปีต่อไป บริษัทจะลดเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัย ดังนี้

- (ก) ลดลงหนึ่งลำดับขั้นจากเดิม หากการเรียกร้องนั้นเกิดจากความประมาทของรถยนต์คันเอาประกันภัยหรือผู้เอาประกันภัยไม่สามารถแจ้งให้บริษัททราบถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้
- (ข) ลดลงสองลำดับขั้นจากเดิม แต่ไม่เกินอัตรากฎ หากมีการเรียกร้องที่รถยนต์คันเอาประกันภัยเป็นฝ่ายประมาทหรือไม่สามารถแจ้งให้บริษัททราบถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้ ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปรวมกันมีจำนวนเงินเกิน 200% ของเบี้ยประกันภัย

6.2 ในกรณีผู้เอาประกันภัยมีรถยนต์เอาประกันภัยไว้กับบริษัทตั้งแต่ 3 คันขึ้นไป บริษัทจะลดเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัย ดังนี้

- 30% ของเบี้ยประกันภัยของปีที่ต่ออายุของรถยนต์ทุกคันที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัท หักด้วยจำนวนเงินค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อบริษัทในปีที่เอาประกันภัย ในกรณีได้เอาประกันภัยรถยนต์ 3 คัน ถึง 9 คัน
- 35% ของเบี้ยประกันภัยของปีที่ต่ออายุของรถยนต์ทุกคันที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัท หักด้วยจำนวนเงินค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อบริษัทในปีที่เอาประกันภัย ในกรณีได้เอาประกันภัยรถยนต์ 10 คัน ถึง 19 คัน
- 40% ของเบี้ยประกันภัยของปีที่ต่ออายุของรถยนต์ทุกคันที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัท หักด้วยจำนวนเงินค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อบริษัทในปีที่เอาประกันภัย ในกรณีได้เอาประกันภัยรถยนต์ 20 คัน หรือกว่านั้น

ทั้งนี้ บริษัทจะลดเบี้ยประกันภัยให้ต่อเมื่อผู้เอาประกันภัยได้ต่ออายุการประกันภัยกับบริษัท และเฉพาะข้อตกลงคุ้มครองที่ต่ออายุเท่านั้น

คำว่า “จำนวนเงินค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อบริษัท” ไม่รวมถึงค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลภายนอกและรัฐตัวผู้ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ซึ่งมีผลทำให้บริษัทมีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหายที่บริษัทได้จ่ายไป คืนจากบุคคลภายนอกได้

กรณีผู้เอาประกันภัยทำประกันภัยกับผู้รับประกันภัยอื่น และมาต่ออายุการประกันภัยกับบริษัท บริษัทจะนำความในข้อ 6.1 และ 6.2 มาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ได้

ข้อ 7. การเพิ่มเบี้ยประกันภัยประวัติไม่ดี

ในกรณีผู้เอาประกันภัยมีรถเอาประกันภัยไว้กับบริษัทคันเดียวหรือหลายคัน และมีการเรียกร้องค่าเสียหายระหว่างปีที่เอาประกันภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ซึ่งรถยนต์คันที่เอาประกันภัยเป็นฝ่ายประมาทหรือไม่สามารถแจ้งให้บริษัททราบถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้อย่างน้อยตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป รวมกันมีจำนวนเงินเกิน 200% ของเบี้ยประกันภัย บริษัทจะเพิ่มเบี้ยประกันภัยเป็นขั้นๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1	20% ของอัตราเบี้ยประกันภัยในปีที่ต่ออายุ
ขั้นที่ 2	30% ของอัตราเบี้ยประกันภัยในปีที่ต่ออายุ ในกรณีมีค่าเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นต่อบริษัท 2 ปีติดต่อกัน
ขั้นที่ 3	40% ของอัตราเบี้ยประกันภัยในปีที่ต่ออายุ ในกรณีมีค่าเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นต่อบริษัท 3 ปีติดต่อกัน
ขั้นที่ 4	50% ของอัตราเบี้ยประกันภัยในปีที่ต่ออายุ ในกรณีมีค่าเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นต่อบริษัท 4 ปีติดต่อกันหรือกว่านั้น

ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยถูกเพิ่มเบี้ยประกันภัยประวัติไม่ดีไม่ว่าลำดับขั้นใดและในปีกรมธรรม์ประกันภัยนั้นมีการเรียกร้องค่าเสียหายที่รถยนต์คันเอาประกันภัยเป็นฝ่ายประมาทหรือไม่สามารถแจ้งให้บริษัททราบถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้ไม่ถึง 2 ครั้ง หรือถึง 2 ครั้ง แต่มีค่าเสียหายไม่เกิน 200% ของเบี้ยประกันภัยแล้ว ในการ

ต่ออายุการประกันภัยบริษัทจะใช้เบี้ยประกันภัยในลำดับขั้นเดิม เช่น ในปีที่ผ่านมา แต่หากไม่มีการเรียกร้องค่าเสียหาย หรือมีการเรียกร้องค่าเสียหายแต่ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมิได้เกิดจากความประมาทของรถยนต์คันเอาประกันภัย และผู้เอาประกันภัยสามารถแจ้งให้บริษัททราบถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้ ในการต่ออายุการประกันภัยในปีต่อไปบริษัทจะใช้เบี้ยประกันภัยในอัตราปกติ

ข้อ 8. การโอนรถยนต์

เมื่อผู้เอาประกันภัยได้โอนรถยนต์ให้แก่บุคคลอื่น ให้ถือว่าผู้รับโอนเป็นผู้เอาประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ และบริษัทต้องรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัยต่อไปตลอดอายุกรมธรรม์ประกันภัยที่ยังเหลืออยู่

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ทำประกันภัยประเภทระบุชื่อผู้ขับขี่ ผู้เอาประกันภัยจะต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงผู้ขับขี่ให้บริษัททราบ เพื่อจะได้มีการปรับปรุงอัตราเบี้ยประกันภัยตามสภาพความเสี่ยงภัยที่เปลี่ยนแปลงไป มิฉะนั้นผู้เอาประกันภัยอาจจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายส่วนแรกเองตามเงื่อนไขความคุ้มครองที่ปรากฏในกรมธรรม์ประกันภัยนี้

ข้อ 9. การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ

ในกรณีที่ข้อพิพาท ข้อขัดแย้ง หรือข้อเรียกร้องใดๆ ภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ระหว่างผู้มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประกันภัยกับบริษัท และหากผู้มีสิทธิเรียกร้องประสงค์และเห็นควรยุติข้อพิพาทนั้นโดยวิธีการอนุญาโตตุลาการ บริษัทตกลงยินยอมและให้ทำการวินิจฉัยชี้ขาดโดยอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับกรมการประกันภัยว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 10. การตีความกรมธรรม์ประกันภัย

ข้อความที่ปรากฏในกรมธรรม์ประกันภัยนี้ รวมทั้งเอกสารแนบท้าย และเอกสารประกอบให้ตีความตามคู่มือการตีความที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบไว้

ข้อ 11. การสิ้นสุดผลบังคับของกรมธรรม์ประกันภัย

กรมธรรม์ประกันภัยนี้จะสิ้นสุดผลบังคับเมื่อ

11.1 ณ วันที่ เวลา ที่ระบุไว้ในตาราง

11.2 ผู้เอาประกันภัยไม่ชำระเบี้ยประกันภัย

หากผู้เอาประกันภัยไม่ชำระเบี้ยประกันภัยภายในกำหนด 60 วัน นับแต่วันที่กรมธรรม์เริ่มมีผลบังคับ ให้ถือว่าผู้เอาประกันภัยไม่ประสงค์จะเอาประกันภัยอีกต่อไป และให้กรมธรรม์ประกันภัยสิ้นสุดผลบังคับ ณ วันพ้นกำหนดดังกล่าว

การชำระเบี้ยประกันภัยให้แก่พนักงาน ตัวแทน ผู้รับมอบอำนาจ นายหน้าประกันภัย ตลอดจนบุคคลหรือนิติบุคคลที่บริษัทยอมรับการกระทำของบุคคลหรือนิติบุคคลดังกล่าวเสมือนตัวแทนของบริษัท ให้ถือว่าเป็นการชำระเบี้ยประกันภัยแก่บริษัทโดยถูกต้อง

11.3 มีการบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัย

11.3.1 บริษัทเป็นผู้บอกเลิก : บริษัทอาจบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยนี้ได้ด้วยการส่งหนังสือ

บอกกล่าวล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนถึงผู้เอาประกันภัยตามที่อยู่ครั้งสุดท้ายที่แจ้งให้บริษัททราบ ซึ่งจะมีผลให้กรมธรรม์ประกันภัยสิ้นผลบังคับ ณ วันพ้นกำหนดดังกล่าว

ในกรณีนี้บริษัทจะคืนเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัย โดยหักเบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรมธรรม์ประกันภัยได้ใช้บังคับมาแล้วออกตามส่วน

11.3.2 ผู้เอาประกันภัยเป็นผู้บอกเลิก : ผู้เอาประกันภัยอาจบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยนี้ได้ โดยแจ้งให้บริษัททราบเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งจะมีผลให้กรมธรรม์ประกันภัยสิ้นผลบังคับ ณ วันที่บริษัทได้รับหนังสือบอกเลิก หรือวันที่ระบุไว้ในหนังสือบอกเลิก แล้วแต่ว่าวันใดเป็นวันหลังสุด

ในกรณีนี้ผู้เอาประกันภัยมีสิทธิได้รับเบี้ยประกันภัยคืน ตามอัตราการคืนเบี้ยประกันภัยที่ระบุไว้ข้างล่าง

อัตราคืนเบี้ยประกันภัย

จำนวนวัน ประกันภัย	ร้อยละของ เบี้ยประกันภัยเต็มปี	จำนวนวัน ประกันภัย	ร้อยละของ เบี้ยประกันภัยเต็มปี	จำนวนวัน ประกันภัย	ร้อยละของ เบี้ยประกันภัยเต็มปี
1-9	72	120-129	44	240-249	20
10-19	68	130-139	41	250-259	18
20-29	65	140-149	39	260-269	16
30-39	63	150-159	37	270-279	15
40-49	61	160-169	35	280-289	13
50-59	59	170-179	32	290-299	12
60-69	56	180-189	30	300-309	10
70-79	54	190-199	29	310-319	8
80-89	52	200-209	27	320-329	6
90-99	50	210-219	25	330-339	4
100-109	48	220-229	23	340-349	3
110-119	46	230-239	22	350-359	1
				360-366	0

หมวดการคุ้มครองความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก

ข้อ 1. ข้อตกลงคุ้มครอง

บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความสูญเสียหรือความเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดแก่บุคคลภายนอก ซึ่งผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย เนื่องจากอุบัติเหตุอันเกิดจากรถยนต์ที่ใช้ หรืออยู่ในทาง หรือ สิ่งที่บรรทุก หรือติดตั้งในรถยนต์นั้น ในระหว่างระยะเวลาประกันภัยในนามผู้เอาประกันภัย ดังนี้

1.1 ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย

บริษัทจะรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยของบุคคล ภายนอก ตามความเสียหายที่แท้จริงที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอกนั้น

สำหรับความเสียหายต่อชีวิต บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่น้อยกว่า 100,000 บาท/คน ใน กรณีที่บุคคลภายนอกนั้นมามีสิทธิได้รับการชดใช้จากกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์มากกว่า 1 กรมธรรม์ประกันภัย บริษัทจะร่วมเฉลี่ยจ่ายเท่าๆ กัน

อย่างไรก็ตาม ความรับผิดชอบของบริษัทต่อคนจะมีไม่เกินจำนวนเงินเอาประกันภัยต่อคนที่ระบุไว้ใน ตารางและความรับผิดชอบของบริษัทต่อครั้ง ในกรณีมากกว่าหนึ่งคนจะมีไม่เกินจำนวนเงินเอาประกันภัยต่อครั้งที่ ระบุไว้ในตาราง

อนึ่ง บุคคลภายนอกที่ได้รับความคุ้มครองตาม 1.1 ไม่รวมถึงผู้ขับขี่ที่เป็นฝ่ายต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ตลอดจนลูกจ้างในทางการที่จ้าง คู่สมรส บิดา มารดา และบุตรของผู้ขับขี่นั้น

1.2 ความเสียหายต่อทรัพย์สิน

บริษัทจะรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลภายนอก ซึ่งผู้ เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย และความรับผิดชอบของบริษัทจะมีไม่เกินจำนวนเงินเอาประกันภัยที่ ระบุไว้ในตาราง

ความเสียหายต่อทรัพย์สินดังต่อไปนี้ จะไม่ได้รับความคุ้มครอง

- (ก) ทรัพย์สินที่ผู้เอาประกันภัย ผู้ขับขี่ที่เป็นฝ่ายต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย คู่สมรส บิดา มารดา บุตร ของผู้เอาประกันภัยหรือผู้ขับขี่นั้นเป็นเจ้าของ หรือเป็นผู้เก็บรักษา ควบคุมหรือครอบครอง
- (ข) เครื่องซัง สะพานรถ สะพานรถไฟ ถนน ทางวิ่ง ทางเดิน สนามหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่อยู่ใต้ สิ่งดังกล่าว อันเกิดจากการสั่นสะเทือนหรือจากน้ำหนักรถยนต์ หรือน้ำหนักบรรทุกของรถยนต์
- (ค) ทรัพย์สินที่บรรทุกอยู่ใน หรือกำลังยกขึ้น หรือกำลังยกลงจากรถยนต์

ข้อ 2. ความเสียหายส่วนแรก

ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบเองต่ออุบัติเหตุแต่ละครั้ง ดังนี้

- (ก) 2,000 บาทแรก ของความเสียหายต่อทรัพย์สินในกรณีที่ใช้รถยนต์ในเวลาเกิดอุบัติเหตุ นอกเหนือ จากที่ได้ระบุไว้ในตาราง

- (ข) ตามจำนวนเงินส่วนแรกของความเสียหาย ดังระบุไว้ในตาราง
- (ค) 2,000 บาทแรก ของความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลภายนอก ในกรณีเป็นการประกันภัยประเภทระบุชื่อผู้ขับขี่ หากความเสียหายนั้นเป็นความรับผิดชอบของผู้ขับขี่รถยนต์คันเอาประกันภัย ซึ่งมีชื่อผู้ขับขี่ที่ระบุชื่อในกรมธรรม์ประกันภัย

ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายส่วนแรกเกินหนึ่งข้อ ให้ถือว่าความรับผิดชอบแต่ละข้อเป็นความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้น

ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบค่าเสียหายส่วนแรกเองตาม (ก) (ข) และ (ค) บริษัทจะจ่ายแทนผู้เอาประกันภัยไปก่อน เมื่อบริษัทได้จ่ายเงินที่ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบไปแล้ว ผู้เอาประกันภัยต้องใช้คืนให้บริษัทภายใน 7 วัน นับแต่ได้รับหนังสือเรียกร้องจากบริษัท

ข้อ 3. ค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี

ถ้าผู้เอาประกันภัยถูกฟ้องศาลให้ใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งการประกันภัยนี้มีการคุ้มครอง บริษัทจะต่อสู้คดีในนามของผู้เอาประกันภัย โดยค่าใช้จ่ายของบริษัท

ข้อ 4. การคุ้มครองความรับผิดชอบของผู้ขับขี่

บริษัทจะถือว่าบุคคลใดซึ่งขับขี่รถยนต์ โดยได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัย เสมือนหนึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยเอง แต่มีเงื่อนไขว่า

- 4.1 บุคคลนั้นต้องปฏิบัติตามเสมือนหนึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยเองและอยู่ภายใต้ข้อกำหนดตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้
- 4.2 บุคคลนั้นไม่ได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากกรมธรรม์ประกันภัยอื่น หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ บริษัทจึงจะรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนที่เกินเท่านั้น

ข้อ 5. การคุ้มครองความรับผิดของผู้โดยสาร

กรมธรรม์ประกันภัยนี้ให้ความคุ้มครองความรับผิดของผู้โดยสาร เมื่อผู้โดยสารนั้นจะต้องรับผิดจากรถยนต์ที่ใช้ หรืออยู่ในทาง หรือสิ่งที่บรรทุก หรือติดตั้งในรถยนต์นั้น ทั้งนี้ เฉพาะเท่าที่มีการประกันภัยไว้ โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลนั้นไม่ได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากกรมธรรม์ประกันภัยอื่นหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ บริษัทจึงจะรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนที่เกินเท่านั้น

ข้อ 6. การคุ้มครองนายจ้าง

กรมธรรม์ประกันภัยนี้ให้ความคุ้มครองถึงนายจ้างซึ่งไม่ใช่ผู้เอาประกันภัย เมื่อนายจ้างจะต้องรับผิดจากการใช้รถยนต์คันเอาประกันภัยโดยลูกจ้างในทางการที่จ้าง ทั้งนี้ เฉพาะเท่าที่มีการประกันภัยไว้ แต่มีเงื่อนไขว่า

- 6.1 นายจ้างต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกรมธรรม์ประกันภัยนี้
- 6.2 นายจ้างไม่ได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากกรมธรรม์ประกันภัยอื่น เว้นแต่ค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับชดใช้นั้นไม่เพียงพอ บริษัทจึงจะรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนที่เกินเท่านั้น

6.3 การคุ้มครองนี้ไม่เพิ่มจำนวนเงินจำกัดความรับผิดของบริษัท

ข้อ 7. การยกเว้นทั่วไป การประกันภัยตามหมวดนี้ไม่คุ้มครองความรับผิดอันเกิดจาก

- 7.1 การใช้รถยนต์นอกอาณาเขตคุ้มครอง
- 7.2 การใช้รถยนต์ในทางผิดกฎหมาย เช่น ใช้รถยนต์ไปปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือใช้ขมขยาเสพติด เป็นต้น
- 7.3 การใช้ในการแข่งขันความเร็ว
- 7.4 การใช้ลากจูงหรือผลักดัน เว้นแต่รถที่ถูกลากจูงหรือถูกผลักดันได้ประกันภัยไว้กับบริษัทด้วยหรือเป็นรถลากจูงโดยสภาพ หรือรถที่มีระบบห้ามล้อเชื่อมโยงถึงกัน
- 7.5 ความรับผิดซึ่งเกิดจากสัญญาที่ผู้ขับขี่ทำขึ้น ซึ่งถ้าไม่มีสัญญานั้นแล้ว ความรับผิดของผู้ขับขี่จะไม่เกิดขึ้น
- 7.6 การขับขี่โดยบุคคลซึ่งในขณะที่ขับขี่มีปริมาณแอลกอฮอล์ในเส้นเลือดไม่น้อยกว่า 150 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์

ข้อ 8. ข้อสัญญาพิเศษ

ภายใต้จำนวนเงินจำกัดความรับผิดที่ระบุไว้ในตาราง บริษัทจะไม่ยกเอาความไม่สมบูรณ์แห่งกรมธรรม์ประกันภัยหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้เอาประกันภัย หรือข้อ 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 หรือเงื่อนไขทั่วไป เว้นแต่ข้อ 2 ของหมวดเงื่อนไขทั่วไป เป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกเพื่อปฏิเสธความรับผิดตาม 1.1 ในหมวดนี้

ส่วนเงื่อนไข 7.6 บริษัทจะไม่นำมาเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกเพื่อปฏิเสธความรับผิดทั้งตาม 1.1 และ 1.2 ในหมวดนี้

ในกรณีที่บริษัทไม่ต้องรับผิดตามกฎหมาย หรือรับผิดตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ต่อผู้เอาประกันภัย แต่บริษัทได้خذใช้ค่าสินไหมทดแทนไปแล้วตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ในความรับผิดที่ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกไปแล้ว ผู้เอาประกันภัยต้องใช้จำนวนเงินที่บริษัทได้จ่ายไปนั้น คืนให้บริษัทภายใน 7 วัน นับแต่ได้รับหนังสือเรียกร้องจากบริษัท

หมวดการคุ้มครองความเสียหายต่อรถยนต์

ข้อ 1. ข้อตกลงคุ้มครอง

ความเสียหายต่อรถยนต์ บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นระหว่างระยะเวลาประกันภัยต่อรถยนต์รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องตกแต่ง หรือสิ่งติดตั้งประจำอยู่กับตัวรถยนต์ แต่ไม่รวมถึงความเสียหายที่เกิดจากไฟไหม้

ความรับผิดชอบของบริษัทจะไม่เกินจำนวนเงินเอาประกันภัยที่ระบุไว้ในตาราง

ไฟไหม้ในที่นี้หมายถึง ความเสียหายต่อรถยนต์ที่เป็นผลมาจากไฟไหม้ ไม่ว่าจะเป็นการไหม้โดยตัวของมันเอง หรือเป็นการไหม้ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสาเหตุอื่นใด

ข้อ 2. การชดใช้ความเสียหายต่อรถยนต์

2.1 ในกรณีรถยนต์เสียหายสิ้นเชิง บริษัทจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนเงินเอาประกันภัยที่ระบุไว้ในตาราง

ในกรณีที่เอาประกันภัยไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่ารถยนต์ในขณะที่เอาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์แล้วแต่กรณี ต้องโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์ให้แก่บริษัททันที โดยค่าใช้จ่ายของบริษัท และให้ถือว่าการคุ้มครองรถยนต์นั้นเป็นอันสิ้นสุด

2.2 ในกรณีรถยนต์ได้รับความเสียหาย แต่ไม่ถึงกับเสียหายสิ้นเชิง บริษัทและผู้เอาประกันภัยอาจตกลงกันให้มีการซ่อมหรือเปลี่ยนรถยนต์ซึ่งมีสภาพเดียวกันแทนได้ ทั้งนี้ รวมทั้งอุปกรณ์ของรถยนต์นั้น หรือจะชดใช้เงินเพื่อทดแทนความเสียหายนั้นก็ได้

ในการซ่อมรถยนต์หรือในการกำหนดจำนวนเงินชดใช้ หากตกลงกันไม่ได้ ให้จัดซ่อมโดยอยู่กลางการประกันภัยที่กรมการประกันภัยออกใบแต่งตั้งให้

ข้อจำกัดความรับผิดชอบของบริษัท

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องสั่งอะไหล่จากต่างประเทศ บริษัทรับผิดชอบไม่เกินกว่าราคานำเข้าที่ส่งมาทางเรือ

ข้อ 3. การดูแลขนย้าย

เมื่อรถยนต์เกิดความเสียหายซึ่งมีการคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ บริษัทจะจ่ายค่าดูแลรักษา รถยนต์ และค่าขนย้ายรถยนต์ทั้งหมดนับแต่วันเกิดเหตุจนกว่าการซ่อมแซม หรือการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จะเสร็จสิ้นตามจำนวนที่จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินร้อยละยี่สิบของค่าซ่อมแซม

ข้อ 4. ความเสียหายส่วนแรก

ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบเองต่ออุบัติเหตุแต่ละครั้ง ดังนี้

(ก) 2,000 บาทแรก ของความเสียหายอันเกิดจากการชน ในกรณีผู้เอาประกันภัยไม่สามารถแจ้งให้บริษัททราบถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้

- (ข) ตามจำนวนเงินส่วนแรกของความเสียหายดังระบุไว้ในตาราง
- (ค) 6,000 บาทแรก ของความเสียหายต่อรถยนต์ที่เกิดจากการชนการคว่ำ ในกรณีเป็นการประกันภัยประเภทระบุชื่อผู้ขับขี่ หากผู้ขับขี่รถยนต์คันเอาประกันภัยในขณะที่เกิดอุบัติเหตุ มิใช่ผู้ขับขี่ที่ระบุชื่อในกรมธรรม์ประกันภัย

ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบตามข้อต่างๆ ดังกล่าว เกินกว่าหนึ่งข้อให้ถือว่าความรับผิดชอบแต่ละข้อเป็นความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้น

ผู้เอาประกันภัยไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายส่วนแรกตาม (ข) (ค) หากความเสียหายนั้นเกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลภายนอกและรู้ตัวผู้ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ซึ่งมีผลทำให้บริษัทมีสิทธิที่จะเรียกค่าเสียหายที่บริษัทได้จ่ายไปคืนจากบุคคลภายนอกได้

ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบค่าเสียหายส่วนแรกเองตาม (ก) (ข) และ (ค) บริษัทจะจ่ายแทนผู้เอาประกันภัยไปก่อน เมื่อบริษัทได้จ่ายเงินที่ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบไปแล้ว ผู้เอาประกันภัยต้องคืนเงินให้บริษัทภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียกร้องจากบริษัท

ข้อ 5. การรักษารถยนต์

ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบเองเมื่อเกิดความเสียหายเพิ่มขึ้นหรือต้องประสบอุบัติเหตุอื่นเนื่องจากการใช้รถยนต์ก่อนที่จะมีการซ่อมแซมตามที่จำเป็น หรือไม่ได้จัดให้มีการดูแลเมื่อรถยนต์เกิดอุบัติเหตุหรือเครื่องเสีย

ข้อ 6. การสละสิทธิ

ในกรณีที่มีความเสียหายต่อรถยนต์เมื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ใช้รถยนต์โดยได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัย บริษัทสละสิทธิในการไล่เบี้ยจากผู้ใช้นั้น เว้นแต่การใช้โดยบุคคลของอู่ เมื่อรถยนต์ได้มอบให้อู่ทำการซ่อม โดยการซ่อมนั้นบริษัทมิได้เป็นผู้สั่ง หรือให้ความยินยอม

ข้อ 7. การยกเว้นความเสียหายต่อรถยนต์ การประกันภัยนี้ไม่คุ้มครอง

- 7.1 การเสื่อมราคา หรือการสึกหรอของรถยนต์
- 7.2 การแตกหักของเครื่องจักรกลไกของรถยนต์ หรือการเสียบ หรือการหยุดเดินของเครื่องจักรกลไก หรือเครื่องไฟฟ้าของรถยนต์ อันมิได้เกิดจากอุบัติเหตุ
- 7.3 ความเสียหายโดยตรงต่อรถยนต์ อันเกิดจากการบรรทุกน้ำหนัก หรือจำนวนผู้โดยสารเกินกว่าที่ได้รับอนุญาตอันมิได้เกิดจากอุบัติเหตุ
- 7.4 ความเสียหายต่ออย่างรถยนต์ อันเกิดจากการฉีกขาดหรือการระเบิด เว้นแต่กรณีมีความเสียหายเกิดขึ้นต่อส่วนอื่นของรถยนต์ในเวลาเดียวกัน
- 7.5 ความเสียหายอันเกิดจากขาดการใช้รถยนต์ เว้นแต่การขาดการใช้รถยนต์นั้นเกิดจากบริษัท ประวิงการซ่อมหรือซ่อมล่าช้าเกินกว่าที่ควรจะเป็นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อ 8. การยกเว้นการใช้ การประกันภัยนี้ไม่คุ้มครอง

- 8.1 การใช้รถยนต์นอกอาณาเขตที่คุ้มครอง
- 8.2 การใช้รถยนต์ไปในทางที่ผิดกฎหมาย เช่น ใช้รถยนต์ไปปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือใช้ขนยาเสพติด เป็นต้น
- 8.3 การใช้ในการแข่งขันความเร็ว

ข้อ 9. การยกเว้นการใช้อื่นๆ การประกันภัยนี้ไม่คุ้มครอง

- 9.1 การใช้ลากจูงหรือผลัดกัน เว้นแต่รถที่ถูกลากจูงหรือถูกผลัดกันได้ประกันภัยไว้กับบริษัทด้วยหรือเป็นรถลากจูงโดยสภาพ หรือรถที่มีระบบห้ามล้อเชื่อมโยงถึงกัน
- 9.2 การใช้รถยนต์นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในตารางในขณะเกิดอุบัติเหตุ
- 9.3 การขับขี่โดยบุคคลซึ่งในขณะที่ขับขี่มีปริมาณแอลกอฮอล์ในเส้นเลือดไม่น้อยกว่า 150 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์
- 9.4 การขับขี่โดยบุคคลที่ไม่เคยได้รับใบอนุญาตขับขี่ใดๆ หรือเคยได้รับแต่ถูกตัดสิทธิตามกฎหมาย หรือใช้ใบขับขี่รถจักรยานยนต์ไปขับขี่รถยนต์

การยกเว้นตามข้อ 9.1, 9.2, 9.3, 9.4 จะไม่นำมาใช้ในกรณีที่มีความเสียหายต่อรถยนต์ที่เกิดขึ้น และมิใช่ความประมาทของผู้ขับขี่รถยนต์ที่เอาประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้

แต่ในกรณีที่เป็นการประกันภัยประเภทระบุชื่อผู้ขับขี่ การยกเว้นตาม 9.4 จะไม่นำมาใช้บังคับ หากผู้ขับขี่ในขณะเกิดความเสียหายเป็นผู้ขับขี่ที่ถูกระบุชื่อในกรมธรรม์ประกันภัย

หมวดการคุ้มครองรถยนต์สูญหาย ไฟไหม้

ข้อ 1. ข้อตกลงคุ้มครอง

รถยนต์สูญหาย ไฟไหม้ บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อรถยนต์หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของรถยนต์ รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องตกแต่ง หรือสิ่งติดตั้งประจำอยู่กับตัวรถยนต์เกิดไฟไหม้ หรือสูญหายไป

ความรับผิดชอบของบริษัทจะมีไม่เกินจำนวนเงินเอาประกันภัยที่ระบุไว้ในตาราง

ความสูญหายในที่นี่ให้หมายความรวมถึง ความเสียหายต่อรถยนต์รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องตกแต่ง หรือ สิ่งติดตั้งประจำอยู่กับตัวรถยนต์ ที่เป็นผลมาจากการลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ยักยอกทรัพย์ หรือเป็นผลมาจากการพยายามกระทำเช่นนั้น

ไฟไหม้ในที่นี่หมายถึง ความเสียหายต่อรถยนต์ที่เป็นผลมาจากไฟไหม้ ไม่ว่าจะเป็นการไหม้โดยตัวของมันเอง หรือเป็นการไหม้ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสาเหตุอื่น

ข้อ 2. การชดใช้ความเสียหายหรือสูญหายต่อรถยนต์

2.1 ในกรณีรถยนต์สูญหาย

อันเกิดจากการลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และยักยอกทรัพย์ บริษัทจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนเงินเอาประกันภัยที่ระบุไว้ในตาราง โดยผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์แล้วแต่กรณีต้องโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์ให้แก่บริษัททันที โดยค่าใช้จ่ายของบริษัท และให้ถือว่าการคุ้มครองรถยนต์นั้นเป็นอันสิ้นสุด

ในกรณีที่บริษัทได้รับรถยนต์คืนมาแล้ว บริษัทต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้เอาประกันภัยทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับรถยนต์คืนมา ตามที่อยู่ครั้งสุดท้ายที่ผู้เอาประกันภัยแจ้งให้บริษัททราบและบริษัทยินยอมให้ผู้เอาประกันภัยใช้สิทธิ

2.1.1 ขอรับรถยนต์คืน โดยผู้เอาประกันภัยต้องคืนเงินที่ได้รับชดใช้ไปทั้งหมดให้แก่บริษัท ถ้ารถยนต์นั้นเกิดความเสียหาย บริษัทต้องจัดซ่อมให้โดยค่าใช้จ่ายของบริษัทก่อนคืน

2.1.2 สละสิทธิไม่ขอรับรถยนต์คืน

ทั้งนี้ ผู้เอาประกันภัยจะต้องแจ้งการใช้สิทธิให้บริษัททราบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากบริษัท ถ้าผู้เอาประกันภัยไม่แจ้งขอใช้สิทธิภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้เอาประกันภัยไม่ประสงค์จะขอรับรถยนต์คืน

2.2 ในกรณีรถยนต์เสียหายสิ้นเชิง

บริษัทจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนเงินเอาประกันภัยที่ระบุไว้ในตาราง

ในกรณีที่เอาประกันภัยไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่ารถยนต์ในขณะที่เอาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์แล้วแต่กรณีต้องโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์ให้แก่บริษัททันที โดยค่าใช้จ่ายของบริษัท และให้ถือว่าการคุ้มครองรถยนต์นั้นเป็นอันสิ้นสุด

2.3 ในกรณีรถยนต์ได้รับความเสียหาย แต่ไม่ถึงกับเสียหายสิ้นเชิง หรือสูญหายบางส่วน

บริษัทและผู้เอาประกันภัยอาจตกลงกันให้มีการซ่อม หรือเปลี่ยนรถยนต์ซึ่งมีสภาพเดียวกันแทนได้ ทั้งนี้ รวมทั้งอุปกรณ์ของรถยนต์นั้นหรือจะชดใช้เงินเพื่อทดแทนความเสียหายหรือสูญหายนั้นก็ได้

ในการซ่อมรถยนต์หรือในการกำหนดจำนวนเงินชดใช้หากตกลงกันไม่ได้ ให้จัดซ่อมโดยอยู่กลางการประกันภัยที่กรมการประกันภัยออกใบแต่งตั้งให้

ข้อจำกัดความรับผิดชอบของบริษัท

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องสั่งอะไหล่จากต่างประเทศ บริษัทรับผิดชอบไม่เกินกว่าราคานำเข้าที่ส่งมาทางเรือ

ข้อ 3. การดูแลขนย้าย

เมื่อมีความเสียหายต่อรถยนต์ที่เกิดไฟไหม้ บริษัทจะจ่ายค่าดูแลรักษารถยนต์และค่าขนย้ายรถยนต์ทั้งหมด นับแต่วันเกิดเหตุ จนกว่าการซ่อมแซม หรือการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจะเสร็จสิ้นตามจำนวนที่จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินร้อยละสิบของค่าซ่อมแซม

ข้อ 4. การสละสิทธิ

ในกรณีที่มีความเสียหายหรือสูญหายต่อรถยนต์ เมื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ใช้รถยนต์โดยได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัย บริษัทสละสิทธิในการไล่เบี้ยจากผู้ใช้นั้น เว้นแต่การใช้โดยบุคคลของผู้นั้นเมื่อรถยนต์ได้มอบให้อู่ทำการซ่อมโดยการซ่อมนั้นบริษัทมิได้เป็นผู้สั่งหรือให้ความยินยอม

ข้อ 5. การยกเว้นรถยนต์สูญหาย ไฟไหม้

การประกันภัยนี้ไม่คุ้มครองความสูญหายหรือไฟไหม้อันเกิดจาก

5.1 ความเสียหายหรือสูญหายอันเกิดจากการลักทรัพย์หรือยักยอกทรัพย์ โดยบุคคลได้รับมอบหมายหรือครอบครองรถยนต์ตามสัญญาเช่า สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจำนำ หรือโดยบุคคลที่จะกระทำสัญญาดังกล่าว ข้างต้น

5.2 การใช้รถยนต์นอกอาณาเขตที่คุ้มครอง

ชื่อและที่อยู่บริษัท

ตารางกรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล			
THE SCHEDULE			
รหัสบริษัท Company Code		กรมธรรม์ประกันภัยเลขที่ Policy No.	
☐ ส่วนบุคคล Personal Accident Insurance ☐ กลุ่ม Group Accident Insurance ☐ นักเรียน นิสิต นักศึกษา Student Group Accident Insurance คุ้มครอง 24 ชั่วโมงทั่วโลก 24 Hours Worldwide Coverage			
1. ผู้ถือกรมธรรม์ : ชื่อและที่อยู่ The Policy Holder : Name and Address			
2. ผู้เอาประกันภัย : ชื่อและที่อยู่ The Insured : Name and Address		เลขประจำตัวประชาชน : ID No. อาชีพ : Occupation ชั้นอาชีพ : Occupation class อายุ : Age	
3. ผู้รับประโยชน์ : ชื่อและที่อยู่ The Beneficiary : Name and Address		ความสัมพันธ์กับผู้เอาประกันภัย: Relationship to the Insured	
4. ระยะเวลาประกันภัย : เริ่มต้นวันที่ Period of Insurance : From	เวลา at	น. hours	สิ้นสุดวันที่ To
เวลา 12.00 น. at 12.00 hours			
5. จำนวนจำกัดความรับผิด : กรมธรรม์ประกันภัยนี้ให้การคุ้มครองเฉพาะผลของความบาดเจ็บทางร่างกายในข้อที่มีจำนวนเงินเอาประกันภัยระบุไว้เท่านั้น Limit of Liability : This policy affords coverage only with respect to such result from bodily injury for which a sum insured is stated			
ข้อตกลงคุ้มครอง Insuring Agreement	จำนวนเงินเอาประกันภัย Sum Insured (Baht)	ความรับผิดชอบส่วนแรก Deductible	เบี้ยประกันภัย (บาท) Premium (Baht)
ข้อ 1. เสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ สายตา หรือทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิง (อ.บ.1) Item 1. Loss of Life, Dismemberment, Loss of Sight or Permanent Disability (P.A.1)			
ข้อ 2. ทุพพลภาพชั่วคราวสิ้นเชิง ไม่เกิน.....สัปดาห์ Item 2. Total Temporary Disability Max. Weeks	ต่อสัปดาห์ Each Week		วัน days
ข้อ 3. ทุพพลภาพชั่วคราวบางส่วน ไม่เกิน.....สัปดาห์ Item 3. Partial Temporary Disability Max. Weeks	ต่อสัปดาห์ Each Week		บาท Baht
ข้อ 4. การรักษาพยาบาลต่ออุบัติเหตุแต่ละครั้ง Item 4. Medical Expenses Each Accident			บาท Baht
	เบี้ยประกันภัยสำหรับภัยเพิ่ม Additional Premium		
	ส่วนลดเบี้ยประกันภัย Premium Discount		
	เบี้ยประกันภัยสุทธิ Net premium		
	ภาษี Tax		
	อากร Stamps		
	เบี้ยประกันภัยรวม Total Premium		
6. ข้อตกลงคุ้มครอง/เอกสารแนบท้ายที่แนบติด : Insuring Agreement/Endorsement attached			
☐ ตัวแทน Agent		☐ นายหน้าประกันภัยรายนี้ Broker	
			ใบอนุญาตเลขที่ License No.

วันทำสัญญาประกันภัย.....
Agreement made on

วันทำกรมธรรม์ประกันภัย.....
Policy issued on

เพื่อเป็นหลักฐาน บริษัท โดยผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ได้ลงลายมือชื่อและประทับตราของบริษัทไว้เป็นสำคัญ ณ สำนักงานของบริษัท

As evidence the Company has caused this policy to be signed by person/s with power to act on behalf of the company and the company's stamp to be affixed at its office

()
กรรมการ - Director

()
กรรมการ - Director

()
ผู้รับมอบอำนาจ - Authorized Signature

ชื่อและที่อยู่บริษัท

ตารางกรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล			
THE SCHEDULE			
รหัสบริษัท Company Code		กรมธรรม์ประกันภัยเลขที่ Policy No.	
☐ ส่วนบุคคล Personal Accident Insurance ☐ กลุ่ม Group Accident Insurance ☐ นักเรียน นิสิต นักศึกษา Student Group Accident Insurance คุ้มครอง 24 ชั่วโมงทั่วโลก 24 Hours Worldwide Coverage			
1. ผู้ถือกรมธรรม์ : ชื่อและที่อยู่ The Policy Holder : Name and Address			
2. ผู้เอาประกันภัย : ชื่อและที่อยู่ The Insured : Name and Address		เลขประจำตัวประชาชน : ID No. อาชีพ : Occupation ชั้นอาชีพ : Occupation class อายุ : Age	
3. ผู้รับประโยชน์ : ชื่อและที่อยู่ The Beneficiary : Name and Address		ความสัมพันธ์กับผู้เอาประกันภัย: Relationship to the Insured	
4. ระยะเวลาประกันภัย : เริ่มต้นวันที่		เวลา	น.
Period of Insurance : From		at	hours
		สิ้นสุดวันที่	เวลา 12.00 น.
		To	at 12.00 hours
5. จำนวนจำกัดความรับผิด : กรมธรรม์ประกันภัยนี้ให้การคุ้มครองเฉพาะผลของความบาดเจ็บทางร่างกายในข้อที่มีจำนวนเงินเอาประกันภัยระบุไว้เท่านั้น Limit of Liability : This policy affords coverage only with respect to such result from bodily injury for which a sum insured is stated			
ข้อตกลงคุ้มครอง Insuring Agreement		จำนวนเงินเอาประกันภัย Sum Insured (Baht)	ความรับผิดส่วนแรก Deductible
ข้อ 1. เสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ สายตา การรับฟังเสียง การพูดออกเสียง หรือทุพพลภาพถาวร (อ.บ.2) Item 1. Loss of Life, Dismemberment, Loss of Sight Hearing Speech or Permanent Disability (P.A.2)			เบี้ยประกันภัย (บาท) Premium (Baht)
ข้อ 2. ทุพพลภาพชั่วคราวสิ้นเชิง ไม่เกิน.....สัปดาห์ Item 2. Total Temporary Disability Max. Weeks		ต่อสัปดาห์ Each Week	วัน days
ข้อ 3. ทุพพลภาพชั่วคราวบางส่วน ไม่เกิน.....สัปดาห์ Item 3. Partial Temporary Disability Max. Weeks		ต่อสัปดาห์ Each Week	บาท Baht
ข้อ 4. การรักษาพยาบาลต่อบุติเหตุแต่ละครั้ง Item 4. Medical Expenses Each Accident			บาท Baht
		เบี้ยประกันภัยสำหรับภัยเพิ่ม Additional Premium	
		ส่วนลดเบี้ยประกันภัย Premium Discount	
		เบี้ยประกันภัยสุทธิ Net premium	
		ภาษี Tax	
		อากร Stamps	
		เบี้ยประกันภัยรวม Total Premium	
6. ข้อตกลงคุ้มครอง/เอกสารแนบท้ายที่แนบติด : Insuring Agreement/Endorsement attached			
☐ ตัวแทน Agent		☐ นายหน้าประกันภัยรายนี้ Broker	
		ใบอนุญาตเลขที่ License No.	

วันทำสัญญาประกันภัย.....

Agreement made on

วันทำกรมธรรม์ประกันภัย.....

Policy issued on

เพื่อเป็นหลักฐาน บริษัท โดยผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ได้ลงลายมือชื่อและประทับตราของบริษัทไว้เป็นสำคัญ ณ สำนักงานของบริษัท

As evidence the Company has caused this policy to be signed by person/s with power to act on behalf of the company and the company's stamp to be affixed at its office

()

กรรมการ - Director

()

กรรมการ - Director

()

ผู้รับมอบอำนาจ - Authorized Signature

คำขอเอาประกันภัยอุบัติเหตุ Proposal for Accident Insurance				
1	ผู้ขอเอาประกันภัย : ชื่อ เพศ The Proposer : Name Sex ที่อยู่ รหัสไปรษณีย์ Address Post Code โทร. โทร. Tel.			
☐ บัตรประจำตัวประชาชน ☐ บัตรประจำตัวข้าราชการ ☐ ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว ☐ หนังสือเดินทาง Identity card Government Identity card Alien Certificate Passport				
เลขที่ (No.).....ออกให้ ณ เขต หรือ อำเภอ (Issued at).....จังหวัด (Province).....ประเทศ (Country).....				
อายุ Age	วัน เดือน ปี เกิด Date of Birth	ความสูง Height	น้ำหนัก Weight	สัญชาติ Nationality
อาชีพปัจจุบัน ตำแหน่ง Present Occupation Position ลักษณะงานที่ทำโดยสังเขป ชั้นอาชีพ : Occupation Class Job description				
เงินเดือน/ค่าจ้าง (Salary/Wage) ปีละ.....บาท (Baht) รายได้อื่นๆ (Others) ปีละ.....บาท (Baht) แหล่งที่มา (Source)..... (การกำหนดจำนวนเงินเอาประกันภัยของบริษัทจะพิจารณาจากรายได้ของผู้เอาประกันภัยโปรดแถลงข้อเท็จจริง) ชื่อนายจ้าง กิจการของนายจ้าง Employer's Name Employer's Business ที่อยู่ของนายจ้าง รหัสไปรษณีย์ โทร. Employer's Address Address Post Code Tel.				
2	ผู้รับประโยชน์ : ชื่อ อายุ Beneficiary : Name Age ที่อยู่ ความสัมพันธ์กับผู้ขอเอาประกันภัย Address Relationship to the Proposer รหัสไปรษณีย์ โทร. Post Code Tel.			
3	ระยะเวลาขอเอาประกันภัย เริ่มต้นวันที่.....เวลา.....น. สิ้นสุดวันที่.....เวลา 12.00 น. Period of Insurance required : From at hours To at 12.00 hours			
4	จำนวนเงินขอเอาประกันภัยที่ต้องการ Sum Insured required			
ข้อตกลงคุ้มครอง Insuring Agreement		จำนวนเงิน เอาประกันภัย Sum Insured	ความรับ ผิดส่วนแรก Deductible	(บริษัทกรอก: Company fill in) เบี้ยประกันภัย Premium
☐ สำหรับความคุ้มครองตามข้อ 1 ให้ท่านระบุความคุ้มครองที่ต้องการตาม อ.บ.1 หรือ อ.บ.2 ข้อใดข้อหนึ่ง For coverage in Item 1 please choose coverage either P.A. 1 or P.A. 2 ☐ ข้อ 1. การเสียชีวิต สูญเสียชีวิตอวัยวะ สายตา หรือทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิง (อ.บ.1) Item 1 Loss of Life, Dismemberment, Loss of Sight or Total Permanent Disability (P.A.1)				
☐ ข้อ 1. การเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ สายตา การรับฟังเสียง การพูดออกเสียงหรือทุพพลภาพถาวร (อ.บ.2) Item 1. Loss of Life, Dismemberment, Loss of Sight Hearing Speech or Permanent Disability (P.A.2)				
ข้อ 2. ทุพพลภาพชั่วคราวสิ้นเชิง ไม่เกิน.....สัปดาห์ Item 2. Total Temporary Disability Max. Weeks				
ข้อ 3. ทุพพลภาพชั่วคราวบางส่วน ไม่เกิน.....สัปดาห์ Item 3. Partial Temporary Disability Max. Weeks				
ข้อ 4. การรักษาพยาบาลต่ออุบัติเหตุแต่ละครั้ง Item 4. Medical Expenses Each Accident				
เบี้ยประกันภัยสำหรับภัยเพิ่มเติม Additional Premium ส่วนลดเบี้ยประกันภัย Premium Discount เบี้ยประกันภัยสุทธิ Net Premium ภาษี Tax อากร Stamps เบี้ยประกันภัยรวม Total Premium				
5	ต้องการให้มีการคุ้มครองภัยเพิ่มเติมดังนี้ Please Include coverage on additional hazards as follows: ☐ การขับขี่หรือโดยสารรถจักรยานยนต์ Driving of or riding as a passenger on motorcycles ☐ การโดยสารในฐานะผู้โดยสารอากาศยานที่มีได้ประกอบการโดยสารการบินพาณิชย์ Travelling as a passenger in aircraft not operated by a commercial airline ☐ การนัดหยุดงาน การจลาจล และการที่ประชาชนก่อความวุ่นวายถึงขนาดลุกฮือขึ้นต่อต้านรัฐบาล Strike Riot and Civil Commotion ☐ การเล่นแข่งขันท้าอันอันตราย Playing or racing dangerous sport ☐ การสงคราม ฯลฯ War, etc.			

6	ท่านมีหรือได้ขอเอาประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล หรือประกันชีวิตไว้กับบริษัทหรือกับบริษัทอื่นหรือไม่? ☐ ไม่มี (No) ☐ มีหรือได้ขอ (Yes) ถ้ามีหรือได้ขอโปรดแจ้ง If yes, please state Have you had or applied for Personal Accident Insurance or Life insurance with the company or any other company?	บริษัท Company	จำนวนเงินเอาประกันภัย Sum insured
7	ท่านเคยถูกปฏิเสธการขอเอาประกันชีวิต หรือการขอเอาประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลหรือปฏิเสธการต่ออายุสัญญา หรือถูกเรียกเก็บเบี้ยประกันภัยเพิ่มสำหรับการประกันภัยดังกล่าวหรือไม่? ☐ ไม่เคย (No) ☐ เคย (Yes) ถ้าเคยโปรดแจ้ง If yes, please state: Have you ever been cancelled life insurance or personal accident insurance or had your insurance cancelled or had renewal declined or had additional premium imposed for such insurance?	บริษัท Company	จำนวนเงินเอาประกันภัย Sum insured
8	ท่านขับขี่หรือโดยสารจักรยานยนต์หรือไม่? Do you drive or ride as a passenger on motorcycle?	☐ ไม่ (No)	☐ เป็นครั้งคราว (Occasionally) ☐ เป็นประจำ (Regularly)
9	ท่านดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นประจำหรือไม่? Do you take or consume alcoholic drinks?	☐ ไม่ (No)	☐ เป็นครั้งคราว (Occasionally) ☐ เป็นประจำ (Regularly)
10	ในระหว่าง 2 ปีที่ผ่านมา ท่านเคยได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุถึงขั้นเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลหรือไม่? In the past two years, have you ever sustained accidental bodily injury that required to be hospitalized?	☐ ไม่เคย (No) ☐ เคย (Yes) ถ้าเคยโปรดแจ้ง If yes, please state:.. ระยะเวลา Period of Treatment..... ลักษณะการบาดเจ็บ..... Nature of injury ผลการรักษา Result of Treatment..... แพทย์ / ร.พ. หรือสถานรักษา..... Physician / Hospital or Polyclinic	
11	ท่านเป็นหรือเคยได้รับการรักษาโรคต่อไปนี้หรือไม่? Do you have or have you ever been treated for ? ก. โรคลมชัก (Epilepsy or Convulsion) ข. โรคหัวใจ (Heart Disease) ค. ความดันโลหิตสูง (Hypertension) ง. โรคเบาหวาน (Diabetes Melitus) จ. โรคกระดูกและ/หรือกล้ามเนื้อ (Musculasketal) ฉ. โรคมะเร็ง (Cancer) ช. โรคเอดส์ (AIDS or HIV positive)	☐ ไม่เคย (No) ☐ ไม่เคย (No) ☐ ไม่เคย (No) ☐ ไม่เคย (No) ☐ ไม่เคย (No) ☐ ไม่เคย (No) ☐ ไม่เคย (No)	☐ เคย (Yes) ☐ เคย (Yes) ☐ เคย (Yes) ☐ เคย (Yes) ☐ เคย (Yes) ☐ เคย (Yes) ☐ เคย (Yes)
12	ท่านมีความผิดปกติของสายตาหรือประสาทหูบ้างหรือไม่? Do you have defects in eyesight or hearing?	☐ ไม่ (No)	☐ มี (Yes) ถ้ามีโปรดระบุ If yes, please state :
13	ท่านมีอวัยวะส่วนใดพิการบ้างหรือไม่? Do you have any disabled part of your body?	☐ ไม่ (No)	☐ มี (Yes) ถ้ามีโปรดระบุ If yes, please state :
14	ท่านเคยเสพสารเสพติดที่ให้โทษร้ายแรงหรือไม่? Have you ever taken narcotic drugs?	☐ ไม่ (No)	☐ มี (Yes) ถ้ามีโปรดระบุ If yes, please state :
15	ท่านเคยต้องโทษคดีเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่? Have you ever been sentenced for dealing with narcotic drugs?	☐ ไม่ (No)	☐ มี (Yes) ถ้ามีโปรดระบุ If yes, please state :

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คำแถลงตามรายการข้างบนเป็นความจริง และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาระหว่างข้าพเจ้ากับบริษัท

I / We warrant that the above statements are true and correct and agree that this proposal shall be the basis of the contract between me / us and the Company

()
ลงลายมือชื่อผู้เขียนหรือพิมพ์
Written by

()
ลงลายมือชื่อผู้ขอเอาประกันภัย
Proposer's Signature

()
ลงลายมือชื่อผู้แทนโดยชอบธรรม
Legal Representative's Signature

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
Date.....

ตัวแทน
Agent

นายหน้าประกันภัยรายนี้.....
Broker

ใบอนุญาตเลขที่.....
License No.

คำเตือนของกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์

ให้ตอบคำถามข้างต้นตามความจริงทุกข้อ มิฉะนั้นบริษัทอาจถือเป็นเหตุปฏิเสธความรับผิดชอบตามสัญญาประกันภัยได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 865

REMINDER OF THE DEPARTMENT OF INSURANCE, MINISTRY OF COMMERCE

Give answer to all questions above truthfully otherwise the company may have cause to deny liability under this policy in accordance with section 865 of the Civil & Commercial Code.

กรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล

โดยการซื้อถือข้อตกลงในใบคำขอเอาประกันภัยซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของกรมธรรม์ประกันภัยนี้และเพื่อเป็นการตอบแทนเบี้ยประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยต้องชำระภายใต้ข้อบังคับ เงื่อนไขทั่วไป ข้อตกลงคุ้มครอง ข้อยกเว้นและเอกสารแนบท้ายแห่งกรมธรรม์ประกันภัยนี้ บริษัทให้สัญญาแก่ผู้เอาประกันภัย ดังต่อไปนี้

การคุ้มครอง : ตามข้อตกลงคุ้มครอง/ เอกสารแนบท้ายที่แนบติด

เงื่อนไขทั่วไป

1. คำนิยาม : เพื่อใช้ในกรมธรรม์ประกันภัยและเอกสารแนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยนี้

1.1 “บริษัท”	หมายความว่า	บริษัทที่ออกกรมธรรม์ประกันภัยนี้
1.2 “ผู้เอาประกันภัย”	หมายความว่า	บุคคลที่ระบุชื่อเป็นผู้เอาประกันภัยในตารางกรมธรรม์ประกันภัยนี้
1.3 “ตาราง”	หมายความว่า	ตารางกรมธรรม์ประกันภัยนี้
1.4 “อุบัติเหตุ”	หมายความว่า	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน จากปัจจัยภายนอกร่างกายและทำให้เกิดผลที่ผู้เอาประกันภัยมิได้เจตนาหรือมุ่งหวัง
1.5 “ความบาดเจ็บ”	หมายความว่า	การบาดเจ็บทางร่างกาย อันเป็นผลโดยตรงจากอุบัติเหตุ ซึ่งเกิดขึ้นโดยเอกเทศ และโดยอิสระจากเหตุอื่น
1.6 “ทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิง”	หมายความว่า	ทุพพลภาพถึงขนาดไม่สามารถประกอบหน้าที่การงานใดๆ ในอาชีพประจำและ อาชีพอื่นๆ ได้โดยสิ้นเชิงตลอดไป
1.7 “ทุพพลภาพถาวรบางส่วน”	หมายความว่า	ทุพพลภาพถึงขนาดไม่สามารถประกอบหน้าที่การงานใดๆ ในอาชีพประจำตามปกติได้ตลอดไป แต่ทำงานอื่นเพื่อสินจ้างได้
1.8 “ทุพพลภาพชั่วคราวสิ้นเชิง”	หมายความว่า	ทุพพลภาพถึงขนาดไม่สามารถประกอบหน้าที่การงานในอาชีพประจำตามปกติได้โดยสิ้นเชิงในช่วงระยะเวลาหนึ่ง
1.9 “ทุพพลภาพชั่วคราวบางส่วน”	หมายความว่า	ทุพพลภาพถึงขนาดไม่สามารถประกอบหน้าที่การงานในอาชีพประจำตามปกติบางส่วนในช่วงระยะเวลาหนึ่งก็ดี หรือเป็นผลต่อเนื่องจากทุพพลภาพชั่วคราวสิ้นเชิง ซึ่งได้ทุเลาเบาบางลงแล้วก็ดี แต่ยังไม่สามารถประกอบหน้าที่การงานในอาชีพประจำตามปกติได้ครบทุกส่วนในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

6. การจ่ายค่าทดแทน

ค่าทดแทนสำหรับการเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายให้แก่ผู้รับประโยชน์ ส่วนค่าทดแทนอย่างอื่นจะจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัย ภายในกำหนดระยะเวลาดังต่อไปนี้

6.1 สำหรับความสูญเสียตามข้อตกลงคุ้มครองข้อ 1 และ ข้อ 4 จะจ่ายภายใน 20 วันนับแต่วันที่บริษัทได้รับหลักฐานแสดงความสูญเสียที่ครบถ้วนและถูกต้องแล้ว

6.2 สำหรับความสูญเสียตามข้อตกลงคุ้มครองข้อ 2 และ ข้อ 3 จะจ่ายให้ในวันครบกำหนดทุกๆ 4 สัปดาห์ตลอดระยะเวลาทุพพลภาพ แต่ไม่เกิน 52 สัปดาห์

ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าการเรียกร้องเพื่อให้บริษัทชดใช้ตามกรมธรรม์ประกันภัยตามข้อ 6.1 หรือ ข้อ 6.2 ดังกล่าวข้างต้นไม่เป็นไปตามข้อตกลงคุ้มครองในกรมธรรม์ประกันภัย ระยะเวลาที่กำหนดไว้ อาจขยายออกไปอีกได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้จะไม่เกิน 90 วัน นับแต่วันที่บริษัทได้รับเอกสารครบถ้วนแล้ว

สำหรับการเรียกร้องตามข้อ 6.2 จะขยายระยะเวลาตามวรรคก่อนได้เฉพาะกำหนดการจ่ายครั้งแรกเท่านั้น ภาวะในการพิสูจน์ว่า การเรียกร้องค่าทดแทนไม่เป็นไปตามข้อตกลงคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัย เป็นหน้าที่ของบริษัท ในการนี้ผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับประโยชน์จะต้องให้ข้อเท็จจริงและความสะดวกแก่บริษัทตามสมควร

หากบริษัทไม่อาจจ่ายค่าทดแทนให้แล้วเสร็จ ภายในกำหนดระยะเวลาข้างต้น บริษัทจะรับผิดชอบใช้ดอกเบี้ยให้อีกในอัตราร้อยละ 12 ต่อปี ของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายทั้งนี้ นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

7. การจำกัดความรับผิดชอบตลอดระยะเวลาประกันภัย

ตลอดระยะเวลาประกันภัย บริษัทจะจ่ายค่าทดแทนสำหรับผลที่เกิดขึ้นตามข้อตกลงคุ้มครองข้อ 1 รวมกันไม่เกินจำนวนเงินดังระบุไว้ในตาราง และเมื่อมีการจ่ายค่าทดแทนตามข้อตกลงคุ้มครองข้อ 1 เต็มวงเงินจำกัดความรับผิดชอบที่ระบุไว้ในตารางแล้ว ความคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ยังมีผลบังคับต่อไปตลอดระยะเวลาประกันภัยที่เหลือ ทั้งนี้เฉพาะตามข้อตกลงคุ้มครองข้อ 4 (ถ้ามี) เท่านั้น

8. การเปลี่ยนอาชีพ

ถ้าผู้เอาประกันภัยได้รับบาดเจ็บในขณะที่กระทำการโดยมีค่าตอบแทนในอาชีพอื่นที่มีการเสี่ยงอันตรายมากกว่าอาชีพที่ได้แจ้งไว้แต่เดิม บริษัทจะจ่ายค่าทดแทนให้เป็นจำนวนเงินเท่าที่เบี้ยประกันภัยที่ได้รับชำระแล้วสำหรับอาชีพเดิมและจะซื้อความคุ้มครองสำหรับอาชีพใหม่ได้

ถ้าผู้เอาประกันภัยเปลี่ยนอาชีพเป็นอาชีพประเภทอื่นซึ่งบริษัทกำหนดไว้ว่าเป็นอาชีพที่มีการเสี่ยงภัยน้อยกว่าอาชีพประเภทที่แจ้งไว้กับบริษัท บริษัทจะลดเบี้ยประกันภัยลงและจะคืนเบี้ยประกันภัยให้ตามส่วน นับแต่วันที่บริษัทได้รับหลักฐานแสดงการเปลี่ยนอาชีพแล้ว

9. การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ

ในกรณีที่มีข้อพิพาท ข้อขัดแย้ง หรือข้อเรียกร้องใดๆ ภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ ระหว่างผู้มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประกันภัยกับบริษัท และหากผู้มีสิทธิเรียกร้องประสงค์ และเห็นควรยุติข้อพิพาท

นั้นโดยวิธีการอนุญาตตุลาการ บริษัทตกลงยินยอมและให้ทำการวินิจฉัยชี้ขาดโดยอนุญาตตุลาการ ตามข้อบังคับกรมการประกันภัยว่าด้วยอนุญาตตุลาการ

10. การเลิกกรมธรรม์ประกันภัย

10.1 บริษัทจะบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้ด้วยการส่งหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนถึงผู้เอาประกันภัย ตามที่อยู่ครั้งสุดท้ายที่แจ้งให้บริษัททราบ ในกรณีนี้บริษัทจะคืนเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัย โดยหักเบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้ใช้บังคับมาแล้วออกตามส่วน

10.2 ผู้เอาประกันภัยจะบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้โดยแจ้งให้บริษัททราบเป็นหนังสือ และมีสิทธิได้รับเบี้ยประกันภัยคืนหลังจากหักเบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้ใช้บังคับมาแล้วออกตามอัตราเบี้ยประกันภัยระยะสั้นตามตารางที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้

ตารางอัตราเบี้ยประกันภัยระยะสั้น

ระยะเวลาประกันภัย (ไม่เกิน/เดือน)	ร้อยละของ เบี้ยประกันภัยเต็มปี
1	15
2	25
3	35
4	45
5	55
6	65
7	75
8	80
9	85
10	90
11	95
12	100

11. การสิ้นสุดของสัญญาประกันภัยโดยอัตโนมัติ

การประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้จะสิ้นสุดโดยอัตโนมัติ เมื่อผู้เอาประกันภัยถูกจองจำอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถาน ซึ่งบริษัทจะคืนเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยโดยหักเบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้ใช้บังคับมาแล้วออกตามส่วน

12. เงื่อนไขบังคับก่อน

บริษัทอาจจะไม่รับผิดชอบใช้ค่าทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ เว้นแต่ผู้เอาประกันภัยได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาประกันภัยและเงื่อนไขแห่งกรมธรรม์ประกันภัย

(สำหรับกรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล)

อ.บ.1

ข้อตกลงคุ้มครอง

บริษัทให้การคุ้มครองเฉพาะข้อตกลงคุ้มครองในข้อที่มีจำนวนเงินเอาประกันภัยตามที่ระบุไว้ในตารางเท่านั้น

การประกันภัยนี้ให้ความคุ้มครองความสูญเสียหรือความเสียหายอันเกิดจากความบาดเจ็บทางร่างกายของผู้เอาประกันภัยโดยอุบัติเหตุและทำให้เกิดผลดังต่อไปนี้:-

ข้อ 1 : การเสียชีวิต การสูญเสียอวัยวะ สายตา หรือทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิง

ถ้าความบาดเจ็บที่ได้รับทำให้ผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ สายตา หรือทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิงภายใน 180 วัน นับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุ หรือความบาดเจ็บที่ได้รับทำให้ผู้เอาประกันภัยต้องรักษาตัวติดต่อกันในสถานะคนไข้ในโรงพยาบาลและเสียชีวิตเพราะความบาดเจ็บนั้นเมื่อใดก็ดี บริษัทจะจ่ายค่าทดแทนให้ดังนี้

1.1 100% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับการเสียชีวิต

1.2 100% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับการตกเป็นบุคคลทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิงและการทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิงนั้น ได้เป็นไปติดต่อกันไม่น้อยกว่า 12 เดือนนับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุ หรือมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ชัดเจนว่าผู้เอาประกันภัยตกเป็นบุคคลทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิง

1.3 100% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับมือสองข้างตั้งแต่ข้อมือ หรือเท้าสองข้างตั้งแต่ข้อเท้า หรือสายตาสองข้าง

1.4 100% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับมือหนึ่งข้างตั้งแต่ข้อมือ และเท้าหนึ่งข้างตั้งแต่ข้อเท้า

1.5 100% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับมือหนึ่งข้างตั้งแต่ข้อมือ และสายตาหนึ่งข้าง

1.6 100% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับเท้าหนึ่งข้างตั้งแต่ข้อเท้า และสายตาหนึ่งข้าง

1.7 60% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับมือหนึ่งข้างตั้งแต่ข้อมือ

1.8 60% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับเท้าหนึ่งข้างตั้งแต่ข้อเท้า

1.9 60% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับสายตาหนึ่งข้าง

การสูญเสียอวัยวะโดยถาวรสิ้นเชิง หมายถึง การถูกตัดออกจากร่างกายตั้งแต่ข้อมือ หรือข้อเท้า และให้หมายรวมถึงการสูญเสียสมรรถภาพในการทำงานของอวัยวะ ดังกล่าวข้างต้นโดยมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ชัดเจนว่าไม่สามารถกลับมาใช้งานได้อีกตลอดไป

การสูญเสียสายตา หมายความว่า ตาบอดสนิทและไม่มีทางรักษาให้หายได้ตลอดไป

บริษัทจะจ่ายค่าทดแทนตามข้อนี้เพียงรายการที่สูงสุดรายการเดียวเท่านั้น

ข้อ 2 : ทุพพลภาพชั่วคราวสิ้นเชิง

ถ้าความบาดเจ็บที่ได้รับทำให้ผู้เอาประกันภัยตกเป็นบุคคลทุพพลภาพชั่วคราวสิ้นเชิงภายใน 180 วัน

นับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุ บริษัทจะจ่ายค่าทดแทนรายสัปดาห์ให้ในจำนวนเงินต่อสัปดาห์ตามที่ระบุไว้ในตาราง ตลอดระยะเวลาที่ยังทุพพลภาพอยู่ (สูงสุดไม่เกิน 52 สัปดาห์) หักด้วยจำนวนเงินหรือจำนวนวันส่วนแรกที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบเองที่ระบุไว้ในตาราง (ถ้ามี)

บริษัทจะเลิกจ่ายค่าทดแทนข้อนี้ทันทีหลังจากมีกรณีต้องจ่ายค่าทดแทนที่เกิดขึ้นตามข้อตกลงคุ้มครองข้อ 1

ข้อ 3 : ทุพพลภาพชั่วคราวบางส่วน

ถ้าความบาดเจ็บที่ได้รับทำให้ผู้เอาประกันภัยตกเป็นบุคคลทุพพลภาพชั่วคราวบางส่วนภายใน 180 วัน นับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุ บริษัทจะจ่ายค่าทดแทนรายสัปดาห์ให้ในจำนวนเงินต่อสัปดาห์ตามที่ระบุไว้ในตารางตลอดระยะเวลาที่ยังทุพพลภาพอยู่ (สูงสุดไม่เกิน 52 สัปดาห์) ตามจำนวนเงินที่ระบุไว้ในตาราง หักด้วยจำนวนเงินหรือจำนวนวันส่วนแรกที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบเองที่ระบุไว้ในตาราง (ถ้ามี)

บริษัทจะเลิกจ่ายค่าทดแทนข้อนี้ทันทีหลังจากมีกรณีต้องจ่ายค่าทดแทนที่เกิดขึ้นตามข้อตกลงคุ้มครองข้อ 1 หรือ ข้อ 2

ข้อ 4 : การรักษาพยาบาล

ถ้าความบาดเจ็บที่ได้รับทำให้ผู้เอาประกันภัยต้องรับการรักษาพยาบาลโดยแพทย์ ที่มีใบอนุญาตประกอบโรคศิลป์ตามกฎหมาย หรือต้องได้รับการพยาบาลโดยพยาบาลที่มีใบอนุญาต บริษัทจะชดเชยค่าใช้จ่ายที่ผู้เอาประกันภัยได้จ่ายไปจริงซึ่งเกิดขึ้นภายใน 52 สัปดาห์ นับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุ สำหรับค่ารักษาพยาบาล ค่าการพยาบาล แต่ไม่รวมถึงการจ้างพยาบาลพิเศษ ทั้งนี้ไม่เกินจำนวนเงินที่บริษัทต้องรับผิดชอบที่ระบุไว้ในตาราง หักด้วยจำนวนเงินส่วนแรกที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบเองที่ระบุไว้ในตาราง (ถ้ามี)

แต่หากผู้เอาประกันภัยได้รับการชดเชยจากสวัสดิการของรัฐ หรือสวัสดิการอื่นใด หรือจากการประกันภัยอื่นมาแล้ว บริษัทจะรับผิดชอบเพียงจำนวนเงินค่ารักษาพยาบาลและค่าการพยาบาลส่วนที่ขาดเท่านั้น

ข้อยกเว้น

การประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ไม่คุ้มครอง

1. ความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจาก หรือสืบเนื่องจากสาเหตุดังต่อไปนี้
 - ก. การกระทำของผู้เอาประกันภัยขณะอยู่ภายใต้ฤทธิ์สุรา สารเสพติด หรือยาเสพติดให้โทษจนไม่สามารถครองสติได้
คำว่า “ขณะอยู่ภายใต้ฤทธิ์สุรา” นั้น ในกรณีที่มีการตรวจเลือดให้ถือเกณฑ์มีระดับแอลกอฮอล์ในเลือด ตั้งแต่ 150 มิลลิกรัม เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป
 - ข. การฆ่าตัวตาย พยายามฆ่าตัวตาย หรือการทำร้ายร่างกายตนเอง
 - ค. การได้รับเชื้อโรค เว้นแต่การติดเชื้อโรค หรือบาดทะยัก หรือโรคกลัวน้ำ ซึ่งเกิดจากบาดแผลที่ได้รับมาจากอุบัติเหตุ

- ง. การรักษาทางเวชกรรมหรือศัลยกรรม เว้นแต่ที่จำเป็นจะต้องกระทำ เนื่องจากได้รับบาดเจ็บ ซึ่งได้รับความคุ้มครองภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยนี้ และได้กระทำภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ในกรมธรรม์ประกันภัย
- จ. การแท้งลูก
- ฉ. การรักษาฟัน การรักษารากฟัน การเปลี่ยนหรือใส่ฟันปลอม เว้นแต่การรักษาพยาบาลเบื้องต้น อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากอุบัติเหตุ
- ช. การปวดหลัง อันมีสาเหตุมาจาก หมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาท (Herniated Disc ; Prolapse Disc) กระดูกสันหลังเคลื่อน (Subluxation or Spondylolisthesis) กระดูกสันหลังเสื่อม (Degeneration or Spondylosis) เว้นแต่มีการแตกหัก (Fracture) หรือเคลื่อน (Dislocation) ของกระดูกสันหลังอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุ
- ซ. สงคราม (ไม่ว่าจะประกาศหรือไม่ก็ตาม) การรุกราน หรือการกระทำของศัตรูต่างชาติ สงครามกลางเมือง การปฏิวัติ การกบฏ การที่ประชาชนก่อความวุ่นวายถึงขนาดลุกฮือขึ้นต่อต้านรัฐบาล การจลาจล การนัดหยุดงาน
- ด. อาวุธนิวเคลียร์ การแผ่รังสี หรือกัมมันตภาพรังสีจากเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ หรือจากกากนิวเคลียร์ใดๆ อันเนื่องมาจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงนิวเคลียร์และกรรมวิธีใดๆ แห่งการแตกแยกตัวทางนิวเคลียร์ ซึ่งดำเนินการติดต่อกันไปโดยตัวของมันเอง
2. ความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นในเวลาต่อไปนี้
- ก. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยล่าสัตว์ในป่า แข่งรถหรือแข่งเรือทุกชนิด แข่งม้า เล่นหรือแข่งสกีทุกชนิด แข่งสเก็ต ขกมวย โดดร่ม (เว้นแต่การโดดร่มเพื่อรักษาชีวิต) ขณะกำลังขึ้นหรือกำลังลง หรือโดยสารอยู่ในบอลลูน หรือเครื่องร่อน เล่นบันจี้จัมพ์ ปีนหรือไต่เขาที่ต้องใช้เครื่องมือช่วย ดำน้ำที่ต้องใช้ถังอากาศและเครื่องช่วยหายใจใต้น้ำ
- ข. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยขับขี่ หรือโดยสารรถจักรยานยนต์
- ค. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยกำลังขึ้นหรือกำลังลง หรือขณะโดยสารอยู่ในอากาศยานที่มีได้จดทะเบียนเพื่อบรรทุกผู้โดยสาร และมีได้ประกอบการโดยสารการบินพาณิชย์
- ง. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยขับขี่หรือปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานประจำอากาศยานใดๆ
- จ. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยเข้าร่วมทะเลาะวิวาทหรือมีส่วนช่วยทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท
- ฉ. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยก่ออาชญากรรม หรือขณะที่ถูกจับกุม หรือหลบหนีการจับกุม
- ช. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยปฏิบัติหน้าที่เป็น ทหาร ตำรวจ หรืออาสาสมัคร และเข้าปฏิบัติการในสงคราม หรือปราบปราม แต่หากการเข้าปฏิบัติการนั้นเกิน 30 วัน บริษัทจะคืนเบี้ยประกันภัยตั้งแต่ระยะเวลาที่เข้าปฏิบัติการสงคราม หรือปราบปรามนั้น จนถึงวันสิ้นสุดการปฏิบัติการนั้น ส่วนหลังจากนั้นให้กรมธรรม์มีผลบังคับต่อไปจนถึงสิ้นสุดระยะเวลาประกันภัยที่กำหนดไว้ในตาราง

(สำหรับกรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล)

อ.บ.2

ข้อตกลงคุ้มครอง

บริษัทให้การคุ้มครองเฉพาะข้อตกลงคุ้มครองในข้อที่มีจำนวนเงินเอาประกันภัยตามที่ระบุไว้ในตารางเท่านั้น

การประกันภัยนี้ให้การคุ้มครองความสูญเสียหรือความเสียหายอันเกิดจากความบาดเจ็บทางร่างกายของผู้เอาประกันภัยโดยอุบัติเหตุและทำให้เกิดผลดังต่อไปนี้

ข้อ 1 : การเสียชีวิต การสูญเสียอวัยวะ สายตา การรับฟังเสียง การพูดออกเสียงหรือทุพพลภาพถาวร

ถ้าความบาดเจ็บที่ได้รับทำให้ผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ สายตา การรับฟังเสียง การพูดออกเสียงหรือทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิง ภายใน 180 วัน นับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุ หรือความบาดเจ็บที่ได้รับทำให้ผู้เอาประกันภัยต้องรักษาตัวติดต่อกันในฐานะคนไข้ในโรงพยาบาลและเสียชีวิตเพราะความบาดเจ็บนั้น เมื่อใดก็ดี บริษัทจะจ่ายค่าทดแทนให้ดังนี้

- 1.1 100% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับการเสียชีวิต
- 1.2 100% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับการตกเป็นบุคคลทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิง และการทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิงนั้นได้เป็นไปติดต่อกันไม่น้อยกว่า 12 เดือนนับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุ หรือมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ชัดเจนว่าผู้เอาประกันภัยตกเป็นบุคคลทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิง
- 1.3 100% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับมือสองข้างตั้งแต่ข้อมือ หรือเท้าสองข้างตั้งแต่ข้อเท้า หรือสายตาสองข้าง
- 1.4 100% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับมือหนึ่งข้างตั้งแต่ข้อมือ และเท้าหนึ่งข้างตั้งแต่ข้อเท้า
- 1.5 100% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับมือหนึ่งข้างตั้งแต่ข้อมือ และสายตาหนึ่งข้าง
- 1.6 100% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับเท้าหนึ่งข้างตั้งแต่ข้อเท้า และสายตาหนึ่งข้าง
- 1.7 60% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับมือหนึ่งข้างตั้งแต่ข้อมือ
- 1.8 60% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับเท้าหนึ่งข้างตั้งแต่ข้อเท้า
- 1.9 60% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับสายตาหนึ่งข้าง
- 1.10 50% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับหูหนวกสองข้างหรือเป็นใบ้
- 1.11 15% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับหูหนวกหนึ่งข้าง
- 1.12 25% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับนิ้วหัวแม่มือ (ทั้งสองข้อ)
- 1.13 10% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับนิ้วหัวแม่มือ (หนึ่งข้อ)
- 1.14 10% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับนิ้วชี้ (ทั้งสองข้อ)
- 1.15 8% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับนิ้วชี้ (หนึ่งข้อ)
- 1.16 4% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับนิ้วชี้ (หนึ่งข้อ)
- 1.17 5% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับนิ้วอื่นๆ แต่ละนิ้ว (ไม่น้อยกว่าสองข้อ) นอกจากนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้

1.18 5% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับนิ้วหัวแม่เท้า

1.19 1% ของจำนวนเงินเอาประกันภัย สำหรับนิ้วเท้าอื่นๆ แต่ละนิ้ว (ไม่น้อยกว่าหนึ่งข้อ) นอกจากนิ้วหัวแม่เท้า

การสูญเสียอวัยวะโดยถาวรสิ้นเชิง หมายถึง การถูกตัดออกจากร่างกาย และให้หมายรวมถึงการสูญเสียสมรรถภาพในการใช้งานของอวัยวะ ดังกล่าวข้างต้นโดยมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ชัดเจนว่าไม่สามารถกลับมาใช้งานได้อีกตลอดไป

การสูญเสียสายตา หมายความว่า ตาบอดสนิทและไม่มีทางรักษาให้หายได้ตลอดไป

บริษัทจะจ่ายค่าทดแทนตามข้อนี้เพียงรายการที่สูงสุดรายการเดียวเท่านั้น เว้นแต่กรณีที่มีการสูญเสียนิ้วมือหรือนิ้วเท้าโดยถาวรสิ้นเชิงตามรายการที่ 1.12 ถึง 1.19 และไม่อาจเรียกร้องค่าทดแทนตามรายการใดรายการหนึ่งในรายการที่ 1.1 ถึง 1.9 ได้ บริษัทจะจ่ายค่าทดแทนให้ตามความสูญเสียที่แท้จริงในแต่ละรายการรวมกันแต่ไม่เกินจำนวนเงินเอาประกันภัยที่ระบุไว้ในตาราง

ในกรณีทุพพลภาพถาวรบางส่วนซึ่งไม่สามารถเรียกร้องค่าทดแทนที่กำหนดไว้ตามรายการที่ 1.2 ถึง 1.19 ได้และไม่ใช่เป็นการสูญเสียสมรรถภาพในการลิ้มรส หรือดมกลิ่น บริษัทจะจ่ายค่าทดแทนให้ตามความเห็นของแพทย์ของบริษัท แต่ไม่เกิน 50% ของจำนวนเงินเอาประกันภัยที่ระบุไว้ในตาราง

ข้อ 2 : ทุพพลภาพชั่วคราวสิ้นเชิง

ถ้าความบาดเจ็บที่ได้รับทำให้ผู้เอาประกันภัยตกเป็นบุคคลทุพพลภาพชั่วคราวสิ้นเชิงภายใน 180 วัน นับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุ บริษัทจะจ่ายค่าทดแทนรายสัปดาห์ให้ในจำนวนเงินต่อสัปดาห์ตามที่ระบุไว้ในตาราง ตลอดระยะเวลาที่ยังทุพพลภาพอยู่ (สูงสุดไม่เกิน 52 สัปดาห์) หักด้วยจำนวนเงินหรือจำนวนวันส่วนแรกที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบเองที่ระบุไว้ในตาราง (ถ้ามี)

บริษัทจะเลิกจ่ายค่าทดแทนข้อนี้ทันทีหลังจากมีกรณีต้องจ่ายค่าทดแทนที่เกิดขึ้นตามข้อตกลงคุ้มครอง ข้อ 1

ข้อ 3 : ทุพพลภาพชั่วคราวบางส่วน

ถ้า ความบาดเจ็บที่ได้รับทำให้ผู้เอาประกันภัยตกเป็นบุคคลทุพพลภาพชั่วคราวบางส่วนภายใน 180 วัน นับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุ บริษัทจะจ่ายค่าทดแทนรายสัปดาห์ให้ในจำนวนเงินต่อสัปดาห์ตามที่ระบุไว้ในตาราง ตลอดระยะเวลาที่ยังทุพพลภาพอยู่ (สูงสุดไม่เกิน 52 สัปดาห์) หักด้วยจำนวนเงินหรือจำนวนวันส่วนแรกที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบเองที่ระบุไว้ในตาราง (ถ้ามี)

บริษัทจะเลิกจ่ายค่าทดแทนข้อนี้ทันทีหลังจากมีกรณีต้องจ่ายค่าทดแทนที่เกิดขึ้นตามข้อตกลงคุ้มครองข้อ 1 หรือ ข้อ 2

ข้อ 4 : การรักษาพยาบาล

ถ้าความบาดเจ็บที่ได้รับทำให้ผู้เอาประกันภัยต้องรับการรักษาพยาบาลโดยแพทย์ที่มีใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะตามกฎหมาย หรือต้องได้รับการพยาบาลโดยพยาบาลที่มีใบอนุญาต บริษัทจะชดเชยค่าใช้จ่ายที่ผู้เอา

ประกันภัยได้จ่ายไปจริงซึ่งเกิดขึ้นภายใน 52 สัปดาห์ นับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุ สำหรับค่ารักษาพยาบาล ค่าการพยาบาล แต่ไม่รวมถึงการจ้างพยาบาลพิเศษ ทั้งนี้ไม่เกินจำนวนเงินที่บริษัทต้องรับผิดชอบที่ระบุไว้ในตาราง หักด้วยจำนวนเงินส่วนแรกที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบด้วยตนเองที่ระบุไว้ในตาราง (ถ้ามี)

แต่หากผู้เอาประกันภัยได้รับการชดใช้จากสวัสดิการของรัฐ หรือสวัสดิการอื่นใด หรือจากการประกันภัยอื่นมาแล้ว บริษัทจะรับผิดชอบเพียงจำนวนเงินค่ารักษาพยาบาล และค่าการพยาบาลส่วนที่ขาดเท่านั้น

ข้อยกเว้น

การประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ไม่คุ้มครอง

1. ความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจาก หรือสืบเนื่องจากสาเหตุดังต่อไปนี้
 - ก. การกระทำของผู้เอาประกันภัยขณะอยู่ใต้ฤทธิ์สุรา สารเสพติด หรือยาเสพติดให้โทษจนไม่สามารถครองสติได้
 - ข. การฆ่าตัวตาย พยายามฆ่าตัวตาย หรือการทำร้ายร่างกายตนเอง
 - ค. การได้รับเชื้อโรค เว้นแต่เชื้อโรคมึหนอง หรือบาดทะยัก หรือโรคกลัวน้ำ ซึ่งเกิดจากบาดแผลที่ได้รับมาจากอุบัติเหตุ
 - ง. การรักษาทางเวชกรรมหรือศัลยกรรม เว้นแต่ที่จำเป็นจะต้องกระทำ เนื่องจากได้รับบาดเจ็บซึ่งได้รับความคุ้มครองภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยนี้ และได้กระทำภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย
 - จ. การแทงลูก
 - ฉ. การรักษาฟัน การรักษารากฟัน การเปลี่ยนหรือใส่ฟันปลอม เว้นแต่การรักษาพยาบาลเบื้องต้นอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากอุบัติเหตุ
 - ช. การปวดหลัง อันมีสาเหตุมาจาก หมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาท (Herniated Disc ; Prolapse Disc) ภาวะกระดูกสันหลังเคลื่อน (Subluxation or Spondylolisthesis) ภาวะกระดูกสันหลังเสื่อม (Degeneration or Spondylosis) เว้นแต่มีการแตกหัก (Fracture) หรือเคลื่อน (Dislocation) ของกระดูกสันหลังอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุ
 - ซ. สงคราม (ไม่ว่าจะประกาศหรือไม่ก็ตาม) การรุกราน หรือการกระทำของศัตรูต่างชาติ สงครามกลางเมือง การปฏิวัติ การกบฏ การที่ประชาชนก่อความวุ่นวายถึงขนาดลุกฮือขึ้นต่อต้านรัฐบาล การจลาจล การนัดหยุดงาน
 - ณ. อาวุธนิวเคลียร์ การแผ่รังสี หรือกัมมันตภาพรังสีจากเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ หรือจากกากนิวเคลียร์ใดๆ อันเนื่องมาจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงนิวเคลียร์และกรรมวิธีใดๆ แห่งการแตกแยกตัวทางนิวเคลียร์ซึ่งดำเนินการติดต่อกันไปโดยตัวของมันเอง
2. ความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นในเวลาต่อไปนี้
 - ก. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยล่าสัตว์ในป่า แข่งรถหรือแข่งเรือทุกชนิด แข่งม้า เล่นหรือแข่งสกีทุกชนิด แข่งสเก็ต ขกมวย โดครัม (เว้นแต่การโดครัมเพื่อรักษาชีวิต) ขณะกำลังขึ้นหรือกำลังลง หรือ

โดยสารอยู่ในบอลูน หรือเครื่องร่อน เล่นบันจีจัมพ์ ปีนหรือไต่เขาที่ต้องใช้เครื่องมือช่วย ดำน้ำที่ต้องใช้ถังอากาศและเครื่องช่วยหายใจใต้น้ำ

- ข. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยขับขี่ หรือโดยสารรถจักรยานยนต์
- ค. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยกำลังขึ้นหรือกำลังลง หรือขณะโดยสารอยู่ในอากาศยานที่มีได้จดทะเบียนเพื่อบรรทุกผู้โดยสาร และมีได้ประกอบการโดยสารการบินพาณิชย์
- ง. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยขับขี่หรือปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานประจำอากาศยานใดๆ
- จ. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยเข้าร่วมทะเลาะวิวาทหรือมีส่วนช่วยทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท
- ฉ. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยก่ออาชญากรรมที่มีความผิดสถานหนัก หรือขณะถูกจับกุม หรือหลบหนีการจับกุม
- ช. ขณะที่ผู้เอาประกันภัยปฏิบัติหน้าที่เป็น ทหาร ตำรวจ หรืออาสาสมัคร และเข้าปฏิบัติการในสงคราม หรือปราบปราม แต่หากการเข้าปฏิบัติการนั้นเกิน 30 วัน บริษัทจะคืนเบี้ยประกันภัยตั้งแต่วันที่เข้าปฏิบัติการสงคราม หรือปราบปรามนั้น จนถึงวันสิ้นสุดการปฏิบัติการนั้น ส่วนหลังจากนั้นให้กรมธรรม์มีผลบังคับต่อไปจนถึงสิ้นสุดระยะเวลาประกันภัยที่กำหนดไว้ในตาราง

จ ๗ ง

ชื่อ-ที่อยู่บริษัท

ตารางกรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดต่อบุคคลภายนอก				
THE SCHEDULE				
รหัสบริษัท Co.Code :	ประกันภัยความรับผิดต่อบุคคลภายนอก PUBLIC LIABILITY INSURANCE			กรมธรรม์ประกันภัยเลขที่ Policy No.
ชื่อผู้เอาประกันภัย Name of Insured :				
ที่อยู่ Address :				
ลักษณะกิจการหรือธุรกิจ The Business :				
สถานที่ประกอบการ The Premises :				
อาณาเขตคุ้มครอง Coverage Territory :				
ระยะเวลาประกันภัย Period of Insurance :	เริ่มต้นวันที่ From	เวลา At	น. สิ้นสุดวันที่ Hours To	เวลา 12.00 น. At 12.00 Hours
กรมธรรม์ประกันภัยนี้ให้ความคุ้มครองตามขอบเขตการเสี่ยงภัยข้อที่ระบุ "คุ้มครอง" เท่านั้น This Policy Affords Coverages Only With Respect to Those Description of Risk for Which a Wording "Covered" is Shown :				
ขอบเขตของการเสี่ยงภัย Insurance Coverage :	ข้อ 1. ความรับผิดตามกฎหมายซึ่งเกิดขึ้นภายในสถานที่ประกอบการหรือเกิดขึ้นจากการใช้สถานที่ประกอบการ Legal liability arising from the Business and happening or caused within the insured premises. (Premises Liability)			
	ข้อ 2. ความรับผิดตามกฎหมายอันเกิดจากผู้เอาประกันภัยหรือลูกจ้างของผู้เอาประกันภัย ซึ่งทำงานประจำ ณ สถานที่ประกอบการในขณะที่ออกไปปฏิบัติงานภายนอกสถานที่ประกอบการ Legal liability arising from the Business and happening or caused by the Insured's employees whilst on duty outside the insured premises (Work away from the premises)			
	ข้อ 3.			
จำนวนเงินจำกัดความรับผิด Limit of Liability :				
ความรับผิดส่วนแรกที่ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบต่ออุบัติเหตุแต่ละครั้ง Deductible to be borne by The Insured for each Accident				บาท Baht
เบี้ยประกันภัยขั้นต้นคำนวณจาก The First Premium Calculated From	ประมาณ Estimated at The Amount of		บาท Baht	
ซึ่งจะได้รับการปรับปรุงเบี้ยประกันภัยตามเงื่อนไขกรมธรรม์ประกันภัยข้อ 11 Which Shall be The Basis in Calculating The First Premium and be Adjusted According to General Conditions Clause No. 11				
เบี้ยประกันภัย Premium :	บาท ภาษี Baht Tax	บาท อากร Baht Stamps	บาท รวม Baht Total	บาท Baht
เครื่องจักรกล Plant (ข้อยกเว้น 4.1) (See Exclusion No.4.1)				
☐ ตัวแทน Agent	☐ นายหน้าประกันภัยรายนี้ Broker		ใบอนุญาตเลขที่ License No.	
วันทำสัญญาประกันภัย : วันออกกรมธรรม์ประกันภัย..... Agreement made on Policy issued on				

เพื่อเป็นหลักฐาน บริษัทโดยบุคคลผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัทได้ลงลายมือชื่อและประทับตราของบริษัทไว้เป็นสำคัญ ณ สำนักงานของบริษัท
As Evidence the Company has caused This Policy to be Signed by Duly Authorized Persons and The Company's Stamp to be Affixed at its Office.

กรรมการ - Director

กรรมการ - Director

ผู้รับมอบอำนาจ - Authorized Signature

คำขอเอาประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก	
1.	ชื่อผู้ขอเอาประกันภัย :
2.	ที่อยู่ :
3.	ลักษณะกิจการหรือธุรกิจ :
4.	ท่านเริ่มดำเนินกิจการหรือธุรกิจเมื่อใด :
5.	โปรดระบุสถานที่ประกอบการที่ต้องการให้คุ้มครองตามรายละเอียดดังนี้ : 5.1 ที่ตั้งสถานที่ประกอบการ 5.2 ลักษณะการใช้สถานที่ประกอบการ 5.3 จำนวนอาคาร.....
6.	ท่านเป็นเจ้าของหรือผู้ให้เช่าหรือผู้เช่าสถานที่ประกอบการ.....
7.	ถ้ามีการให้เช่าหรือเช่าช่วงสถานที่ประกอบการโปรดให้รายละเอียด.....
8.	ท่านได้ใช้หรือครอบครองอาคารทั้งหมดแต่ผู้เดียวหรือไม่ ถ้าไม่ โปรดระบุว่าส่วนไหนที่ท่านใช้หรือครอบครอง
9.	ท่านหรือลูกจ้างของท่านมีการปฏิบัติหน้าที่ภายนอกสถานที่ประกอบการหรือไม่ ถ้ามี โปรดให้รายละเอียด
10.	จำนวนพนักงานทั้งหมดของท่าน : 10.1 ที่ปฏิบัติงานเฉพาะภายในสถานที่ประกอบการ.....คน 10.2 ที่ปฏิบัติงานเฉพาะภายนอกสถานที่ประกอบการ.....คน
11.	จำนวนเงินค่าจ้างเงินเดือนที่คาดว่าจะต้องจ่ายให้แก่พนักงานทั้งหมด 11.1 ที่ปฏิบัติงานเฉพาะภายในสถานที่ประกอบการ.....บาทต่อปี 11.2 ที่ปฏิบัติงานเฉพาะภายนอกสถานที่ประกอบการ.....บาทต่อปี
12.	รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในระยะเวลาหนึ่งปี.....
13.	ท่านต้องการความคุ้มครองความรับผิดจากการใช้ลิฟท์ บันไดเลื่อน เครื่องจักรรถ ปั่นจั่น หรือไม่ ถ้าต้องการ โปรดระบุรายละเอียดของเครื่องจักรกล..... หมายเหตุ การประกันภัยนี้ ไม่คุ้มครองความรับผิดจากการใช้เครื่องจักรกลดังกล่าวข้างต้น เว้นแต่จะได้รับความคุ้มครองโดย ชัดเจนในกรมธรรม์ประกันภัย
14.	โปรดระบุเครื่องจักรกลอื่นที่ใช้.....
15.	ตัวอาคาร เครื่องจักรกลหรือเครื่องมือของท่านได้รับการดูแลรักษาอย่างดีหรือไม่.....
16.	ท่านมีการเก็บหรือใช้วัตถุระเบิดหรือเคมีในกิจการหรือธุรกิจของท่านหรือไม่ ถ้ามี โปรดให้รายละเอียด
17.	ได้เคยมีบุคคลภายนอกเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากท่านหรือไม่ โปรดให้รายละเอียด
18.	ท่านเคยเอาประกันภัยหรือขอเอาประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกหรือไม่ ถ้าเคย โปรดระบุชื่อบริษัทประกันภัย

19.	ท่านเคยถูกปฏิเสธการขอเอาประกันภัยความรับผิดต่อบุคคลภายนอก หรือเคยถูกบอกเลิกสัญญา หรือปฏิเสธการต่ออายุสัญญาหรือถูกเรียกเก็บเบี้ยประกันภัยเพิ่ม สำหรับการประกันภัยดังกล่าวหรือไม่ ถ้าเคย โปรดแจ้งชื่อบริษัทประกันภัยและระบุรายละเอียด
20.	ความคุ้มครองที่ขอเอาประกันภัย : 20.1 ความรับผิดตามกฎหมายซึ่งเกิดภายในสถานที่ประกอบการ หรือเกิดขึ้นจากการใช้สถานที่ประกอบการ 20.2 ความรับผิดตามกฎหมายอันเกิดจากผู้เอาประกันภัยหรือลูกจ้างของผู้เอาประกันภัยซึ่งทำงานประจำ ณ สถานที่ประกอบการในขณะที่ออกไปปฏิบัติงานภายนอกสถานที่ประกอบการ 20.3
21.	จำนวนเงินจำกัดความรับผิดที่ขอเอาประกันภัย : 21.1 สำหรับอุบัติเหตุแต่ละครั้ง.....บาท 21.2 ตลอดระยะเวลาเอาประกันภัย.....บาท
22.	จำนวนเงินผู้ที่เอาประกันภัยขอรับผิดชอบต่ออุบัติเหตุแต่ละครั้ง.....บาท
23.	ระยะเวลาขอเอาประกันภัย : เริ่มต้นที่ เวลา น. สิ้นสุดวันที่ เวลา น. 12.00

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อตกลงตามรายการข้างต้นเป็นความจริง และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาระหว่างข้าพเจ้ากับบริษัทฯ

วันที่ เดือน พ.ศ.

.....
ลงลายมือชื่อผู้ขอเอาประกันภัย

ตัวแทน นายหน้าประกันภัยรายนี้.....ใบอนุญาตเลขที่.....

กรรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก

โดยการซื้อถือข้อแกลงในใบคำขอเอาประกันภัยซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาประกันภัยนี้ และเพื่อเป็นการตอบแทนเบี้ยประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยต้องชำระภายใต้บังคับเงื่อนไข ความคุ้มครอง ข้อยกเว้น และเอกสารแนบท้ายแห่งกรรมธรรม์ประกันภัยนี้ บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในนามผู้เอาประกันภัยสำหรับ

1. จำนวนเงินที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายที่จะชดใช้เป็นค่าเสียหายสำหรับ

1.1 การเสียชีวิตหรือความบาดเจ็บต่อร่างกายหรือความเจ็บป่วยของบุคคลใดๆ นอกจาก

1.1.1 ลูกจ้างของผู้เอาประกันภัยขณะอยู่ในระหว่างทางการที่จ้าง หรือบุคคลผู้ซึ่งในขณะที่เกิดอุบัติเหตุอยู่ระหว่างการปฏิบัติงานให้ผู้เอาประกันภัยภายใต้สัญญาว่าจ้างหรือการฝึกงาน

1.1.2 บุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่อยู่ด้วยกันกับผู้เอาประกันภัยซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงหรือโดยอ้อมกับกิจการของผู้เอาประกันภัยดังระบุไว้ในตารางกรรมธรรม์ประกันภัย

1.2 ความสูญเสียหรือความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลใดๆ นอกจาก

1.2.1 ทรัพย์สินที่ผู้เอาประกันภัยเป็นเจ้าของหรือครอบครอง หรืออยู่ในความดูแล หรือควบคุม หรือกำลังใช้หรือกำลังปฏิบัติงาน โดยผู้เอาประกันภัย

1.2.2 ทรัพย์สินที่ลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้เอาประกันภัยดูแล ควบคุม กำลังใช้ หรือกำลังปฏิบัติงาน เพื่อผู้เอาประกันภัยในระหว่างทางการที่จ้าง

ความรับผิดชอบตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ต้องเกิดขึ้นโดยอุบัติเหตุอันเกี่ยวกับกิจการหรือธุรกิจของผู้เอาประกันภัยภายใต้ขอบเขตการเสี่ยงภัยที่เอาประกันภัยไว้ และเกิดขึ้นในระหว่างระยะเวลาประกันภัย ณ อาณาเขตการคุ้มครอง ซึ่งระบุไว้ในตารางกรรมธรรม์ประกันภัย

2. จำนวนเงินอันเกี่ยวข้องกับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนซึ่งได้รับความคุ้มครองตามกรรมธรรม์ประกันภัยนี้ สำหรับ

2.1 ค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนซึ่งผู้เอาประกันภัยต้องชดใช้ให้กับผู้เรียกร้อง

2.2 ค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมซึ่งผู้เอาประกันภัยได้จ่ายไปด้วยความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากบริษัท

ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในนามของผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้เอาประกันภัย ภายใต้บังคับเงื่อนไข ความคุ้มครอง ข้อยกเว้น และเอกสารแนบท้ายแห่งกรรมธรรม์ประกันภัยนี้ สำหรับความรับผิดชอบซึ่งผู้เอาประกันภัยก่อไว้ แต่ผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายนั้นต้องปฏิบัติครบถ้วนตามและอยู่ภายใต้บังคับแห่งสัญญาประกันภัยนี้ เท่าที่จะใช้บังคับได้เสมือนว่าตนเป็นผู้เอาประกันภัย

เงื่อนไข

1. สัญญาประกันภัย

กรมธรรม์ประกันภัยนี้รวมทั้งตารางกรมธรรม์ประกันภัย ใบคำขอเอาประกันภัย และเอกสารแนบท้าย ประกอบกันเป็นสัญญาประกันภัย

คำหรือข้อความซึ่งมีความหมายเฉพาะในส่วนของสัญญาประกันภัยให้มีความหมายเฉพาะนั้นโดยตลอด

2. เงื่อนไขบังคับก่อน

บริษัทไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ เว้นแต่ผู้เอาประกันภัย ได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาประกันภัยและเงื่อนไขแห่งกรมธรรม์ประกันภัย

3. การระงับไปแห่งสัญญาตามกรมธรรม์ประกันภัย

กรมธรรม์ประกันภัยนี้จะสิ้นผลบังคับทันทีที่มีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ประกอบกิจการ กิจการหรืออาชีพ ที่ระบุไว้ในตารางกรมธรรม์ประกันภัย หรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญอื่นๆ ซึ่งทำให้การเสี่ยงภัยเพิ่มขึ้น เว้นแต่ผู้เอาประกันภัยจะได้แจ้งให้บริษัททราบเป็นลายลักษณ์อักษร และบริษัทได้ตกลงยินยอมรับประกันภัย ต่อไป โดยบริษัทออกเอกสารแนบท้ายที่ได้ลงลายมือชื่อโดยบุคคลผู้มีอำนาจของบริษัทและประทับตราของบริษัทไว้เป็นสำคัญ

4. การโอนสิทธิตามสัญญาประกันภัย

สิทธิของผู้เอาประกันภัยตามสัญญาประกันภัยนี้ จะโอนได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากบริษัท เว้นแต่การโอนโดยพินัยกรรมหรือโดยบทบัญญัติของกฎหมาย

5. หน้าที่ของผู้เอาประกันภัยในการจัดการป้องกัน

ผู้เอาประกันภัยต้องป้องกันหรือจัดให้มีการป้องกันตามสมควร เพื่อมิให้เกิดอุบัติเหตุ และต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายและข้อบังคับของเจ้าหน้าที่ราชการ

6. หน้าที่ของผู้เอาประกันภัยในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

ในกรณีที่มีเหตุการณ์ซึ่งอาจก่อให้เกิดการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยนี้ ผู้เอาประกันภัยต้อง

6.1 แจ้งให้บริษัททราบโดยไม่ชักช้า

6.2 ส่งต่อให้บริษัททันทีเมื่อได้รับหมายศาลหรือคำสั่งหรือคำบังคับของศาล

6.3 ผู้เอาประกันภัยจะต้องไม่ตกลงยินยอมเสนอหรือสัญญาว่าจะชดใช้ค่าเสียหายให้แก่บุคคลใดโดยไม่ได้ความยินยอมจากบริษัท เว้นแต่บริษัทมิได้จัดการต่อการเรียกร้องนั้น

6.4 ส่งรายละเอียดและช่วยเหลือตามความจำเป็น เพื่อให้บริษัทตกลงชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือต่อผู้ขอเรียกร้องใดๆ หรือฟ้องคดีได้

7. การรับช่วงสิทธิ

ผู้เอาประกันภัยจะต้องไม่กระทำการใดๆ ที่จะทำให้การรับช่วงสิทธิของบริษัทต่อผู้กระทำผิดกระทบกระเทือนและต้องร่วมมือกับบริษัทในการที่บริษัทจะใช้สิทธิไล่เบี่ยจากบุคคลอื่น

8. สิทธิของบริษัท

บริษัทมีสิทธิเข้าดำเนินการต่อผู้คดี และมีสิทธิทำการประนีประนอมในนามของผู้เอาประกันภัยต่อการเรียกร้องใดๆ

9. การจำกัดความรับผิดของบริษัท

ความรับผิดของบริษัทภายใต้สัญญาประกันภัยนี้ จะไม่เกินจำนวนเงินจำกัดความรับผิดที่ระบุไว้ในตารางกรมธรรม์ประกันภัย

10. การเฉลี่ยความรับผิด

ถ้าในขณะที่เกิดเหตุซึ่งเป็นผลให้มีการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยนี้มีการประกันภัยอื่นคุ้มครองถึงความรับผิดอย่างเดียวกัน บริษัทจะรับผิดชอบต่อค่าเสียหาย ค่าดำเนินคดี ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ไม่เกินอัตราส่วนของบริษัท สำหรับจำนวนเงินที่ต้องจ่ายเกี่ยวกับความรับผิดนั้น

11. การปรับปรุงเบี่ยประกันภัย

ในกรณีที่เบี่ยประกันภัยได้คำนวณจากจำนวนประมาณการที่ระบุไว้ในตารางกรมธรรม์ประกันภัยภายในหนึ่งเดือนนับจากวันสิ้นสุดระยะเวลาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยต้องจัดส่งรายละเอียดและข้อเท็จจริงเพื่อคำนวณเบี่ยประกันภัยที่ถูกต้อง ถ้าปรากฏว่าจำนวนเบี่ยประกันภัยที่คำนวณได้แตกต่างจากเบี่ยประกันภัยที่ชำระไว้ก่อนนั้น ผู้เอาประกันภัยต้องชำระเบี่ยประกันภัยเพิ่มเติมตามส่วนให้แก่บริษัทหรือบริษัทต้องคืนเบี่ยประกันภัยให้แล้วแต่กรณี

12. การเลิกสัญญาประกันภัย

12.1 บริษัทจะบอกเลิกสัญญาประกันภัยฉบับนี้ได้ด้วยการส่งหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนถึงผู้เอาประกันภัยตามที่อยู่ครั้งสุดท้ายที่แจ้งให้บริษัททราบ ในกรณีนี้ บริษัทจะคืนเบี่ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัย โดยหักเบี่ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่สัญญาประกันภัยนี้ได้ใช้บังคับมาแล้วออกตามส่วน

12.2 ผู้เอาประกันภัยจะบอกเลิกสัญญาประกันภัยฉบับนี้ได้โดยแจ้งให้บริษัททราบเป็นหนังสือ และมีสิทธิได้รับเบี่ยประกันภัยคืนหลังจากหักเบี่ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ได้ใช้บังคับมาแล้วออกตามอัตราเบี่ยประกันภัยระยะสั้น

13. การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ

ในกรณีที่ข้อพิพาท ข้อขัดแย้ง หรือข้อเรียกร้องใดๆ ภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ระหว่างผู้มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประกันภัยกับบริษัท และหากผู้มีสิทธิเรียกร้องประสงค์และเห็นควรยุติข้อพิพาทนั้นโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ บริษัทตกลงยินยอมและให้ทำการวินิจฉัยชี้ขาดโดยอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับกรมการประกันภัยว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

ข้อยกเว้น

กรมธรรม์ประกันภัยนี้ไม่คุ้มครอง

1. ความรับผิดชอบแรกที่ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบตามที่ระบุไว้ในตารางกรมธรรม์ประกันภัย
2. ความรับผิดชอบใดๆ ที่เกิดขึ้นจากคำพิพากษา หรือกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีใช้ศาลไทย หรือที่เกิดขึ้นหรือสืบเนื่องจากคำพิพากษาของศาลไทยเพื่อบังคับคดีให้ตัดสินนอกอาณาเขตราชอาณาจักรไทย
3. ความรับผิดชอบที่เกิดจากการเป็นเจ้าของ การครอบครอง การดูแล การควบคุม การใช้ หรือการให้สัญญาหรือการชี้แนะโดยผู้เอาประกันภัย หรือในนามของผู้เอาประกันภัย สำหรับยานพาหนะทุกชนิดที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ (รวมทั้งเครื่องจักรหรือยานใดๆ ที่ดันหรือลากโดยเครื่องยนต์)
4. ความรับผิดชอบใดๆ ซึ่งเกิดจาก หรือสืบเนื่องจาก
 - 4.1 การที่ผู้เอาประกันภัยเป็นเจ้าของ ครอบครอง หรือใช้ หรือบำรุงรักษา เครื่องจักรกล บันจัน ลิฟท์ บันไดเลื่อน หม้อน้ำที่ใช้กำลังไอน้ำ หรือภาชนะอัดความดันไอน้ำ ท่าเทียบเรือ สะพานเทียบเรือ เว้นแต่ระบุไว้ในตารางกรมธรรม์ประกันภัยภายใต้หัวข้อ “เครื่องจักรกล”
 - 4.2 งานก่อสร้าง งานต่อเติม หรือรื้อถอนอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างใดๆ
 - 4.3 สินค้าหรือสิ่งของใดๆ ซึ่งผลิต ขาย จัดหา ซ่อมแซม บริการ หรือดำเนินการโดยผู้เอาประกันภัย หรือผู้ทำการแทนผู้เอาประกันภัย
5. ความรับผิดชอบไม่ว่าลักษณะใดๆ อันเกิดจากหรือเกี่ยวเนื่องจาก หรือเป็นผลโดยตรงหรือโดยอ้อมจาก กากเคมี ฝุ่น คิวน์ น้ำท่วม น้ำสกปรก ก๊าซพิษ ของเหลวหรือของแข็งที่เป็นพิษ มลพิษหรือมลภาวะใดๆ
6. ความรับผิดชอบใดๆ อันเกิดจากหรือสืบเนื่องจากหรือเป็นผลมาจากแผ่นดินไหว ความสั่นสะเทือน หรือการเคลื่อนย้ายสิ่งค้ำจุนหรือทำให้สิ่งค้ำจุนอ่อนกำลังลง
7. ความรับผิดชอบที่เกิดจากสัญญาที่ผู้เอาประกันภัยทำขึ้นซึ่งถ้าไม่มีสัญญาดังกล่าวความรับผิดชอบของผู้เอาประกันภัยจะไม่เกิดขึ้น
8. ความรับผิดชอบซึ่งเกิดจาก
 - 8.1 คำแนะนำหรือบริการทางเทคนิคหรือวิชาชีพใดๆ โดยผู้เอาประกันภัย หรือผู้ที่ทำแทนผู้เอาประกันภัย
 - 8.2 การที่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้ที่ทำแทนผู้เอาประกันภัยให้การรักษา เว้นแต่การปฐมพยาบาล
9. การปรับทางแพ่ง อาญา หรือโดยสัญญา
10. ความรับผิดชอบไม่ว่าลักษณะใดๆ อันเกิดจากหรือเกี่ยวเนื่องมาจาก หรือเป็นผลโดยตรงหรือโดยอ้อมจาก
 - 10.1 สงคราม การรุกราน การกระทำที่มุ่งร้ายของศัตรูต่างชาติ หรือการกระทำที่มุ่งร้ายคล้ายสงคราม (ไม่ว่าจะได้มีการประกาศหรือไม่ก็ตาม) หรือสงครามกลางเมือง
 - 10.2 การแข่งขัน การกบฏ การจลาจล การนัดหยุดงาน การยึดอำนาจ การก่อความวุ่นวาย การกระทำของขบวนการโจรก่อการร้าย การกระทำของผู้ก่อการร้าย การปฏิวัติ การประกาศกฎอัยการศึก หรือเหตุการณ์ใดๆ ซึ่งจะเป็นเหตุให้มีการประกาศหรือคงไว้ซึ่งกฎอัยการศึก

- 10.3 การริบ ยึด เกณฑ์ ทำลาย หรือทำความเสียหายแก่ทรัพย์สินใดโดยคำสั่งของรัฐบาล โดยนิตินัยหรือโดยพฤตินัย หรือของเจ้าหน้าที่ราชการเทศบาล หรือเจ้าหน้าที่ประจำท้องถิ่น ในราชอาณาจักรหรือในเขตที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่
- 10.4 อาวุธนิวเคลียร์
- 10.5 การแผ่รังสีหรือการแพร่กัมมันตภาพรังสีจากเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ หรือจากกากนิวเคลียร์ใดๆ อันเนื่องมาจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ และจากกรรมวิธีใดๆ แห่งการแตกแยก ตัวทางนิวเคลียร์ ซึ่งดำเนินติดต่อกันไปด้วยตัวเอง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการประกันภัย

หมวดที่ 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป

มาตรา 861

อันว่าสัญญาประกันภัยนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลหนึ่ง ตกลงจะใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือใช้เงินจำนวนหนึ่งให้ในกรณีวินาศภัยหากมีขึ้น หรือในเหตุอย่างอื่นในอนาคตตั้งได้ระบุไว้ในสัญญา และในการนี้บุคคลอีกคนหนึ่งตกลงจะส่งเงินซึ่งเรียกว่า “เบี้ยประกันภัย”

มาตรา 862 ตามข้อความในลักษณะนี้

คำว่า “ผู้รับประกันภัย” ท่านหมายความว่า คู่สัญญาฝ่ายซึ่งตกลงจะใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือใช้เงินจำนวนหนึ่งให้

คำว่า “ผู้เอาประกันภัย” ท่านหมายความว่า คู่สัญญาฝ่ายซึ่งตกลงจะส่งเบี้ยประกันภัย

คำว่า “ผู้รับประโยชน์” ท่านหมายความว่า บุคคลผู้จะพึงได้รับค่าสินไหมทดแทน หรือรับจำนวนเงินใช้ให้

อนึ่ง ผู้เอาประกันภัยและผู้รับประโยชน์นั้นจะเป็นบุคคลคนหนึ่งคนเดียวกันก็ได้

มาตรา 863

อันสัญญาประกันภัยนั้น ถ้าผู้เอาประกันภัยมิได้มีส่วนได้เสียในเหตุที่ประกันภัยไว้ในวันไซ้ ท่านว่ายอมไม่ผูกพันคู่สัญญาแต่อย่างหนึ่งอย่างใด

มาตรา 864

เมื่อคู่สัญญาประกันภัยยกเอาภัยใดโดยเฉพาะขึ้นเป็นข้อพิจารณาในการวางกำหนดจำนวนเบี้ยประกันภัยและภัยเช่นนั้นสิ้นไปหาไม่มีแล้ว ท่านว่าภายหลังหน้าแต่นั้นไปผู้เอาประกันภัยชอบที่จะได้ลดเบี้ยประกันภัยลงตามส่วน

มาตรา 865

ถ้าในเวลาทำสัญญาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยก็ดี หรือในกรณีประกันชีวิต บุคคลอันการจ่ายเงินยอมอาศัยความทรงชีพหรือมรณะของเขานั้นก็ดี รู้อยู่แล้วละเว้นเสียไม่เปิดเผยข้อความจริง ซึ่งอาจจะได้จูงใจผู้รับประกันภัยให้เรียกเบี้ยประกันภัยสูงขึ้นอีกหรือให้บอกปิดไม่ยอมทำสัญญา หรือว่ารู้อยู่แล้วแกล้งข้อความนั้นเป็นความเท็จไซ้ ท่านว่าสัญญานั้นเป็นโมฆะ

ถ้ามิได้ใช้สิทธิบอกล้างภายในกำหนดเดือนหนึ่งนับแต่วันที่ผู้รับประกันภัยทราบมูลอันจะบอกล้างได้ก็ดี หรือมิได้ใช้สิทธินั้นภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันทำสัญญาก็ดี ท่านว่าสิทธินั้นเป็นอันระงับสิ้นไป

มาตรา 866

ถ้าผู้รับประกันภัย ได้รู้ข้อความจริงดังกล่าวในมาตรา 865 นั้นก็ดี หรือรู้ว่าข้อแถลงความเป็นความเท็จก็ดี หรือควรจะรู้เช่นนั้น หากใช้ความระมัดระวังตั้งจะพึงคาดหมายได้แต่วิญญูชนก็ดี ท่านให้ฟังว่าสัญญา นั้นเป็นอันสมบูรณ์

มาตรา 867

อันสัญญาประกันภัยนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่ง ลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบ หรือลายมือชื่อตัวแทนของฝ่ายนั้นเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่

ให้ส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัยอันมีเนื้อความต้องตามสัญญานั้นแก่ผู้เอาประกันภัยฉบับหนึ่ง กรมธรรม์ประกันภัยต้องลงลายมือชื่อของผู้รับประกันภัยและมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) วัตถุที่เอาประกันภัย
- (2) ภัยใดซึ่งผู้รับประกันภัยรับเสี่ยง
- (3) ราคาแห่งมูลประกันภัย ถ้าหากได้กำหนดกันไว้
- (4) จำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัย
- (5) จำนวนเบี้ยประกันภัย และวิธีส่งเบี้ยประกันภัย
- (6) ถ้าหากสัญญาประกันภัยมีกำหนดเวลา ต้องลงเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย
- (7) ชื่อหรือยี่ห้อของผู้รับประกันภัย
- (8) ชื่อหรือยี่ห้อของผู้เอาประกันภัย
- (9) ชื่อของผู้รับประกันโยชน์ ถ้าจะพึงมี
- (10) วันทำสัญญาประกันภัย
- (11) สถานที่และวันที่ได้ทำกรมธรรม์ประกันภัย

มาตรา 868

อันสัญญาประกันภัยทะเล ท่านให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายทะเล

หมวด 2 ประกันวินาศภัย ส่วนที่ 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป

มาตรา 869

อันคำว่า “วินาศภัย” ในหมวดนี้ ท่านหมายรวมเอาความเสียหายอย่างใดๆ บรรดาซึ่งจะพึงประมาณเป็นเงินได้

มาตรา 870

ถ้าได้ทำสัญญาประกันภัยเป็นสองรายหรือกว่านั้นพร้อมกัน เพื่อความวินาศภัยอันเดียวกัน และจำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัยรวมกันทั้งหมดนั้น ท่วมจำนวนที่วินาศจริงไซ้ ท่านว่าผู้รับประกันภัยขอที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนเพียงเสมอจำนวนวินาศภัยจริงเท่านั้น ผู้รับประกันภัยแต่ละคนต้องจ่ายเงินจำนวนวินาศภัยจริงแบ่งตามส่วนมากน้อยที่ตนได้รับประกันภัยไว้

อันสัญญาประกันภัยทั้งหลายถ้าลงวันเดียวกัน ท่านให้ถือว่าได้ทำพร้อมกัน

ถ้าได้ทำสัญญาประกันภัยเป็นสองรายหรือกว่านั้นสืบเนื่องเป็นลำดับกัน ท่านว่าผู้รับประกันภัยคนแรกจะต้องรับผิดชอบเพื่อความวินาศภัยก่อน และถ้าจำนวนเงินซึ่งผู้รับประกันภัยคนแรกได้ใช้นั้นยังไม่คุ้มจำนวนวินาศภัยไซ้ ผู้รับประกันภัยคนถัดไปก็ต้องรับผิดชอบในส่วนที่ยังขาดอยู่นั้นต่อๆ กันไปจนกว่าจะคุ้มวินาศ

มาตรา 871

ถ้าได้ทำสัญญาประกันภัยเป็นสองรายหรือกว่านั้นพร้อมกันก็ดี หรือสืบเนื่องเป็นลำดับกันก็ดี ท่านว่าการที่ยอมสละสิทธิอันมีต่อผู้รับประกันภัยรายหนึ่งนั้นไม่กระทบกระทั่งถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้รับประกันภัยรายอื่นๆ

มาตรา 872

ก่อนเริ่มเสี่ยงภัย ผู้เอาประกันภัยจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ แต่ผู้รับประกันภัยขอที่จะได้เบี้ยประกันภัยก็งจำนวน

มาตรา 873

ถ้าในระหว่างอายุสัญญาประกันภัยนั้นมูลค่าประกันภัยได้ลดน้อยลงไปหนักไซ้ ท่านว่าผู้เอาประกันภัยขอที่จะได้ลดจำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัยไว้และลดจำนวนเงินเบี้ยประกันภัย

การลดจำนวนเบี้ยประกันภัยนั้น ให้เป็นผลต่อในอนาคต

มาตรา 874

ถ้าคู่สัญญาได้กำหนดราคาแห่งมูลค่าประกันภัยไว้ ผู้รับประกันภัยขอที่จะได้ลดจำนวนค่าสินไหมทดแทนก็แต่เมื่อพิสูจน์ได้ว่า ราคาแห่งมูลค่าประกันภัยตามที่ได้ตกลงกันไว้เป็นจำนวนสูงเกินไปหนัก และคืนจำนวนเบี้ยประกันภัยให้ตามส่วนกับดอกเบี้ยด้วย

มาตรา 875

ถ้าวัตถุอันได้เอาประกันภัยไว้วันนั้นเปลี่ยนมือไปจากผู้เอาประกันภัย โดยพินัยกรรมก็ดีหรือโดยบัญญัติกฎหมายก็ดี ท่านว่าสิทธิอันมีอยู่ในสัญญาประกันภัยก็ย่อมโอนตามไปด้วย

ถ้าในสัญญามีได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เมื่อผู้เอาประกันภัยโอนวัตถุที่เอาประกันภัยและบอกกล่าวการโอนไปยังผู้รับประกันภัยไซ้ ท่านว่าสิทธิอันมีอยู่ในสัญญาประกันภัยนั้นย่อมโอนตามไปด้วย อนึ่ง ถ้าในการโอนเช่นนี้ ช่องแห่งภัยเปลี่ยนแปลงไปหรือเพิ่มขึ้นหนักไซ้ ท่านว่าสัญญาประกันภัยนั้นกลายเป็นโมฆะ

มาตรา 876

ถ้าผู้รับประกันภัยต้องคำพิพากษาให้เป็นคนล้มละลาย ผู้เอาประกันภัยจะเรียกให้หาประกันอันสมควรให้แก่ตนก็ได้ หรือจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้

ถ้าผู้เอาประกันภัยต้องคำพิพากษาให้เป็นคนล้มละลายท่านให้ใช้วิธีเดียวกันนี้ บังคับตามควรแก่เรื่อง แต่กระนั้นก็ดีถ้าเบี้ยประกันภัยได้ส่งแล้วเต็มจำนวนเพื่ออายุประกันภัยเป็นระยะเวลาอย่างน้อยเท่าใดไซ้ ท่านห้ามมิให้ผู้รับประกันภัยบอกเลิกสัญญาก่อนระชาเวลานั้นสุดลง

มาตรา 877

ผู้รับประกันภัยจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตั้งจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

- (1) เพื่อจำนวนวินาศภัยอันแท้จริง
- (2) เพื่อความบอบสลายอันเกิดแก่ทรัพย์สิน ซึ่งได้เอาประกันภัยไว้ เพราะได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันความวินาศภัย
- (3) เพื่อบรรดาค่าใช้จ่ายอันสมควรซึ่งได้เสียไปเพื่อรักษาทรัพย์สินซึ่งเอาประกันภัยไว้วันนั้นมิให้วินาศ

อันจำนวนวินาศจริงนั้น ท่านให้ตีราคา ณ สถานที่และในเวลาซึ่งเหตุวินาศภัยนั้นได้เกิดขึ้น อนึ่ง จำนวนเงินซึ่งได้เอาประกันภัยไว้วันนั้น ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นหลักประมาณอันถูกต้องในการตีราคาเช่นนั้น

ท่านห้ามมิให้คิดค่าสินไหมทดแทนเกินไปกว่าจำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัยไว้

มาตรา 878

ค่าใช้จ่าย ในการตีราคาวินาศภัยนั้นท่านว่าผู้รับประกันภัยต้องเป็นผู้ออกใช้

มาตรา 879

ผู้รับประกันภัยไม่ต้องรับผิดชอบในเมื่อความวินาศภัยหรือเหตุอื่นซึ่งได้ระบุไว้ในสัญญานั้น ได้เกิดขึ้นเพราะความทุจริตหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์

ผู้รับประกันภัยไม่ต้องรับผิดชอบในความวินาศภัยอันเป็นผลโดยตรงมาแต่ความไม่สมประกอบในเนื้อแห่งวัตถุที่เอาประกันภัย เว้นแต่จะได้ตกลงกันเป็นอย่างอื่น

มาตรา 880

ถ้าความวินาศภัยนั้นได้เกิดขึ้นเพราะการกระทำของบุคคลภายนอกไซ้ ผู้รับประกันภัยได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนไปเป็นจำนวนเพียงใด ผู้รับประกันภัยย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของผู้เอาประกันภัยและของผู้รับประกันภัยซึ่งมีต่อบุคคลภายนอกเพียงนั้น

ถ้าผู้รับประกันภัยได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนไปแต่เพียงบางส่วนไซ้ ท่านห้ามมิให้ผู้รับประกันภัยนั้นใช้สิทธิของตนให้เสื่อมเสียสิทธิของผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประกันภัยในการที่จะเรียกร้องเอาค่าสินไหมทดแทนจากบุคคลภายนอกเพื่อเศษแห่งจำนวนวินาศนั้น

มาตรา 881

ถ้าความวินาศเกิดขึ้นเพราะภัยมีขึ้นตั้งผู้รับประกันภัยตกลงประกันภัยไว้ไซ้ เมื่อผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประกันภัยทราบความวินาศนั้นแล้ว ต้องบอกกล่าวแก่ผู้รับประกันภัยโดยมิชักช้า

ถ้ามิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติที่กล่าวมาในวรรคก่อน ผู้รับประกันภัยอาจเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดแต่การนั้นได้ เว้นแต่อีกฝ่ายหนึ่งจะพิสูจน์ได้ว่าไม่สามารถที่จะปฏิบัติได้

มาตรา 882

ในการเรียกให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนท่านห้ามมิให้ฟ้องคดี เมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันวินาศภัย

ในการเรียกให้ใช้หรือให้คืนเบี้ยประกันภัย ท่านห้ามมิให้ฟ้องคดีเมื่อพ้นเวลาสองปีนับแต่วันซึ่งสิทธิจะเรียกให้ใช้หรือคืนเบี้ยประกันภัยถึงกำหนด

ส่วนที่ 2**วิธีเฉพาะการประกันภัยในการรับขน****มาตรา 883**

อันสัญญาประกันภัยในการรับขนนั้นย่อมคุ้มถึงความวินาศภัยทุกอย่างซึ่งอาจเกิดแก่ของที่ขนส่งในระหว่างเวลาตั้งแต่ผู้ขนส่งได้รับของไปจนได้ส่งมอบของนั้นแก่ผู้รับตราส่ง และจำนวนค่าสินไหมทดแทนนั้นย่อมกำหนดตามที่ของซึ่งขนส่งนั้นจะได้มีราคาเมื่อถึงตำบลอันกำหนดให้ส่ง

มาตรา 884

ถ้าของซึ่งขนส่งนั้นได้เอาประกันภัยเมื่ออยู่ในระหว่างส่งเดินทางไป ท่านให้คิดมูลค่าประกันภัยในของนั้นนับรวมทั้งราคาของ ณ สถานที่และในเวลาที่คุณขนส่งได้รับของและให้เพิ่มค่าระวางส่งของไปยังสถานที่ส่งมอบแก่ผู้รับตราส่งกับทั้งค่าใช้จ่ายอื่นๆ เนื่องด้วยการส่งของไปนั้นเข้าด้วย

ถ้าไรอันจะพึงได้ในเวลาเมื่อส่งมอบของนั้น ย่อมจะคิดรวมเข้าเป็นมูลค่าประกันภัยได้ ต่อเมื่อได้มีข้อตกลงกันไว้เช่นนั้นชัดแจ้ง

มาตรา 885

อันสัญญาประกันภัยในการรับขนนั้นถึงแม้การขนส่งจะต้องสะดุดหยุดลงชั่วคราวหรือจะต้องเปลี่ยนทางหรือเปลี่ยนวิธีขนส่งอย่างหนึ่งอย่างใด โดยเหตุจำเป็นในระหว่างส่งเดินทางก็ดี ท่านว่าสัญญานั้น ก็ย่อมคงเป็นอันสมบูรณ์อยู่ เว้นแต่จะได้ระบุไว้ในสัญญาเป็นอย่างอื่น

มาตรา 886

อันกรรมธรรม์ประกันภัยในการรับขนนั้น นอกจากที่ได้ระบุไว้แล้วในมาตรา 867 ต้องมีรายการเพิ่มขึ้นอีกดังจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

- (1) ระบุทางและวิธีขนส่ง
- (2) ชื่อหรือยี่ห้อของผู้ขนส่ง
- (3) สถานที่ซึ่งกำหนดให้รับและส่งมอบของ
- (4) กำหนดระยะเวลาขนส่งตามแต่มี

ส่วนที่ 3 ประกันภัยค้ำจุน

มาตรา 887

อันว่าประกันภัยค้ำจุนนั้น คือ สัญญาประกันภัยซึ่งผู้รับประกันภัยตกลงว่าจะใช้ค่าสินไหมทดแทนในนามของผู้เอาประกันภัย เพื่อความวินาศภัยอันเกิดขึ้นแก่บุคคลอีกคนหนึ่ง และซึ่งผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบ

บุคคลผู้ต้องเสียหายชอบที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนตามที่ตนควรจะได้ นั้นจากผู้รับประกันภัยโดยตรง แต่ค่าสินไหมทดแทนเช่นว่านี้ หากอาจจะคิดเกินไปกว่าจำนวนอันผู้รับประกันภัยจะพึงต้องใช้ตามสัญญานั้นได้ไม่ ในคดีระหว่างบุคคลผู้ต้องเสียหายกับผู้รับประกันภัยนั้น ท่านให้ผู้ต้องเสียหายเรียกตัวผู้เอาประกันภัยเข้ามาในคดีด้วย

อนึ่ง ผู้รับประกันภัยนั้นแม้จะได้ส่งค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยแล้ว ก็ยังหาหลุดพ้นจากความรับผิดชอบต่อบุคคลผู้ต้องเสียหายนั้นไม่ เว้นแต่ตนจะพิสูจน์ได้ว่าสินไหมทดแทนนั้น ผู้เอาประกันภัยได้ใช้ให้แก่ผู้ต้องเสียหายแล้ว

มาตรา 888

ถ้าค่าสินไหมทดแทนอันผู้รับประกันภัยได้ใช้ไปโดยคำพิพากษานั้นยังไม่คุ้มค่าวินาศภัยเต็มจำนวนไซ้ ท่านว่าผู้เอาประกันภัยก็ยังคงต้องรับใช้จำนวนที่ยังขาด เว้นไว้แต่บุคคลผู้ต้องเสียหายจะได้ละเลยเสียไม่เรียกตัวผู้เอาประกันภัยเข้ามาสู่คดีด้วยดังกล่าวไว้ในมาตราก่อน

พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย

พ.ศ. ๒๕๓๕

จ ๓ ง

พระราชบัญญัติ
ประกันวินาศภัย
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๑๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“วินาศภัย” หมายความว่า ความเสียหายอย่างใดๆ บรรดาที่จะพึงประมาณเป็นเงินได้ และหมายความรวมถึง ความสูญเสียในสิทธิ ผลประโยชน์ หรือรายได้ด้วย

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ตามพระราชบัญญัตินี้ และหมายความรวมถึงสาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

“สำนักงานใหญ่” หมายความว่า ความรวมถึงสำนักงานสาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

“การประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย” หมายความว่า การประกอบธุรกิจประกันต่อด้วย

“เงินกองทุน” หมายความว่า ทรัพย์สินส่วนที่เกินกว่าหนี้สินของบริษัทตามราคาประเมินทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทที่ประเมินตามพระราชบัญญัตินี้

“ตัวแทนประกันวินาศภัย” หมายความว่า ผู้ซึ่งบริษัทมอบหมายให้ทำการชักชวนให้บุคคลทำสัญญาประกันภัยกับ บริษัท

“นายหน้าประกันวินาศภัย” หมายความว่า ผู้ซึ่งช่องหรือจัดการให้บุคคลทำสัญญาประกันภัยกับบริษัท โดยกระทำเพื่อ บำเหน็จเนื่องจากการนั้น

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีกรมการประกันภัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมการประกันภัยมอบหมาย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

^๑ รก.๒๕๓๕/๔๖/๓๓/๑๐ เมษายน ๒๕๓๕

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้กับออกประกาศตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บริษัท

มาตรา ๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๗ การประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยจะกระทำได้เมื่อได้จัดตั้งขึ้นในรูปบริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และโดยได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยจากรัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

การจัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตามวรรคหนึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ในการนี้จะกำหนดเงื่อนไขให้ปฏิบัติก่อนให้ความเห็นชอบก็ได้

เมื่อได้จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดและได้วางหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๑๙ กับทั้งได้ ดำรงไว้ซึ่งเงินกองทุนตามมาตรา ๒๗ แล้ว จึงให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยต่อรัฐมนตรีภายใน ระยะเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ได้จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดแล้ว

การขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยและการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และในการอนุญาตรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๗ บริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศจะตั้งสาขาของบริษัทเพื่อประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัตินี้ได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ในการนี้ รัฐมนตรีจะอนุญาตโดยมีเงื่อนไขก็ได้

การขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยและการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยโดยตั้งเป็นสาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

สาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยต้องดำรงทรัพย์สินไว้ในประเทศไทยตามจำนวน ชนิด วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด จำนวนทรัพย์สินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินกองทุนที่บริษัทต้องดำรงตามมาตรา ๒๗

รัฐมนตรีจะออกใบอนุญาตตามความในวรรคหนึ่งก็ต่อเมื่อบริษัทได้วางหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๑๙ และดำรงไว้ซึ่งทรัพย์สินในประเทศไทยตามวรรคสามแล้ว

บริษัทที่เป็นสาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศจะเปิดสาขา ณ ที่ใดๆ ก็ได้

สาขาให้หมายความรวมถึงสำนักงานที่แยกออกจากสำนักงานใหญ่ของบริษัทไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร และได้รับเงินค่าใช้จ่ายจากบริษัทไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสถานที่ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนให้ใช้เป็นที่ตั้งหน่วยปฏิบัติการข้อมูล สถานที่เก็บเอกสาร และสถานที่ฝึกอบรมที่เกี่ยวกับกิจการของบริษัท

มาตรา ๘ หุ่นของบริษัทจะต้องเป็นหุ้นสามัญชนิดระบุชื่อผู้ถือ มีมูลค่าของหุ้นไม่เกินหุ้นละหนึ่งร้อยบาท และข้อบังคับของบริษัทต้องไม่มีข้อจำกัดในการโอนหุ้น

มาตรา ๙ บริษัทต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

มาตรา ๑๐ บุคคลใดได้หุ้นของบริษัทใดมา และการได้มานั้นเป็นเหตุให้จำนวนหุ้นหรือบุคคลผู้ถือหุ้นอยู่เป็นไปโดยฝ่าฝืนมาตรา ๙ และไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ บุคคลนั้นจะยกเอาการถือหุ้นในส่วนที่เกินจำนวนที่ถือไว้ขึ้นใช้ยื่นต่อบริษัทนั้นมิได้

และบริษัทจะจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอื่นใดให้แก่บุคคลนั้น หรือให้บุคคลนั้นออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมของผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นส่วนที่เกินมิได้

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ให้บริษัทตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าสามเดือนก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นทุกคราว และแจ้งผลการตรวจสอบต่อนายทะเบียนตามรายการและภายในเวลาที่นายทะเบียนกำหนดในกรณีที่มีจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นถือหุ้นโดยฝ่าฝืนมาตรา ๙ ให้บริษัทแจ้งให้ผู้ขึ้นทราบบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตรวจพบ และให้ผู้ขึ้นดำเนินการแก้ไขภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันรับแจ้ง

มาตรา ๑๒ บทบัญญัติมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มิให้นำมาใช้บังคับแก่บริษัทที่เป็นสาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศตามมาตรา ๗

มาตรา ๑๓ บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยจะควบกับบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดอื่นมิได้ เว้นแต่จะควบกับบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยด้วยกัน

การควบบริษัทตามวรรคหนึ่งเข้ากัน ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี ในการให้ความเห็นชอบ รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขให้ปฏิบัติก่อนให้ความเห็นชอบก็ได้

เมื่อได้จดทะเบียนควบบริษัทเข้ากันตามกฎหมายแล้ว บริษัทใหม่ที่ควบเข้ากันต้องขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามมาตรา ๖ ภายในระยะเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด แต่ต้องไม่เกินสามเดือนนับแต่วันจดทะเบียนบริษัทใหม่ที่ควบเข้ากันนั้น ในระหว่างขอรับใบอนุญาต ให้ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยไปพลางได้ตามใบอนุญาตเดิม หากไม่ขอรับใบอนุญาตภายในกำหนดดังกล่าว หรือควบบริษัทเข้ากันโดยฝ่าฝืนมาตรานี้ ให้ถือว่าใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยเดิมที่ออกให้แก่บริษัทก่อนควบเข้ากันนั้นเป็นอันสิ้นอายุ

มาตรา ๑๔ นอกจากค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย บริษัทต้องเสียค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยทุกปี เว้นแต่ปีที่ออกใบอนุญาต

บริษัทได้ไม่ชำระค่าธรรมเนียมภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ให้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยของบริษัทนั้นสิ้นอายุ

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยของบริษัทใดสิ้นอายุ ให้ถือว่าบริษัทนั้นถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย

มาตรา ๑๖ บริษัทตามมาตรา ๖ ที่จะเปิดสาขาหรือย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขา ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน และให้นำความในมาตรา ๗ วรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการเป็นผู้รับประกันภัยโดยทำสัญญาประกันภัยกับบุคคลใดๆ เว้นแต่จะเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “ประกันวินาศภัย” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน นอกจากบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) บริษัท
- (๒) สมาคมที่มีสมาชิกส่วนมากเป็นบริษัทหรือสมาคมที่มีสมาชิกส่วนมากเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัท
- (๓) สมาคมที่มีสมาชิกส่วนมากเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย
- (๔) สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานที่มีสมาชิกส่วนมากเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัท
- (๕) ตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยที่ใช้เพื่อเป็นคำแสดงชื่อในธุรกิจการเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยของตน แล้วแต่กรณี

(๖) สถาบันการศึกษาวิชาประกันวินาศภัยหรือสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันวินาศภัยซึ่งใช้เพื่อเป็นคำแสดงชื่อของสถาบันนั้น

(๗) กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง สมาชิก หรือผู้มีฐานะ มีตำแหน่งหรือหน้าที่ใดๆ ในบริษัท สมาคม สหภาพแรงงาน สถาบันการศึกษาวิชาประกันวินาศภัย หรือสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันวินาศภัย ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๖) ซึ่งใช้เพื่อแสดงความเป็นกรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง สมาชิก หรือผู้มีฐานะ มีตำแหน่งหรือหน้าที่ของตนในบริษัท สมาคม สหภาพแรงงาน หรือสถาบันดังกล่าว

มาตรา ๑๙ บริษัทต้องมีหลักทรัพย์ของบริษัทวางไว้กับนายทะเบียนเป็นหลักทรัพย์ประกันตามประเภทของการประกันภัย

การกำหนดประเภทของการประกันภัยและมูลค่าของหลักทรัพย์ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หลักทรัพย์ของบริษัทที่ต้องวางไว้กับนายทะเบียนจะเป็นเงินสด พันธบัตรรัฐบาลไทย หรือทรัพย์สินอย่างอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดก็ได้

บริษัทอาจขอเปลี่ยนแปลงหลักทรัพย์ประกันที่วางไว้ได้ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับวรรคสองและวรรคสาม

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่หลักทรัพย์ประกันของบริษัทใดมีมูลค่าลดต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๙ ให้นายทะเบียนสั่งให้บริษัทนั้นนำหลักทรัพย์ประกันมาเพิ่มจนครบจำนวนที่กำหนดภายในสองเดือนนับแต่วันได้รับคำสั่ง

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่หลักทรัพย์ประกันของบริษัทใดมีมูลค่าเพิ่มขึ้นกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๙ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งถอนหลักทรัพย์ประกันส่วนที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นนั้นได้ ตามคำขอของบริษัทซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ถึงมูลค่าที่เพิ่มขึ้น

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่บริษัทเลิกประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยในประเภทใดอันมีผลให้หลักทรัพย์ประกันที่ได้วางไว้แล้วมีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าของหลักทรัพย์ประกันที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยที่คงดำเนินการต่อไป บริษัทมีสิทธิได้รับคืนทรัพย์สินที่ได้วางไว้เป็นหลักทรัพย์ประกันเฉพาะส่วนที่เกินมูลค่าของหลักทรัพย์ประกันที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยประเภทที่คงดำเนินการต่อไปนั้น ทั้งนี้ เมื่อบริษัทได้แสดงหลักฐานให้เป็นที่พอใจนายทะเบียนว่า ได้ปลดเปลื้องหนี้สินและไม่มีหนี้สินอยู่สำหรับการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยประเภทที่เลิกนั้นแล้ว

มาตรา ๒๓ ให้บริษัทจัดสรรเงินสำรองดังนี้

(๑) เงินสำรองสำหรับเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ตกเป็นรายได้ของบริษัท

(๒) เงินสำรองสำหรับค่าสินไหมทดแทน และ

(๓) เงินสำรองเพื่อการอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การจัดสรรทรัพย์สินไว้เป็นเงินสำรองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เป็นเงินสำรองตามวรรคหนึ่ง จะเป็นเงินสด หรือพันธบัตรรัฐบาลไทย หรือทรัพย์สินอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดก็ได้

มาตรา ๒๔ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้บริษัทวางเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ (๑) ไว้กับนายทะเบียนตามประเภทของการประกันภัย และตามอัตราหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศ

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่หลักทรัพย์ประกันที่บริษัทวางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๑๙ และเงินสำรองที่บริษัทวางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ เป็นทรัพย์สินที่การโอนหรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินนั้นจะต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือต้องกระทำต่อบุคคลอื่นซึ่งเกี่ยวข้องกับการโอนหรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินนั้น ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องนั้นทราบ และห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องนั้นโอนหรือให้ไปซึ่งทรัพย์สินนั้น จนกว่านายทะเบียนจะมีหนังสือแจ้งการถอนหรือการเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๒๖ หลักทรัพย์ประกันที่บริษัทวางไว้ตามมาตรา ๑๙ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่บริษัทวางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ทั้งนี้ ตลอดเวลาที่บริษัทยังมีได้เลิกกัน

ในกรณีที่บริษัทเลิกกัน ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีบุริมสิทธิพิเศษเหนือทรัพย์สินที่วางเป็นหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๑๙ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ (๑) ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ และมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินดังกล่าวก่อนเจ้าหน้าที่บุริมสิทธิพิเศษอื่น

ในกรณีที่บริษัทล้มละลาย ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีบุริมสิทธิพิเศษเหนือทรัพย์สินที่วางเป็นหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๑๙ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ (๑) ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินดังกล่าวอย่างเดียวกันกับเจ้าหน้าที่ประกันตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

ทรัพย์สินของบริษัทนอกจากหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๑๙ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ (๑) ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีสิทธิได้รับชำระหนี้เป็นอย่างเดียวกันกับผู้ทรงบุริมสิทธิในมูลค่าภาษีอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๒๗ บริษัทต้องดำรงไว้ซึ่งเงินกองทุนตลอดเวลาที่ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของเบี้ยประกันภัยสุทธิที่ได้รับทั้งหมดสำหรับปีปฏิทินที่ล่วงแล้ว แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่าสามสิบล้านบาท

หมวด ๒

การควบคุมบริษัท

มาตรา ๒๘ นอกจากการประกันวินาศภัย บริษัทจะลงทุนประกอบธุรกิจอื่นใด ได้เฉพาะที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ในการนี้รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขสำหรับการประกอบธุรกิจนั้นๆ ให้บริษัทปฏิบัติตามก็ได้

มาตรา ๒๙ กรมธรรม์ประกันภัยที่บริษัทออกให้แก่ผู้เอาประกันภัย ต้องเป็นไปตามแบบและข้อความที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ รวมทั้งเอกสารประกอบหรือแนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยด้วย

แบบและข้อความที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้วตามวรรคหนึ่ง เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควรหรือเมื่อบริษัทร้องขอ นายทะเบียนจะสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมหรือยกเลิกแบบ หรือข้อความนั้นบางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้

ในกรณีที่บริษัทออกกรมธรรม์ประกันภัยแตกต่างไปจากแบบหรือข้อความที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยมีสิทธิเลือกให้บริษัทต้องรับผิดชอบชำระหนี้ตามแบบกรมธรรม์ประกันภัยหรือข้อความที่บริษัทออกให้ นั้น หรือตามแบบหรือข้อความที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้วก็ได้ และไม่ว่าผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยจะใช้สิทธิดังกล่าวนี้ประการใดหรือไม่ ย่อมไม่เป็นเหตุให้บริษัทพ้นความผิดที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่บริษัทออกกรมธรรม์ประกันภัยโดยใช้แบบหรือข้อความที่นายทะเบียนมิได้ให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้เอาประกันภัยจะเลือกให้บริษัทต้องรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัยนั้น หรือจะบอกเลิกสัญญาประกันภัยนั้นเสียและให้บริษัทคืนเบี้ยประกันภัยทั้งสิ้นที่ได้ชำระไว้แล้วแก่บริษัทก็ได้ และไม่ว่าผู้เอาประกันภัยจะใช้สิทธิดังกล่าวนี้ประการใดหรือไม่ ย่อมไม่เป็นเหตุให้บริษัทพ้นความผิดที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ อัตราเบี้ยประกันภัยที่บริษัทกำหนด จะต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน

อัตราเบี้ยประกันภัยที่นายทะเบียนเห็นชอบไว้แล้ว เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควรหรือเมื่อบริษัทร้องขอ นายทะเบียนจะสั่งให้เปลี่ยนอัตรานั้นเสียใหม่ก็ได้ การเปลี่ยนอัตราใหม่ไม่มีผลกระทบต่อกรมธรรม์ประกันภัยที่ได้กำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้บริษัทกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ประกอบธุรกิจประกันชีวิต

(๒) รับประกันวินาศภัยเกินกว่าจำนวนดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน

(ก) รับประกันอัคคีภัยรายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน เพื่อวินาศภัยอันเดียวกันภายในเขตที่นายทะเบียนกำหนด ทั้งนี้ โดยมีจำนวนเงินเอาประกันภัยเกินกว่าร้อยละสิบของเงินกองทุน

(ข) รับประกันวินาศภัยยานพาหนะทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และบุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในยานพาหนะนั้น และการประกันภัยค้ำจุนเพื่อวินาศภัยอันเดียวกัน ทั้งนี้ โดยมีจำนวนเงินเอาประกันภัยแต่ละยานพาหนะเกินกว่าร้อยละสิบของเงินกองทุน

(ค) รับประกันวินาศภัยอื่นนอกจาก (ก) หรือ (ข) โดยมีจำนวนเงินเอาประกันภัยรายหนึ่งเกินกว่าร้อยละสิบของเงินกองทุน

ในกรณีที่มีการประกันต่อซึ่งวินาศภัยตาม (ก) (ข) หรือ (ค) โดยมีผลบังคับพร้อมกับการรับประกันวินาศภัย มิให้นำจำนวนเงินที่เอาประกันต่อเข้าอยู่ในจำนวนที่กำหนดตาม (ก) (ข) หรือ (ค)

(๓) ลดทุนโดยมิได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียนโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(๔) ผากเงินไว้ที่อื่นนอกจากที่ธนาคาร บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์

(๕) เก็บเงินสดไว้ที่อื่นนอกจากเก็บไว้ที่สำนักงานของบริษัท

(๖) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดให้แก่กรรมการ ผู้จัดการ ที่ปรึกษา พนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทเพื่อเป็นค่านายหน้าหรือค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องจากธุรกิจหรือการกระทำใดๆ เว้นแต่เป็นการจ่ายบำเหน็จ เงินเดือน โบนัส หรือเงินอย่างอื่นที่พึงจ่ายตามปกติ

(๗) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดให้แก่ตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย นอกจากเงินค่าจ้างหรือบำเหน็จที่พึงจ่ายตามปกติ

(๘) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดล่วงหน้าให้แก่บุคคลใด เป็นค่านายหน้าหรือค่าตอบแทนสำหรับงานที่จะทำให้แก่บริษัท

(๙) จ่ายบำเหน็จให้แก่บุคคลที่ช่วยให้มีการทำสัญญาประกันภัย ซึ่งมีใช้ตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยของบริษัท

(๑๐) ซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เว้นแต่

(ก) เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับประกอบธุรกิจหรือสำหรับใช้เพื่อสวัสดิการของพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัท

ตามสมควร

(ข) เพื่อใช้สำหรับการลงทุนประกอบธุรกิจอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๘

(ค) เป็นอสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากการรับชำระหนี้หรือจากการบังคับจำนอง

การซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ตาม (ก) หรือ (ข) หรือการได้อสังหาริมทรัพย์มาจากการรับชำระหนี้ตาม

(ค) ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน ในการอนุญาตนายทะเบียนจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้

(๑๑) ให้ประโยชน์เป็นพิเศษแก่ผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย

(๑๒) รับชำระเบี้ยประกันภัยจากผู้เอาประกันภัยลดลงต่ำกว่าจำนวนที่ต้องชำระ

(๑๓) ตั้งหรือมอบหมายบุคคลอื่นนอกจากตัวแทนประกันวินาศภัย นายหน้าประกันวินาศภัย หรือพนักงานของบริษัท ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงินเป็นผู้รับชำระเบี้ยประกันภัย

(๑๔) ออกกรมธรรม์ประกันภัยโดยไม่มีลายมือชื่อของกรรมการผู้มีอำนาจผูกพันบริษัท และไม่ได้ประทับตราของบริษัทตามที่ได้จดทะเบียนไว้ หรือไม่มีลายมือชื่อของผู้จัดการสาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยและไม่ได้ประทับตราของบริษัทนั้นด้วย ถ้ามี

(๑๕) โฆษณาจูงใจอันเป็นเท็จหรือเกินความจริงเกี่ยวกับบริษัทหรือธุรกิจประกันวินาศภัยของบริษัท

(๑๖) ตั้งหรือมอบหมายบุคคลอื่นนอกจากตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทไปชักชวนซื้อหรือจัดการให้บุคคลทำสัญญาประกันภัยกับบริษัท ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการกระทำของกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทซึ่งกระทำการในนามบริษัท หรือ

(๑๗) ขายหรือให้อสังหาริมทรัพย์ใดๆ หรือสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่ารวมกันสูงกว่าที่นายทะเบียนกำหนดแก่กรรมการ หรือซื้อทรัพย์สินจากกรรมการ ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากคณะกรรมการและได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน

มาตรา ๓๒ คำสั่งของนายทะเบียนที่ไม่อนุญาตตามมาตรา ๓๑ (๒) ใหุ้ทธธณต์อัฐมนตรืได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๓ บริษัทต้องจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของบริษัทตามมาตรา ๓๑ (๑๐) ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) อสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทมีไว้เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับประกอบธุรกิจหรือสำหรับใช้เพื่อสวัสดิการของพนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัท หรือเพื่อใช้สำหรับการลงทุนประกอบธุรกิจอื่นตามมาตรา ๓๑ (๑๐) (ก) หรือ (ข) ถ้ามิได้ใช้อสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวแล้ว ให้จำหน่ายภายในเก้าปีนับแต่วันที่เลิกใช้

(๒) อสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากการรับชำระหนี้ หรือจากการบังคับจำนองตามมาตรา ๓๑ (๑๐) (ค) ให้จำหน่ายภายในเก้าปีนับแต่วันที่ได้มา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนให้มีไว้เพื่อใช้ในกิจการตามมาตรา ๓๑ (๑๐) (ก) หรือ (ข)

กำหนดระยะเวลาที่กำหนดตาม (๑) และ (๒) นายทะเบียนอาจขยายให้อีกได้ไม่เกินสามปีเมื่อบริษัทร้องขอก่อนสิ้นระยะเวลานั้นโดยมีเหตุผลอันสมควร ในการอนุญาตนายทะเบียนจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ให้ปฏิบัติไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้บริษัทตั้งหรือยอมให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของบริษัท

(๑) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๒) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริต

(๓) เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัทในช่วงเวลาที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยหรือใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต

(๔) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัทอื่นที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๕) ถูกถอนจากการเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัทตามมาตรา ๕๓

(๖) เป็นข้าราชการการเมือง

(๗) เป็นข้าราชการซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมบริษัท เว้นแต่เป็นกรณีของบริษัทที่เป็นรัฐวิสาหกิจ หรือได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีเพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานของบริษัท หรือเป็นผู้ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓

มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้บริษัทแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลใดนอกจากกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัททำการรับประกันวินาศภัย รับเบี้ยประกันภัย และخذใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมด นอกจากการประกันต่อ

มาตรา ๓๖ ห้ามมิให้บริษัทประวิงการจ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือประวิงการคืนเบี้ยประกันภัยที่ต้องจ่ายหรือคืนแก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจ่ายหรือคืนไปโดยไม่สุจริต

การกระทำหรือการปฏิบัติใดๆ ของบริษัทที่จะถือว่าเป็นการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๗ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจประกาศกำหนดให้บริษัทปฏิบัติการใดๆ ในเรื่องต่อไปนี้ได้

(๑) การเก็บเบี้ยประกันภัย

(๒) การประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัท

(๓) การประกันต่อ

(๔) การจำแนกประเภทค่าใช้จ่าย

(๕) การจัดสรรเงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัยไว้เป็นประเภทๆ

(๖) อัตราค่าจ้างหรือบำเหน็จสำหรับตัวแทนประกันวินาศภัยและนายหน้าประกันวินาศภัย ตามประเภทของการประกันวินาศภัย

(๗) แบบ ขนาด ตัวอักษร ภาษาที่ใช้ และข้อความของหนังสือมอบอำนาจของบริษัท รวมทั้งเอกสารแสดงการรับเงินของบริษัท

มาตรา ๓๘ ในการติดต่อกับประชาชน บริษัทต้องเปิดทำการตามวันและเวลาที่นายทะเบียนประกาศกำหนด แต่ทั้งนี้บริษัทจะเปิดทำการเกินกว่าที่กำหนดก็ได้

มาตรา ๓๙ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการประกันอัคคีภัย เมื่อบริษัททำสัญญาประกันอัคคีภัยรายใด ให้บริษัทยื่นรายการเกี่ยวกับการรับประกันอัคคีภัยตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ทำสัญญาประกันอัคคีภัยรายนั้น

บทบัญญัติวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่การประกันต่อ

มาตรา ๔๐ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับรายการตามมาตรา ๓๙ และเห็นสมควรจะกระทำการตรวจสอบเพื่อทราบราคาทรัพย์สินที่เอาประกันภัย ก็ให้กระทำได้ ในการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ตั้งของทรัพย์สินนั้น ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกได้ตามที่เห็นสมควร และให้มีอำนาจตรวจและเรียกให้ส่งเอกสารรวมทั้งหลักฐานใดๆ เพื่อประโยชน์แก่การที่จะทราบราคาอันแท้จริงของทรัพย์สินนั้น

ผู้เอาประกันภัยหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องให้ความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง

ถ้าผู้เอาประกันภัยหรือผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความสะดวกตามวรรคสองจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถทำการตรวจสอบได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนในกรณีเช่นว่านี้ เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควร นายทะเบียนจะมีคำสั่งให้สัญญาประกันอัคคีภัยรายนั้นเป็นอันระงับสิ้นไปก็ได้ คำสั่งของนายทะเบียนให้กำหนดวันที่ให้สัญญาประกันอัคคีภัยระงับสิ้นไป ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามวันนับแต่วันที่นายทะเบียนมีคำสั่ง และให้นายทะเบียนแจ้งคำสั่งนั้นไปยังบริษัทและผู้เอาประกันภัยโดยพลัน เมื่อนายทะเบียนได้มีคำสั่งเช่นว่านี้ให้สัญญาประกันอัคคีภัยรายนั้นระงับสิ้นไปในวันที่นายทะเบียนกำหนดนั้น

ในกรณีที่สัญญาประกันอัคคีภัยระงับสิ้นไปตามวรรคสาม ในส่วนที่เกี่ยวกับนิติสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับผู้เอาประกันภัย ให้ถือเสมือนว่าการระงับสิ้นไปแห่งสัญญาประกันอัคคีภัยนั้นได้ระงับสิ้นไปเพราะผู้เอาประกันภัยบอกเลิกสัญญา

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่ปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบตามมาตรา ๓๙ ว่า ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยมีราคาต่ำกว่าจำนวนเงินที่เอาประกันภัยมากถึงขนาดที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าต่ำเกินสมควร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบนั้นต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ปรากฏผลการตรวจสอบ ในกรณีเช่นนี้ให้นายทะเบียนเห็นเป็นการสมควร ให้นายทะเบียนมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ลดจำนวนเงินที่เอาประกันภัยลงเท่าที่นายทะเบียนเห็นสมควรไปยังบริษัทและผู้เอาประกันภัยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่จำนวนเงินเอาประกันภัยที่ลดลงแล้วนั้น ต้องไม่ต่ำกว่าราคาทรัพย์สินที่เอาประกันภัยตามที่ปรากฏในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๒ เมื่อได้มีคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๔๑ แล้ว

(๑) ผู้เอาประกันภัยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาประกันอัคคีภัยรายนั้นเสียได้ภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน และเมื่อได้บอกเลิกแล้วให้บริษัทคืนเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยตามส่วนเฉลี่ยของระยะเวลาที่เอาประกันภัยนั้น

(๒) ถ้าผู้เอาประกันภัยมิได้บอกเลิกสัญญาประกันอัคคีภัยตาม (๑) ให้ถือว่าการประกันภัยรายนั้น มีจำนวนเงินที่เอาประกันภัยตามที่นายทะเบียนได้มีคำสั่งให้ลดลงแล้วนั้น ทั้งนี้ นับแต่วันที่นายทะเบียนมีคำสั่งและให้บริษัทกำหนดเบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่เหลืออยู่ตามจำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัยเท่าที่ได้ลดลงแล้วนั้น และให้คืนเบี้ยประกันภัยส่วนที่เกินให้แก่ผู้เอาประกันภัยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายทะเบียนมีคำสั่ง

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่วินาศภัยเกิดแก่ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยและพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีเหตุอันควรสงสัยว่าวินาศภัยนั้นเกิดขึ้นด้วยความทุจริตของผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัย ให้พนักงานสอบสวนแจ้งเหตุที่สงสัยนั้นไปยังนายทะเบียน ในกรณีเช่นนี้ให้นายทะเบียนมีอำนาจออกคำสั่งไปยังบริษัทให้งดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยรายที่สงสัยนั้นไว้ เมื่อเหตุอันควรสงสัยนั้นหมดไปแล้วให้นายทะเบียนถอนคำสั่งนั้นเสีย และแจ้งการถอนคำสั่งนั้นไปยังบริษัทและผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัย

ในกรณีที่นายทะเบียนออกคำสั่งให้งดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนระงับอยู่นับแต่วันที่นายทะเบียนออกคำสั่งจนถึงวันถอนคำสั่งนั้น

มาตรา ๔๔ ให้บริษัทจัดทำสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัทตามแบบและรายการที่นายทะเบียนกำหนด

เมื่อมีเหตุจะต้องลงในสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีของบริษัทเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท ให้บริษัทลงรายการที่เกี่ยวกับเหตุนั้นในสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท ทั้งนี้ ไม่ช้ากว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่เหตุอันจะต้องลงรายการนั้น

มาตรา ๔๕ ให้บริษัทเก็บรักษาสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีตามมาตรา ๔๔ ไว้ที่สำนักงานของบริษัทไม่น้อยกว่าสิบปี นับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในสมุดทะเบียนหรือสมุดบัญชีนั้น หรือนับแต่วันที่บริษัทพ้นจากความรับผิดชอบตามรายการที่มีความรับผิดชอบที่สุด ทั้งนี้ แล้วแต่อย่างไรจะยาวกว่า

มาตรา ๔๖ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอตรวจสอบสมุดทะเบียนตามมาตรา ๔๔ เฉพาะรายการที่ตนเกี่ยวข้องหรือจะให้บริษัทคัดสำเนารายการดังกล่าวโดยรับรองว่าถูกต้องด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเสียค่าบริการตามที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๔๗ บริษัทต้องจัดส่งรายงานประจำปีแสดงฐานะการเงินและกิจการของบริษัทสำหรับรอบปีปฏิทินที่ล่วงแล้วต่อนายทะเบียน ตามแบบและรายการที่นายทะเบียนกำหนดภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

สำหรับบริษัทที่เป็นสาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศต้องส่งรายงานประจำปีของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศที่ตนเป็นสาขาด้วยภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศนั้น

รายงานประจำปีตามมาตรา ๔๗ ต้องมีการรับรองโดยผู้สอบบัญชีด้วย

มาตรา ๔๘ ถ้าปรากฏว่ารายงานประจำปีของบริษัทส่งตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง ไม่ถูกต้องหรือไม่มีรายการครบถ้วนบริบูรณ์ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้บริษัทแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องหรือครบถ้วนบริบูรณ์ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

ในกรณีที่บริษัทไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าบริษัทมิได้ส่งรายงานประจำปีตามมาตรา ๔๗

มาตรา ๔๙ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้บริษัทยื่นรายงานหรือเอกสารใดๆ ตามระยะเวลาหรือเป็นครั้งคราวตามแบบและรายการที่นายทะเบียนกำหนดก็ได้ และนายทะเบียนจะให้ทำคำชี้แจงเพื่ออธิบายหรือขยายความแห่งรายงานหรือเอกสารนั้นด้วยก็ได้

รายงานหรือเอกสารที่ยื่นหรือแสดงหรือทำคำชี้แจงเพื่ออธิบายหรือขยายความตามวรรคหนึ่ง บริษัทต้องทำให้ครบถ้วนตรงต่อความเป็นจริง

มาตรา ๕๐ ให้บริษัทประกาศรายการย่อตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดแสดงสินทรัพย์และหนี้สินที่มีอยู่ในวันสิ้นปีปฏิทินภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งรายงานประจำปีตามมาตรา ๔๗ ในหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกจำหน่ายในท้องถิ่นที่สำนักงานใหญ่ของบริษัทตั้งอยู่อย่างน้อยหนึ่งฉบับ มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวัน และให้ปิดประกาศไว้ในที่ที่เปิดเผย สำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขาของบริษัทไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนด้วย

มาตรา ๕๑ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของบริษัท และเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสำนักงานของบริษัทในระหว่างเวลาทำการเพื่อทราบข้อเท็จจริง ในการนี้ให้มีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานอื่นๆ จากกรรมการ ผู้จัดการ ที่ปรึกษา พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทและสอบถามบุคคลดังกล่าวได้

(๒) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของบริษัท หรือสถานที่ใดๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีสมุดบัญชี เอกสาร หรือดวงตรา หรือหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์และหนี้สินของบริษัท เพื่อตรวจสอบหรือประเมินราคาทรัพย์สินของบริษัท ในระหว่างเวลาทำการหรือในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก

(๓) สั่งให้บริษัทหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นๆ

(๔) เรียกบุคคลดังกล่าวใน (๑) หรือ (๓) มาให้ถ้อยคำหรือจะสั่งให้บุคคลดังกล่าวยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงตามที่ต้องการก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๕๒ เมื่อปรากฏหลักฐานต่อนายทะเบียนว่า บริษัทใดมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน นายทะเบียนด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรียมีอำนาจสั่งให้บริษัทนั้นแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการดังกล่าวได้ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด ในการนี้จะสั่งให้เพิ่มทุนหรือลดทุนหรือจะสั่งให้บริษัทหยุดรับประกันวินาศภัยเป็นการชั่วคราวด้วยก็ได้

ในกรณีที่บริษัทใดไม่เพิ่มทุนหรือลดทุนภายในกำหนดเวลาที่นายทะเบียนสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าคำสั่งของนายทะเบียนเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาตามคำสั่งของนายทะเบียนดังกล่าว

ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องให้บริษัทใดเพิ่มทุนหรือลดทุน เพื่อให้บริษัทนั้นสามารถพียงฐานะและการดำเนินการต่อไปได้ นายทะเบียนด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรียจะสั่งให้บริษัทเพิ่มทุนหรือลดทุนทันทีก็ได้โดยให้ถือว่าคำสั่งของนายทะเบียนดังกล่าวเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ในการเพิ่มทุนหรือลดทุนตามวรรคสองหรือวรรคสาม มิให้นำมาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ และมาตรา ๑๒๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๑๓๖ วรรคสอง (๒) มาตรา ๑๓๙ และมาตรา ๑๔๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วแต่กรณีมาใช้บังคับ

มาตรา ๕๓ เมื่อปรากฏหลักฐานต่อนายทะเบียนว่า บริษัทใดมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชนหรือกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๕๒ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้บริษัทนั้นถอดถอนกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทผู้เป็นต้นเหตุดังกล่าวออกจากตำแหน่งได้

ในกรณีที่นายทะเบียนสั่งถอดถอนบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้บริษัทนั้นแต่งตั้งบุคคลอื่นโดยความเห็นชอบจากนายทะเบียนเข้าดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทนภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันถอดถอน

ในกรณีที่บริษัทใดไม่ถอดถอนบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือถอดถอนแล้วไม่แต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคสอง นายทะเบียนด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรียมีอำนาจสั่งถอดถอนบุคคลดังกล่าวหรือแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปดำรงตำแหน่งเป็นเวลาไม่เกินสามปี และมีให้นำความในมาตรา ๓๔ (๔) มาใช้บังคับ

ให้ผู้ซึ่งนายทะเบียนแต่งตั้งตามวรรคสามได้รับคำตอบแทนตามที่รัฐมนตรียกำหนดโดยให้จ่ายจากทรัพย์สินของบริษัทนั้น และในระหว่างเวลาที่บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งอยู่ผู้ถือหุ้นของบริษัทจะมีมติเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งของนายทะเบียนมิได้

บุคคลซึ่งถูกถอดถอนตามคำสั่งของนายทะเบียนจะเข้าไปเกี่ยวข้องหรือดำเนินการใดๆ ในบริษัทนั้นไม่ได้ไม่ว่าโดยทางตรงและทางอ้อม

ให้ถือว่าคำสั่งของนายทะเบียนที่ให้ถอดถอนหรือแต่งตั้งตามมาตรานี้เป็นมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งให้บริษัทหยุดรับประกันวินาศภัยเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๕๒ ห้ามมิให้กรรมการ พนักงาน และลูกจ้างของบริษัทส่งจ่ายเงินของบริษัท หรือทำการเคลื่อนย้ายหรือจำหน่ายทรัพย์สินของบริษัท เว้น

แต่เป็นการจ่ายเงินเดือนหรือค่าจ้างแก่พนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทตามปกติ สำหรับการจ่ายเงินอื่นให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนกำหนด

ให้บริษัทที่ได้รับคำสั่งของนายทะเบียนให้หยุดรับประกันวินาศภัยเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๕๒ รายงานเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบถึงบรรดาเจ้าหน้าที่และลูกหนี้ทั้งหมดของบริษัทภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๕๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๕๖ ผู้มีส่วนได้เสียขอที่จะขอตรวจดูสมุดทะเบียนและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสมุดทะเบียนที่นายทะเบียนเก็บรักษาไว้ และขอคัดสำเนาโดยมีคำรับรองของนายทะเบียนได้ โดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๕๗ เมื่อบริษัทใดประสงค์จะเลิกกิจการให้บริษัทนั้นแจ้งความประสงค์ที่จะเลิกกิจการต่อนายทะเบียนให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามเดือนก่อนเลิกกิจการ

ในกรณีบริษัทซึ่งเป็นสาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศเลิกกิจการให้มีการชำระบัญชี ในการชำระบัญชีนั้นให้นำความในมาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๘ ค่าสินไหมทดแทนที่ผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยหรือผู้มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประกันภัย หากมิได้เรียกร้องจากบริษัทจนล่วงพ้นอายุความแล้ว ให้บริษัทนำส่งเงินดังกล่าวเข้ากองทุนภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ครบกำหนดอายุความ

หมวด ๓

การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย

มาตรา ๕๙ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยเมื่อปรากฏแก่รัฐมนตรีว่าบริษัท

- (๑) มีหนี้สินเกินกว่าทรัพย์สินหรือมีฐานะการเงินไม่มั่นคงอันอาจเกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน
- (๒) ผ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง เงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด หรือประกาศที่ออกหรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรี นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในเมื่ออาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน
- (๓) หยุดประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๔) ประวิงการจ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือประวิงการคืนเบี้ยประกันภัยที่ต้องจ่ายหรือคืนโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจ่ายหรือคืนไปโดยไม่สุจริต
- (๕) ถ้าประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน

มาตรา ๖๐ เมื่อบริษัทใดถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ให้บริษัทนั้นเลิกกันนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต และให้มีการชำระบัญชี ในการชำระบัญชีนั้นให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีการใดที่เป็นอำนาจหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียน

มาตรา ๖๑ เพื่อประโยชน์แก่การชำระบัญชี ให้ถือว่าบริษัทซึ่งเป็นสาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศเป็นบริษัทจำกัด และเพื่อประโยชน์แก่การนี้ให้ถือว่านายทะเบียนและกรรมการประกันภัยเป็นนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้วแต่กรณี และการเสนอรายงานต่อที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นให้เสนอต่อนายทะเบียนแต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงสิทธิเรียกร้องใดๆ ที่มีต่อบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศนั้น

มาตรา ๖๒ ผู้ชำระบัญชีซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๖๐ อาจได้รับเงินค่าตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยให้จ่ายจากทรัพย์สินของบริษัท

หมวด ๔

ตัวแทนประกันวินาศภัยและนายหน้าประกันวินาศภัย

มาตรา ๖๓ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

คำขอรับใบอนุญาตและใบอนุญาต ให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

ใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยให้ระบุด้วยว่าเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทใด

มาตรา ๖๔ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัย ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) บรรลุนิติภาวะ

(๒) มีภูมิลำเนาในประเทศไทย

(๓) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริต เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(๕) ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) ไม่เป็นนายหน้าประกันวินาศภัย

(๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยในระยะเวลาสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(๘) ได้รับการศึกษาวิชาประกันวินาศภัยจากสถาบันการศึกษาที่นายทะเบียนประกาศกำหนด หรือสอบความรู้เกี่ยวกับการประกันวินาศภัยได้ตามหลักสูตรและวิธีการที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

มาตรา ๖๕ ผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๖๔ ประสงค์จะเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทใด ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทนั้นต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยหนังสือแสดงความต้องการของบริษัทให้ผู้นั้นเป็นตัวแทนประกันวินาศภัย

เมื่อนายทะเบียนได้พิจารณาคำขอตามวรรคหนึ่งเป็นที่พอใจแล้ว ให้ออกใบอนุญาตให้ผู้นั้นเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทที่แสดงความต้องการ เมื่อได้ออกใบอนุญาตแล้วให้แจ้งให้บริษัททราบ

ผู้ที่เป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทใดอยู่แล้ว อาจขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทอื่นอีกได้ คำขอรับใบอนุญาตเช่นว่านี้ ผู้ขอต้องยื่นหนังสือแสดงความยินยอมของบริษัทที่ผู้นั้นเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยอยู่แล้วพร้อมด้วยหนังสือแสดงความต้องการของบริษัทใหม่ที่ต้องมีข้อความแสดงไว้ด้วยว่าบริษัทใหม่นั้นได้ทราบแล้วว่าผู้ขอเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทใดอยู่แล้ว เมื่อนายทะเบียนได้ออกใบอนุญาตแล้วให้แจ้งบริษัทที่เกี่ยวข้องทราบ

หนังสือแสดงความต้องการตามวรรคหนึ่งและหนังสือแสดงความยินยอมตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๖๖ ตัวแทนประกันวินาศภัยอาจทำสัญญาประกันวินาศภัยในนามของบริษัทได้ เมื่อได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากบริษัท

ตัวแทนประกันวินาศภัย นายหน้าประกันวินาศภัย หรือพนักงานของบริษัทซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน อาจรับเบี้ยประกันภัยในนามของบริษัทได้ เมื่อได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากบริษัท

หนังสือมอบอำนาจของบริษัทตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ทำตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

หนังสือมอบอำนาจของบริษัท แม้มิได้ทำตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดก็ไม่เป็นเหตุให้เสื่อมสิทธิของบุคคลภายนอก เพราะเหตุที่มีได้ทำตามแบบที่กำหนดนั้น

มาตรา ๖๗ บุคคลธรรมดาซึ่งจะขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยได้ต้องไม่เป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือเป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทใด และให้นำความในมาตรา ๖๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๗) และ (๘)

มาใช้บังคับโดยอนุโลม

นิติบุคคลอาจขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยได้เมื่อ

(๑) นิติบุคคลนั้นมีสำนักงานใหญ่ในประเทศไทย

(๒) กิจการดังกล่าวอยู่ในขอบวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลนั้น

(๓) นิติบุคคลนั้นมีพนักงานหรือลูกจ้างที่ได้รับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัตินี้เป็นผู้ทำการแทนนิติบุคคลดังกล่าว และ

(๔) นิติบุคคลนั้นต้องไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยในระยะเวลาสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

มาตรา ๖๘ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติมาตรา ๖๗ ประสงค์จะเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อนายทะเบียน

การออกใบอนุญาตให้นิติบุคคลเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนด

คำขอรับใบอนุญาตและใบอนุญาตตามมาตรา นี้ ให้ทำตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๖๙ นายหน้าประกันวินาศภัยต้องมีสำนักงานตามที่ระบุไว้ในคำขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย ในกรณีย้ายสำนักงาน ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนเป็นหนังสือภายในห้าวันนับแต่วันที่ย้าย

มาตรา ๗๐ ให้นายหน้าประกันวินาศภัยจัดทำสมุดทะเบียน สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับธุรกิจของตนตามแบบและรายการที่นายทะเบียนกำหนด

เมื่อมีเหตุจะต้องลงในสมุดทะเบียน สมุดบัญชี และเอกสารตามวรรคหนึ่ง ให้นายหน้าประกันวินาศภัยลงรายการเกี่ยวกับเหตุนั้นในสมุดทะเบียน สมุดบัญชี และเอกสารเช่นว่านั้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิเหตุจะต้องลงรายการนั้น

มาตรา ๗๑ ให้นายหน้าประกันวินาศภัยเก็บรักษาสมุดทะเบียนสมุดบัญชี และเอกสารที่เกี่ยวกับธุรกิจของตน รวมทั้งเอกสารประกอบการลงสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีไว้ที่สำนักงานของตนไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันลงรายการครั้งสุดท้ายในสมุดทะเบียนหรือสมุดบัญชานั้น

มาตรา ๗๒ ใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยและใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย ให้มีอายุหนึ่งปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ถ้าผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อนายทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด ภายในกำหนดสองเดือนก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ

ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งได้ต่ออายุใบอนุญาตครบสองคราวติดต่อกันแล้วและได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อไป ให้ใบอนุญาตที่ออกให้ในคราวต่อไปนั้นมีอายุห้าปี

มาตรา ๗๓ นายหน้าประกันวินาศภัยผู้ใด ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างในบริษัทใด ให้ใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยของผู้นั้นสิ้นสุดลง

มาตรา ๗๔ ในกรณีที่บริษัทได้ส่งมอบกรรมสิทธิ์ประกันภัยแก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ตามกรรมสิทธิ์ประกันภัยนั้นแล้วก็ดี หรือได้ส่งมอบแก่นายหน้าประกันวินาศภัยเพื่อส่งมอบแก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ตามกรรมสิทธิ์ประกันภัยนั้นก็ดี ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้เอาประกันภัยรายนั้นได้ชำระเบี้ยประกันภัยแก่บริษัทแล้ว

มาตรา ๗๕ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการปฏิบัติของนายหน้าประกันวินาศภัย นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกให้นายหน้าประกันวินาศภัยมาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้ส่งสมุดทะเบียนสมุดบัญชีหรือเอกสารใดๆ หรือให้ส่งรายงานตามแบบและรายการที่นายทะเบียนกำหนดเพื่อตรวจสอบ หรือจะเข้าไปในสำนักงานของบุคคลดังกล่าวในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบดังกล่าวก็ได้ ในการนี้นายหน้าประกันวินาศภัยต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๗๖ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย เมื่อปรากฏแก่นายทะเบียนว่าตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย

(๑) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๒) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๖๔ หรือมาตรา ๖๗ แล้วแต่กรณี

(๓) ดำเนินงานทำให้เกิดหรืออาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยหรือประชาชน

เมื่อนายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งคำสั่งนั้นไปยังผู้ถูกลงโทษเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๗๗ ผู้ถูกลงโทษเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๗๖ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้อ่านคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗๘ ห้ามมิให้ผู้ใดชักชวน แนะนำ หรือกระทำให้ด้วยประการใดๆ เพื่อให้บุคคลทำสัญญาประกันภัยกับผู้ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยในต่างประเทศหรือกับบุคคลใดๆ นอกจากผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่นายหน้าประกันวินาศภัยซึ่งได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนให้ทำการซื้อหรือจัดการให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัตินี้ทำสัญญาประกันต่อกับผู้ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยในต่างประเทศ

หมวด ๕

กองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย

มาตรา ๗๙ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ

มาตรา ๘๐ บริษัทใดไม่นำส่งเงินเข้ากองทุนให้ถูกต้องตามมาตรา ๕๘ ต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของเงินที่ไม่ได้นำส่งดังกล่าว

มาตรา ๘๑ ให้กองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๑๒๐

(๒) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๕๘

(๓) เงินเพิ่มที่ได้รับตามมาตรา ๘๐

(๔) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มีผู้มอบให้ และ

(๕) ดอกผลของกองทุน

มาตรา ๘๒ เงินและทรัพย์สินตามมาตรา ๘๑ ให้เป็นของกรมการประกันภัยและไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๘๓ การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการบริหารกองทุนให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๔ บริษัทใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ วรรคห้า มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๒๐ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖ วรรคสี่ มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง หรือเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา ๓๐ (๑๐) วรรคสอง หรือมาตรา ๓๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และถ้าเป็นกรณีกระทำความผิดต่อเนื่องให้ปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๘๕ บริษัทใดไม่ตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้น หรือไม่แจ้งผู้ถือหุ้นอันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท ในกรณีที่เป็นกรณีกระทำความผิดต่อเนื่องให้ปรับอีกวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๘๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปีหรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละสองหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๘๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๘๘ บริษัทใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง หรือไม่วางเงินสำรองประกันภัยตามมาตรา ๒๔ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๓๗ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียนตามมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และถ้าเป็นกรณีการกระทำความผิดต่อเนื่อง ให้ปรับอีกไม่เกินวันละสองหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๘๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๙๐ บริษัทใดออกกรมธรรม์ประกันภัยหรือเอกสารประกอบหรือแนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยโดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ หรือกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยโดยฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๙๑ บริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๙๒ บริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๙๓ บริษัทใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๗ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๔ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๔๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๙๔ บริษัทใดไม่ยอมให้ผู้มีส่วนได้เสียตรวจสอบดูสมุดทะเบียนหรือไม่ยอมคัดสำเนารายการให้ตามที่มีส่วนได้เสียร้องขอตามมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๙๕ บริษัทใดจงใจแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดความจริงที่ต้องบอกให้แจ้งในการยื่นรายการ หรือให้คำชี้แจงตามมาตรา ๔๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๙๖ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๕๑ หรือฝ่าฝืนคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๕๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ วรรคห้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๘ บริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๙๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๐ ตัวแทนประกันวินาศภัยผู้ใดทำสัญญาประกันภัยโดยไม่ได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากบริษัทตาม มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง หรือตัวแทนประกันวินาศภัย นายหน้าประกันวินาศภัย หรือพนักงานของบริษัทผู้ได้รับเบี้ยประกันภัย โดยไม่ได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากบริษัทตามมาตรา ๖๖ วรรคสองต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน สองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๑ นายหน้าประกันวินาศภัยผู้ใดไม่มีสำนักงานตามที่ระบุไว้ในคำขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกัน วินาศภัย หรือตามที่ได้แจ้งการย้ายสำนักงานไว้ต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๖๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึง ห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๒ นายหน้าประกันวินาศภัยผู้ใดย้ายสำนักงานโดยไม่แจ้งต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๖๙ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๓ นายหน้าประกันวินาศภัยผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่ลงรายการในสมุดทะเบียน และสมุดบัญชีตามมาตรา ๗๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสองพันบาทตลอด เวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๑๐๔ นายหน้าประกันวินาศภัยผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๕ นายหน้าประกันวินาศภัยผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่ง เรียกตามมาตรา ๗๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๖ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตาม มาตรา ๗๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๘ ในกรณีที่บริษัทใดจงใจกระทำความผิดเพราะฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๓๕ หรือ จงใจแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดความจริงที่ต้องบอกให้แจ้งหรือให้ทำคำชี้แจงตามมาตรา ๔๙ หรือไม่หยุดรับประกัน วินาศภัยเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง กรรมการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของบริษัทนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนใน การกระทำความผิดของบริษัทนั้นด้วย

มาตรา ๑๐๙ ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ในการดำเนินงานของบริษัท กรรมการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในบริษัทกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ตามบทบัญญัติในหมวด ๑ หมวด ๓ หมวด ๔ หมวด ๕ หรือหมวด ๗ ของลักษณะ ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติ กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วน จำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๙๙ หรือมาตรา ๒๐๕ หรือมาตรา ๒๐๖ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) ในการสอบบัญชีของบริษัท ผู้สอบบัญชีผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๒๖๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือ มาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และ มูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๙๙

(๓) ผู้ใดเป็นผู้ใช้ให้กระทำความผิดหรือเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตาม (๑) หรือ (๒)

ให้ถือว่ากรรมการประกันภัยเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในความผิดตามมาตรา ๑๐๐ เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ให้พนักงานอัยการมีอำนาจเรียกทรัพย์สิน หรือราคา หรือค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแทนผู้ได้รับความเสียหายด้วย ในการนี้ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการฟ้องคดีแพ่ง ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๐ ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๙ และกรรมการประกันภัยเห็นว่าหากปล่อยนิ่งเข้าไว้อาจเกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชนให้กรรมการประกันภัยมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของบุคคลนั้นหรือทรัพย์สินซึ่งตามกฎหมาย อาจถือได้ว่าเป็นของบุคคลนั้น แต่จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้เกินกว่าหกเดือนไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลให้คำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวคงมีผลต่อไปจนกว่าศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถฟ้องคดีได้ภายในหกเดือน ศาลที่มีเขตอำนาจจะสั่งขยายระยะเวลาออกไปอีกตามคำขอของกรรมการประกันภัยก็ได้

ให้กรรมการประกันภัยมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรรมการประกันภัยเป็นผู้ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง

การยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลดังกล่าวจะหลบหนีออกนอกราชอาณาจักร เมื่อกรรมการประกันภัยร้องขอ ให้ศาลอาญามีอำนาจสั่งห้ามมิให้บุคคลนั้นออกนอกราชอาณาจักรไว้ก่อนได้ ในกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนเมื่ออธิบดีกรมการประกันภัยหรือบุคคลที่อธิบดีกรมการประกันภัยมอบหมายแจ้งให้อธิบดีกรมตำรวจทราบ ให้อธิบดีกรมตำรวจมีอำนาจสั่งห้ามมิให้บุคคลนั้นออกนอกราชอาณาจักรไว้ก่อนเป็นการชั่วคราวได้เป็นเวลาไม่เกินสิบห้าวันจนกว่าศาลอาญาจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของศาลอาญาหรือของอธิบดีกรมตำรวจที่สั่งตามวรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๑๐๑ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ยกเว้นมาตรา ๘๖ และมาตรา ๑๐๐ ให้คณะกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนสามคนและคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อคณะกรรมการได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๐๒ ให้ถือว่าบรรดาบริษัทที่ได้รับใบอนุญาต ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าสาขาของบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายดังกล่าวอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสาขาของบริษัทที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ในการอนุญาต

มาตรา ๑๐๓ บริษัทตามมาตรา ๑๐๒ บริษัทใดได้ออกหุ้นไปแล้วโดยไม่เป็นไปตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้บริษัทนั้นดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๔ บริษัทตามมาตรา ๑๐๒ บริษัทใดมีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการที่เป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คงมีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการที่เป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยในอัตราที่เป็นอยู่ต่อไป

มาตรา ๑๑๕ ให้บริษัทตามมาตรา ๑๑๒ ที่มีสำนักงานแยกออกจากสำนักงานใหญ่และประกอบการใดๆ เพื่อประโยชน์ของบริษัทตามมาตรา ๑๑๒ ยื่นขอรับอนุญาตเป็นสาขาให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้หรือเลิกสำนักงานนั้นเสีย ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และภายในระยะเวลาดังกล่าวมิให้ถือว่าบริษัทตามมาตรา ๑๑๒ ผ่าฝืนมาตรา ๑๖

มาตรา ๑๑๖ ให้บริษัทตามมาตรา ๑๑๒ วางหลักทรัพย์ประกันให้ถูกต้องตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงออกตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๑๗ ให้บริษัทตามมาตรา ๑๑๒ จัดให้มีการดำรงไว้ซึ่งเงินกองทุนให้ถูกต้องตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๑๘ มิให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทตามมาตรา ๑๑๒ ได้มาหรือมีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และต้องจำหน่ายไปตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ภายในเก้าปีนับแต่วันที่เลิกใช้หรือวันที่ได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้น แล้วแต่กรณี เว้นแต่อสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทตามมาตรา ๑๑๒ ได้มาหรือมีอยู่ก่อนวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๐

มาตรา ๑๑๙ มิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่ผู้ที่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของบริษัทตามมาตรา ๑๑๒ อยู่แล้วโดยชอบก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๐ ค่าสินไหมทดแทนที่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ ตามกรมธรรม์ประกันภัยหรือผู้มีสิทธิเรียกร้อง ตามกรมธรรม์ประกันภัยมีสิทธิได้รับ ซึ่งสิทธิเรียกร้องเงินนั้นขาดอายุความแล้วและอยู่ในครอบครองของบริษัทในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้บริษัทตรวจสอบและนำส่งเงินดังกล่าวเข้ากองทุนภายในสามเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นำความในมาตรา ๘๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๑ บริษัทตามมาตรา ๑๑๒ บริษัทใดได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตอยู่แล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บริษัทนั้นประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามใบอนุญาตนั้นต่อไป ได้ภายใต้เงื่อนไขดังนี้

(๑) หลักทรัพย์ประกันที่บริษัทต้องวางไว้กับนายทะเบียนและเงินกองทุนที่บริษัทดำรงไว้ตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี ต้องเป็นหลักทรัพย์ประกันและเงินกองทุนต่างหากจากหลักทรัพย์ประกันและเงินกองทุนที่บริษัทตามมาตรา ๑๑๒ ต้องวางและดำรงไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต

(๒) ต้องแยกรายรับและรายจ่ายของธุรกิจประกันชีวิตออกเป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากรายรับและรายจ่ายของธุรกิจประกันวินาศภัย

(๓) ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่ารัฐมนตรีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตของบริษัทตามมาตรา ๑๑๒ นั้นด้วย

ให้บริษัทตามวรรคหนึ่ง จัดตั้งบริษัทขึ้นใหม่เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต โดยรับโอนบรรดาทรัพย์สินหนี้สิน ความรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัย ตลอดจนพนักงานและลูกจ้าง ในส่วนของธุรกิจประกันชีวิตของบริษัทตามมาตรา ๑๑๒ เป็นของบริษัทที่ตั้งขึ้นใหม่นั้นให้แล้วเสร็จภายในแปดปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่จัดตั้งบริษัทขึ้นใหม่เพื่อขอรับใบอนุญาตภายในกำหนดเวลาดังกล่าวหรือปฏิบัติฝ่าฝืนมาตรานี้ ให้ถือว่าใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตของบริษัทตามมาตรา ๑๑๒ นั้นเป็นอันสิ้นอายุ

มาตรา ๑๒๒ ในกรณีที่มิใช่เหตุผลอันจำเป็น ให้รัฐมนตรีมีอำนาจขยายระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ และมาตรา ๑๑๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้เมื่อบริษัทตามมาตรา ๑๑๒ ร้องขอโดยแสดงเหตุผลอันจำเป็นให้ปรากฏ แต่ระยะเวลาที่ขยายให้ดังกล่าวต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ และมาตรา ๑๑๗

มาตรา ๑๒๓ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒๔ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๑๐ ในขณะที่เดียวกันแจ้งการเลิกกระทำการเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยอย่างใดอย่างหนึ่งต่อนายทะเบียนภายในสองเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อพ้นระยะดังกล่าวหากผู้ใดมิได้แจ้งการบอกเลิกการเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยอย่างใดอย่างหนึ่งต่อนายทะเบียนให้ถือว่าใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยของผู้นั้นสิ้นสุดลงตั้งแต่วันสิ้นระยะเวลาให้แจ้งการบอกเลิกดังกล่าว

มาตรา ๑๒๕ ให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือเงื่อนไขในการอนุญาตที่ออกหรือกำหนด ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ประกาศ หรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ค่าขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย	๕๐,๐๐๐	บาท
(๒) ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยทุกประเภท	๕๐๐,๐๐๐	บาท
(๓) ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยไม่ครบทุกประเภท	๔๐๐,๐๐๐	บาท
(๔) ใบอนุญาตให้เปิดสาขาของบริษัท	๒๐,๐๐๐	บาท
(๕) การอนุญาตให้ย้ายสำนักงานใหญ่หรือสาขา	๕,๐๐๐	บาท
(๖) ค่าสมัครสอบความรู้เพื่อขอรับใบอนุญาต เป็นตัวแทนหรือนายหน้าประกันวินาศภัย	๒๐๐	บาท
(๗) ใบอนุญาตให้เป็นตัวแทนประกันวินาศภัย	๔๐๐	บาท
(๘) ใบอนุญาตให้นิติบุคคลเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย	๒๐,๐๐๐	บาท
(๙) ใบอนุญาตให้บุคคลธรรมดาเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย	๔๐๐	บาท
(๑๐) ใบแทนใบอนุญาตทุกชนิด	๒๐๐	บาท
(๑๑) ค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับการประกอบธุรกิจ ประกันวินาศภัยทุกประเภท	๕๐,๐๐๐	บาท
(๑๒) ค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับการประกอบธุรกิจ ประกันวินาศภัยไม่ครบทุกประเภท	๔๐,๐๐๐	บาท
(๑๓) การให้ต่ออายุใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยประเภท ๑ ปี	๒๐๐	บาท
(๑๔) การให้ต่ออายุใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยประเภท ๕ ปี	๑,๐๐๐	บาท
(๑๕) การให้ต่ออายุใบอนุญาตให้นิติบุคคลเป็นนายหน้า ประกันวินาศภัย ประเภท ๑ ปี	๖,๐๐๐	บาท
(๑๖) การให้ต่ออายุใบอนุญาตให้นิติบุคคลเป็นนายหน้า ประกันวินาศภัย ประเภท ๕ ปี	๓๐,๐๐๐	บาท
(๑๗) การให้ต่ออายุใบอนุญาตให้บุคคลธรรมดา เป็นนายหน้าประกันวินาศภัย ประเภท ๑ ปี	๒๐๐	บาท
(๑๘) การให้ต่ออายุใบอนุญาตให้บุคคลธรรมดา เป็นนายหน้าประกันวินาศภัย ประเภท ๕ ปี	๑,๐๐๐	บาท
(๑๙) การขอตรวจดูเอกสาร	ครั้งละ	๕๐ บาท
(๒๐) การคัดหรือรับรองสำเนาเอกสาร	หน้าละ	๕๐ บาท
(๒๑) ค่าขอรับความเห็นชอบในแบบและข้อความแห่ง กรมธรรม์ประกันภัย เอกสารประกอบหรือแนบท้าย กรมธรรม์ประกันภัย	แบบละ	๑,๐๐๐ บาท
(๒๒) ค่าขอรับความเห็นชอบการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย	แบบละ	๑,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัยฉบับปัจจุบันได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับกาลสมัยและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่กำลังขยายตัวในปัจจุบันและในอนาคต ประกอบกับได้มีการเปลี่ยนฐานะของสำนักงานประกันภัยเป็นกรมการประกันภัย ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวของธุรกิจประกันวินาศภัยสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีความคล่องตัวและสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้เอาประกันภัยเพิ่มขึ้น ตลอดจนควรกำหนดขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เสียใหม่ เพื่อให้สามารถควบคุมและกำกับดูแลกิจการธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ
พ.ศ. ๒๕๓๕

ว่าง

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ
พ.ศ. ๒๕๖๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๘๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นที่抵触บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รถ” หมายความว่า รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ รถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และรถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร

“เจ้าของรถ” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีกรรมสิทธิ์ในรถหรือผู้ซึ่งมีสิทธิครอบครองรถตามสัญญาเช่าซื้อ และหมายความรวมถึงผู้นำรถที่จดทะเบียนในต่างประเทศเข้ามาใช้ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวด้วย

“ผู้ประสบภัย” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกายหรืออนามัยเนื่องจากอุบัติเหตุหรืออยู่ในทางหรือเนื่องจากสิ่งกีดขวางหรือติดขัดในรถนั้น และหมายความรวมถึงทายาทโดยธรรมของผู้ประสบภัยซึ่งถึงแก่ความตายด้วย

“ความเสียหาย” หมายความว่า ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายหรืออนามัยอันเกิดจากรถ

“ผู้ซึ่งอยู่ในรถ” หมายความว่า ผู้ซึ่งอยู่ในหรือบนหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งกำลังขึ้นหรือกำลังลงจากรถนั้นด้วย

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัยที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการประเภทประกันภัยรถ

“ค่าเสียหายเบื้องต้น” ในกรณีความเสียหายต่อร่างกาย หมายความว่า ค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของผู้ประสบภัย และในกรณีความเสียหายต่อชีวิต หมายความว่า ค่าปลงศพและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศพผู้ประสบภัยซึ่งถึงแก่ความตาย ทั้งนี้ตามรายการและจำนวนเงินที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง

๑ รก.๒๕๖๕/๔๔/๔๕/๙ เมษายน ๒๕๖๕

และมาตรา ๒ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

“เครื่องหมาย” หมายความว่า เครื่องหมายแสดงว่ามีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยจากรถตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ”^๒ หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีกรมการประกันภัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมการประกันภัยมอบหมายโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนทดแทนผู้ประสบภัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕^๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖^๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงคมนาคม ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย* ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้ซึ่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคมอบหมายหนึ่งคน ผู้แทนสมาคมนายหน้าประกันภัย ผู้แทนสมาคมประกันวินาศภัย ผู้แทนสมาคมโรงพยาบาลเอกชน ผู้แทนแพทยสภาและผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกินสี่คนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ อธิบดีกรมการประกันภัยเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการสำนักนายทะเบียนคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านการประกันภัย เศรษฐศาสตร์ การแพทย์ หรือกฎหมาย

มาตรา ๖ ทวิ^๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๗ และมาตรา ๒๐ และประกาศตามมาตรา ๑๐
- (๒) กำหนดมาตรฐานกลางของรายการและจำนวนเงินค่ารักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่บริษัทหรือกองทุนต้องจ่ายให้แก่ผู้ประสบภัย
- (๓) พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นและหรือเงินอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือเกี่ยวกับรายการและจำนวนเงินค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามที่นายทะเบียนขอความเห็นหรือตามที่ผู้ประสบภัยร้องขอ
- (๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๖ ตริ^๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

^๒ มาตรา ๓ นิยามคำว่า “คณะกรรมการ” เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^๓ มาตรา ๕ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^๔ มาตรา ๖ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^๕ มาตรา ๖ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^๖ มาตรา ๖ ตริ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๖ จัตวา^๓ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลในประเภทเดียวกันตามมาตรา ๖ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนและให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๖ เบญจ^๔ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบวาระแล้วแต่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๖ ฉ^๕ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติในที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๖ สัตต^๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำความในมาตรา ๖ ฉ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖ อัฐ^๗ ในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการมีอำนาจเรียกให้บริษัท สถานพยาบาล หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการให้ใช้จ่ายจากกองทุน

หมวด ๑

การประกันความเสียหาย

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ เจ้าของรถซึ่งใช้รถหรือมีรถไว้เพื่อใช้ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยโดยประกันภัยกับบริษัท

จำนวนเงินเอาประกันภัย ให้กำหนดตามชนิด ประเภท และขนาดของรถ แต่ต้องไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

^๓ มาตรา ๖ จัตวา เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^๔ มาตรา ๖ เบญจ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^๕ มาตรา ๖ ฉ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^๖ มาตรา ๖ สัตต เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^๗ มาตรา ๖ อัฐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๘ รถดังต่อไปนี้ไม่ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายตามมาตรา ๗

- (๑) รถสำหรับเฉพาะองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท และรถสำหรับผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
- (๒) รถของสำนักพระราชวังที่จดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่เลขาธิการพระราชวังกำหนด
- (๓) รถของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกชื่ออย่างอื่น และรถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร
- (๔) รถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙ รถที่จดทะเบียนในต่างประเทศและนำเข้ามาใช้ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวโดยเจ้าของรถไม่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร เจ้าของรถต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัย ทั้งนี้ ตามจำนวนเงิน หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐^๒ บริษัทต้องรับประกันความเสียหายตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดให้ข้อความในกรมธรรม์ประกันภัยหรืออัตราเบี้ยประกันภัยแตกต่างกันตามชนิด ประเภทหรือขนาดของรถ หรือลักษณะของผู้เอาประกันภัยก็ได้

มาตรา ๑๐ ทวิ^๓ ให้จัดตั้ง “บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด” ขึ้น มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้บริการเกี่ยวกับการรับคำร้องขอและการจ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือเงินต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการตามที่บริษัทหรือสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจะได้มอบหมาย
- (๒) ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยเฉพาะการประกันภัยรถตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี
- (๓) ดำเนินกิจการอื่นตามที่กำหนดในหนังสือบริคณห์สนธิ

บริษัททุกบริษัทต้องเข้าชื่อถือหุ้นในการจัดตั้ง การเพิ่มทุน และดำเนินการใดๆ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด

ในการจัดตั้งบริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ให้รัฐมนตรีกำหนดระยะเวลาให้บริษัทเข้าชื่อถือหุ้น และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีกรมการประกันภัยรวบรวมหุ้นที่มีผู้เข้าชื่อถือหุ้นไว้แล้วเพื่อกำหนดจำนวนหุ้นจัดทำหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับ และกำหนดรายชื่อผู้เป็นกรรมการและพนักงานสอบบัญชีชุดแรกของบริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ตลอดจนข้อความและขั้นตอนอื่นที่จำเป็นต้องมีในการจดทะเบียนบริษัทส่งไปจดทะเบียนบริษัท และให้ผู้มีอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับการจดทะเบียนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดำเนินการต่อไปตามบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และให้ถือว่าบริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด เป็นบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และเป็นบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัยนับแต่ได้จดทะเบียนดังกล่าว

ในระหว่างที่บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ยังมิได้มีการรับประกันวินาศภัย มิให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการต้องมีหลักทรัพย์ และเงินสำรองวางไว้กับนายทะเบียน และการต้องดำรงไว้ซึ่งเงินกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัยมาใช้บังคับ

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีก่อน

การแต่งตั้งกรรมการผู้จัดการของบริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด จะต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมการประกันภัยก่อน และในกรณีที่มีปรากฏหลักฐานต่ออธิบดีกรมการประกันภัยว่ากรรมการผู้จัดการมีพฤติการณ์ที่ไม่สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ให้อธิบดีกรมการประกันภัยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจถอดถอนกรรมการผู้จัดการออกจากตำแหน่งได้ และให้อธิบดีกรมการประกันภัยมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการผู้จัดการชั่วคราวจนกว่าบริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด จะแต่งตั้งกรรมการผู้จัดการคนใหม่

^๒ มาตรา ๑๐ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^๓ มาตรา ๑๐ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

ในรอบสามเดือนบริษัทต้องออกเงินสมทบเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของบริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ตามสัดส่วนของเบี้ยประกันภัยที่บริษัทได้รับจากการรับประกันภัยตามพระราชบัญญัตินี้ ในแต่ละสามเดือนที่ผ่านมา ในอัตราและวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

เงินสมทบที่บริษัทจ่ายนั้นให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากรได้

บริษัทต้องมอบหมายการรับคำร้องขอและการจ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือเงินต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ดำเนินการแทนบริษัทด้วย และให้บริษัททุกบริษัทปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจและการจัดสรรเงินเพื่อสำรองจ่ายค่าสินไหมทดแทนแทนบริษัทตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการของบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด กำหนด

มาตรา ๑๐ ตรี^{๑๔} บริษัทใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๐ ทวิ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยในส่วนที่เกี่ยวกับการประกันภัยรถยนต์ของบริษัทนั้นได้

ให้บริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องผูกพันตามกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ที่บริษัทได้ออกให้แก่ผู้เอาประกันภัยต่อไปจนกว่ากรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ดังกล่าวจะหมดอายุ

มาตรา ๑๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถที่ไม่ได้จัดให้มีการประกันความเสียหายตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙

มาตรา ๑๒ ให้นายทะเบียนจัดทำเครื่องหมายส่งให้บริษัทเพื่อส่งมอบให้แก่เจ้าของรถที่ได้จัดให้มีการประกันความเสียหายกับบริษัทตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙ แล้ว

เจ้าของรถต้องติดเครื่องหมายไว้ที่รถ

ลักษณะของเครื่องหมายและวิธีการติดเครื่องหมาย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่บริษัทหรือเจ้าของรถบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยก่อนครบกำหนดความคุ้มครองไม่ว่าด้วยเหตุใด บริษัทต้องแจ้งการบอกเลิกนั้นให้นายทะเบียนทราบ และเจ้าของรถต้องส่งคืนเครื่องหมายตามมาตรา ๑๒ ให้แก่นายทะเบียนหรือทำให้เครื่องหมายนั้นใช้ต่อไปไม่ได้

การแจ้งการบอกเลิกและการส่งคืนเครื่องหมายหรือการทำให้เครื่องหมายนั้นใช้ต่อไปไม่ได้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ การประกันตามมาตรา ๗ และมาตรา ๙ ต้องมีข้อกำหนดให้มีการจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

เมื่อมีการกำหนดจำนวนเงินเอาประกันภัยตามมาตรา ๗ วรรคสอง แล้ว หลักเกณฑ์ วิธีจ่ายและระยะเวลาการจ่ายค่าสินไหมทดแทนนอกเหนือจากค่าเสียหายเบื้องต้น ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด^{๑๕}

มาตรา ๑๕ กรมธรรม์ประกันภัยหรือเอกสารประกอบหรือแนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยซึ่งมีข้อความระบุถึงความรับผิดชอบของบริษัทแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ บริษัทจะยกเป็นข้อต่อสู้เพื่อปฏิเสธความรับผิดชอบต่อผู้ประสบภัยในการชดเชยค่าเสียหายเบื้องต้นมิได้

มาตรา ๑๖ บริษัทจะยกเอาเหตุแห่งความไม่สมบูรณ์หรือการฝ่าฝืนเงื่อนไขของกรมธรรม์ประกันภัยระหว่างบริษัทกับเจ้าของรถ หรือการได้บอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยกับเจ้าของรถ เพื่อปฏิเสธความรับผิดชอบต่อผู้ประสบภัยในการชดเชยค่าเสียหายเบื้องต้นมิได้ เว้นแต่บริษัทได้มีหนังสือแจ้งการบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยให้เจ้าของรถและนายทะเบียนทราบล่วงหน้า

การบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยให้มีผลเมื่อครบกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่บริษัทได้มีหนังสือแจ้งการเลิกกรมธรรม์ประกันภัยไปยังผู้เอาประกันภัยตามภูมิลำเนาที่ทราบครั้งสุดท้าย โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

^{๑๔} มาตรา ๑๐ ตรี เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๑๕} มาตรา ๑๔ วรรคสอง เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๑๗ บริษัทจะยกเอาความทุจริตหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้เอาประกันภัยมาเป็นข้อต่อสู้เพื่อปฏิเสธความรับผิดชอบในการจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยมิได้

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่รถซึ่งเจ้าของรถได้เอาประกันภัยไว้กับบริษัทได้ออนไปยังบุคคลอื่นโดยผลของกฎหมายว่าด้วยมรดกหรือโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ให้ผู้ได้มาซึ่งรถดังกล่าวมีฐานะเสมือนเป็นผู้เอาประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยนั้น และบริษัทต้องรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าวต่อไปตลอดอายุของกรมธรรม์ประกันภัยที่ยังเหลืออยู่

มาตรา ๑๙ ในการรับจดทะเบียนรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้นายทะเบียนตามกฎหมายดังกล่าวตรวจสอบการได้จัดให้มีประกันความเสียหายตามมาตรา ๗ ก่อนจะรับจดทะเบียนด้วย

หมวด ๒^{๖๖}

ค่าสินไหมทดแทน

มาตรา ๒๐ เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ประสบภัยจากรถที่บริษัทได้รับประกันภัยไว้ ให้บริษัทจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัยเมื่อได้รับคำร้องขอจากผู้ประสบภัย

ความเสียหายที่จะให้ได้รับค่าเสียหายเบื้องต้น จำนวนเงินค่าเสียหายเบื้องต้นการร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นและการจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่บริษัทไม่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นตามมาตรา ๒๐ ให้แก่ผู้ประสบภัย หรือจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยไม่ครบจำนวนที่ต้องจ่ายให้ผู้ประสบภัยแจ้งการไม่ได้รับชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้นหรือการได้รับค่าเสียหายเบื้องต้นไม่ครบจำนวนจากบริษัทต่อสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๒ การได้รับชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้นตามมาตรา ๒๐ ไม่ตัดสิทธิผู้ประสบภัยที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๒๓ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยจากเงินกองทุน

(๑) เจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหายมิได้จัดให้มีการประกันความเสียหายตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙ และเจ้าของรถไม่ยอมจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัย หรือจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยไม่ครบจำนวน

(๒) ขณะเกิดเหตุ รถที่ก่อให้เกิดความเสียหายมิได้อยู่ในความครอบครองของเจ้าของรถเพราะเหตุที่รถนั้นได้ถูกยักยอก ฉ้อโกง กรรโชก ลักทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ และเจ้าของรถได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน

(๓) ไม่มีผู้แสดงตนเป็นเจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหาย และรถนั้นไม่มีการประกันภัยกับบริษัท

(๔)^{๖๗} มีความเสียหายเกิดแก่ผู้ประสบภัย และรถคันที่ก่อให้เกิดความเสียหายนั้นหลบหนีไปหรือไม่อาจทราบได้ว่ารถคันใดก่อให้เกิดความเสียหาย

(๕) บริษัทไม่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นตามมาตรา ๒๐ ให้แก่ผู้ประสบภัยหรือจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยไม่ครบจำนวน หรือ

(๖)^{๖๘} ความเสียหายที่เกิดแก่ผู้ประสบภัยนั้นเกิดจากรถตามมาตรา ๘ ที่ไม่ได้เอาประกันตามมาตรา ๗

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่รถตั้งแต่สองคันขึ้นไปก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประสบภัยซึ่งอยู่ในรถ ให้บริษัทที่รับประกันภัยรถแต่ละคันจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยซึ่งอยู่ในรถคันที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัท

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง แต่ผู้ประสบภัยมิใช่เป็นผู้ซึ่งอยู่ในรถ ให้บริษัทดังกล่าวร่วมกันจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยทุกคนโดยเฉลี่ยจ่ายในอัตราส่วนที่เท่ากัน

^{๖๖} ชื่อหมวด ๒ ค่าสินไหมทดแทน แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^{๖๗} มาตรา ๒๓ (๔) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^{๖๘} มาตรา ๒๓ (๖) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

สำหรับกรณีตามมาตรา ๒๓ ให้สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจ่ายหรือร่วมจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๕ ให้บริษัทหรือสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ ให้แก่ผู้ประสบภัยให้เสร็จสิ้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับความร้องขอ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องรอการพิสูจน์ความรับผิดชอบ

ให้ถือว่าค่าเสียหายเบื้องต้นเป็นส่วนหนึ่งของเงินค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่เจ้าของรถหรือบริษัทไม่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยหรือจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยไม่ครบจำนวนตามมาตรา ๒๓ (๑) หรือมาตรา ๒๓ (๕) แล้วแต่กรณี เมื่อสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยไปตามมาตรา ๒๕ แล้ว ให้นายทะเบียนมีคำสั่งเรียกเงินตามจำนวนที่ได้จ่ายไปนั้นคืนจากเจ้าของรถหรือบริษัท แล้วแต่กรณี และเจ้าของรถหรือบริษัทจะต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสิบของจำนวนค่าเสียหายเบื้องต้นที่จ่ายจากกองทุนสงเคราะห์กรมการประกันภัยอื่นต่างหาก

ให้เจ้าของรถหรือบริษัทจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นคืนกองทุนพร้อมด้วยเงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งตามคำสั่งของนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับความร้องขอ

มาตรา ๒๗ การขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ประสบภัยต้องร้องขอภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ความเสียหายเกิดขึ้น

มาตรา ๒๘ ในกรณีตามมาตรา ๒๓ (๑) และ (๓) ให้นายทะเบียนยึดรถที่ก่อให้เกิดความเสียหายไว้ได้หากมิได้มีการยึดรถนั้นไว้ตามกฎหมายอื่นอยู่ก่อนแล้ว จนกว่าเจ้าของรถจะได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยจนครบจำนวนหรือจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นคืนกองทุนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับความร้องขอจากนายทะเบียน และหากมีการยึดรถนั้นตามกฎหมายอื่นอยู่ก่อนแล้ว ให้กรมการประกันภัยมีสิทธิขอเข้าเคลียในทรัพย์สินนั้นหากมีการขายทอดตลาด

มาตรา ๒๙ รถที่ยึดไว้ตามมาตรา ๒๘ ให้นายทะเบียนมีอำนาจขายทอดตลาดได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่เจ้าของรถตามมาตรา ๒๓ (๑) ไม่จ่ายเงินค่าเสียหายเบื้องต้นที่จ่ายจากกองทุนแทนตน คืนให้แก่กองทุนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับความร้องขอจากนายทะเบียน

(๒) กรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหาย และนายทะเบียนได้ประกาศหาตัวเจ้าของรถโดยปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการของนายทะเบียนซึ่งได้ยึดรถที่ก่อให้เกิดความเสียหายไว้ และประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่จำหน่ายในท้องถิ่นที่เกิดเหตุอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน แต่เจ้าของรถไม่ปรากฏตัวต่อนายทะเบียน ซึ่งได้ยึดรถนั้นไว้ภายในสามสิบวันนับแต่วันแรกที่ประกาศในหนังสือพิมพ์

มาตรา ๓๐ วิธีการยึดรถตามมาตรา ๒๘ และการขายทอดตลาดรถตามมาตรา ๒๙ ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดรถตามมาตรา ๒๙ ให้หักเป็นค่าใช้จ่ายในการยึดและการขายทอดตลาด และจ่ายเป็นค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยหรือจ่ายคืนให้แก่กองทุน แล้วแต่กรณี ถ้ามีเงินเหลือเท่าใดให้คืนแก่เจ้าของรถ ในกรณีที่ไม่มีผู้แสดงตนเป็นเจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ให้กรมการประกันภัยเก็บรักษาเงินนั้นไว้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และถ้าเจ้าของรถไม่เรียกเงินนั้นคืน ภายในห้าปีนับจากวันที่ขายทอดตลาดให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๓๐^๑ ในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลภายนอก หรือเกิดขึ้นเพราะความจงใจหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าของรถ ผู้ขับขี่รถ ผู้ซึ่งอยู่ในรถ หรือผู้ประสบภัย เมื่อบริษัทได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นหรือค่าสินไหมทดแทนหรือเมื่อสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยหรือเมื่อหน่วยงานตามมาตรา ๘ (๑) (๒) (๓) หรือเจ้าของรถตามมาตรา ๘ (๔) ได้จ่ายเงินคืนกองทุนตามมาตรา ๓๒ ไปแล้ว

^๑ มาตรา ๓๐ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

เป็นจำนวนเงินเท่าใดให้บริษัท หรือสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย หรือหน่วยงานตามมาตรา ๘ (๑) (๒) (๓) หรือเจ้าของรถตามมาตรา ๘ (๔) แล้วแต่กรณี มีสิทธิไล่เบี้ยเอาแก่บุคคลดังกล่าวหรือมีสิทธิเรียกให้ผู้ประสบภัยคืนเงินดังกล่าวได้ การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่ง ต้องกระทำภายในหนึ่งปีนับแต่วันรู้ตัวผู้ซึ่งต้องรับผิดชอบ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ได้อำนาจเงินค่าสินไหมทดแทนตามหมวดนี้ให้แก่ผู้ประสบภัย

มาตรา ๓๒^{๖๐} ในกรณีที่นายทะเบียนได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยสำหรับความเสียหายที่เกิดจากรถตามมาตรา ๘ ซึ่งไม่ได้เอาประกันความเสียหายตามมาตรา ๗ ให้หน่วยงานผู้เป็นเจ้าของรถตามมาตรา ๘ (๑) (๒) (๓) หรือเจ้าของรถตามมาตรา ๘ (๔) แล้วแต่กรณี ส่งเงินตามจำนวนที่ได้จ่ายจากเงินกองทุนคืนให้แก่กองทุน

การจ่ายเงินคืนกองทุนสำหรับรถตามมาตรา ๘ (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๓

กองทุนทดแทนผู้ประสบภัย

มาตรา ๓๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นเรียกว่า “กองทุนทดแทนผู้ประสบภัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนสำหรับจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยเมื่อมีกรณีตามมาตรา ๒๓ และเป็นค่าใช้จ่ายอื่นในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

กองทุนประกอบด้วย

- (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒)^{๖๑} เงินที่บริษัทจ่ายสมทบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรา ๓๖ และเงินเพิ่มที่ได้รับตามมาตรา ๓๖ ทวิ
- (๓) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๔) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๒
- (๕) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
- (๖) ดอกผลของเงินกองทุน
- (๗) เงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินที่ได้มาตาม (๔) และ (๕)
- (๘) เงินรายได้อื่นๆ

เงินและทรัพย์สินดังกล่าวให้เป็นของกรมการประกันภัยเพื่อใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๓๔^{๖๒} ให้มีสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยขึ้นในกรมการประกันภัยเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกองทุน สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยอาจจัดสรรเงินกองทุนไม่เกินร้อยละยี่สิบของดอกผลของกองทุนต่อปี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานและค่าใช้จ่ายอื่นของสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย

การเบิกจ่าย การเก็บรักษา การจัดการกองทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและอัตราเบี้ยประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และค่าใช้จ่ายอื่นของสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๕ เมื่อมีกรณีตามมาตรา ๒๓ เกิดขึ้น และผู้ประสบภัยไม่อาจขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากเจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือบริษัทได้ ให้สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยจากกองทุนเมื่อผู้ประสบภัยได้นำหลักฐานสำเนาบันทึกประจำวันในคดีของพนักงานสอบสวนมาแสดงพร้อมกับการยื่นคำขอ

^{๖๐} มาตรา ๓๒ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^{๖๑} มาตรา ๓๓ (๒) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^{๖๒} มาตรา ๓๔ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

การร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนและการจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๖^{๒๓} ให้บริษัทจ่ายเงินสมทบให้แก่กองทุนในรอบสามเดือน ในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของเบี้ยประกันภัยที่ได้รับจากผู้เอาประกันภัยในแต่ละสามเดือน เงินสมทบที่บริษัทจ่ายนั้นให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากรได้

การเรียกเก็บและการจ่ายเงินสมทบจากบริษัท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๖ ทวิ^{๒๔} บริษัทใดไม่จ่ายเงินสมทบให้แก่กองทุนให้ถูกต้องและครบถ้วนตามมาตรา ๓๖ ต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของเงินสมทบที่ไม่ได้จ่าย

หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๗^{๒๕} เจ้าของรถผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๘^{๒๖} บริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๐ ทวิ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงสองแสนห้าหมื่นบาท

มาตรา ๓๙^{๒๗} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๔๐^{๒๘} เจ้าของรถผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง หรือบริษัทหรือเจ้าของรถผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๔๑ ผู้ใดปลอมเครื่องหมาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๒ ผู้ใดติดหรือแสดงเครื่องหมายอันเกิดจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๔๑ กับรถคันหนึ่งคันใด ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับการกระทำความผิดตามมาตรา ๔๑

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๔๑ ให้ลงโทษตามมาตรา ๔๑ นี้แต่กระหนงเดียว

มาตรา ๔๓^{๒๙} เจ้าของรถผู้ใดติดหรือแสดงเครื่องหมายที่ต้องส่งคืนต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๔๔^{๓๐} บริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ หรือเจ้าของรถหรือบริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๔๕ ผู้ประสบภัยผู้ใดยื่นคำขอรับชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้นตามพระราชบัญญัตินี้โดยทุจริตหรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จเพื่อขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่น

^{๒๓} มาตรา ๓๖ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^{๒๔} มาตรา ๓๖ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^{๒๕} มาตรา ๓๗ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^{๒๖} มาตรา ๓๘ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^{๒๗} มาตรา ๓๙ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^{๒๘} มาตรา ๔๐ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^{๒๙} มาตรา ๔๓ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

^{๓๐} มาตรา ๔๔ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับสถานเดียวให้นายทะเบียนมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ และเมื่อได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๗ ให้เจ้าของรถซึ่งใช้รถหรือมีรถไว้เพื่อใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินการจัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยตามพระราชบัญญัตินี้ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และก่อนพ้นระยะเวลาดังกล่าวมิให้ถือว่าเจ้าของรถนั้นไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙

ให้บทบัญญัติมาตรา ๒๓ (๕) มีผลใช้บังคับกับรถที่เจ้าของรถได้จัดให้มีการประกันความเสียหายไว้แล้วตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙

ภายใต้บังคับวรรคสอง บทบัญญัติมาตรา ๒๓ ยังมีให้ใช้บังคับจนกว่าจะพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปรากฏว่าอุบัติเหตุอันเกิดจากรถได้ทวีจำนวนขึ้นในแต่ละปี เป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก โดยผู้ประกอบการดังกล่าวไม่ได้รับการชดใช้ค่าเสียหายหรือได้รับชดใช้ค่าเสียหายไม่คุ้มกับความเสียหายที่ได้รับจริง และหากผู้ประกอบการจะใช้สิทธิทางแพ่งเรียกร้องค่าเสียหายก็จะต้องใช้เวลาดำเนินคดียาวนาน ดังนั้น เพื่อให้ผู้ประกอบการได้รับการชดใช้ค่าเสียหายและได้รับค่าเสียหายเบื้องต้นที่แน่นอนและทันเวลาที่สมควรกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประกอบการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประกอบการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕^{๑๐}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประกอบการ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติไม่เหมาะสมบางประการ และยังมีปัญหาในการบังคับใช้และการปฏิบัติตาม สมควรขยายระยะเวลาการใช้บังคับออกไปก่อน เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประกอบการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐^{๑๑}

มาตรา ๑๙ ให้บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประกอบการ จำกัด จัดให้มีสถานที่ดำเนินการเพื่อให้บริการครบทุกจังหวัด รวมทั้งกรุงเทพมหานครให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนการจัดให้มีสถานที่ดำเนินการเพิ่มเติมต่อไปให้สอดคล้องกับปริมาณความต้องการของการให้บริการแก่ผู้ประกอบการ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมการประกันภัยกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประกอบการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีบทบัญญัติหลายประการที่ยังไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ซึ่งมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง เช่น บทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้ประกอบการแบบและข้อความในกรมธรรม์ประกันภัย และอัตราเบี้ยประกันภัย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดให้บริษัทประกันภัยต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนนอกเหนือจากค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประกอบการตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด การจัดให้มีบริษัทคุ้มครองผู้ประกอบการกลางขึ้นเพื่อให้บริการเกี่ยวกับการรับประกันภัยและการจ่ายค่าสินไหมทดแทนแทนบริษัทและสำนักงานงานกองทุนทดแทนผู้ประกอบการ การกำหนดค่าใช้จ่ายในการบริหารสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประกอบการและการกำหนดอัตราเงินสมทบ ระยะเวลา และหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสมทบที่บริษัทต้องจ่ายให้แก่กองทุนทดแทนผู้ประกอบการ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕^{๑๒}

มาตรา ๔๘ ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประกอบการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้แก้ไขคำว่า “ผู้แทนกรมการปกครอง” เป็น “ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย”

^{๑๐} รก.๒๕๓๕/๐๑๐/๑/๔ พุทธศักราช ๒๕๓๕

^{๑๑} รก.๒๕๔๐/๓๒๓/๒๓/๑๖ พุทธศักราช ๒๕๔๐

^{๑๒} รก.๒๕๔๕/๐๑๒๓/๖๖/๘ ตุลาคม ๒๕๔๕

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่างๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมายโอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับการโอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

NOTE

A series of 20 horizontal dotted lines spanning the width of the page, providing a guide for writing notes.

รายนามคณะอนุกรรมการส่งเสริมการประกันภัย ประจำปี 2548-50

1. นายทินวัฒน์	ศุภผลศิริ	ประธาน	บริษัท แอลเอ็มจี ประกันภัย จำกัด
2. นางกริทธิพย์	มงคลชัยอรัญญา	รองประธาน	บริษัท ไทยรับประกันภัยต่อ จำกัด (มหาชน)
3. นางสาวทิพวรรณ	ภาคพิเศษ	รองประธาน	บริษัท ภัทรประกันภัย จำกัด (มหาชน)
4. นายธโนดม	โลกาพัฒนา	ที่ปรึกษา	บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด
5. ดร.บุญส่ง	เสริมศรีสุวรรณ	ที่ปรึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
6. นางนิธิพร	ไตรทิพเทวินทร์	ที่ปรึกษา	สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
7. นายชูชัย	วชิรบรรจง	ที่ปรึกษา	บริษัท ประกันคุ้มภัย จำกัด (มหาชน)
8. นางคณินิจ	ภิรมย์	ที่ปรึกษา	บริษัท นวกิจประกันภัย จำกัด (มหาชน)
9. นายกรกฤต	คำเรืองฤทธิ์	ที่ปรึกษา	บริษัท เงินทุนแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)
10. นางกานดา	กิตติธรรมวงศ์	ผู้ประสานงาน	กรมการประกันภัย
11. นายวันชัย	อังคณาวิเศษกุล	อนุกรรมการ	บริษัท นวกิจประกันภัย จำกัด (มหาชน)
12. นายปรีชา	จันทร์ศิริโพธา	อนุกรรมการ	บริษัท วิริยะประกันภัย จำกัด
13. นางดวงดาว	วิจักขณ์จารุ	อนุกรรมการ	บริษัท ไอเอจี ประกันภัย (ประเทศไทย) จำกัด
14. นางเกษมศรี	บรรพวิจิตร	อนุกรรมการ	บริษัท อาคเนย์ประกันภัย (2000) จำกัด
15. นางสาวบัณฑิตา	สุภาคำ	อนุกรรมการ	บริษัท กรุงไทยพานิชประกันภัย จำกัด
16. นายสุรพล	พลอยไพเราะห์	อนุกรรมการ	บริษัท ประกันภัยศรีเมือง จำกัด
17. นายสุชาติ	สุธยานันท์	อนุกรรมการ	บริษัท ไทยเศรษฐกิจประกันภัย จำกัด (มหาชน)
18. นายจตุรภัทร	ภิญโญมงคล	อนุกรรมการ	บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด
19. นางสาวปรีญาพรรณ	ศรีชาย	เลขานุการฯ	สมาคมประกันวินาศภัย
20. นางสาวสุธาสินี	ชันสังข์	ผู้ช่วยเลขานุการฯ	สมาคมประกันวินาศภัย